

PROGRAM STUDIÓW

Historia

studia II stopnia, stacjonarne
rok akademicki od 2024/2025

1. Podstawowe informacje o kierunku studiów:

Nazwa kierunku studiów	Historia
Poziom kształcenia	II stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego)	120 ECTS
Liczba semestrów	4
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	Magister
Przyporządkowanie do dyscyplin	Historia 100%
Dyscyplina wiodąca	Historia
Język, w jakim odbywa się kształcenie	Polski

2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 PRK

OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

DLA KIERUNKU HISTORIA STUDIA II STOPNIA

Cykl dydaktyczny od 2024/2025

PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P7S - charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 7

(studia II stopnia)

WG - kategoria wiedzy, zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK - kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW - kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK - kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO - kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU - kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK - kategoria kompetencji społecznych, oceny – krytyczne podejście

KO - kategoria kompetencji społecznych, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR - kategoria kompetencji społecznych, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienia do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: absolwent nabywa		
K_W01	Wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej	P7S_WG P7S_WK
K_W02	W stopniu pogłębionym wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej.	P7S_WG
K_W03	W stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych	P7S_WG P7S_WK
K_W04	Wiedzę w zakresie krytyki różnorodnych źródeł historycznych	P7S_WG
K_W05	Pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych	P7S_WG
K_W06	Pogłębioną wiedzę z zakresu historii historiografii, a zwłaszcza o najważniejszych szkołach historycznych polskich i światowych, jak też o zmienności różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i obecnie badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.	P7S_WG
K_W07	Znajomość zasad stosowania zaawansowanych metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury, właściwych dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii	P7S_WG P7S_WK
K_W08	Wiedzę na temat korzystania z różnych źródeł pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych	P7S_WG
K_W09	Wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym	P7S_WG
K_W10	Pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych oraz wytworów kultury	P7S_WG P7S_WK
K_W11	Wiedzę o zmienności i rozwoju poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej	P7S_WG
K_W12	Wiedzę z zakresu ochrony prawa autorskiego.	P7S_WK
K_W13	Pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń	P7S_WG/K
K_W14	Wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badan historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi	P7S_WK
K_W15	Wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną	P7S_WG/K

K_W16	Wiedzę w zakresie metod i sposobów tłumaczenia źródeł i tekstów z zakresu badań historycznych z języków obcych (przynajmniej jednego)	P7S_WG P7S_WK
K_W17	Wiedzę na temat sposobów i metod popularyzowania historii, jak też z zakresu dydaktyki historii (na tle dydaktyki ogólnej), popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu.	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	P7S_UO P7S_UU
K_U02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i technik i narzędzi badawczych, samodzielne formowanie tematów badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w naukach historycznych, z uwzględnieniem innych nauk humanistycznych i społecznych	P7S_UW
K_U03	Potrafi samodzielnie poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej	P7S_UU
K_U04	Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	P7S_UW
K_U05	Potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych i różnych rodzajów wytworów kultury przydatnych w badaniach historycznych	P7S_UW
K_U06	Potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnieniem resursów multimedialnych i internetowych, jak też z metod właściwych dla innych nauk (np. statystycznych)	P7S_UW P7S_UK
K_U07	Potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w pracy badawczej, jak i w działalności związanej z popularyzacją i nauczaniem historii terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych.	P7S_UW P7S_UK
K_U08	Potrafi analizować, interpretować i prezentować zebrane informacje stosując różnorodne metody i techniki prezentacji wyników badań	P7S_UW P7S_UK
K_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	P7S_UW P7S_UK
K_U10	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych naukowych i popularnonaukowym w języku polskim i ewentualnie obcym z zastosowaniem odpowiednich technik narracji historycznej	P7S_UW P7S_UO

K_U11	Posiada umiejętności językowe zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 Plus Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UW P7S_UW
K_U12	Potrafi korzystać z terminologii fachowej nauk historycznych w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym	P7S_UK P7S_UW
K_U13	Posiada pogłębione umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji zadań związanych z nauczaniem i popularyzacją historii	P7S_UW
K_U14	Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji historii z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.	P7S_UU
K_U15	Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą, jak i członka zespołu w pracy badawczej, dydaktycznej, dydaktyczno-wychowawczej i związanej z popularyzacją historii	P7S_UK P7S_UO
K_U16	Stosować różnorodne metody nauczania i upowszechniania wiedzy z zakresu nauk historycznych i pokrewnych	P7S_UW P7S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy historycznej	P7S_KO P7S_KR
K_K02	Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach, ze szczególnym uwzględnieniem działalności dydaktycznej i popularyzacji historii	P7S_KR
K_K03	Jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	P7S_KK P7S_KR
K_K04	Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.	P7S_KK P7S_KO
K_K05	Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. Jest gotów do aktywnego uczestniczenia w debatach historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej	P7S_KR
K_K06	Docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	P7S_KK
K_K07	Jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej w różnych środowiskach	P7S_KO P7S_KR
K_K08	Kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	P7S_KK P7S_KO P7S_KR

K_K09	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością, jak i umiejętnościami niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów	P7S_KR
K_K10	Jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji historii w różnych instytucjach naukowych, oświatowych, kultury i administracji publicznej	P7S_KR

3. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

łączna liczba zajęć	<p>1150 (bez praktyk i kursów zmiennych)</p> <p>Kanon 670 godzin Moduł: Zarządzanie Współczesną Dokumentacją Regionalną: 540 godz. (480 godz. i 60 godz. praktyki) Moduł: Nauczycielski 720 godzin (480 godz. + 240 godz. praktyk)</p>
procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin	<p>Historia: 89% Inne przedmioty obowiązkowe 11%</p>
łączna liczba punktów ECTS jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych prowadzących zajęcia	<p>35,61 ECTS w kanonie + 33,6 ECTS na module ZWDR (razem 69, 21 = 57,7%) / 27,3 ECTS w module Nauczycielskim (razem 62,91 = 52,4%)</p>
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia	<p>Elementy statystyki i demografii historycznej 3 ECTS Historia historiografii z elementami metodologii 4 ECTS Badania naukowe: źródłoznawstwo 5 ECTS Historia cywilizacji 4 ECTS</p> <p>Razem: 16 ECTS (13,3%)</p>
liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych (w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów)	<p>5 ECTS (4%)</p>
liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć wybieranych (nie mniej niż 30%)	<p>Seminarium magisterskie: 20 ECTS Proseminarium: 3 ECTS Dziedzictwo kulturowe epok: 4 ECTS Mikrohistoria 2 ECTS Badania naukowe: 5 ECTS Przedmioty modułu: 43 ECTS Kurs zmienny ogólnouczelniany: 6 ECTS</p> <p>Razem: 83 ECTS (69,1%)</p>
łączna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów	<p>Moduł nauczycielski: Kurs w języku nowożytnym 2 ECTS Kurs zmienny ogólnouczelniany 6 ECTS Przedmioty przygotowujące do zawodu nauczyciela realizowane przez Biuro ds. Dydaktyki: 14 ECTS Razem: 22 ECTS – 18,5%</p> <p>Moduł ZWDR: Kurs w języku nowożytnym 2 ECTS Kurs zmienny ogólnouczelniany 6</p>

	ECTS Razem: 8 ECTS - 6,6%
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – w przypadku programu studiów dla kierunku o profilu praktycznym	nie dotyczy
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których został przyporządkowany kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademicki	107 ECTS
łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Kanon 13 ECTS + Moduł ZWDR 11 ECTS = 24 ECTS = 20%

4. Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych – moduł nauczycielski

INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ OBOWIĄZKOWEJ CIĄGŁEJ Z HISTORII W SZKOLE PODSTAWOWEJ

1. Czas trwania praktyki:
 - a) studia stacjonarne: 30 godzin
 - b) termin realizacji, podany na podstawie programu studiów: realizacja praktyki w terminie do końca semestru studiów;
 - c) zalecany termin realizacji praktyki – od II semestru (wrzesień)
2. Placówki (instytucje), w których można realizować praktykę:

Szkoła podstawowa.

Uczelnia zabezpiecza placówki, w których student może zrealizować praktykę. Student samodzielnie dokonuje wyboru placówki (instytucji), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do specyfiki kierunku studiów.
3. Cele praktyki:
 - a) Student odbywający praktykę powinien zapoznać się z całokształtem pracy szkoły oraz obowiązkami i zadaniami nauczyciela przedmiotu historia.
 - b) Poglębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy nauczycielskiej, metod i technik pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole.
 - c) Weryfikacja umiejętności dydaktycznych i wychowawczych zdobytych w czasie studiów.
 - d) Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego nauczyciela.
4. Obowiązki studenta w czasie realizacji praktyki:
 - a) Przestrzeganie Regulaminu organizacji praktyk oraz niniejszej instrukcji organizacji praktyki.
 - b) Praktyka jest obowiązkowa i trwa na studiach stacjonarnych 30 godzin; 1 godzina praktyki, tzw. godzina lekcyjna ma wymiar 45 minut. Praktyka powinna zostać odbyta w okresie maksymalnie 2 tygodni.
 - c) Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany zwrócić się poprzez pocztę e-mail do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego - BDiSSUO) celem otrzymania skierowania na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem powinien zgłosić się do Dyrekcji placówki, w której praktyka będzie realizowana. Podpisane przez Dyrektora lub osobę zarządzającą placówką (instytucją) skierowanie należy przesłać w formie elektronicznej (skan lub zdjęcie) do BDiSSUO, co stanowi podstawę przygotowania dokumentacji praktyki i przesłania jej do wybranej placówki (instytucji).
 - d) Student powinien kształcić łączenie wiedzy z zakresu historii z teorią dydaktyki.
 - e) Powinien kształcić umiejętność przekazywania posiadanej wiedzy historycznej, dostosowując ją do możliwości i potrzeb konkretnego zespołu uczniowskiego.
 - f) Powinien rozwijać samodzielność w organizacji procesu dydaktycznego.
 - g) Powinien wykazać się znajomością obowiązujących podstaw programowych.
 - h) Powinien zapoznać się z programami nauczania przedmiotów z edukacji historycznej realizowanymi w szkole, w której odbywa praktykę.
 - i) Powinien zapoznać się z rozkładem materiału.
 - j) Powinien zapoznać się z organizacją i tematyką zajęć pozalekcyjnych.
 - k) Powinien rozwijać umiejętność dostosowania swojej pracy nauczycielskiej do potrzeb zarówno ucznia zdolnego, jak i posiadającego trudności w nauce.
 - l) Powinien zapoznać się z problemem dostosowania wymagań edukacyjnych z obu przedmiotów do potrzeb i możliwości uczniów posiadających opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
 - m) Powinien zapoznać się z głównymi zadaniami pracy Pedagoga / Psychologa Szkolnego i Wychowawcy klasy.
 - n) Powinien poznać sposób prawidłowego prowadzenia dokumentacji szkolnej (m.in.: arkusze ocen, dziennik lekcyjny / dziennik elektroniczny, dziennik zajęć pozalekcyjnych i inne obowiązujące w danej placówce).
 - o) Powinien poznać akty prawne obowiązujące w danej szkole (np. Statut Szkoły, regulaminy i inne procedury).
 - p) Powinien w czasie praktyki obserwować 5 lekcji prowadzonych przez opiekuna praktyki oraz przeprowadzić 10 własnych lekcji.

- q) Powinien wykazać się umiejętnością przeprowadzenia wszystkich typów lekcji oraz wykorzystania różnorodnych metod i technik nauczania.
- r) Student powinien przystąpić do prowadzenia lekcji własnych w oparciu o opracowany konspekt/scenariusz, zaakceptowany przez opiekuna w dniu poprzedzającym każdą lekcję.
- s) W miarę możliwości student powinien uczestniczyć we wszystkich wydarzeniach, które odbywają się w szkole w czasie trwania praktyki (np. uroczystości szkole, posiedzenia Rady Pedagogicznej, spotkania z rodzicami, itp.).
- t) Wszystkie zajęcia, w których uczestniczy student, powinny być odnotowane w karcie przebiegu praktyki.
- u) Po zakończeniu praktyki student przekłada do zaliczenia dokumenty praktyki, opatrzone pieczęcią szkoły
- 1.) Karty przebiegu praktyki (rozkład dzienny/godzinowy praktyki);
 - 2.) Karty oceny przebiegu praktyki (opis realizacji programu praktyki wraz ze swoimi spostrzeżeniami i uwagami);
 - 3.) Opinii o przebiegu praktyki (ocena i podsumowanie zrealizowanej praktyki sporządzona przez opiekuna praktyki);
 - 4.) Karty oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
5. Zadania placówki (instytucji) i opiekuna praktyki w zakresie organizacji i nadzoru:
- a) Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki w placówce (instytucji) sprawuje Opiekun praktyki (Dyrektor lub wyznaczona przez niego inna kompetentna osoba).
 - b) Dyrekcja placówki (instytucji) oraz Opiekun praktyki w placówce (instytucji) umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem jej działalności, a szczególnie:
 - czuwa nad właściwym przebiegiem praktyki, służy pomocą i własnym doświadczeniem oraz udziela porad i wskazówek dydaktycznych, kontroluje przygotowanie studenta do zajęć i ich przebieg, zatwierdza i ocenia przebieg lekcji, potwierdza na karcie praktyki jej przebieg.
 - udziela zaliczenia praktyki (z oceną) na formularzu opinii po uprzednim jej omówieniu,
 - sporządza Opinię o przebiegu praktyki w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
 - kontroluje przestrzeganie przez studenta obowiązującego w szkole prawa i dyscypliny pracy,
 - w przypadku niewykonania przez studenta obowiązków powinien poinformować o tym fakcie Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego oraz koordynatora praktyk w Instytucie Historii Uniwersytetu Opolskiego powołanego przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego.
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego) osobiście lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty: Umowę o dzieło dla opiekuna praktyki w placówce (instytucji) - 1 egzemplarz oraz Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 1 egzemplarz (oryginalny, nieskopiowany).
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do koordynatora praktyk osobiście, za pośrednictwem tradycyjnej poczty lub poczty e-mail autoryzowaną Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 2 egzemplarz oraz Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
6. Organizacja praktyki, w tym zestawienie godzinowe

Rodzaj zadań	Bilans godzinowy praktyki	
		Wyszczególnienie
Zadania realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem/ opiekunem praktyki		- ustalenie planu praktyki - organizowanie pracy i pomoc przy przygotowywaniu pomocy dydaktycznych, wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej, - porady i pomoc przy kontrolowaniu i ocenianiu uczniów, podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, organizowaniu przestrzeni klasy, -obserwowanie działań w zakresie projektowania i udzielania pomoc psychologiczno-pedagogicznej, - kontrola i ocena działań studenta. Hospitowanie zajęć – 5 godzin Prowadzenie zajęć – 10 godzin Przygotowanie pomocy dydaktycznych/projektów/konspektów 5 godzin
Praca własna studenta		Zapoznanie się z dokumentacją i specyfiką placówki/instytucji 5 godziny

Wykonywanie innych czynności zleconych
5 godzin

Razem godzin 30

7. Warunki zaliczenia praktyki:

Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki jest osiągnięcie zakładanych efektów oraz poprawnie opracowana i przedłożona koordynatorowi praktyk dokumentacja:

- a) Karta przebiegu praktyki – wypełnia student
- b) Karta oceny przebiegu praktyki – wypełnia student
- c) Opinia o przebiegu praktyki – wypełnia opiekun
- d) Karta oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – wypełnia opiekun

Zaliczenia i wpisania oceny do USOS dokonuje koordynator praktyk w III semestrze.

7.1. Koordynator praktyk, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk.

7.2. Na wniosek studenta Koordynator praktyk może zaliczyć na poczet praktyki czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk. Wymagana dokumentacja:

a) w przypadku zatrudnienia/stażu:

- podanie o zaliczenie zatrudnienia/stażu pracy jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o zatrudnieniu/stażu,
- Opinia o studencie - pracowniku/stażystce organizacji/placówki/innego zakładu pracy (wypełnia Dyrektor/Opiekun w organizacji/placówce/inym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

b) w przypadku wolontariatu:

- podanie o zaliczenie wolontariatu jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o realizacji wolontariatu,
- *Opinia o studencie - wolontariuszu* organizacji/placówki/innego zakładu pracy i (wypełnia Dyrektor/Opiekun wolontariatu w organizacji/placówce/inym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

Właściwą dokumentację student oddaje Koordynatorowi praktyk.

7.3. Osobą odpowiedzialną za zaliczenia ww. czynności na poczet praktyki jest Koordynator praktyki.

7.4. Sposób weryfikacji osiągniętych podczas zatrudnienia, stażu, wolontariatu, efektów uczenia się, następuje na podstawie wymienionych w punkcie 7.2.b dokumentacji.

8. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Instrukcją organizacji praktyki obowiązkowej – pedagogicznej ciągłej zastosowanie ma Regulamin organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim (na mocy Zarządzenia nr 15/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r.).

9. W trakcie realizacji praktyk należy uwzględnić przepisy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.

**INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ
OBOWIĄZKOWEJ CIĄGŁEJ Z HISTORII
W SZKOLE PONADPODSTAWOWEJ**

1. Czas trwania praktyki:

- d) studia stacjonarne: 30 godzin;
- e) termin realizacji, podany na podstawie programu studiów: realizacja praktyki w terminie do końca semestru studiów;
- f) zalecany termin realizacji praktyki – od II semestru (wrzesień)

2. Placówki (instytucje), w których można realizować praktykę:

Szkoła ponadpodstawowa.

Uczelnia zabezpiecza placówki, w których student może zrealizować praktykę. Student samodzielnie dokonuje wyboru placówki (instytucji), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do specyfiki kierunku studiów.

3. Cele praktyki:

- e) Student odbywający praktykę powinien zapoznać się z całokształtem pracy szkoły oraz obowiązkami i zadaniami nauczyciela przedmiotu historia.
- f) Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy nauczycielskiej, metod i technik pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole.
- g) Weryfikacja umiejętności dydaktycznych i wychowawczych zdobytych w czasie studiów.
- h) Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego nauczyciela.

4. Obowiązki studenta w czasie realizacji praktyki:

- a) Przestrzeganie Regulaminu organizacji praktyk oraz niniejszej instrukcji organizacji praktyki.
- b) Praktyka jest obowiązkowa i trwa na studiach stacjonarnych 30 godzin; 1 godzina praktyki, tzw. godzina lekcyjna ma wymiar 45 minut. Praktyka powinna zostać odbyta w okresie maksymalnie 2 tygodni.
- c) Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany zwrócić się poprzez pocztę e-mail do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego - BDiSSUO) celem otrzymania skierowania na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem powinien zgłosić się do Dyrekcji placówki, w której praktyka będzie realizowana. Podpisane przez Dyrektora lub osobę zarządzającą placówką (instytucją) skierowanie należy przesłać w formie elektronicznej (skan lub zdjęcie) do BDiSSUO, co stanowi podstawę przygotowania dokumentacji praktyki i przesłania jej do wybranej placówki (instytucji).
- d) Student powinien kształcić łączenie wiedzy z zakresu historii z teorią dydaktyki.
- e) Powinien kształcić umiejętność przekazywania posiadanej wiedzy historycznej, dostosowując ją do możliwości i potrzeb konkretnego zespołu uczniowskiego.
- f) Powinien rozwijać samodzielność w organizacji procesu dydaktycznego.
- g) Powinien wykazać się znajomością obowiązujących podstaw programowych.
- h) Powinien zapoznać się z programami nauczania przedmiotów z edukacji historycznej realizowanymi w szkole, w której odbywa praktykę.
- i) Powinien zapoznać się z rozkładem materiału.
- j) Powinien zapoznać się z organizacją i tematyką zajęć pozalekcyjnych.
- k) Powinien rozwijać umiejętność dostosowania swojej pracy nauczycielskiej do potrzeb zarówno ucznia zdolnego, jak i posiadającego trudności w nauce.
- l) Powinien zapoznać się z problemem dostosowania wymagań edukacyjnych z obu przedmiotów do potrzeb i możliwości uczniów posiadających opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- m) Powinien zapoznać się z głównymi zadaniami pracy Pedagoga / Psychologa Szkolnego i Wychowawcy klasy.
- n) Powinien poznać sposób prawidłowego prowadzenia dokumentacji szkolnej (m.in.: arkusze ocen, dziennik lekcyjny / dziennik elektroniczny, dziennik zajęć pozalekcyjnych i inne obowiązujące w danej placówce).
- o) Powinien poznać akty prawne obowiązujące w danej szkole (np. Statut Szkoły, regulaminy i inne procedury).
- p) Powinien w czasie praktyki obserwować co najmniej 5 lekcji prowadzonych przez opiekuna praktyki oraz przeprowadzić 10 własnych lekcji.
- q) Powinien wykazać się umiejętnością przeprowadzenia wszystkich typów lekcji oraz wykorzystania różnorodnych metod i technik nauczania.
- r) Student powinien przystąpić do prowadzenia lekcji własnych w oparciu o opracowany konspekt/scenariusz, zaakceptowany przez opiekuna w dniu poprzedzającym każdą lekcję.

- s) W miarę możliwości student powinien uczestniczyć we wszystkich wydarzeniach, które odbywają się w szkole w czasie trwania praktyki (np. uroczystości szkole, posiedzenia Rady Pedagogicznej, spotkania z rodzicami, itp.).
- t) Wszystkie zajęcia, w których uczestniczy student, powinny być odnotowane w karcie przebiegu praktyki.
- u) Po zakończeniu praktyki student przekłada do zaliczenia dokumenty praktyki, opatrzone pieczęcią szkoły
 - 1.) Karty przebiegu praktyki (rozkład dzienny/godzinowy praktyki);
 - 2.) Karty oceny przebiegu praktyki (opis realizacji programu praktyki wraz ze swoimi spostrzeżeniami i uwagami);
 - 3.) Opinii o przebiegu praktyki (ocena i podsumowanie zrealizowanej praktyki sporządzona przez opiekuna praktyki);
 - 4.) Karty oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

5. Zadania placówki (instytucji) i opiekuna praktyki w zakresie organizacji i nadzoru:

- a) Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki w placówce (instytucji) sprawuje Opiekun praktyki (Dyrektor lub wyznaczona przez niego inna kompetentna osoba).
- b) Dyrekcja placówki (instytucji) oraz Opiekun praktyki w placówce (instytucji) umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem jej działalności, a szczególnie:
 - czuwa nad właściwym przebiegiem praktyki, służy pomocą i własnym doświadczeniem oraz udziela porad i wskazówek dydaktycznych, kontroluje przygotowanie studenta do zajęć i ich przebieg, zatwierdza i ocenia przebieg lekcji, potwierdza na karcie praktyki jej przebieg.
 - udziela zaliczenia praktyki (z oceną) na formularzu opinii po uprzednim jej omówieniu,
 - sporządza Opinię o przebiegu praktyki w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
 - kontroluje przestrzeganie przez studenta obowiązującego w szkole prawa i dyscypliny pracy,
 - w przypadku niewykonania przez studenta obowiązków powinien poinformować o tym fakcie Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego oraz koordynatora praktyk w Instytucie Historii Uniwersytetu Opolskiego powołanego przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego.
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego) osobiście lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty: Umowę o dzieło dla opiekuna praktyki w placówce (instytucji) - 1 egzemplarz oraz Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 1 egzemplarz (oryginalny, nieskopiowany).
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do koordynatora praktyk osobiście, za pośrednictwem tradycyjnej poczty lub poczty e-mail autoryzowaną Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 2 egzemplarz oraz Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

6. Organizacja praktyki, w tym zestawienie godzinowe

Bilans godzinowy praktyki

Wyszczególnienie

- ustalenie planu praktyki,
- organizowanie pracy i pomoc przy przygotowywaniu pomocy dydaktycznych, wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- porady i pomoc przy kontrolowaniu i ocenianiu uczniów, podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, organizowaniu przestrzeni klasy,
- obserwowanie działań w zakresie projektowania i udzielania pomoc psychologiczno-pedagogicznej,
- kontrola i ocena działań studenta.
- Hospitowanie zajęć – 5 godzin
- Prowadzenie zajęć – 10 godzin
- Przygotowanie pomocy dydaktycznych/projektów/konspektów 5 godzin
- Zapoznanie się z dokumentacją i specyfiką placówki/instytucji

5 godziny
Wykonywanie innych czynności zleconych
5 godzin

Razem godzin 30

7. Warunki zaliczenia praktyki:

Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki jest osiągnięcie zakładanych efektów oraz poprawnie opracowana i przedłożona koordynatorowi praktyk dokumentacja:

- a) Karta przebiegu praktyki – wypełnia student
- b) Karta oceny przebiegu praktyki – wypełnia student
- c) Opinia o przebiegu praktyki – wypełnia opiekun
- d) Karta oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – wypełnia opiekun

Zaliczenia i wpisania oceny do USOS dokonuje koordynator praktyk w III semestrze.

7.1 Koordynator praktyk, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk.

7.2. Na wniosek studenta Koordynator praktyk może zaliczyć na poczet praktyki czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk. Wymagana dokumentacja:

a) w przypadku zatrudnienia/stażu:

- podanie o zaliczenie zatrudnienia/stażu pracy jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o zatrudnieniu/stażu,
- Opinia o studencie - pracowniku/stażycie organizacji/placówki/innego zakładu pracy (wypełnia Dyrektor/Opiekun w organizacji/placówce/innym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

b) w przypadku wolontariatu:

- podanie o zaliczenie wolontariatu jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o realizacji wolontariatu,
- *Opinia o studencie - wolontariuszu* organizacji/placówki/innego zakładu pracy i (wypełnia Dyrektor/Opiekun wolontariatu w organizacji/placówce/innym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

Właściwą dokumentację student oddaje Koordynatorowi praktyk.

7.3. Osobą odpowiedzialną za zaliczenia ww. czynności na poczet praktyki jest Koordynator praktyki.

7.4. Sposób weryfikacji osiągniętych podczas zatrudnienia, stażu, wolontariatu, efektów uczenia się, następuje na podstawie wymienionych w punkcie 6.2.b dokumentacji.

8. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Instrukcją organizacji praktyki obowiązkowej – pedagogicznej ciągłej zastosowanie ma Regulamin organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim (na mocy Zarządzenia nr 15/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r.).

9. W trakcie realizacji praktyk należy uwzględnić przepisy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.

**INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ
OBOWIĄZKOWEJ CIĄGŁEJ Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
W SZKOLE PODSTAWOWEJ**

1. Czas trwania praktyki:
 - a) studia stacjonarne: 30 godzin
 - b) termin realizacji, podany na podstawie programu studiów: realizacja praktyki w terminie do końca semestru studiów;
 - c) zalecany termin realizacji praktyki – od II semestru (wrzesień)
2. Placówki (instytucje), w których można realizować praktykę:

Szkoła podstawowa.

Uczelnia zabezpiecza placówki, w których student może zrealizować praktykę. Student samodzielnie dokonuje wyboru placówki (instytucji), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do specyfiki kierunku studiów.
3. Cele praktyki:
 - a) Student odbywający praktykę powinien zapoznać się z całokształtem pracy szkoły oraz obowiązkami i zadaniami nauczyciela przedmiotu wiedza o społeczeństwie.
 - b) Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy nauczycielskiej, metod i technik pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole.
 - c) Weryfikacja umiejętności dydaktycznych i wychowawczych zdobytych w czasie studiów.
 - d) Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego nauczyciela.
4. Obowiązki studenta w czasie realizacji praktyki:
 - a) Przestrzeganie Regulaminu organizacji praktyk oraz niniejszej instrukcji organizacji praktyki.
 - b) Praktyka jest obowiązkowa i trwa na studiach stacjonarnych 30 godzin; 1 godzina praktyki, tzw. godzina lekcyjna ma wymiar 45 minut. Praktyka powinna zostać odbyta maksymalnie w okresie 2 tygodni.
 - c) Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany zwrócić się poprzez pocztę e-mail do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego - BDiSSUO) celem otrzymania skierowania na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem powinien zgłosić się do Dyrekcji placówki, w której praktyka będzie realizowana. Podpisane przez Dyrektora lub osobę zarządzającą placówką (instytucją) skierowanie należy przesłać w formie elektronicznej (skan lub zdjęcie) do BDiSSUO, co stanowi podstawę przygotowania dokumentacji praktyki i przesłania jej do wybranej placówki (instytucji).
 - d) Student powinien kształcić łączenie wiedzy z zakresu wiedzy o społeczeństwie z teorią dydaktyki.
 - e) Powinien kształcić umiejętność przekazywania posiadanej wiedzy historycznej, dostosowując ją do możliwości i potrzeb konkretnego zespołu uczniowskiego.
 - f) Powinien rozwijać samodzielność w organizacji procesu dydaktycznego.
 - g) Powinien wykazać się znajomością obowiązujących podstaw programowych.
 - h) Powinien zapoznać się z programami nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie realizowanym w szkole, w której odbywa praktykę.
 - i) Powinien zapoznać się z rozkładem materiału z wiedzy o społeczeństwie
 - j) Powinien zapoznać się z organizacją i tematyką zajęć pozalekcyjnych.
 - k) Powinien rozwijać umiejętność dostosowania swojej pracy nauczycielskiej do potrzeb zarówno ucznia zdolnego, jak i posiadającego trudności w nauce.
 - l) Powinien zapoznać się z problemem dostosowania wymagań edukacyjnych z obu przedmiotów do potrzeb i możliwości uczniów posiadających opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
 - m) Powinien zapoznać się z głównymi zadaniami pracy Pedagoga / Psychologa Szkolnego i Wychowawcy klasy.
 - n) Powinien poznać sposób prawidłowego prowadzenia dokumentacji szkolnej (m.in.: arkusze ocen, dziennik lekcyjny / dziennik elektroniczny, dziennik zajęć pozalekcyjnych i inne obowiązujące w danej placówce).
 - o) Powinien poznać akty prawne obowiązujące w danej szkole (np. Statut Szkoły, regulaminy i inne procedury).
 - p) Powinien w czasie praktyki obserwować 5 lekcji prowadzone przez opiekuna praktyki oraz przeprowadzić 10 własnych lekcji.
 - q) Powinien wykazać się umiejętnością przeprowadzenia wszystkich typów lekcji oraz wykorzystania różnorodnych metod i technik nauczania.
 - r) Student powinien przystąpić do prowadzenia lekcji własnych w oparciu o opracowany konspekt/scenariusz, zaakceptowany przez opiekuna w dniu poprzedzającym każdą lekcję.
 - s) W miarę możliwości student powinien uczestniczyć we wszystkich wydarzeniach, które odbywają się w szkole w czasie trwania praktyki (np. uroczystości szkole, posiedzenia Rady Pedagogicznej, spotkania z

rodzicami, itp.).

- t) Wszystkie zajęcia, w których uczestniczy student, powinny być odnotowane w karcie przebiegu praktyki.
- u) Po zakończeniu praktyki student przekłada do zaliczenia dokumenty praktyki, opatrzone pieczęcią szkoły
- 1.) Karty przebiegu praktyki (rozkład dzienny/godzinowy praktyki);
 - 2.) Karty oceny przebiegu praktyki (opis realizacji programu praktyki wraz ze swoimi spostrzeżeniami i uwagami);
 - 3.) Opinii o przebiegu praktyki (ocena i podsumowanie zrealizowanej praktyki sporządzona przez opiekuna praktyki);
 - 4.) Karty oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
5. Zadania placówki (instytucji) i opiekuna praktyki w zakresie organizacji i nadzoru:
- a) Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki w placówce (instytucji) sprawuje Opiekun praktyki (Dyrektor lub wyznaczona przez niego inna kompetentna osoba).
- b) Dyrekcja placówki (instytucji) oraz Opiekun praktyki w placówce (instytucji) umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem jej działalności, a szczególnie:
- czuwa nad właściwym przebiegiem praktyki, służy pomocą i własnym doświadczeniem oraz udziela porad i wskazówek dydaktycznych, kontroluje przygotowanie studenta do zajęć i ich przebieg, zatwierdza i ocenia przebieg lekcji, potwierdza na karcie praktyki jej przebieg.
 - udziela zaliczenia praktyki (z oceną) na formularzu opinii po uprzednim jej omówieniu,
 - sporządza Opinię o przebiegu praktyki w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
 - kontroluje przestrzeganie przez studenta obowiązującego w szkole prawa i dyscypliny pracy,
 - w przypadku niewykonania przez studenta obowiązków powinien poinformować o tym fakcie Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego oraz koordynatora praktyk w Instytucie Historii Uniwersytetu Opolskiego powołanego przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego.
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego) osobiście lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty: Umowę o dzieło dla opiekuna praktyki w placówce (instytucji) - 1 egzemplarz oraz Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 1 egzemplarz (oryginalny, nieskopiowany).
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do koordynatora praktyk osobiście, za pośrednictwem tradycyjnej poczty lub poczty e-mail autoryzowaną Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 2 egzemplarz oraz Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

6. Organizacja praktyki, w tym zestawienie godzinowe

Bilans godzinowy praktyki

Rodzaj zadań	Wyszczególnienie
Zadania realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem/ opiekunem praktyki	- ustalenie planu praktyki, - organizowanie pracy i pomoc przy przygotowywaniu pomocy dydaktycznych, wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej, - porady i pomoc przy kontrolowaniu i ocenianiu uczniów, podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, organizowaniu przestrzeni klasy, -obserwowanie działań w zakresie projektowania i udzielania pomoc psychologiczno-pedagogicznej, - kontrola i ocena działań studenta. Hospitowanie zajęć – 5 godzin Prowadzenie zajęć – 10 godzin Przygotowanie pomocy dydaktycznych/projektów/konspektów
Praca własna studenta	5 godzin Zapoznanie się z dokumentacją i specyfiką placówki/instytucji 5 godzin Wykonywanie innych czynności zleconych 5 godzin

Razem godzin 30

7. Warunki zaliczenia praktyki:

Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki jest osiągnięcie zakładanych efektów oraz poprawnie

opracowana i przedłożona koordynatorowi praktyk dokumentacja:

- a) Karta przebiegu praktyki – wypełnia student
 - b) Karta oceny przebiegu praktyki – wypełnia student
 - c) Opinia o przebiegu praktyki – wypełnia opiekun
 - d) Karta oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – wypełnia opiekun
- Zaliczenia i wpisania oceny do USOS dokonuje koordynator praktyk w III semestrze.

7.1.. Koordynator praktyk, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk.

7.2. Na wniosek studenta Koordynator praktyk może zaliczyć na poczet praktyki czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk. Wymagana dokumentacja:

a) w przypadku zatrudnienia/stażu:

- podanie o zaliczenie zatrudnienia/stażu pracy jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o zatrudnieniu/stażu,
- Opinia o studencie - pracowniku/stażyście organizacji/placówki/innego zakładu pracy (wypełnia Dyrektor/Opiekun w organizacji/placówce/innym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

b) w przypadku wolontariatu:

- podanie o zaliczenie wolontariatu jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o realizacji wolontariatu,
- *Opinia o studencie - wolontariuszu* organizacji/placówki/innego zakładu pracy i (wypełnia Dyrektor/Opiekun wolontariatu w organizacji/placówce/innym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

Właściwą dokumentację student oddaje Koordynatorowi praktyk.

7.3. Osobą odpowiedzialną za zaliczenia ww. czynności na poczet praktyki jest Koordynator praktyki.

7.4. Sposób weryfikacji osiągniętych podczas zatrudnienia, stażu, wolontariatu, efektów uczenia się, następuje na podstawie wymienionych w punkcie 7.2.b dokumentacji.

8. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Instrukcją organizacji praktyki obowiązkowej – pedagogicznej ciągłej zastosowanie ma Regulamin organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim (na mocy Zarządzenia nr 15/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r.).

9. W trakcie realizacji praktyk należy uwzględnić przepisy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.

**INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ
OBOWIĄZKOWEJ CIĄGŁEJ Z PRZEDMIOTÓW WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
W SZKOLE PONADPODSTAWOWEJ**

1. Czas trwania praktyki:
 - a) studia stacjonarne: 30 godzin;
 - b) termin realizacji, podany na podstawie programu studiów: realizacja praktyki w terminie do końca semestru studiów;
 - c) zalecany termin realizacji praktyki – od II semestru (wrzesień)
2. Placówki (instytucje), w których można realizować praktykę:

Szkoła ponadpodstawowa.

Uczelnia zabezpiecza placówki, w których student może zrealizować praktykę. Student samodzielnie dokonuje wyboru placówki (instytucji), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do specyfiki kierunku studiów.
3. Cele praktyki:
 - a) Student odbywający praktykę powinien zapoznać się z całokształtem pracy szkoły oraz obowiązkami i zadaniami nauczyciela przedmiotów wiedza o społeczeństwie
 - b) Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy nauczycielskiej, metod i technik pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole.
 - c) Weryfikacja umiejętności dydaktycznych i wychowawczych zdobytych w czasie studiów.
 - d) Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego nauczyciela.
4. Obowiązki studenta w czasie realizacji praktyki:
 - a) Przestrzeganie Regulaminu organizacji praktyk oraz niniejszej instrukcji organizacji praktyki.
 - b) Praktyka jest obowiązkowa i trwa na studiach stacjonarnych 30 godzin; 1 godzina praktyki, tzw. godzina lekcyjna ma wymiar 45 minut. Praktyka powinna zostać odbyta w okresie maksymalnie 2 tygodni.
 - c) Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany zwrócić się poprzez pocztę e-mail do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego - BDiSSUO) celem otrzymania skierowania na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem powinien zgłosić się do Dyrekcji placówki, w której praktyka będzie realizowana. Podpisane przez Dyrektora lub osobę zarządzającą placówką (instytucją) skierowanie należy przesłać w formie elektronicznej (skan lub zdjęcie) do BDiSSUO, co stanowi podstawę przygotowania dokumentacji praktyki i przesłania jej do wybranej placówki (instytucji).
 - d) Student powinien kształcić łączenie wiedzy z zakresu przedmiotów wiedza o społeczeństwie z teorią dydaktyki.
 - e) Powinien kształcić umiejętność przekazywania posiadanej wiedzy historycznej, dostosowując ją do możliwości i potrzeb konkretnego zespołu uczniowskiego.
 - f) Powinien rozwijać samodzielność w organizacji procesu dydaktycznego.
 - g) Powinien wykazać się znajomością obowiązujących podstaw programowych.
 - h) Powinien zapoznać się z programami nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie realizowanym w szkole, w której odbywa praktykę.
 - i) Powinien zapoznać się z rozkładem materiału z przedmiotów wiedza o społeczeństwie.
 - j) Powinien zapoznać się z organizacją i tematyką zajęć pozalekcyjnych.
 - k) Powinien rozwijać umiejętność dostosowania swojej pracy nauczycielskiej do potrzeb zarówno ucznia zdolnego, jak i posiadającego trudności w nauce.
 - l) Powinien zapoznać się z problemem dostosowania wymagań edukacyjnych z obu przedmiotów do potrzeb i możliwości uczniów posiadających opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
 - m) Powinien zapoznać się z głównymi zadaniami pracy Pedagoga / Psychologa Szkolnego i Wychowawcy klasy.
 - n) Powinien poznać sposób prawidłowego prowadzenia dokumentacji szkolnej (m.in.: arkusze ocen, dziennik lekcyjny / dziennik elektroniczny, dziennik zajęć pozalekcyjnych i inne obowiązujące w danej placówce).
 - o) Powinien poznać akty prawne obowiązujące w danej szkole (np. Statut Szkoły, regulaminy i inne procedury).
 - p) Powinien w czasie praktyki obserwować 5 lekcji prowadzonych przez opiekuna praktyki oraz przeprowadzić 10 własnych lekcji.
 - q) Powinien wykazać się umiejętnością przeprowadzenia wszystkich typów lekcji oraz wykorzystania różnorodnych metod i technik nauczania.
 - r) Student powinien przystąpić do prowadzenia lekcji własnych w oparciu o opracowany konspekt/scenariusz, zaakceptowany przez opiekuna w dniu poprzedzającym każdą lekcję.

- s) W miarę możliwości student powinien uczestniczyć we wszystkich wydarzeniach, które odbywają się w szkole w czasie trwania praktyki (np. uroczystości szkole, posiedzenia Rady Pedagogicznej, spotkania z rodzicami, itp.).
- t) Wszystkie zajęcia, w których uczestniczy student, powinny być odnotowane w karcie przebiegu praktyki.
- u) Po zakończeniu praktyki student przekłada do zaliczenia dokumenty praktyki, opatrzone pieczęcią szkoły
- 1.) Karty przebiegu praktyki (rozkład dzienny/godzinowy praktyki);
 - 2.) Karty oceny przebiegu praktyki (opis realizacji programu praktyki wraz ze swoimi spostrzeżeniami i uwagami);
 - 3.) Opinii o przebiegu praktyki (ocena i podsumowanie zrealizowanej praktyki sporządzona przez opiekuna praktyki);
 - 4.) Karty oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
5. Zadania placówki (instytucji) i opiekuna praktyki w zakresie organizacji i nadzoru:
- a) Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki w placówce (instytucji) sprawuje Opiekun praktyki (Dyrektor lub wyznaczona przez niego inna kompetentna osoba).
 - b) Dyrekcja placówki (instytucji) oraz Opiekun praktyki w placówce (instytucji) umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem jej działalności, a szczególnie:
 - czuwa nad właściwym przebiegiem praktyki, służy pomocą i własnym doświadczeniem oraz udziela porad i wskazówek dydaktycznych, kontroluje przygotowanie studenta do zajęć i ich przebieg, zatwierdza i ocenia przebieg lekcji, potwierdza na karcie praktyki jej przebieg.
 - udziela zaliczenia praktyki (z oceną) na formularzu opinii po uprzednim jej omówieniu,
 - sporządza Opinię o przebiegu praktyki w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
 - kontroluje przestrzeganie przez studenta obowiązującego w szkole prawa i dyscypliny pracy,
 - w przypadku niewykonania przez studenta obowiązków powinien poinformować o tym fakcie Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego oraz koordynatora praktyk w Instytucie Historii Uniwersytetu Opolskiego powołanego przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego.
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego) osobiście lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty: Umowę o dzieło dla opiekuna praktyki w placówce (instytucji) - 1 egzemplarz oraz Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 1 egzemplarz (oryginalny, nieskopiowany).
 - Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do koordynatora praktyk osobiście, za pośrednictwem tradycyjnej poczty lub poczty e-mail autoryzowaną Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - pedagogicznej ciągłej - 2 egzemplarz oraz Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

5. Organizacja praktyki, w tym zestawienie godzinowe

Bilans godzinowy praktyki

Rodzaj zadań	Wyszczególnienie
Zadania realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem/ opiekunem praktyki	<ul style="list-style-type: none"> - ustalenie planu praktyki, - organizowanie pracy i pomoc przy przygotowywaniu pomocy dydaktycznych, wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej, - porady i pomoc przy kontrolowaniu i ocenianiu uczniów, podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, organizowaniu przestrzeni klasy, -obserwowanie działań w zakresie projektowania i udzielania pomoc psychologiczno-pedagogicznej, - kontrola i ocena działań studenta.
Praca własna studenta	<ul style="list-style-type: none"> Hospitowanie zajęć – 5 godzin Prowadzenie zajęć – 10 godzin Przygotowanie pomocy dydaktycznych/projektów/konspektów 5 godzin Zapoznanie się z dokumentacją i specyfiką placówki/instytucji 5 godzin Wykonywanie innych czynności zleconych 5 godzin

Razem godzin 30

6. Warunki zaliczenia praktyki:

Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki jest osiągnięcie zakładanych efektów oraz poprawnie opracowana i przedłożona koordynatorowi praktyk dokumentacja:

- a) Karta przebiegu praktyki – wypełnia student
- b) Karta oceny przebiegu praktyki – wypełnia student
- c) Opinia o przebiegu praktyki – wypełnia opiekun
- d) Karta oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – wypełnia opiekun

Zaliczenia i wpisania oceny do USOS dokonuje koordynator praktyk w III semestrze.

7. 1 Koordynator praktyk, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk.

7. 2. Na wniosek studenta Koordynator praktyk może zaliczyć na poczet praktyki czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk. Wymagana dokumentacja:

a) w przypadku zatrudnienia/stażu:

- podanie o zaliczenie zatrudnienia/stażu pracy jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o zatrudnieniu/stażu,
- Opinia o studencie - pracowniku/stażystce organizacji/placówki/innego zakładu pracy (wypełnia Dyrektor/Opiekun w organizacji/placówce/innym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

b) w przypadku wolontariatu:

- podanie o zaliczenie wolontariatu jako praktyki obowiązkowej,
- zaświadczenie o realizacji wolontariatu,
- *Opinia o studencie - wolontariuszu* organizacji/placówki/innego zakładu pracy i (wypełnia Dyrektor/Opiekun wolontariatu w organizacji/placówce/innym zakładzie pracy),
- Karta oceny efektów uczenia się dla przedmiotu praktyka ciągła.

Właściwą dokumentację student oddaje Koordynatorowi praktyk.

7.3. Osobą odpowiedzialną za zaliczenia ww. czynności na poczet praktyki jest Koordynator praktyki.

7.4. Sposób weryfikacji osiągniętych podczas zatrudnienia, stażu, wolontariatu, efektów uczenia się, następuje na podstawie wymienionych w punkcie 7.2.b dokumentacji.

7. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Instrukcją organizacji praktyki obowiązkowej – pedagogicznej ciągłej zastosowanie ma Regulamin organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim (na mocy Zarządzenia nr 15/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r

8. W trakcie realizacji praktyk należy uwzględnić przepisy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.

5. Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych – moduł Zarządzanie Współczesną Dokumentacją Regionalną

INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI OBOWIĄZKOWEJ - CIĄGŁEJ

10. Czas trwania praktyki:

- d) studia stacjonarne i niestacjonarne: 2 tygodnie (**60 godzin**);
- e) termin realizacji, podany na podstawie programu studiów: realizacja praktyki w terminie do końca III semestru studiów.
- f) zalecany termin realizacji praktyki – II semestr.

11. Placówki (instytucje), w których można realizować praktykę:

Student samodzielnie dokonuje wyboru placówki (instytucji), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do specyfiki kierunku studiów.

Zalecane placówki: Placówki prowadzące działalność dokumentacyjną, popularyzatorską i edukacyjną w zakresie historii: archiwum, muzeum, skansen, dom kultury, administracja państwowa i samorządowa – wydziały i referaty kultury, archiwa zakładowe, urzędy konserwatorskie. stowarzyszenia prowadzące aktywną działalność w w/w obszarach.

12. Cele praktyki.

- Student odbywający praktykę powinien zapoznać z funkcjonowaniem i organizacją pracy w w/w instytucjach dokumentacyjnych, edukacyjnych oraz w jednostkach administracji państwowej i samorządowej. Powinien wykorzystać wiedzę uzyskaną w trakcie studiów.
- Zapoznać się z regulaminem pracy i zadaniami wykonywanymi przez pracowników zajmujących się sprawami związanymi z obiegiem dokumentacji, edukacyjnymi i popularyzującymi historię regulaminem pracy. We wszystkich instytucjach urzędzie z obiegiem dokumentacji w wersji tradycyjnej (o ile jeszcze jest stosowana) i EZD, a ponadto w archiwum i bibliotece z zasadami opracowywania zbiorów takimi, jak katalogowanie, doraźna konserwacja, łączenie akt, tworzenie jednostek archiwalnych i ich oznaczanie itp.; sposobami opracowywania całych zespołów oraz pomocy archiwalnych; udostępnianiem archiwaliów i zbiorów bibliotecznych, prowadzeniem czytelnicy i pracowni naukowej; prowadzeniem kwerendy zleconej, opracowywaniem wystaw archiwalnych; w muzeum z zasadami opracowania i katalogowania zbiorów, przygotowywaniem wystaw; w placówkach kultury oraz administracji publicznej i samorządowej z obowiązkami i zadaniami pracowników kancelarii o archiwum zakładowym, jak też odpowiedzialnych za działania związane propagowaniem historii, zwłaszcza dziejów regionalnych, zabezpieczenie miejsc pamięci, tworzenie i utrzymanie ścieżek edukacyjnych, animację życia kulturalnego.
- Praktyka powinna nauczyć studentów umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych związanych z prowadzeniem działalności oświatowej, edukacyjnej i popularyzującej historię.
- Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy osób zajmujących się w/w zadaniami.
- Weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie zajęć.
- Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego nauczyciela, pracownika kulturalno-oświatowego, archiwisty, muzealnika itp. .

13. Obowiązki studenta w czasie realizacji praktyki:

- a) Praktyka jest obowiązkowa i trwa na studiach stacjonarnych 2 tygodnie (łącznie 60 godzin), przy czym 1 dzień praktyki, czyli 6 godzin razy 5 dni w tygodniu, daje łącznie 30 godzin praktyki w tygodniu; podstawą rozliczenia – godzina zegarowa).
- b) Przed rozpoczęciem praktyki każdy student jest zobowiązany zwrócić się poprzez pocztę e-mail do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego - BDiSSUO) celem otrzymania skierowania na praktykę. Z otrzymanym skierowaniem powinien zgłosić się do Dyrekcji placówki, w której praktyka będzie realizowana. Podpisane przez Dyrektora lub osobę zarządzającą placówką (instytucją) skierowanie należy przesłać w formie elektronicznej (skan lub zdjęcie) do BDiSSUO, co stanowi podstawę przygotowania dokumentacji praktyki i przesłania jej do wybranej placówki (instytucji).
- c) Student-praktykant zobowiązany jest do:
 - stawienia się w wyznaczonym miejscu i czasie na spotkanie informacyjno-organizacyjne zorganizowane przez opiekuna praktyki
 - stawienia się w pierwszym dniu praktyki w wyznaczonym miejscu, w którym odbywana będzie praktyka zawodowa. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających studentowi

stawienie się w jednostce w wyznaczonym terminie, musi on o tym fakcie powiadomić kierownictwo zakładu oraz opiekuna praktyk z ramienia Uczelni (drogą e-mailową lub w inny ustalony wcześniej sposób);

- punktualnego stawiania się w miejscu pracy w każdym pozostałym dniu praktyki, tj. w ciągu 3 tygodni jej trwania, o godzinie wyznaczonej przez dyrektora instytucji przyjmującej praktykanta lub wyznaczonego przez niego opiekuna praktykantów;
- przebywanie w wyznaczonym miejscu pracy zgodnie z opracowanym przez pracownika instytucji, w której odbywana jest praktyka (opiekuna praktyk) harmonogramem, sumienne wykonywanie zleconych przez niego zadań, z zachowaniem obowiązujących na danym stanowisku przepisów dotyczących dyscypliny pracy i wszelkich wymogów bezpieczeństwa (m.in. BHP, przeciwpożarowego, związanych z ochroną danych osobowych);
- bezwzględnie stosowania się do poleceń kierownictwa instytucji, w której odbywa się praktyka oraz wszystkich innych osób, odpowiedzialnych za organizację pracy podczas praktyki;
- prowadzenia własnej dokumentacji, związanej z odbywaną praktyką zawodową przez cały czas jej trwania – *Karta przebiegu praktyki*, na podstawie której student zobowiązany jest sporządzić zwięzłe sprawozdanie z wyliczeniem wykonanych w trakcie praktyki prac;
- zapoznać się z zadaniami pracowników kancelarii i archiwum zakładowych, jak też zajmujących się działalnością edukacyjną, popularyzującą historię;
- zapoznać z założeniami realizowanych przez instytucje i jej pracowników programów edukacyjnych i popularyzujących historię;
- zapoznać się z obiegiem dokumentacji oraz zasadami jej archiwizacji i brakowania
- samodzielnie opracować projekt popularyzujący historię;
- przeprowadzić część zadań zleconych przez opiekuna praktyk w formie pracy zdalnej (określenia jej wymiaru należy do opiekuna praktyk w porozumieniu z koordynatorem praktyk w Instytucie Historii);
- powiadomienia koordynatora praktyk opiekuna ds. praktyk zawodowych o pomyślnym zakończeniu praktyki (drogą e-mailową lub w inny ustalony wcześniej sposób);
- przedłożenia koordynatorowi praktyk: a.) *Karty przebiegu praktyki* (rozkład dzienny/godzinowy praktyki); b.) *Karty oceny przebiegu praktyki* (opis realizacji programu praktyki wraz ze swoimi spostrzeżeniami i uwagami); c.) *Opinii o przebiegu praktyki* (ocena i podsumowanie zrealizowanej praktyki sporządzona przez opiekuna praktyki); d.) *Karty oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych* – najpóźniej do końca semestru.

14. **Zadania instytucji (placówki) i Opiekuna praktyki w zakresie organizacji i nadzoru:**

- a) Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki w placówce (instytucji) sprawuje Opiekun praktyki (Dyrektor lub wyznaczona przez niego inna kompetentna osoba).
- b) Dyrekcja placówki (instytucji) oraz Opiekun praktyki w placówce (instytucji) umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem jej działalności, a szczególnie:
 - umożliwić dostęp do dokumentacji związanej z działalnością placówki (instytucji)
 - zapoznać go z działalnością placówki (instytucji);
 - umożliwić odbycie praktyki na typowych stanowiskach pracy związanych z wykonywaniem obowiązków nauczyciela i popularyzatora historii
 - umożliwić zdobycie umiejętności w zakresie typowych czynności wykonywanych w zawodzie nauczyciela i popularyzatora historii
- c) Opiekun sprawuje nadzór nad praktykami poprzez:
 - opracowanie planu praktyki;
 - systematyczne udzielanie studentom merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek;
 - dbanie o zapewnienie studentom odpowiednich warunków do pracy i realizowania zajęć/zadań;
 - potwierdzenie *Karty przebiegu praktyki obowiązkowej – ciągłej*;
 - prowadzenie systematycznej obserwacji praktykanta;
 - ocenę studenta w zakresie jego przygotowania do pracy i predyspozycji osobowych do zawodu;
 - sporządzenie *Opinii o przebiegu praktyki* w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
- d) Po zakończeniu praktyki Opiekun powinien omówić ze studentem jej przebieg, zapoznać z opinią i oceną z praktyki.
- e) Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO (Obszar Edukacji Ustawicznej i Praktyk Uniwersytetu Opolskiego) osobiście lub za pośrednictwem tradycyjnej poczty *Opinię o przebiegu praktyki obowiązkowej - ciągłej* - 1 egzemplarz (oryginalny, nieskopiowany).

- f) Opiekun praktyki w placówce (instytucji) przekazuje do Koordynatora praktyk osobiście, za pośrednictwem tradycyjnej poczty lub poczty e-mail autoryzowaną *Kartę oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (wypełnia Opiekun praktyki po zrealizowaniu przez studenta praktyki ciągłej)*.

Bilans godzinowy praktyki

Rodzaj zadań	Wyszczególnienie	Liczba godzin
Zadania realizowane w bezpośrednim kontakcie opiekunem praktyki	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie z organizacją pracy w placówce/instytucji organizującej praktykę oraz regulaminem pracy – 4 godz. – Zapoznanie z zasadami prowadzenia i archiwizowania dokumentacji tradycyjnej - 20 godz. – Zasadami z zasadami prowadzenia i archiwizowania dokumentacji tradycyjnej - 20 godz.; – Prowadzeniem kwerendy zleconej - 8 godz. 	44 godziny
Praca własna studenta	Opracowanie przykładowej instrukcji porządkowania i zarchiwizowania dokumentacji wybranego typu	10 godzin
	Wykonywanie zadań zleconych przez opiekuna praktyk - typowych prac związanych z pracą w danej instytucji, np. opracowanie akt i/lub opracowywanie wystaw i/lub udostępnianie zbiorów i/lub opracowanie ścieżki dydaktycznej i/lub opracowaniemateriału popularyzatorskie z zakresu historii	6 godzin
Razem godzin		60

7. Warunki zaliczenia praktyki:

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest poprawie opracowana i przedłożona koordynatorowi praktyk dokumentacja:

- a) *Karta przebiegu praktyki*
- b) *Karta oceny przebiegu praktyki*
- c) *Opinia o przebiegu praktyki*
- d) *Karta oceny efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych*

Zaliczenia i wpisania oceny do USOS dokonuje koordynator praktyk.

Warunkiem zaliczenia praktyki pedagogicznej ciągłej jest terminowe złożenie w/w dokumentacji u opiekuna praktyk.

8. W sprawach nieuregulowanych niniejszą *Instrukcją organizacji praktyki obowiązkowej –ciągłej* zastosowanie ma *Regulamin organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim* (na mocy Zarządzenia nr 15/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2021 r.).

9. W trakcie realizacji praktyk należy uwzględnić przepisy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy rozporządzenia *Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych*.

6.Karty przedmiotów – przedmioty z kanonu (dla wszystkich studentów z kierunku Historia II stopnia)

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Elementy statystyki i demografii historycznej				
	ENG: Elements of statistics and historical demography.				
Kod przedmiotu	MK-6	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca	Antoni Maziarz				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	30	Analiza materiału statystycznego, studium przypadku, dyskusja	Prezentacje i analiza danych statystycznych/dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	W oparciu o wiodące metody i problemy związane z specyfiką dziedzin nauki jakimi są statystyka i demografia historyczna, wskazanie wybranych typów źródeł historycznych i metod ich wykorzystania w badaniach historycznych z zastosowaniem metod statystycznych i demograficznych; omówienie podstawowych zjawisk tworzących elementy ruchu naturalnego ludności, scharakteryzowanie podstawowych cech opisujących ludność, a także przybliżenie wybranych problemów i zagadnień demograficznych, takich jak starzenie się społeczeństwa, migracje.				

Treści programowe

1. Podstawy statystyki i demografii historycznej jako dziedzin naukowych. Ich miejsc w badaniach historycznych. (2h)
2. Grupowanie, tworzenie szeregów, miary położenia (średnia arytmetyczna i geometryczna) (2h)
3. Przeciętne pozycyjne i ich właściwości (mediana, modalna i dominanta) (2h)
4. Ludność w ujęciu wybranych cech demograficznych (wiek, płeć, wyznanie, struktura zawodowa) (2h)
5. Źródła i szacunki liczby ludności dla epoki średniowiecznej. (1h)
6. Źródła i szacunki liczby ludności dla epoki nowożytnej. Źródła proveniencji kościelnej w badaniach demograficznych (2h)
7. Źródła i szacunki liczby ludności dla dziejów najnowszych. XIX-wieczne spisy ludności (1h)
8. Elementy ruchu naturalnego ludności – śluby (2h)
9. Elementy ruchu naturalnego ludności – urodzenia (2h)
10. Dzieciństwo i rodzicielstwo na przestrzeni wieków (2h)
11. Problem starości w dziejach (2h)
12. Elementy ruchu naturalnego ludności – zgony (2h)
13. Epidemie chorób zakaźnych i ich skutki demograficzne (2h)
14. Demograficzne skutki wybranych konfliktów zbrojnych (2h)
15. Migracje w dziejach (2h)
16. Dane statystyczne w badaniach historycznych – analiza prac przygotowanych przez studentów. (2h)

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>A. Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Augustyniak H., <i>Statystyka opisowa z elementami demografii</i>, Poznań 2002; • <i>Historia Polski w liczbach</i>, t. 8: <i>Ludność</i>, Warszawa 1993 • Holzer J., <i>Demografia</i>, Warszawa 2003; • Michalewicz J., <i>Elementy demografii historycznej</i>, Warszawa 1979; • Sułowski Z., <i>Stulecie polskiej demografii historycznej (1882-1982)</i>, „Przeszłość Demograficzna Polski” 1984, t. 15, s. 9-17; <p>B. Literatura do samodzielnego studiowania</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baszanowski J., <i>Sezonowość zgonów podczas wielkich epidemii dżumy w Gdańsku w XVII i na pocz. XVIII w.</i>, „PDP” 1986, t. 17, s. 57-86; • Bois J.P., <i>Historia starości</i>, Warszawa 1996; • Bonusiak A., Czop E., Stukus E., <i>Migracje polskie. Historia i współczesność</i>, Rzeszów 2010 • Frączek M., <i>Księgi metrykalne i metody ich wykorzystania w badaniach nad poznaniem historii społeczeństw XIX wieku na przykładzie parafii szczekocińskiej</i>, Kraków 2012 • Giermakowski P., <i>Przyczyny zgonów według wieku i płci w parafii Gościęcjin w latach 1860-1870</i>, Zeszyty Naukowe WSP w Opolu. Historia 23, Opole 1986; • Gieysztorowa I., <i>Wstęp do demografii staropolskiej</i>, Warszawa 1976; • Gzowski P., <i>Stan i perspektywy badań nad liczbą ludności Polski w późnym średniowieczu i w początkach epoki nowożytnej</i>, „Przeszłość Demograficzna Polski” 2015, nr 2, s. 7-26 • Kraszewski P., <i>Polska emigracja zarobkowa w latach 1870 – 1939. Praktyka i refleksja</i>, Poznań 1995; • Kukło C., <i>Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej</i>, Warszawa 2009; • Kukło C., <i>Ludność parafii Trzcienne w świetle spisu wiernych z 1843 roku</i>, „Przeszłość Demograficzna Polski” 2016, nr 3, s. 79-106. • Kwapulińska P., <i>Urodzenia w parafii kochłowieckiej w latach 1801-1900</i>, w: <i>Śląskie studia demograficzne</i>, t. 2: <i>Urodzenia</i>, red. Z. Kwaśny, Wrocław 1995, s. 35-55; • Liczbińska G., <i>Księgi metrykalne jako źródło informacji o populacjach historycznych</i>, „Przegląd Historyczny” 2011, nr 2, s. 267-282 • Ładogórski T., <i>Uwagi o zaludnieniu ziem polskich w starożytności i średniowieczu</i>, „PDP” 1986, t. 17, s. 13-53; • Mańczyk W., <i>Przedhistoryczne migracje Słowian i pochodzenie języka staro-cerkiewno-słowiańskiego</i>, Kraków 2004 • <i>Migracje: dzieje, typologia, definicje</i>, red. A. Furdala, W. Wysoczański, Wrocław 2006. • Piasecki E., <i>Zaludnienie Królestwa Polskiego w XIX w.</i>, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 1988, nr 2, s. 305-315; • Rachwał P., <i>Stan badań nad demografią Lubelszczyzny w XVI-XIX wieku</i>, „Roczniki Humanistyczne” 2016, z. 2, s. 89-112 • Salamon M., Strzelczyk J., <i>Wędrownictwo i etnogeneza w starożytności i średniowieczu</i>, Kraków 2010; • Spychała J., <i>Śluby w parafii Strzelce Opolskie w latach 1766-1870</i>, w: <i>Śląskie studia demograficzne</i>, t. 1: <i>Śluby</i>, red. Z. Kwaśny, Wrocław 1995, s. 7-44 • Spychała, <i>Urodzenia w parafii Strzelce Opolskie w latach 1766-1870</i>, w: <i>Śląskie Studia Demograficzne</i>, t. 2, <i>Urodzenia</i>, red. Z. Kwaśny, Wrocław 1995, s. 7-22. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_03</p>	<p>Aktywność w trakcie zajęć; przygotowanie pracy semestralnej</p>	<p>Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy; praca pisemna: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, poprawność terminologii, liczba odniesień), zastosowanie prezentacji danych statystycznych (tabela, wykresy różnego typu, diagram), wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy</p>
<p>W_05</p>	<p>Aktywność w trakcie zajęć; przygotowanie pracy semestralnej</p>	<p>Ocena zastosowania metody statystycznej: poprawność zapisu danych, poprawność wyliczeń, poprawność prezentacji wyników</p>

W_14	Aktywność w trakcie zajęć; przygotowanie pracy semestralnej		Ocena zastosowania metod statystycznych w pracy dotyczących treści historycznych	
U_01	Aktywność w trakcie zajęć, semestralne prace pisemne		Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i prezentacji danych statystycznych	
U_04	Aktywność w trakcie zajęć; praca pisemna na wskazane tematy		Poprawna interpretacja zjawisk społecznych, poprawność zastosowania danych statystycznych w pracach o tematyce historycznej Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcji, analizy i interpretacji treści o charakterze historycznym. Weryfikacja poprawności stosowanego języka (nomenklatura naukowa, stylistyka)	
U_06	Aktywność w trakcie zajęć Analiza materiału statystycznego		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; Umiejętność wyszukiwania i stosowania danych statystycznych w badaniach historycznych; Poprawna interpretacja zjawisk społecznych, poprawność zastosowania danych statystycznych w pracach o tematyce historycznej	
K_01	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii – docenienie wartości metody statystycznej w pracy historyka	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 90
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30 Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u> Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		20	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych		30	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia		10	nie dotyczy
	Inne....		...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Prowadzący: e-mail amaziarz@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student posiada pogłębioną znajomość terminologii typowej dla statystyki opisowej oraz demografii historycznej – ich adekwatnego zastosowania w badaniach historycznych	X
K_W05	Student ma pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w takich naukach jak statystyka i demografia	X
K_W14	Student ma wiedzę o możliwościach wykorzystania metod typowych dla statystyki i demografii w badaniach historycznych	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane statystyczne potrzebne w badaniach historycznych	X
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z takich nauk jak statystyka i demografia; potrafi zastosować ją w badaniach historycznych	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje zawierające dane statystyczne	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy historycznej – docenia wartość danych statystycznych w badaniach historycznych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia historiografii z elementami metodologii				
	ENG: History of historiography with elements of methodology.				
Kod przedmiotu	MK-44	Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Marek Białokur				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Przedmiot ma za zadanie ogólne zapoznanie z historią jako nauką, ze stosowano w badaniach historycznych metodologią na tle metodologii innych nauk. Przedstawione zostanie znacznie źródeł i ich krytycznej analizy w procesie badania historycznego. Na ich podstawie bada się tak fakty, jak i cały proces historyczny. Istotną rolę w samych badaniach odgrywa historyk i jego umiejętności w zakresie postrzegania obiektywnego i subiektywnego. Niezbędne jest też odpowiednie operowanie językiem i budowanie zwartej narracji, tak w pracach mających charakter analityczny, jak i syntezujący pewne określone wydarzenia historyczne.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia – znaczenie terminu, definicja przedmiotu historii, miejsce w systemie nauki (1h) 2. Metodologia nauk a metodologia historii(1h) 2. Metodologia historii w kontekście teoretycznym i praktycznym badań(1h) 3. Przedmiot badań historycznych – znaczenie czasu i przestrzeni, terminologia(1h) 4. Rozwój metod badawczych historii na przestrzeni wieków. (1h) 5. Fakt a proces historyczny(1h) 6. Obiektywizm i subiektywizm w badaniach historycznych 7. Heurystyka. Wiedza źródłowa i poza źródłowa 8. Krytyka wewnętrzna źródła 9. Krytyka zewnętrzna źródła 10. Procesy wyjaśniania w historii – dane empiryczne, kwestie pozaempiryczne w rozumowaniu. 11. Empiryczne uzasadnianie faktów, twierdzenia empiryczne a badania źródłowe 12. Metody badań historycznych: bezpośredniego i pośredniego ustalania faktów, indukcyjna, dedukcyjna, leksykalna, geograficzna (1h) 13. Metody badań historycznych: genealogiczna, porównawcza, retrogresywna, arumentum ex silentio (1h) 14. Język a narracja historyczna (1h) 15. Analiza i synteza historyczna(1h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia organizacyjne, literatura, wprowadzenia w tematykę zajęć 2h 2. Dziejopisarstwo antycznej Grecji i Rzymu – część pierwsza – (2h) 3. Dziejopisarstwo antycznej Grecji i Rzymu – część druga – (2h) 4. Adam Naruszewicz i jego <i>Historia narodu polskiego</i> (2h) 5. Joachima Lelewela koncepcja historii ojczystej i dziejów powszechnych (2h) 6. „Dzieje Polski w zarysie” Michała Bobrzyńskiego (2h) 7. Pierwsza wojna światowa w polskiej i niemieckiej historiografii (2h) 8. „Annales” – powstanie kierunku i jego twórcy (2h) 9. Wojna polsko-boleszewicka w historiografii (1919-1921) (2h) 10. Józef Piłsudski w historiografii – dyskusja i prezentacje studentów (2h) 11. Stalinowski model historiografii – dyskusja i prezentacje studentów (2h) 12. Psychobiografistyka – dyskusja i prezentacje studentów (2h) 13. Debata nad współczesną historiografią dziejów Polski na przykładzie historii XX w. (2h) 14. Kolokwium zaliczeniowe (2h) 15. Podsumowanie zajęć, wpisy zaliczeniowe (2h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A.1. Podręczniki Wprowadzenie do metodologii historii, pod red. Ewy Domańskiej i Jana Pomorskiego, Warszawa 2022. W. Moszczeńska, <i>Metodologii historii zarys krytyczny</i>, Warszawa 1977 (kilka wydań). J. Topolski, <i>Metodologia historii</i>, Warszawa 1973 i wyd. późniejsze. W. Kula, <i>Problemy i metody historii gospodarczej</i>, Warszawa 1973. W. Werner, <i>Wprowadzenie do historii</i>, Warszawa 2012</p> <p>A.2.Studiowana samodzielnie przez studenta F. Ankersmit, <i>Narracja, reprezentacja, doświadczenie. Studia z teorii historiografii</i>, Kraków 2004 J. Appleby, L. Hunt, M. Jacob., <i>Powiedzieć prawdę o historii</i>, Poznań 2000 H.E. Carr, <i>Historia. Czym jest</i>, Poznań 1999 J. Topolski, <i>Świat bez historii</i>, wyd. 2, Poznań 1998</p>

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Grabski Andrzej Feliks, Dzieje historiografii, Poznań 2003. Grabski Andrzej Feliks, Zarys historii historiografii polskiej, Poznań 2000. Iggers Georg, Historiografia XX wieku, Warszawa 2010. Kelley Donald, Oblicza historii. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010 [Yale University Press 1998]. Kelley Donald, Losy Historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010 [Yale University Press 2003]. Kelley Donald, Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009 [Yale University Press 2006]. Mierzwa Edward Alfred, Historia historiografii, t. I: starożytność-średniowiecze, Toruń 2002. Mierzwa Edward Alfred, Historia historiografii, t. II: Renesans – Oświecenie, Warszawa 2007. Serczyk Jerzy, 25 wieków historii. Historycy i ich dzieła, Toruń 1994. Stobiecki Rafał, Klio na wygnaniu. Z dziejów polskiej historiografii na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii po 1945 r., Poznań 2005. Stobiecki Rafał, Historiografia PRL. Ani dobra, ani mądra, ani piękna... ale skomplikowana. Studia i szkice, Warszawa 2007. Topolski Jerzy, Od Achillesa do Beatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii, Warszawa 1998. Wprowadzenie do metodologii historii, pod red. Ewy Domańskiej i Jana Pomorskiego, Warszawa 2022.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Biliński Piotr, Władysław Konopczyński - historyk i polityk II Rzeczypospolitej /1880-1952/, Warszawa 1999. Biliński Piotr, Feliks Koneczny /1862-1949/. Życie i działalność, Warszawa 2001. Domańska Ewa, Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach, Poznań 1999. Domańska Ewa, Historie niekonwencjonalne, Poznań 2006. Dymkowski Maciej, Wprowadzenie do psychologii historycznej, Gdańsk 2003. Grabski Andrzej Feliks, Kształty historii, Łódź 1985. Grabski Andrzej Feliks, Myśl historyczna polskiego Oświecenia, Łódź 1976. Krasuski Jerzy, Wyznaczniki biegu historii, Wrocław 2008. Kula Witold, Wokół historii, Warszawa 1986. Kula Marcin, Krótki raport o użytkowaniu historii, Warszawa 2004. Kula Marcin, Historia moja miłość (z zastrzeżeniami), Lublin 2005. Le Goff Jacques, Historia i pamięć, Warszawa 2007. Łazuga Waldemar, Michał Bobrzyński. Myśl historyczna a działalność polityczna, Warszawa 1982. Maternicki Jerzy, Historiografia polska XX wieku, Warszawa 1982. Maternicki Jerzy, Wielokształtność historii. Rozważania o kulturze historycznej i badaniach historiograficznych, Warszawa 1990. Maternicki Jerzy, Historia i historycy. Studia i szkice historiograficzne, Rzeszów 2005. Pawelec Tomasz, Myśl metodologiczna Marcelego Handelsmana, Lublin 1994. Pawelec Tomasz, Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii, Katowice 2004. Psyche i Klio. Historia w oczach psychohistoryków, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002. Serejski Marian, Historycy o historii, t. 1-2, Warszawa 1963. Stobiecki Rafał, Historia pod nadzorem. Spory o nowy model historii w Polsce, Łódź 1993. Stobiecki Rafał, Bolszewizm a historia. Próba rekonstrukcji bolszewickiej filozofii dziejów, Łódź 1998. Tazbir Janusz, Długi romans z żoną Klio, Warszawa 2007. Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistycznej. Antologia, pod redakcją Ewy Domańskiej, Poznań 2010. Topolski Jerzy, Problem prawdy historycznej: Między Modernizmem a Postmodernizmem-Historiografia wobec zmian w filozofii historii, Poznań 1994. Topolski Jerzy, Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej, Warszawa 1996. Topolski Jerzy, Wolność i przymus w tworzeniu historii, Poznań 2004. Wierzbicki Andrzej, Historiografia polska doby romantyzmu, Warszawa 1999. Wierzbicki Andrzej, Groźni i wielcy. Polska myśl historyczna XIX i XX wieku wobec rosyjskiej despotii, Warszawa 2001. Wierzbicki Andrzej, Europa w polskiej myśli historycznej i politycznej XIX i XX wieku, Warszawa 2009.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>

W_01	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa		Wykład: Zaliczenie uwarunkowane uzyskaniem 50 % poprawnych odpowiedzi na zadane pytania Ćwiczenia: Kolokwium końcowe, którego zaliczenie wymaga uzyskania minimum 50 % uzyskanych punktów	
W_05	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa		Wykład: Zaliczenie uwarunkowane uzyskaniem 50 % poprawnych odpowiedzi na zadane pytania Ćwiczenia: Kolokwium końcowe, którego zaliczenie wymaga uzyskania minimum 50 % uzyskanych punktów	
W_06	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa		Wykład: Zaliczenie uwarunkowane uzyskaniem 50 % poprawnych odpowiedzi na zadane pytania Ćwiczenia: Kolokwium końcowe, którego zaliczenie wymaga uzyskania minimum 50 % uzyskanych punktów	
U_01	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa.		Wykład: Zaliczenie uwarunkowane uzyskaniem 50 % poprawnych odpowiedzi na zadane pytania Ćwiczenia: Kolokwium końcowe, którego zaliczenie wymaga uzyskania minimum 50 % uzyskanych punktów	
U_06	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa.		Wykład: Zaliczenie uwarunkowane uzyskaniem 50 % poprawnych odpowiedzi na zadane pytania Ćwiczenia: Kolokwium końcowe, którego zaliczenie wymaga uzyskania minimum 50 % uzyskanych punktów	
U_09	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w czasie zajęć, dyskusja, prezentacja zaliczeniowa.		Wykład: Zaliczenie uwarunkowane uzyskaniem 50 % poprawnych odpowiedzi na zadane pytania Ćwiczenia: Kolokwium końcowe, którego zaliczenie wymaga uzyskania minimum 50 % uzyskanych punktów	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 120
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)
			30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		45	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia		10	nie dotyczy
	Inne....		...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		mbialokur@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej.	X
K_W05	Student ma pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych	X
K_W06	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii historiografii, a zwłaszcza o najważniejszych szkołach historycznych polskich i światowych, jak też o zmienności różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i obecnie badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.	X
K_W11	Student ma wiedzę o zmienności i rozwoju poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej	X
K_W14	Student ma wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi Potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnieniem resursów multimedialnych i internetowych, jak też z metod właściwych dla innych nauk (np. statystycznych)	X
K_U09	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.	X
K_K08	Student kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Badania naukowe, źródłoznawstwo i upowszechnianie wyników badań naukowych				
	ENG: Scientific research, source studies and dissemination of research results				
Kod przedmiotu	MK-9	Punkcja ECTS	5	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Anna Pobóg-Lenartowicz, Mariusz Patelski (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	60	Analiza materiału statystycznego, studium przypadku, dyskusja	Prezentacje/referaty studentów/analiza tekstów/filmów dokumentalnych/danych statystycznych/dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Poszerzenie wiedzy na temat pochodzenia źródeł historycznych, oceny ich autentyczności, krytyki naukowej źródeł, a także metod ich konserwacji. Ukształtowanie wiedzy na temat edycji źródłowych. Przygotowanie studentów do organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć o tematyce historycznej i kulturalnej, w tym seminariów, konferencji, odczytów, prelekcji, pokazów, wystaw, debat, dyskusji panelowych czy rekonstrukcji. Przedstawienie i analiza najlepszych pomysłów na ukazanie w edukacji formalnej i przestrzeni publicznej szeroko pojętej problematyki historycznej i kulturalnej.				

<p>Treści programowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wprowadzające (zakres omawianego materiału, przydzielenie zadań dla studentów) (2h) 2. Charakterystyka źródeł średniowiecznych (źródła historiograficzne, dyplomatyczne, wydawnictwa źródłowe) (3h) 3. Praca z tekstami źródłowymi (Einhard, Thietmar, Anonim zw. Gallem, Wincenty Kadłubek, Jan Długosz) (3h) 4. Prezentacja źródeł dotyczących Śląska (3h) 5. Praca z tekstami źródłowymi (podział dokumentu średniowiecznego, sposoby datowania dokumentów i ustalanie datacji) (3h) 6. Prezentacja źródeł z epoki nowożytnej (3h) 7. Praca z źródłami z epoki nowożytnej (księgi parafialne, protokoły wizytacyjne, księgi bractw, katalogi duchownych itp.) (3h) 8. Źródła pisane do dziejów XIX w. (3h) 9. Źródła pisane do dziejów XX w. (3h) 10. Kolekcje map – jako źródło do dziejów lokalnych. (2h) 11. Prasa w XIX w. i jej znaczenie w badaniach naukowych(3h) 12. Fotografia jako źródło badań historycznych(2h) 13. Kuchnia ziemiańska – kuchnia chłopska, przepisy kulinarne jako źródło wiedzy historycznej(2h) 14. Izba regionalna – jako miejsce gromadzenia źródeł historycznych i upowszechniania wiedzy o przeszłości(4h) 15. Muzea historyczne(3h) 16. Konferencja (popularno -) naukowa – organizacja i promocja(4h) 17. Wycieczka historyczna, wybór miejsca i organizacja(2h) 18. Co jest potrzebne, aby przygotować interesującą wystawę? (2h) 19. Jak zostać rekonstruktorem przeszłości? (2h) 20. Film historyczny, historia w filmie. (2h) 21. Problemy archiwizowania źródeł współczesnych (2h) 22. Prezentacje źródeł wykorzystywanych w pracach magisterskich przez studentów (2h) 23. Regionalne towarzystwa i ich rola w propagowaniu historii, kolokwium (2h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>A. Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Szymański, <i>Nauki pomocnicze historii</i>, Warszawa 2004 2. <i>Historyk wobec źródeł: historiografia klasyczna i nowe propozycje metodologiczne</i>, red. J. Kolbuszewskiej, R. Stobieckiego, Łódź 2010 3. <i>Tekst źródła. Krytyka i interpretacja</i>, red. B. Trelińska, Warszawa 2005 4. <i>Nauki pomocnicze historii najnowszej. Źródłoznawstwo</i>, red. Z. Wojtkowiak, Poznań 2001 <p>B. Literatura do samodzielnego studiowania</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Archiwalia komunistycznego aparatu represji : zagadnienia źródłoznawcze</i>, red. F. Musiał, Kraków 2012. 2. <i>Badania nad źródłami do historii XIX i XX wieku: studia i interpretacje</i>, pod red. Adama Rajewskiego i Jakuba Józefiaka, Poznań 2014. 3. Barzycka A., <i>Fotografia jako źródło historyczne. Wybrane problemy</i>, „Historyka. Studia Metodologiczne”, t. XXXVI, 2006. 4. Eisler J., <i>Refleksje nad wykorzystywaniem relacji jako źródła w badaniu historii PRL (Rozmowy z dysydentami i prominentami)</i>, „Polska 1944/45–1989. Studia i Materiały”, t. 6 (2003), s. 23–48. 5. Świeżawski A., <i>Warsztat naukowy historyka – wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 2001. 6. Wąsowicz H., <i>Chronologia średniowiecza</i>, Lublin 2013. 7. Włodarski B., <i>Chronologia polska</i>, Warszawa 2007.
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>	

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_04	Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, prezentacja wyników własnych badań	Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi, umiejętność argumentacji a oparciu o wykorzystaną literaturę przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi
W_08	Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, prezentacja wyników własnych badań	Ćwiczenia: umiejętnie przeprowadza krytykę tekstów źródłowych charakterystycznych dla danej epoki
W_10	Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, prezentacja wyników własnych badań	Ćwiczenia: umiejętnie gromadzi źródła potrzebne do przygotowywanej pracy magisterskiej, potrafi je scharakteryzować i pokazać ich wartość
W_14	Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, prezentacja wyników własnych badań	Ćwiczenia: umiejętnie gromadzi źródła potrzebne do przygotowywanej pracy magisterskiej, potrafi je scharakteryzować i pokazać ich wartość
U_03	Ćwiczenia: Prezentacja multimedialna	Ćwiczenia: wartość merytoryczna prezentacji, umiejętność dokonania selekcji źródeł i ich prawidłowej oceny, poprawność językowa prezentacji oraz jej wartość techniczna
U_09	Ćwiczenia: prezentacja multimedialna	Ćwiczenia: wartość merytoryczna prezentacji, umiejętność dokonania selekcji źródeł i ich prawidłowej oceny, poprawność językowa prezentacji oraz jej wartość techniczna
U_14	Ćwiczenia: prezentacja multimedialna	Ćwiczenia: wartość merytoryczna prezentacji, umiejętność dokonania selekcji źródeł i ich prawidłowej oceny, poprawność językowa prezentacji oraz jej wartość techniczna
K_04	Ćwiczenia: udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia: ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_05	Ćwiczenia: udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia: ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_08	Ćwiczenia: udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia: ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	5	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)
		A. 150

Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	60	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy</u> własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		30	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych		40	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia		20	nie dotyczy		
	Inne....		...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		alenartowicz@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)		https://www.historia.uni.opole.pl/				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie krytyki różnorodnych źródeł historycznych od czasów średniowiecza aż do współczesności	X
K_W08	Student ma pogłębioną wiedzę Na temat korzystania z różnych źródeł pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych od czasów średniowiecza do współczesności	X
K_W10	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych oraz wytworów kultury charakterystycznych dla poszczególnych epok	X
K_W14	Student ma wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi	X
Symbol	Umiejętności	
K_U03	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych	X
K_U09	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań w tym zwłaszcza dotyczących źródeł oraz badań naukowych	X
K_U14	Student wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji historii z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów, w tym także z zakresu źródłoznawstwa.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach, zwłaszcza tych dotyczących źródeł.	X
K_K05	Student respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. Jest gotów do aktywnego uczestniczenia w debatach historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej, zwłaszcza tych dotyczących źródłoznawstwa	X
K_K08	Student kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia cywilizacji				
	ENG: History of civilisations.				
Kod przedmiotu	MK-10	Punkcja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski (K), Mariusz Sawicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zasadniczym jest analiza bardzo złożonej problematyki badawczej jaką jest cywilizacja. W trakcie rozpatrywania tego zagadnienia istotnym elementem jest zwrócenie uwagi na różnorodność cywilizacyjną, a w jej obrębie kulturową, obserwowaną w dzisiejszym świecie. Istotnym celem jest również rozwikłanie zagadnienia dotyczącego korzeni cywilizacji europejskiej, a także jej różnic i ewentualnych podobieństw do innych cywilizacji istniejących na świecie. Celem jest również analiza krytyczna zmienności cywilizacyjnych oraz jej dwubiegunowości – pozytywne i negatywne elementy cywilizacji.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cywilizacje - definicje, klasyfikacja, przegląd cywilizacji świata starożytnego 2. Cywilizacje prekolumbijskiej Ameryki środkowej - od Olmeków do Azteków 3. Cywilizacja Inków. 4. Imperium kolonialne Portugalii - początki i rozwój Brazylii 5. Od Wicekrólestwa Brazylii do Republiki Brazylii - przemiany polityczne a cywilizacyjne 5. Podboje hiszpańskie w Ameryce i na Oceanie Spokojnym. 6.-7. Rozwój cywilizacyjny Nowej Hiszpanii XVI-XVIII w. Rozwój cywilizacyjny Nowej Hiszpanii XVI-XVIII w. 8-9. Droga do niepodległości i własnych cywilizacji dawnych kolonii hiszpańskich w strefie Morza Karaibskiego i w Ameryce Północnej. 10-11. Cywilizacje Ameryki Północnej do XVIII w. 12. Upadek cywilizacji Indian Ameryki Północnej XVIII-XX w. - od wolnych plemion do rezerwatów. 13. Początki cywilizacji USA. 14. Wielka migracja i nowe społeczeństwo Stanów Zjednoczonych. 15. Inna cywilizacja Ameryki Północnej - Kanada francuska i angielska <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cywilizacja – zasięg i zakres pojęcia. Geografia pojęcia (2h) 2. Cywilizacja europejska – przestrzeń, wolność, chrześcijaństwo, humanizm. (2h) 3. Reformacja – fenomen czy katastrofa cywilizacyjna Europy? (2h) 4. Cywilizacja Odrodzenia – nowy człowiek. (2h) 5. Życie materialne w czasach odrodzenia – symptom rozwoju cywilizacyjnego. (2h) 6. Cywilizacja europejska w kryzysie – polowania na „czarownice” w Europie Zachodniej w XVII wieku. (2h) 7. Odmierna droga – Rzeczypospolita w dobie polowań na „czarownice”. (2h) 8. Cywilizacja Oświecenia – rozszerzanie pola poznania i zmiana stosunku do Boga. (2h) 9. Myśli o życiu i rzeczach - oświeceniowe idee rozwoju gospodarczego. (2h) 10. Dekoracja życia i estetyka Oświecenia. (2h) 11. Przestrzeń cywilizacyjna Europy przełomu stuleci XVIII i XIX. (2h) 12. Cywilizacja islamu. (2h) 13. Kraje Dalekiego Wschodu – cywilizacja azjatycka. (2h) 14. Świat wpływów angielskich – cywilizacja Ameryki Północnej. (2h) 15. Cywilizacja pieniądza. Historia banków i bankierów. (2h)
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: F. Braudel, Gramatyka cywilizacji, różne wydanie – polecane Warszawa 2006; N. Ferguson, Cywilizacja. Zachód i reszta świata, Kraków 2013; M. Golka, Cywilizacja współczesna i globalne problemy, Warszawa 2012; F. Gołębski, Cywilizacja europejska, Warszawa 2012; E.S. Urbański, Hispanoameryka i jej cywilizacje, Warszawa 1981; D. Mauk, Cywilizacja amerykańska Wrocław 1999; H. Brogan, Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki, Wrocław 2004; M. Gołębiowski, Dzieje kultury Stanów Zjednoczonych, Warszawa 2004; Wielka historia świata, t. 14, Cywilizacje Ameryki Północnej, cywilizacje Ameryki Środkowej i Południowej, Olmekowie – Inkowie, Warszawa 2008; J.G, da Silva, Morskie dzieje Portugalczyków, Gdańsk 1987; J.H. Parry, Morskie Imperium Hiszpanii, Gdańsk 1983</p> <p>B. Literatura uzupełniająca R. C. Davis, Ludzie renesansu. Umysły, które ukształtowały erę nowożytną, Poznań 2012, Z. Drozdowicz, Filozofia włoska w epoce Odrodzenia i Oświecenia, Poznań 2012; Europa i świat w początkach epoki nowożytnej, t. 1, pod red. A. Mączaka, Warszawa 1991; M. Włoczysiak, Oświecenie – kulminacja życia, czy tylko etap w drodze, Katowice 2004; A. Posern-Zieliński, Ruchy społeczne i religijne Indian hiszpańskiej Ameryki południowej (XVI-XX w.), Wrocław 1974; R. Lewis Brenda, Aztekowie, Warszawa 2002; Krótka historia Meksyku, Warszawa 1986; M. Rostworowski de Diez Canseco, Historia Państwa Inków, Warszawa 2004; P. Chaunu, Cywilizacja wieku Oświecenia, Warszawa 1989; P. Chaunu, Czas reform. Historia religii i cywilizacji (1250-1550), Warszawa 1989; Współczesna cywilizacja Zachodu – atutu i słabości, Warszawa 2010;</p>	
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura:</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: F. Braudel, Gramatyka cywilizacji, różne wydanie – polecane Warszawa 2006; P. Chaunu, Cywilizacja wieku Oświecenia, Warszawa 1989; P. Chaunu, Czas reform. Historia religii i cywilizacji (1250-1550), Warszawa 1989; Cywilizacja europejska, pod red. M. Koźmińskiego, Warszawa 2004; F. Gołębski, Cywilizacja europejska, Warszawa 2001; J. Delumeau, Cywilizacja Odrodzenia, Warszawa 1987; N. Ferguson, Cywilizacja. Zachód i reszta świata, Kraków 2013; M. Golka, Cywilizacja współczesna i globalne problemy, Warszawa 2012; F. Gołębski, Cywilizacja europejska, Warszawa 2012; Współczesna cywilizacja Zachodu – atutu i słabości, Warszawa 2010.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca R. C. Davis, Ludzie renesansu. Umysły, które ukształtowały erę nowożytną, Poznań 2012, Z. Drozdowicz, Filozofia włoska w epoce Odrodzenia i Oświecenia, Poznań 2012; J. Goody, Renesans, czy tylko jeden ?, Warszawa 2012; C. Bucci, Wczesny renesans, Warszawa 2010; J. Labno, Renesans, Warszawa 2010; D. Outram, Panorama Oświecenia, Warszawa 2008; Oświecenie, praca zbiorowa, Warszawa 2008; M. Włoczysiak, Oświecenie – kulminacja życia, czy tylko etap w drodze, Katowice 2004.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>

W_06	Wykład: praca zaliczeniowa w formie prezentacji lub referatu opisująca wybraną przez studenta cywilizację (za wyjątkiem cywilizacji zachodniej) Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach, analiza teorii cywilizacji	Wykład: ocena wartości merytorycznej pracy 50%; wykorzystana literatura 40%; strona językowa (referat), wizualna (prezentacja) 10 10%; Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi.
W_09	Wykład: praca zaliczeniowa Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach, analiza teorii cywilizacji	Wykład: ocena merytoryczna wybranych partii pracy zaliczeniowej odwołującej się do literatury przedmiotu w różny sposób oceniające cywilizacje minione, jak też istniejące Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi.
W_14	Wykład: praca zaliczeniowa Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach, analiza teorii cywilizacji	Wykład: ocena merytoryczna wybranych partii pracy zaliczeniowej odwołującej się do literatury przedmiotu w różny sposób oceniające cywilizacje minione, jak też istniejące Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi.
U_01	Praca zaliczeniowa (referat lub prezentacja) Ćwiczenia: prezentacja multimedialna, dyskusja, aktywność na zajęciach	Dokonanie oceny zebranych źródeł informacji: netografia, literatura przedmiotu, źródła, wspomnienia i relacje kresowianków, zwłaszcza z kręgów rodzinnych studenta Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury o i odpowiednie wykorzystanie technik multimedialnych, poprawność językowa wypowiedzi i prezentowanych materiałów
U_04	Praca zaliczeniowa (referat lub prezentacja) Ćwiczenia: prezentacja multimedialna, dyskusja, aktywność na zajęciach	Ocena sposobu wykorzystania metod charakterystycznych dla nauk społecznych, a z humanistycznych – filozofii Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury o i odpowiednie wykorzystanie technik multimedialnych, poprawność językowa wypowiedzi i prezentowanych materiałów
U_07	Praca zaliczeniowa (referat lub prezentacja) Ćwiczenia: prezentacja multimedialna, dyskusja, aktywność na zajęciach	Ocena sposobu wykorzystania terminologii fachowej Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury o i odpowiednie wykorzystanie technik multimedialnych, poprawność językowa wypowiedzi i prezentowanych materiałów
K_04	Praca zaliczeniowa (referat lub prezentacja) Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach	Ocena merytoryczna wykorzystania dokonań historiografii Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi, odpowiednie dobranie faktów historycznych i ich analiza
K_06	Praca zaliczeniowa (referat lub prezentacja) Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach	Ocena merytoryczna sposoby podejścia do cywilizacji w kontekście europejskiego pojęcia dziedzictwa kulturowego Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi, odpowiednie dobranie faktów historycznych i ich analiza

Efekty uczenia się			
Symbol	Wiedza		
K_W06	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu dziejów człowieka i jego cywilizacji.		X
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych m.in. różnym poziomem rozwoju cywilizacyjnego		X
K_W14	Student ma wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi		X
Symbol	Umiejętności		
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji na potrzeby studiowania wybranych aspektów dziejów cywilizacji		X
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych		X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w pracy badawczej, jak i w działalności związanej z popularyzacją i nauczaniem historii terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych.		X
Symbol	Kompetencje społeczne		
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.		X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, Polski i swojego regionu.		X

Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 120			
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				20	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				40	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				15	nie dotyczy	
	Inne....				...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi							
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Technologia informatyczna w oświacie i administracji publicznej				
	ENG: Information technology in education and administration public.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	20	Analiza materiału statystycznego, studium przypadku, dyskusja	Prezentacje/referaty studentów/analiza tekstów/filmów dokumentalnych/danych statystycznych/dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z możliwościami zastosowania technologii informacyjnych w pracy historyka, nauka bezpiecznego korzystania z komputerów i zasobów sieci internetowej, doskonalenie umiejętności pracy z wykorzystaniem wybranych programów, zaznajomienie się podstawową wiedzą na temat prawa autorskiego chroniącego zasoby rozpowszechnianie w postaci cyfrowej, nabycie umiejętności związanych z korzystaniem z komputerów.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawienia prywatności w systemie Windows (1h) 2. Zasady bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu (1h) 3. Zaawansowane wyszukiwanie danych w sieci (1h) 4. Zaawansowane funkcje przeglądarki internetowej na przykładzie przeglądarek Chrome i Opera (1h) 5. Aplikacje dydaktyczne (2h) 6. Cyfrowe narzędzia dla nauczyciela (6h) 7. Narzędzia do gromadzenia i porządkowania cyfrowych danych (2h) 8. Aplikacje Google i ich zastosowanie w oświacie i administracji (2h) 9. Narzędzia do pracy zdalnej (2h) 10. Zasoby Internetu przydatne historykowi (2h) 				
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<p>Cendrowska D., Zrób to lepiej! O sztuce komputerowego składania tekstu, Warszawa 2006. Cieciura M., Podstawy Technologii Informacyjnych z przykładami zastosowań, Warszawa 2006. Filiciak M., Ptaszek G., Komunikowanie (się) w mediach elektronicznych, Warszawa 2009. Frye C., Lambert J., Microsoft Office 2016 Krok po kroku, Warszawa 2016. Gogołek W., Technologie informacyjne mediów, Warszawa 2006. Gogołek W., Wprowadzenie do informatyki dla humanistów, Warszawa 2007. Kopertowska M., Przetwarzanie tekstów, Warszawa 2006. Michniewicz G., Ochrona własności intelektualnej, Warszawa 2012. Morańska D., Jędrzejko Z., Ciesielka M., Edukacja w cyfrowym świecie. Edukacja 4.0, Warszawa 2022. Pikoń, K., ABC internetu, Warszawa 2011. Woźniak J., Staruch M., Jurek M., Jak uczyć (się) zdalnie. Podręcznik dla nauczycieli, uczniów i przedsiębiorców, Warszawa 2020.</p>				

Weryfikacja efektów uczenia się						
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		
W_05	Realizowanie zadań podczas ćwiczeń			Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i realizowanych zadań		
W_14	Aktywność na zajęciach. Udział w dyskusji			Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy		
W_15	Aktywność na zajęciach. Udział w dyskusji			Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy		
W_17	Aktywność na zajęciach. Udział w dyskusji. Realizowanie zadań podczas ćwiczeń			Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i realizowanych zadań		
U_04	Realizowanie zadań podczas ćwiczeń			Ocena wartości merytorycznej realizowanych zadań		
U_13	Realizowanie zadań podczas ćwiczeń			Ocena wartości merytorycznej realizowanych zadań		
U_14	Aktywność na zajęciach. Udział w dyskusji. Realizowanie zadań podczas ćwiczeń			Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i realizowanych zadań		
K_01	Aktywność na zajęciach. Udział w dyskusji.			Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy		
K_10	Aktywność na zajęciach. Udział w dyskusji. Realizowanie zadań podczas ćwiczeń			Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i realizowanych zadań		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	20	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
						Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				5	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych				15	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia				20	nie dotyczy
	Inne....				...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			Prowadzący: e-mail https://www.historia.uni.opole.pl/			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W05	Student ma pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla problematyki związanej z technologią informatyczną w oświacie i administracji publicznej i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych	X
K_W14	Student ma wiedzę o miejscu technologii informatycznej w oświacie i administracji publicznej wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi.	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych inicjatyw popularyzujących wiedzę związaną z problematyką technologii informatycznej w oświacie i administracji publicznej	X
K_W17	Student posiada wiedzę o sposobach i metodach popularyzowania historii, jak też z zakresu dydaktyki historii (na tle dydaktyki ogólnej) z wykorzystaniem technologii informatycznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy informatycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych.	X
K_U13	Student posiada pogłębione umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji zadań związanych z wykorzystaniem i tworzeniem narzędzi informatycznych związanych z działaniem dydaktycznym i popularyzatorskim	X
K_U14	Student wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji historii z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy historycznej z wykorzystaniem IT	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji historii w różnych instytucjach naukowych, oświatowych, kultury i administracji publicznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia wybranych państw i regionów				
	ENG: History of some countries and regions				
Kod przedmiotu	MK-8	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marcin Böhm, Adam Wołoszyn (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	35	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Ćwiczenia	35	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Prezentacja wybranych zagadnień z historii państw i regionów; powiązanie treści dotyczących dziejów tych podmiotów z historią powszechną; analiza wybranych zagadnień z zakresu dziejów społecznych, politycznych, historii kultury.				

Treści programowe

Wykłady:

- Dynastia Ottonów i jej wpływ na kształtowanie się narodu niemieckiego. (2h)
- Dynastia Hohenstaufów. (2 h)
- Habsburgowie, kształtowanie się przyszłej potęgi. (2 h)
- Dynastia Luksemburgów w Niemczech, Czechach i na Śląsku. (2h)
- Marcin Luter i reformacja. (3 h)
- Wojny XVII i XVIII w. (2 h)
- Państwa niemieckie w czasach wojen napoleońskich. Kongres wiedeński a państwa niemieckie.(5 h)
- Od Cesarstwa Austriackiego do Austro-Węgier – przemiany społeczno-polityczne w imperium Habsburgów. (2h)
- Droga Niemiec do zjednoczenia. (2 h)
- Pierwsza wojna światowa i Traktat Wersalski. (2h)
- Rewolucja nazistowska w Niemczech. (2h)
- II wojna światowa i holokaust. (2h)
- Powstanie berlińskie 1953 r. (2h)
- Stosunki niemiecko-polskie w dobie Polski Ludowej i współcześnie.(2h)
- Rozpad imperium sowieckiego a zjednoczenie Niemiec. (3h)

Ćwiczenia

- Skandynawska ojczyzna Normanów (1h)
- Pierwsi książęta X w. (1 h)
- Normandia wobec Francji Kapetyngów na przełomie X i XI w. (1h)
- Normandia wobec Anglosasów. Sprawa Edwarda Wyznawcy. (1h)
- Pierwsze migracje do Italii 1000-1032. (1h)
- Normanowie w bizantyńskich wojnach z Longobardami i w kampanii sycylijskiej. (2h)
- Rodzina Altavilla i podbój Italii oraz Sycylii. (1h)
- Wilhelm Zdobywca i podbój Anglii. (3 h)
- Podbój Walii przez Normanów w XI i XII w. (1 h)
- Wojny Normanów włoskich z Bizancjum w XI i XII w. (1h)
- Normanowie na Bliskim Wschodzie: Księstwo Antiochii. (1h)
- Normanowie w Szkocji (1 h)
- Normañski podbój Irlandii w XII w. (1h)
- Normanowie- „Grecy Świata Średniowiecza” (1h)
- Znaczenie Normanów dla historii Europy. (1h)
- Historia Danii w XVI w. (2h)
- Historia Danii w XVII w. (2h)
- Historia Danii w XVIII w. (2h)
- Historia Szwecji w XVI w. (2h)
- Historia Szwecji w XVII w. (2h)
- Historia Szwecji w XVIII w. (1h)
- Historia Prus w XVI w. (1h)
- Historia Prus w XVII w. (1h)
- Historia Prus w XVIII w. (1h)
- Dania, Szwecja i Prusy a kwestia dominium Maris Baltici (1h)
- Tytułatura pomorska a koncepcja dominium Maris Baltici (1h)
- Dania, Szwecja i Prusy wobec wojen napoleońskich. (1h)

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład

- Althoff G., *Ottonowie. Władza królewska bez państwa*, Warszawa 2009.
- Czapliński W., Korta W., Galos A., *Historia Niemiec*, Wrocław 2010,
- Paluszyński T., *Historia Niemiec i państw niemieckich*, Poznań 2005.
- Weinfurter S., *Niemcy w średniowieczu 500 – 1500*, Warszawa 2010.
- Schilling H., *Marcin Luter, Buntownik w czasach przełomu*, Warszawa 2009.
- Bullock A., *Hitler i Stalin. Żywoty równoległe*, t. 1-2, Warszawa 1999,
- Krockow Ch., *Bismarck. Biografia*, Warszawa 1998,
- Łuczak Cz., *Dzieje gospodarcze Niemiec*, Poznań 2004,
- Orłowski H., *“Polnische Wirtschaft”*: nowoczesny niemiecki dyskurs o Polsce, Olsztyn 1998,
- Wiess E., *Fryderyk Barbarossa. Mit i Rzeczywistość*, Warszawa 2001.
- Willson P. H., *Wojna trzydziestoletnia 1618-1648*. Tragedia Europy, Oświęcim 2017.
- Wolle S., *Wspaniały świat dyktatury: codzienność i władza w NRD 1971-1989*, Warszawa 2003.

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia

Literatura:

- Brown R. A., *Historia Normanów*, tłum. J. Jarniewicz, Gdańsk 1996.
- Böhm M., Normañski podbój Irlandii w XII wieku. Zielona Wyspa pomiędy wikingami a przybyszami z Normandii, Oświęcim 2017.
- Böhm M., Normañski podbój Sycylii, Oświęcim 2014.
- Davis N., *Wyspy*, Warszawa 2009.
- Morris M., *Podbój Normañski*, Warszawa 2017.
- Johnson P., *Historia Anglików*, Gdańsk 1995.
- Jones D., *Plantageneci. Waleczni królowie, twórcy Anglii*, przekł. M. Karwowska, Kraków 2014.
- Jones D., *Wojna dwóch róż*, Warszawa 2019.
- Morris M., *Podbój Normañski*, tłum. N. Rataj, M. Józefowicz, Kraków 2016.
- E. Åström, Gospodarka szwedzka a mocarstwowa rola Szwecji w latach 1632-1697, [w:] *Europa i świat w początkach epoki nowożytnej*, cz. 2: ideologie, kryzysy, konflikty, red. A. Mączak, Warszawa 1992, s. 276-311.
- S. Alexandrowicz, K. Olejnik, Charakterystyka polskiego teatru działań wojennych, „*Studia i Materiały do Historii Wojskowości*”, t. 26, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1983, s. 27-89.
- I. Andersson, *Dzieje Szwecji*, tłum. S. Piekarczyk, Warszawa 1967.
- Z. Anusik, *Misja polska w Sztokholmie w latach 1789-1795*, Łódź 1993.
- Z. Anusik, *Dyplomacja szwedzka wobec kryzysu monarchii we Francji w latach 1787-1792*, Łódź 2000.
- Z. Anusik, *Karol XII*, Wrocław 2006.
- Z. Anusik, *Gustaw II Adolf*, Wrocław 2009 (lub inne wydania).
- Z. Anusik, *Gustaw II Adolf i reformy wojskowe w Szwecji*, [w:] *Organizacja armii w nowożytnej Europie. Struktura-urzędy-prawo-finanse*, red. K. Łopatecki, Zabrze 2011, s. 277- 292.
- Z. Anusik, *France in Sweden's Foreign Policy in the Era of Gustav III's Reign (1771-1792)*, Łódź 2016.
- K. Carlqvist, *Eryk XIV Waza król ludu*, tłum. Wojciech Łygaś, Gdańsk 2010
- K. J. V. Jespersen, *A history of Denmark*, Basingstoke 2011.
- N. Kent, *A Concise history of Sweden*, Cambridge 2008.
- A. Kersten, *Historia Szwecji*, Wrocław 1973.
- W. Konopczyński, *Kwestia bałtycka*, Kraków-Warszawa 2014 (lub inne wydania).
- M. Kopczyński, *Dania i Szwecja czyli państwa militarne*, [w:] *Rzeczpospolita-Europa XVI-XVIII wiek. Próba konfrontacji*, red. M. Kopczyński, W. Tygielski, Warszawa 1999, s. 97-129.
- L. O. Larsson, *Gustaw Waza. Ojciec państwa szwedzkiego czy tyran?*, tłum. W. Łygaś, Warszawa 2009.
- R. Len, *Fryderyk Bernarda Wenera Topografia Wrocławia*, Wrocław 1997.
- P. D. Lockhart, *Sweden in the Seventeenth Century*, Basingstoke 2004.
- P. D. Lockhart, *Denmark 1513-1660. The Rise and Decline of a Renaissance Monarchy*, Oxford 2007.
- J. Małek, *Historia Norwegii (do roku 1814)*, Toruń 2019.
- J. Maroń, *Militarne aspekty wojny trzydziestoletniej na Śląsku*, Wrocław 2000.
- B. J. Nordstrom, *The history of Sweden*, Westport-London 2002.
- E. Petersson, *Karol IX król bezlitosny*, tłum. W. Łygaś, Oświęcim 2015.
- G. Podruczny, *Twierdze z papieru. Fortyfikacje pruskie w latach 1786-1807*, Wrocław 2020.
- M. Roberts, *Gustavus Adolphus. A history of Sweden, 1611-1632*, London 1953.
- M. Roberts, *The Elary Vasas. A History of Sweden 1523- 1611*, Cambridge 1968.
- S. Salmonowicz, *Prusy. Dzieje Państwa i społeczeństwa*, Warszawa 2004.
- S. Salmonowicz, *Fryderyk Wielki*, Wrocław 2006 (lub inne wydania).
- B. Szymczak, *Fryderyk Wilhelm. Wielki elektor*, Wrocław 2006.
- R. Tuchtenhagen, *Szwedzkie Dominium Maris Baltici w epoce wczesnonowożytnej* (tłum. B. Dybaś), „*Zapiski Historyczne*”, t. 71, 2006, z. 2-3, s. 81-105.
- A. F. Upton, *Charles XI and Swedish absolutism*, Cambridge 1998.
- A. J. Wołoszyn, *Tytułatura pomorska a koncepcja dominium Maris Baltici w XVI-XVIII wieku*, [w:] *Językowy, literacki i kulturowy obraz Pomorza*, t. 4, red. Z. Lica, A. Lica, K. Czemplik, Gdańsk 2018, s. 343-363.
- A. Wołoszyn, *Oficerowie wyznania ewangelickiego ze Śląska w armii szwedzkiej podczas Wielkiej Wojny Północnej (1700-1721). Prolegomena*, „*Zapiski Historyczne*”, t. 84, 2019, z. 4, s. 179-210.

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_02	Wykład: prezentacja na minimum 25 slajdów. Ćwiczenia: Analiza tekstów historycznych i źródeł	Wykład: Ocena pracy pod kątem głębi wiedzy, szczegółowości omawianych zagadnień oraz ich związku z tematem historii wybranych państw i regionów. Przygotowanie przez studentów pracy zaliczeniowej lub prezentacji na ocenę. Ćwiczenia: Ocena zdolności studenta do krytycznej analizy tekstu/źródła, włączając w to identyfikowanie celów autora, kontekstu powstania tekstu oraz ewentualnych uprzedzeń czy ograniczeń źródła historycznego dotyczącego historii wybranych państw i regionów.
W_09	Wykład: prezentacja na minimum 25 slajdów. Ćwiczenia: Analiza przypadku i debata w ramach zajęć	Wykład: Ocena treści rezentacji pod kątem wiedzy o różnych punktach widzenia w naukach historycznych, uwzględniająca aspekty podłoża narodowego i kulturowego historii wybranych państw i regionów. Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją różnorodność punktów widzenia w historii, uwzględniając podłoże narodowe i kulturowe w historii wybranych państw i regionów.
W_13	Wykład: prezentacja na minimum 25 slajdów. Ćwiczenia: Analiza tekstów/historycznych źródeł:	Wykład: Ocena umiejętności studenta w analizie przykładów zmienności znaczeń historycznych terminów lub pojęć, uwzględniając różnorodne konteksty i epoki historyczne w historii wybranych państw i regionów. Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją analizowany materiał, wykazując znajomość kontekstu historycznego i umiejętność analizy zmienności znaczeń w kontekście historii wybranych państw i regionów.
U_01	Wykład: prezentacja na minimum 25 slajdów Ćwiczenia: Prezentacja	Wykład: Ocena umiejętności studenta w analizie różnych technik pozyskiwania i analizowania informacji, włączając w to identyfikację ich zalet, wad i zastosowań w badaniach historycznych związanych z historią wybranych państw i regionów. Ocena wykorzystania odpowiednich przykładów ilustrujących zastosowanie poszczególnych technik w praktyce (prezentacji). Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci samodzielnie przeprowadzają badanie lub projekt, wykorzystując różne techniki pozyskiwania i analizowania informacji związanych z historią wybranych państw i regionów.

U_05	Wykład: weryfikacja w pracy/prezentacji zaliczeniowej Ćwiczenia: Analiza źródeł/histerycznych materiałów w grupie.		Wykład: Ocena umiejętności studenta w przeprowadzaniu krytycznej analizy różnych źródeł historycznych i wytworów kultury, uwzględniając ich kontekst, autentyczność, ograniczenia i potencjalne błędy interpretacyjne w badaniach związanych z historią wybranych państw i regionów. Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją analizowany materiał, wykazując znajomość kontekstu historycznego i umiejętność analizy krytycznej związanych z historią wybranych państw i regionów.		
U_10	Wykład: weryfikacja prac naukowych lub popularnonaukowych z zastosowaniem odpowiednich technik narracji historycznej w ramach wykonywanej prezentacji lub pracy pisemnej Ćwiczenia: Prezentacja		Wykład: Ocena umiejętności studenta w analizie i interpretacji fragmentów swoich prac pisemnych, uwzględniając zastosowane techniki narracji historycznej związanej z historią wybranych państw i regionów. Ćwiczenia: Ocena treści prezentacji pod kątem głębi wiedzy i umiejętności zastosowania odpowiednich technik narracji historycznej związanych z historią wybranych państw i regionów.		
K_03	Analiza pisemna lub ustna wybranego źródła		Ocena stopnia, w jakim student rozumie znaczenie nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach związanych z historią wybranych państw i regionów.		
K_04	Analiza pisemna lub ustna wybranego źródła		Ocena stopnia, w jakim student rozumie i potrafi opisać różnice w poglądach historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach związanych z historią wybranych państw i regionów.		
K_06	Analiza pisemna lub ustna wybranego źródła		Ocena stopnia, w jakim student rozumie i potrafi opisać znaczenie dziedzictwa kulturowego ludzkości związanych z historią wybranych państw i regionów.		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 180	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	70	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	35	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	
			35	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	
				Nie dotyczy	
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	
				Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		50	nie dotyczy
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		40	nie dotyczy
		Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy
		Przygotowanie do zaliczenia		20	nie dotyczy
		Inne....		...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		mbohm@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learningu na Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)		https://www.historia.uni.opole.pl			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student w stopniu pogłębionym wiedzę z zakresu historii wybranych państw i regionów.	X
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym w odniesieniu do historii wybranych państw i regionów	X
K_W13	Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń w badaniach historycznych	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji związane z historią wybranych państw i regionów	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych i różnych rodzajów wytworów kultury przydatnych w badaniach historycznych związanych z historią wybranych państw i regionów	X
K_U10	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych naukowych i popularnonaukowych w języku polskim i ewentualnie obcym z zastosowaniem odpowiednich technik narracji historycznej związanej z historią wybranych państw i regionów	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach	X
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach w historii wybranych państw i regionów.	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Główne problemy współczesnego świata				
	ENG: Major problems of the contemporary world.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Mariusz Patelski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z węzłowymi problemami w dziejach świata po 1989 r. W trakcie zajęć studenci zapoznają się ze szczególnymi uwarunkowaniami powstania nowych zagrożeń dla Europy i świata w wyniku rozpadu systemu dwubiegunowego				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy etniczne i narodowe w Europie i współczesnym świecie, (2h) 2. Dezinformacja we współczesnym świecie, (2h) 3. Rosja i inne państwa ZSRR po rozpadzie imperium sowieckiego, (2h) 4. Europa środkowa pomiędzy Rosją a Unią Europejską, (2h) 5. Rozpad systemu dwubiegunowego i nowa rola USA we współczesnym świecie, (2h) 6. Unia Europejska i jej rola we współczesnym świecie, (2h) 7. Problemy światowego pokoju i organizacje międzynarodowe, (2h) 8. Świat arabski, (2h) 9. Fundamentalizm, (2h) 10. Drogi rozwoju państw współczesnej Afryki. RPA, Etiopia, (2h) 11. Chiny i Brazylia nowe potęgi gospodarcze w świecie, (2h) 12. Oblicza terroryzmu, (2h) 13. Problemy demograficzne świata, (2h) 14. Głód i zagrożenia ekologiczne we współczesnym świecie, (2h) 15. Z dziejów NAFTA – integracja po amerykańsku. (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p><i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć (wybrana literatura)</i> Borucki M., Terroryzm zło naszych czasów, Warszawa 2002, Corm G., Bliski Wschód w ogniu: oblicza konfliktu 1956-2003, Warszawa 2003, Gąsowski A., RPA, Warszawa 2006, Gowin J., Zjednoczenie Niemiec i rozpad ZSRR, „Przegląd Zachodni” 2000, nr 1, s. 77-109, Jagiełło M., Partnerstwo dla przyszłości. Szkice o polityce wschodniej i mniejszościach narodowych, Warszawa 2000, Rogozińska-Wickers A., Dziurawy globus czyli ONZ od podszewki, Warszawa 1998, Unia Europejska. Integracja Polski z Unią Europejską, red. E. Krawczak -Wyrzykowski i E. Synowiec, Warszawa 1997,</p> <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta (wybrana literatura)</i> Garztecki M., Szozda Ł., Świat islamu i nowe zagrożenia, „Sprawy Międzynarodowe” 2001, nr 2, Łoś R., Współczesne konflikty zbrojne, Warszawa 2010. Malinowski M.J., Międzynarodowe następstwa przemian w Republice Południowej Afryki, „Sprawy Międzynarodowe”, 1991, nr 9, Paszewski T., Wojna z terroryzmem – próba bilansu, „Sprawy Międzynarodowe” 2008, nr 2, Źródła nienawiści: konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych, pod red. Kamila Janickiego, Kraków-Warszawa 2009.</p> <p>B. Wybrana literatura uzupełniająca Gregorewicz S., Polska w polityce federacji rosyjskiej w epoce Jelcyna i Putina, „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo – Wschodniej” t. XLV, s. 221-237. Sikorski T., Zbrojna działalność fundamentalistów islamskich w Azji Środkowej w 2009 r., „Sprawy Międzynarodowe” 2010, nr 1. Konflikty kolonialne i postkolonialne w Afryce i Azji 1869-2006, red. Piotr Ostaszewski, Warszawa 2006. Studia nad geopolityką XX wieku, pod red. Piotra Eberhardta, Warszawa 2013. Kuczyński M., Krwawiąca Europa: konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny, Warszawa: "Bellona", 2001. Brazylia jako mocarstwo wschodzące, red. nauk. Marcin Florian Gawrycki, Warszawa 201</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_02</p>	<p>Kolokwium</p>	<p>Kolokwium: test oraz rozprawka na wybrany temat. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną</p>
<p>W_09</p>	<p>Kolokwium</p>	<p>Test wiedzy w trakcie zajęć</p>
<p>W_11</p>	<p>Praca własna - prezentacja</p>	<p>Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu.</p>
<p>U_01</p>	<p>Praca własna - prezentacja</p>	<p>Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu</p>
<p>U_03</p>	<p>Kolokwium</p>	<p>Test wiedzy w trakcie zajęć</p>
<p>U_09</p>	<p>Praca własna - prezentacja</p>	<p>Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi</p>
<p>K_01</p>	<p>Praca własna - prezentacja</p>	<p>Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu.</p>

K_08	Praca własna – prezentacja		Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu.			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy</u> własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		15		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych		5		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia		10		nie dotyczy	
	Inne....		...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Prowadzący: e-mail patelski@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student w stopniu pogłębionym posiada wiedzę z zakresu współczesnej historii Polski i powszechnej.	X
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym we współczesnym świecie.	X
K_W11	Student ma wiedzę o zmienności i rozwoju poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej dotyczącej problemów współczesnego świata.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji dotyczących współczesnej Polski i świata.	X
K_U03	Student potrafi samodzielnie zdobywać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej współczesnego świata.	X
K_U09	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań związanych z istotnymi problemami współczesnego świata.	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doszkalania się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy historycznej związanej z najnowszymi dziejami Polski i świata.	X
K_K08	Student kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej dotyczącej współczesnego świata przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia w przestrzeni publicznej			
	ENG: History in public space			
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego
				2024/25
INFORMACJE OGÓLNE				
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia	
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski	
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur (K), Magdalena Ujma			
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU				
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć		
<u>Wykład</u>	15	Wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy	z
<u>Ćwiczenia</u>	30	Ćwiczenia z analizą tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją	
Forma zaliczenia zajęć		Wykład: zaliczenie z oceną Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną	Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Referaty z wykorzystaniem multimediiów	
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA				
Cele kształcenia	<p>Wprowadzenie pojęcia historia w przestrzeni publicznej (<i>public history</i>), które zdobywa sobie w Polsce coraz większą popularność. <i>Public history</i> – historia w przestrzeni publicznej – opisywana jest najczęściej jako pamięć zbiorowa, pamięć społeczna będąca zespołem wyobrażeń o przeszłości grupy, a także wszystkich postaci i wydarzeń z tej przeszłości, które są w najróżniejszy sposób upamiętniane. Obejmuje również rozmaite sposoby upamiętnień. Wyjaśnienie studentom, że podobnie jak wiele współczesnych nam procesów i zjawisk, także <i>public history</i>, ma swoje korzenie, datowane na lata siedemdziesiąte ubiegłego wieku, w Stanach Zjednoczonych. Tam też podjęte zostały pierwsze próby zdefiniowania <i>public history</i>. W tych najpopularniejszych podkreśla się, że <i>public history</i> jest historią dla ludzi, przez ludzi, z ludźmi i o ludziach, a jej istotę stanowi skupienie się na odbiorcach, ich potrzebach, oczekiwaniach, a nie na badanych, zachowanych czy eksponowanych obiektach. Na gruncie takich instytucji jak muzea potrzeba wykorzystania historyków publicznych, szczególnie współcześnie, jest wręcz nieodzowna. Najlepsze efekty osiągają te instytucje, w których udało się stworzyć owocnie i bezkonfliktowo współpracujący ze sobą zespół złożony z historyków badaczy/naukowców oraz wspomnianych historyków publicznych. Do zadań drugiej z wymienionych grup należy m.in. stworzenie atrakcyjnej koncepcji wystawy, spotkania czy tak popularnych ostatnio imprez masowych. Nie mniej ważne jest nawiązanie przez historyków publicznych współpracy ze specjalistami odpowiadającymi za stronę graficzną wydarzenia czy członkami grup rekonstrukcyjnych, a także odpowiednie wypromowanie wydarzenia oraz jego ewaluację. W tym miejscu warto podkreślić, że pojęcie historii w przestrzeni publicznej odnosić będziemy zarówno do przekazów o przeszłości, jak i śladów przeszłości oraz jej materialnych i niematerialnych symboli.</p>			

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści (1h) • Telewizyjne i radiowe programy historyczne (1h) • Murale historyczne (1h) • Pomniki i tablice w przestrzeni publicznej (1h) • Monety, banknoty, znaczki, kartki pocztowe jako nośniki wiedzy o przeszłości w teraźniejszości (1h) • Bohaterowie zbiorowej wyobraźni we współczesnej przestrzeni publicznej (1h) • „Historia na kołach” (1h) • Czy we współczesnej Polsce można mówić o „rocznicomani”? (1h) • Internet i jego rola w kształtowaniu obrazu historii w przestrzeni publicznej (1h) • Stadionowe oprawy historyczne (1h) • O czym w swoich hymnach śpiewają europejskie narody? (1h) • Odzież historyczna nie tylko patriotyczna (1h) • Politycy o przeszłości, czyli sejmowe i senackie uchwały historyczne (1h) • Kolokwium zaliczeniowe (1h) • Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka (1h) <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do zajęć (2h) • Opole – miasto dwóch zamkowych wież (2h) • Paryskie Temple – pamięć o templariuszach (2h) • Kościoły i cmentarze - miejsca staropolskich zgromadzeń szlacheckich. (2h) • Paryski cmentarz Niewiniątek a „kultura śmierci” wieków dawnych (2h) • Cmentarz przy ul Wrocławskiej w Opolu (2h) • Cmentarz Zasłużonych na Pęksowym Brzyzku w Zakopanem (2h) • Wybrane cmentarze żydowskie w województwie opolskim i nowy cmentarz żydowski na Bałutach w Łodzi (2h) • Nekropol królów polskich na Wawelu (2h) • Saint Denis - nekropol królów Francji (2h) • San Gimignano wczoraj i dziś (2h) • Rezydencje Jana III Sobieskiego wczoraj i dziś. (2h) • Królewskie miasto Lwów w legendzie, kulturze i polityce. (2h) • Amfiteatr i pomnik na Górze Św. Anny (2h) • Dwór Artusa w Gdańsku – symbol bogactwa gdańskiego patrycjatu (2h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>A. Literatura podstawowa:</p> <p><i>Historia w kulturze współczesnej. Niekonwencjonalne podejście do przeszłości</i>, P. Witek, M. Mazur, E. Solska, Lublin 2011.</p> <p><i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.</p> <p>Iggers Georg, <i>Historiografia XX wieku</i>, Warszawa 2010.</p> <p>Kelley Donald, <i>Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.</p> <p>Pomorski J., <i>Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię</i>, Lublin 2019.</p> <p>Wojdon J., <i>Public history, czyli historia w przestrzeni publicznej</i>, „Klio”, t. 34, 2015, nr 3.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>Braudel Ferdinand, <i>Historia i trwanie</i>, Warszawa 1999.</p> <p>Domańska Ewa, <i>Historie niekonwencjonalne</i>, Poznań 2006.</p> <p>Kula Marcin, <i>Historia moja miłość (z zastrzeżeniami)</i>, Lublin 2005.</p> <p>Le Goff Jacques, <i>Historia i pamięć</i>, Warszawa 2007.</p> <p>Pawelec Tomasz, <i>Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii</i>, Katowice 2004.</p> <p>Pomian Krzysztof, <i>Przeszłość jako przedmiot wiedzy</i>, Warszawa 1992.</p> <p>Pomian Krzysztof, <i>Historia. Nauka wobec pamięci</i>, Lublin 2006.</p> <p>Psyche i Klio. <i>Historia w oczach psychohistoryków</i>, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002.</p> <p>Tazbir Janusz, <i>Długi romans z muzą Klio</i>, Warszawa 2007.</p>

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Ariès Ph., <i>Człowiek i śmierć</i>, Warszawa 1992. Bauer M., <i>Templariusze. Mity i rzeczywistość</i>, Katowice 2017. Souchal F., <i>Wandalizm rewolucji</i>, Warszawa 2016.</p> <p>A. Literatura uzupełniająca Barącz S., <i>Pamiętki miasta Żółkwi</i>, Lwów 1852. Geremek B., <i>Litość i szubienica. Z dziejów nędzy i miłosierdzia</i>, Warszawa 1989. Skrzypietz A., <i>Królewscy synowie - Jakub, Aleksander i Konstanty Sobiescy</i>, Katowice 2011. Moździoch S., <i>Piastowski gród na Ostrówku opolskim. Stare i nowe odkrycia</i>, "Kwartalnik Opolski" 2017, 1. Prokopiuk J., <i>Proces Templariuszy</i>, Warszawa 2005. Ujma M., <i>Relacje Jana Zamoyskiego z magistratem miasta Lwowa (1577-1594)</i>, Opole 2020. Ujma M., <i>Rozwój przestrzenny Lwowa w końcu XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku w świetle planów przechowywanych w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym Ukrainy we Lwowie</i>, [w:] <i>In servitute scientiarum: biografistyka, Galicja, Druga Rzeczpospolita: księga pamiątkowa w 10. rocznicę śmierci Profesora Leszka Kuberskiego</i>, red. A. Maziarz, Opole 2017. Romański, <i>Kłątwa templariuszy</i>, [w:] <i>Niewyjaśnione zagadki historii świata</i>, Warszawa 2006 Sutherland E. H., <i>Old and New Paris: Its History, Its People, and Its Places</i>, London 1893. Zajączkowska U., <i>Zamek Piastowski w Opolu</i>, przedm. J. Sereyka, Opole 2001.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_02</p>	<p>Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie.</p> <p>Ćwiczenia: Referaty z prezentacją multimedialną</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności analitycznych.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena informacji merytorycznych zawartych w referatach z uwzględnieniem argumentacji, obiektywizmu, znajomości literatury przedmiotu i poprawności językowej</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie.</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach, zaprezentowanie referatu na wybrany temat</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności analitycznych.</p> <p>Ćwiczenia: Wartość merytoryczna tekstu, jego właściwa budowa i logiczny dobór argumentów, wykorzystanie dobrze dobranej literatury przedmiotu.</p>
<p>U_01</p>	<p>Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie.</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć dowodząca umiejętności wykorzystywania zdobywanej wiedzy w postaci ustnej i pisemnej</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności analitycznych.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena narracji pod kątem merytorycznym, argumentacji, techniki pisania pracy</p>
<p>U_03</p>	<p>Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie.</p> <p>Ćwiczenia: Prace pisemne</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności analitycznych.</p> <p>Ćwiczenia: Argumentacja, logika, obiektywizm, właściwe wykorzystanie literatury przedmiotu, pisanie poprawną polszczyzną, opanowanie techniki pisania pracy historycznej..</p>

K_08	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Udział w dyskusji podczas zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności analitycznych. Ćwiczenia: Ocena współpracy w grupie	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4 Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 120	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45 Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15 Ilość ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	
		30 Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	
		Nie dotyczy	
		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	
		Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	25	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	40	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	10	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	M. Ujma: magdau.opole@interia.pl M. Białokur mbialokur@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student posiada w stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych (epoka nowożytna i najnowsza)	
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym (epoka nowożytna i najnowsza)	x
K_W11	Student ma wiedzę o zmienności i rozwoju poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej (epoka nowożytna i najnowsza)	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną (epoka nowożytna i najnowsza)	
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi Potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji (historia nowożytna i najnowsza)	
K_U03	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej (historia nowożytna i najnowsza)	

K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych (historia nowożytna i najnowsza)	
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (historia nowożytna i najnowsza)	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (historia nowożytna i najnowsza)	

Nazwa przedmiotu	PL: Historia ustroju				
	ENG: The history of the system.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e)	Mariusz Patelski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest ukazanie ewolucji form ustrojowych na ziemiach polskich, na tle ogólnym historii Polski. W trakcie zajęć studenci zapoznają się ponadto z najważniejszymi instytucjami ustrojowymi mającymi wpływ na życie Polaków oraz instytucjami państw zaborczych, do których należały poszczególne ziemie polskie w dobie zaborów i okupacji.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konstytucje sejmowe do XVIII w. (2h) 2. Konstytucja 3 Maja. (2h) 3. Ustrój Księstwa Warszawskiego. (2h) 4. Ustrój ziem polskich pod władaniem Prus i Rosji. (2h) 5. Przemiany ustrojowe w imperium Habsburgów w XIX w. (2h) 6. Ustrój II RP. (2h) 7. Przemiany ustrojowe w dobie PRL i III RP. (3h) 				

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<i>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</i> Ajnenkiel A., Konstytucje Polski 1791-1997, Warszawa 2001. Bardach J., Leśnodorski B., Pietrzak M., Historia ustroju i prawa polskiego, wyd.5 Warszawa 2003 Kallas M., Historia ustroju Polski, PWN Warszawa 2007 (i dalsze wydania) Korobowicz A., Witkowski W., Ustrój i prawo na ziemiach polskich. Od rozbiorów do odzyskania niepodległości, Lublin 1996. Rogowski S., Historia ustroju i prawa w Polsce. 1918-1989. Wybór źródeł, Warszawa 2006.	
	<i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i> Łaszewski R., Salmonowicz S., Historia ustroju, Toruń 2001, Izdebski H., Historia administracji, Warszawa 1997, Izdebski H., Kulesza M., Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne, Warszawa 1998,	
B. Literatura uzupełniająca		
Ajnenkiel A., Historia sejmu polskiego. T. 2, Cz. 2, II Rzeczpospolita, Warszawa 1989. Bartel W. M., Ustrój i prawo Wolnego Miasta Krakowa 1815-1846, Kraków 1976. Czubaty J., Księstwo Warszawskie (1807 - 1815), Warszawa 2011 Dudek A., Historia polityczna Polski 1989-2005, Kraków 2007, Dziadzio A., Monarchia konstytucyjna w Austrii (1867 - 1914) : władza - obywatel – prawo, Kraków 2001, Goclon J. A., Polska na królu pruskim zdobyta. Ustrój, administracja i sądownictwo doby Komisji Rządzącej w 1807 roku, Wrocław 1999, Grzybowski K., Galicja 1848 – 1914. Historia ustroju politycznego na tle historii ustroju Austrii, Wrocław 1959, Hirszt Z. J., II Rzeczpospolita (narodziny, ustrój konstytucyjny, zmierzch), Białystok 1994, Izdebski H., Samorząd terytorialny : podstawy ustroju i działalności, Warszawa 2006, Strzembosz T., Rzeczpospolita podziemna. Społeczeństwo polskie a państwo podziemne 1939-1945, Warszawa 2000, Wąsicki J., Związek Niemiecki i Druga Rzesza Niemiecka 1848 - 1914, Poznań 1989, Województwo śląskie 1945-1950. Zarys dziejów politycznych, pod red. Adama Dziuroka i Ryszarda Kaczmarka, Katowice 2007.		
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_03	Kolokwium	Kolokwium: test oraz rozprawka na wybrany temat. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną
W_11	Test	Test wiedzy w trakcie zajęć. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną
U_01	Praca własna - prezentacja	Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu.
U_04	Praca własna - prezentacja	Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu.
K_03	Praca własna - prezentacja	Wartość merytoryczna prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu.
K_04	Aktywność w trakcie zajęć	Stosowanie przekonującej argumentacji.

Efekty uczenia się			
Symbol	Wiedza		
K_W03	Student posiada w stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych nad dziejami ustroju w Polsce.		X
K_W11	Student ma wiedzę o zmienności i rozwoju poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej związanej z krytyką i analizą ustroju Polski.		X
Symbol	Umiejętności		
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji z wiązanych z dziejami ustroju na ziemiach polskich.		X
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej związanej z dziejami ustroju w Polsce z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych.		X
symbol	Kompetencje społeczne		
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.		X
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.		X

Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 30		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	15	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych			...	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia			5	nie dotyczy	
Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Prowadzący: e-mail patelski@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Nazwa przedmiotu	PL: Dziedzictwo kulturowe epok.				
	ENG: Cultural heritage of eras.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Antoni Maziarz (K), Magdalena Przysiężna-Pizarska				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza materiału statystycznego, studium przypadku, dyskusja	Prezentacje/referaty studentów/analiza tekstów/filmów dokumentalnych/danych statystycznych/diskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przybliżenie spuścizny cywilizacyjnej (kulturowej, naukowej, społecznej) wybranych instytucji i osób. Jest to też wprowadzenie do zagadnień związanych z różnorodnością dziedzictwa epok, najważniejszymi elementami kultury materialnej i niematerialnej, która stanowi nierozwalne części wspólnego dziedzictwa kulturowego. Podczas wykładów zostaną zaprezentowane wybrane elementy dziedzictwa kulturowego i społecznego Kościoła katolickiego.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Treści wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziedzictwo kulturowe Zakonu św. Benedykta. (1 h) 2. Geneza, przebieg i skutki sekularyzacji zakonów w Prusach i na Śląsku (1 h) 3. Geneza, przebieg i skutki sekularyzacji zakonów na ziemiach polskich (Wielkopolska, Królestwo Polskie, Galicja, Ziemie Zabrane) (1 h) 4. Opieka zdrowotna realizowana przez siostry miłosierdzia (1h) 5. Działalność socjalna i edukacyjna członkiń Zgromadzenia Szarych Sióstr św. Elżbiety na Śląsku i w Europie Zach. (2h) 6. Nauka społeczna Kościoła katolickiego od encykliki Rerum novarum i jej dziedzictwo (2h) 7. Wkład ludzi Kościoła katolickiego w rozwój nauki i sztuki (2h) 8. Wkład ludzi Kościoła katolickiego w rozwój edukacji na przykładzie poznańskich wspólnot zakonnych (2h) 9. Kapelani wojskowi (na przykładzie kapelanów legionowych) i więźni (na przykładzie posługi o. Klemensa Dąbrowskiego w więzieniu świętokrzyskim) (2h) 10. Dziedzictwo duchowe Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II (1h) <p>Tematyka ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klasyfikacja dziedzictwa i określenie kierunków badawczych - dziedzictwo materialne (4h) 2. Klasyfikacja dziedzictwa i określenie kierunków badawczych - dziedzictwo niematerialne (5h) 3. Prawo a zabytki, zasady obowiązującego prawa, ustawy i rozporządzenia (2h) 4. Instytucje chroniące dziedzictwo kulturowe epok: International Council on Monuments and Sites, ICOMOS, International Union for Conservation of Nature, IUCN, International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property, ICCROM (5h) 5. Sposoby nowoczesnych technik dokumentacji dziedzictwa (2h) 6. Omówienie elementów dziedzictwa regionalnego, krajowego i międzynarodowego (4h) 7. Podstawowe przykłady dziedzictwa kulturowego ze szczegółowym podziałem na epoki (4h) 8. Czym dla człowieka powinno być dziedzictwo kulturowe i jak je chronić (2h) 9. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w społeczności lokalnej (2h)
---------------------------------	---

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład

- A. Maziarz, *Śląskie samarytanki. Opieka zdrowotna rodzimych żeńskich zgromadzeń zakonnych na Śląsku w latach 1842-1914*, Warszawa 2009
- A. Maziarz, *Kasata gostyńskiej kongregacji księży filipinów w 1876 r.*, w: *Kasaty klasztorów na terenie dawnej Rzeczypospolitej i Śląska na tle procesów sekularyzacyjnych w Europie*, red. Marek Derwich, t. 2, Wrocław: Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii, 2014, s. 333-348
- A. Maziarz, *Kościół poznański wobec powstania styczniowego*, w: *Powstanie styczniowe. Motywy-walka-dziedzictwo*, red. Antoni Maziarz, Warszawa: Wydawnictwo DiG, 2014, s. 41-54
- A. Maziarz, *Tragedia nyskich sióstr zakonnych w 1945 r.*, w: *Tragedia Górnśląska w miejscowościach podopolskich 1945 roku*, red. Piotr Górecki, Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2015, s. 87-105
- A. Maziarz, *Biskup Antoni Adamiuk we wspomnieniach sióstr szkolnych de Notre Dame*, „*Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego*”, 2017, R. 37, nr 2, ss. 209-230
- A. Maziarz, *Praktyki religijne w posłudze medycznej sióstr miłosierdzia do 1939 roku*, w: B. Płonka-Syroka, M. Daśal (red.), *Medycyna i religia*. T. 2, Warszawa: Wydawnictwo DiG, 2019, s. 191-206
- A. Maziarz, "Po Bogu idzie Ojczyzna, a potem inne interesy" : treści patriotyczne w przekazie kapelanów legionowych 1914 – 1918, w: M. Białokur, A. Gołębiowska, A. Dawid (red.), *Wizje niepodległości Polski w XX wieku : historia - pamięć – edukacja*, Opole: Wydawnictwo Cum Laude, 2018, ss. 39-54
- A. Maziarz, *Zmagania o przetrwanie. Benedyktynki lwowskie w latach 1782-1946*, w: A. Maziarz (red.), *In servitute scientiarum: biografistyka, Galicja, Druga Rzeczpospolita: księga pamiątkowa w 10. rocznicę śmierci Profesora Leszka Kuberskiego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 75-99
- A. Maziarz, *O. Klemens Dąbrowski (1875-1953). Pierwszy polski benedyktyn doby pokasacyjnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019
- A. Maziarz, *Problem rewindykacji dóbr poklasztornych w okresie II RP na przykładzie Wielkopolski*, w: *Historia testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, nuntia vetustatis*, red. Ewa Kozerska, Marek Maciejewski, Piotr Stec, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019, s. 545-558
- A. Maziarz, *Szkolnictwo poznańskich wspólnot zakonnych w XIX wieku*, w: *Świat dziecka. Życie prywatne Polaków w XIX wieku*, red. Jarosław Kita, Maria Korybut-Marciniak, Łódź-Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019, s. 237-252
- A. Maziarz, *Starania benedyktynów o odzyskanie klasztoru świętokrzyskiego w latach 1919-1922*, w: *Debaty świętokrzyskie*, vol. 3, red. Krzysztof Bracha, Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, 2020, s. 167-182
- A. Maziarz, *Posługa kapelana w więzieniu świętokrzyskim w pierwszych latach Drugiej Rzeczypospolitej*, „*Piotrkowskie Zeszyty Historyczne*” 2020, t. 21, z. 3, s. 71-96
- A. Maziarz, *Wartość opieki zdrowotnej we wskazaniach św. Wincentego a Paulo*, w: *Zdrowie wartością absolutną? Odpowiedź Tradycji Kościoła*, red. Paweł Wygrełek, Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydział Teologiczny, 2021, ss. 123-146
- A. Maziarz, *Ojciec Klemens Dąbrowski OSB – promotor odnowy benedyktynów polskich po 1918 roku*, w: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*, t. 19, red. Jan Walkusz, Kraków: Wydawnictwo Benedyktynów Tynieć, 2021, s. 17-31

Literatura wskazana przez studentów do indywidualnego studiowania.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Artemiuk J., Pojęcie i zakres ochrony prawnej zabytków archeologicznych w prawie polskim i prawie międzynarodowym, w: Acta Universitatis Wratislaviensis, no 3661, Przegląd Prawa i Administracji C/2, 1995 . 2. Ashworth G.J., Dziedzictwo a turystyka: zarządzanie kryzysem zasobów, w: Dziedzictwo a turystyka, J. Purchla (red.), Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków. 3. Krzyżanowski L. [1973], Ochrona i konserwacja zabytków, w: Wstęp do historii sztuki, 1. 1: Przedmiot - metodologia - zawód, P. Skubiszewski (red.), PWN, Warszawa 1999. 4. Kula M., Nośniki pamięci historycznej, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2002. 5. Pomian K., Historia. Nauka wobec pamięci, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2006. 6. Szmygin B., Kształtowanie koncepcji zabytku i doktryny konserwatorskiej w Polsce w XX wieku, Politechnika Lubelska, Lublin 2000. 7. Vademecum konserwatora zabytków: 25 lat Konwencji ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, 1999. 8. M. Konopka (red.), Polski Komitet Narodowy ICOMOS, Warszawa. Vademecum konserwatora zabytków. Międzynarodowe normy ochrony dziedzictwa kultury, K. Pawłowski (red.), Warszawa 2000. 9. Aspekty prawne ochrony dziedzictwa kulturowego : Ochrona dziedzictwa kulturowego od strony prawnej - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Portal Gov.pl (www.gov.pl) 10. Prahistoria Ziemi Polskich, t. I-V, Warszawa 1976. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_03</p>	<p>Wykład: referat pisemny</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – prezentacja, obecność z dyskusją Test, praca pisemna</p>	<p>Wykład: referat na temat wkładu wybranej osoby konsekrowanej (zakonnik, kapłan) w rozwój kultury, posług społecznych i edukacyjnych. Oceniane są: merytoryczność, poprawność zawartego aparatu pojęciowego, bibliografia, poprawność techniki pisania prac naukowych (przypisy, aneksy), estetyka pracy</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>

<p>W_05</p>	<p>Wykład: referat</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – prezentacja, obecność z dyskusją</p>	<p>Wykład: wykorzystanie różnorodnych źródeł informacji (monografie, słowniki, leksykony)</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: referat</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – prezentacja, obecność z dyskusją</p>	<p>Wykład: ocena obiektywizmu ujęcia prezentowanej kwestii</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>
<p>W_13</p>	<p>Wykład: referat</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – prezentacja, obecność z dyskusją</p>	<p>Wykład: stosowanie fachowego słownictwa adekwatnie do prezentowanego zagadnienia</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>
<p>U_01</p>	<p>Wykład: referat</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja Praca pisemna</p>	<p>Wykład: wykazanie się znajomością szerokiej i zróżnicowanej literatury przedmiotu</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych związanych z naukami wspierającymi historię.</p>
<p>U_04</p>	<p>Wykład: referat</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: poprawne osadzenie prezentowanych treści na tle wydarzeń historycznych</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych związanych z naukami wspierającymi historię.</p>
<p>U_06</p>	<p>Wykład: referat</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: poprawnie przygotowana bibliografia, liczba ujętych w niej prac</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych związanych z naukami wspierającymi historię.</p>

K_06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 120		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		15		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych		40		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia		20		nie dotyczy	
	Inne....		...		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		amaziarz@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student w stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych w oparciu o poznane zagadnienia związane z ochroną dziedzica kulturowego.	X
K_W05	Student ma pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i badacza nauk związanych z przeszłością i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych	X
K_W09	Student ma pogłębioną wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym w oparciu o zagadnienia związane z badaniami multidyscyplinarnymi	X
K_W13	Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń w oparciu o badania związane z dziedzictwem kulturowym.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji i porównywa je z wynikami badań dziedzictwa kulturowego.	X
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych związanych z badaniami dziedzictwa kulturowego epok.	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych ze szczególnym uwzględnieniem elementów dziedzictwa kulturowego epok oraz porównanie z innymi naukami pokrewnymi, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnienie resursów multimedialnych i internetowych, jak też z metod właściwych dla innych nauk	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	X
K_K08	Student kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Historia i teraźniejszość				
	ENG: History and Present				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Anna Pobóg-Lenartowicz, Adriana Dawid (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną		wykład z prezentacją multimedialną	
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza materiału źródłowego, dyskusja		konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza materiałów źródłowych z dyskusją	
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną		Zaliczenie z oceną	
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Prezentacja ewolucji, dynamiki zmian politycznych, społecznych i gospodarczych na wybranych obszarach. Zagadnienie to będzie ukazywane na przykładzie różnorodnych obszarów geograficznych od skali mikro (region) do makro (kontynent). Różny też będzie zasięg chronologiczny podejmowanych zagadnień, w zależności od tematu od kilku tysięcy lat (np. historia Żydów) do kilkudziesięciu (dzieje mniejszości niemieckiej na powojennym Śląsku).				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idea olimpiad w starożytnej Grecji. Narodziny współczesnego olimpizmu. Pierwsze Igrzyska Olimpijskie (do I wojny światowej). (2h) • Igrzyska Olimpijskie w okresie międzywojennym – ich bohaterzy i przegrani. Udział Polaków w tych Igrzyskach (2h) • Od Londynu do Moskwy. Najważniejsze wyniki. Występy Polaków (2h) • Od Moskwy do Sydney. Najwybitniejsi zawodnicy. Starty Polaków (2h) • Od Sydney do Tokio. Najlepsze rezultaty, bohaterowie Igrzysk, medale Polaków. (2h) • Występy Polaków na zimowych Igrzyskach Olimpijskich (2h) • Opolanie na letnich i zimowych Igrzyskach Olimpijskich. Symbole, rytuały i maskotki olimpijskie. IO w sztuce. (2h) • Quiz na temat udziału Polaków w IO (1h) <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wprowadzające (1 h) • Mniejszości narodowe na Śląsku dawnej i współcześnie (3 h) • Chiny w XX wieku i współcześnie (2 h) • Kambodża w XX wieku i współcześnie (2 h) • Korea Północna od połowy XX wieku do współczesności (2 h) • Rumunia jako przykład państwa postkomunistycznego (2 h) • Hiszpania od wojny domowej po czasy współczesne (2 h) • Indie w XX wieku i współcześnie (2 h) • Kuba od połowy XX wieku po czasy współczesne (2 h) • Prezydenci USA w XX i XXI w. (2 h) • Futbol południowoamerykański, zjawisko nie tylko sportowe (2 h) • Współczesne europejskie rodziny książęce i królewskie (2 h) • Skutki kolonializmu w Afryce (2 h) • Konflikt izraelsko-palestyński w XX i XXI w. (2h) • Kolokwium (2 h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura obowiązkowa i uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Falewicz R., <i>Historia Igrzysk Olimpijskich</i>, Poznań 2004. • <i>Historia Igrzysk Olimpijskich MKOL. Od Aten do Pekinu 1894–2008</i>, Poznań 2008. • <i>Letnie igrzyska olimpijskie</i>, t. 1, Toruń 2002, t. 2, Toruń 2005. • Porada Z., <i>Starożytne i nowożytne igrzyska olimpijskie</i>, Kraków 1980. • Skrzypek E., <i>500 zagadek olimpijskich</i>, Warszawa 1984.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Czubiński A., <i>Historia powszechna XX w.</i>, Poznań 2011. Farrington K., <i>Dzieje imperiów. Od 4000 roku p.n.e. do XXI wieku</i>, Warszawa 2008. <i>Najnowsza historia świata</i>, t. 1–3, red. A. Patek, J. Rydel, J. Węc, Kraków 2001–2009. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bankowicz M., <i>Przywódcy politycznie współczesnego świata. Mężowie stanu, demokraci i tyrani</i>, Kraków 2007. Barton S., <i>Historia Hiszpanii</i>, Wrocław 2009 Boia L., <i>Jak zrumunizowała się Rumunia</i>, Kraków 2018. Cioroianu A., <i>Piękna opowieść o historii Rumunów</i>, t. 1 i 2, Wrocław 2019. Clark M., <i>Historia Australii</i>, Warszawa 2004. Dziak W., <i>Kim Ir Sen</i>, Warszawa 2001. Færøvik T., <i>Mao. Cesarstwo cierpienia</i>, Warszawa 2018. Huentes N., <i>Fidel Castro. Prawdziwa historia</i>, Warszawa 2010. <i>Ideologia i przywództwo we współczesnych Chinach</i>, Toruń 2020. Kobylarczyk K., <i>Strup Hiszpania rozdrapuje rany</i>, Wołowiec 2019. <i>Konflikty kolonialne i postkolonialne w Afryce i Azji 1896–2006</i>, red. P. Ostaszewski, Warszawa 2006. Pastusiak L., <i>Anegdota prezydenckie</i>, t. 1 i 2, Warszawa 1991. Potocka E., <i>Korea Północna. Przebudzeni</i>, Toruń 2020. Rabij B., <i>Podcięte skrzydła kanarka. Blaski i cienie brazylijskiego futbolu</i>, Kraków 2019. Short P., <i>Pol Pot. Pola śmierci</i>, Warszawa 2016. Szapira A., <i>Historia Izraela</i>, Warszawa 2018. Wolpert S., <i>Nowa historia Indii</i>, Warszawa 2010. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_02</p>	<p>Wykład: test pisemny Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium</p>	<p>Wykład: test na temat idei olimpijskiej oraz udziału Polaków w Igrzyskach Olimpijskich, minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)</p>
<p>W_08</p>	<p>Wykład: test pisemny Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium</p>	<p>Wykład: test na temat idei olimpijskiej oraz udziału Polaków w Igrzyskach Olimpijskich, minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)</p>
<p>W_14</p>	<p>Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium</p>	<p>Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)</p>
<p>U_01</p>	<p>Wykład: test pisemny Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium</p>	<p>Wykład: Poprawna interpretacja wiadomości uzyskanych w trakcie wykładów (weryfikacja podczas testu zaliczeniowego) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć, aktywny udział w analizie materiałów źródłowych</p>
<p>U_03</p>	<p>Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium</p>	<p>Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)</p>

U_04	Wykład: test pisemny Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium	Wykład: Poprawna interpretacja wiadomości uzyskanych w trakcie wykładów (weryfikacja podczas testu zaliczeniowego) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)					
K_03	Wykład: test pisemny Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium	Wykład: Poprawna interpretacja wiadomości uzyskanych w trakcie wykładów (weryfikacja podczas testu zaliczeniowego) Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)					
K_04	Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium	Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)					
K_06	Ćwiczenia: odpowiedź ustna, kolokwium	Ćwiczenia: merytoryczny wkład w przebieg dyskusji podczas zajęć (33%), aktywny udział w analizie materiałów źródłowych (33%), zaliczenie kolokwium – uzyskanie minimum połowy wymaganych punktów (34%)					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 120		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			40		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań					nie dotyczy	
	Przygotowanie do kolokwium			20		nie dotyczy	
	Przygotowani do testu			15		nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W02	Student posiada w stopniu pogłębionym wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej do czasów współczesnych	X
K_W08	Student ma wiedzę o różnych źródłach pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności	X
K_W14	Student ma wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności	X
K_U03	Student potrafi poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności	X
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności.	X
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności.	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu odnośnie ewolucji pewnych zjawisk historycznych i ich skutków dla współczesności.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Mikrohistoria				
	ENG: Microhistory				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Adriana Dawid				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	20	Analiza materiału źródłowego, studium przypadku, dyskusja	Wystąpienia studentów/ analiza materiałów źródłowych /dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Utrwalenie i pogłębienie wiedzy na temat badań mikrohistorycznych. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych, historiograficznych i historycznych. Zapoznanie z najważniejszymi syntezami dotyczącymi metodologii badań historycznych. Omówienie wybranych opracowań mikrohistorycznych. Pomoc w doskonaleniu umiejętności publicznej prezentacji zagadnień historycznych oraz popularyzacji wiedzy historycznej obejmującej mikrohistorię.				
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> • Czym jest mikrohistoria? (2 h) • Znaczenie badań nad historią lokalną (2 h) • Monografie małych miejscowości (2 h) • Biografistyka w badaniach mikrohistorycznych (2 h) • W poszukiwaniu wiedzy o własnych przodkach (4 h) • Wywiad i relacje ustne w badaniach mikrohistorycznych (2 h) • Historie wybranych obiektów historycznych lub miejsc pamięci (2 h) • Wykorzystanie prasy w badaniach mikrohistorycznych (2 h) • Zbiory muzealne w badaniach mikrohistorycznych (2 h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dębicki J., Harc L., <i>Interdyscyplinarność albo zintegrowanie dyscyplin a historyczne badania regionalne (na przykładzie Śląska)</i>, [w:] <i>Mundus hominis – cywilizacja, kultura, natura</i>, red. S. Rosik, P. Wiszewski, Wrocław 2006. • <i>Granice i pogranicza. Mikrohistorie i historie życia codziennego</i>, red. P. Guzowski, M. Liedke, M. Ocytko, Kraków 2011. • Klich B., <i>W poszukiwaniu nowych dróg badawczych »małej historii«</i>. <i>Historia życia prywatnego</i>, „Historyka” 2001, nr 31. • <i>Historia społeczna, historia codzienności, mikrohistoria</i>, red. W. Schulze, Warszawa 1996. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dawid A., <i>Wspomnienia – emocje – fakty. Wywiad jako źródło historyczne. Uwagi w kontekście projektu realizowanego w Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej w 2016 r.</i>, „Studia Politologiczne” 2018, t. 7, s. 145–158 • Domańska E., <i>Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach</i>, Poznań 1999. • Ginzburg C., <i>Szerokość geograficzna, niewolnicy i Biblia. Ćwiczenia z mikrohistorii</i>, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2009 nr 3. • Hammersley M., Atkinson P., <i>Metody badań terenowych</i>, Poznań, 2000. • <i>Metody badań jakościowych</i>, t. I i II, red. N.K. Denzin, Y.S. Lincoln, Warszawa 2009. • <i>Narracja, historia, fikcja. Dawne kultury w historiografii i literaturze</i>, red. Łukasz Grützmacher, Warszawa 2008. • Topolski J., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Poznań 2001.
--	---

Weryfikacja efektów uczenia się

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_01	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)
W_08	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)
W_15	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)
U_01	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)
U_03	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)
U_10	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)
K_K01	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)
K_03	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)

K_07	Aktywność w czasie zajęć, praca semestralna		Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji oraz przygotowanego wystąpienia (kompletność tez, wykorzystana baza źródłowa i bibliograficzna, forma przekazu)			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	20	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	<u>Godziny praktyczne pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		10	nie dotyczy		
	Przygotowanie pracy semestralnej		30	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia		...	nie dotyczy		
	Inne....		...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań mikrohistorycznych, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej	X
K_W08	Student ma wiedzę na temat korzystania z różnych źródeł pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach mikrohistorycznych	X
K_W15	Student posiada wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną w obszarze badań mikrohistorycznych	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji w badaniach mikrohistorycznych	X
K_U03	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji w badaniach mikrohistorycznych.	X
K_U10	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych naukowych i popularnonaukowych w języku polskim i ewentualnie obcym z zastosowaniem odpowiednich technik narracji historycznej w obszarze mikrohistorii.	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doształcania się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy historycznej w obszarze mikrohistorii	X
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach w obszarze mikrohistorii.	X
K_K07	Student jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej w różnych środowiskach w zakresie mikrohistorii	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Proseminarium				
	ENG: Undergraduate seminar				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Adriana Dawid				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest przygotowanie studenta do pisania prac akademickich (zaliczeniowych, seminaryjnych, dyplomowych). Proseminarium ma przygotować studenta do samodzielnej analizy (w różnych aspektach) źródeł historycznych, zapoznać go z metodologią badań historycznych. Podczas zajęć studenci poznają też różnorodny formy aktywności naukowej w obszarze historii, które mogą podejmować w ramach zajęć obowiązkowych lub dodatkowych.				
Treści programowe	Zajęcia wprowadzające (1) Studenci redagują własne czasopismo (2) Studenci piszą artykuły popularnonaukowe (2) Studenci prowadzą wywiad z świadkiem historii (2) Studenci na tropach sensacji - ciekawe tematy badawcze realizowane w oparciu o prasę (2) Studenci badają historię własnej rodziny (2) Studenci uczestniczą w grupowych projektach badawczych (2) Studenci realizują film historyczny (2) Studenci redagują prace akademickie: zasady przygotowania bibliografii, konstrukcji przypisów, edycji tekstu, pisania wstępu w pracach magisterskich z dziedziny historia (6 h) Analiza przygotowanych prac proseminaryjnych (4 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Apanowicz J., <i>Metodologia ogólna</i>, Gdynia 2002. Buksiński T., <i>Interpretacja źródeł historycznych</i>, Warszawa 1992. Buksiński T., <i>Zasady i metody interpretacji tekstów źródłowych</i>, Poznań 1991. Świeżawski A., <i>Warsztat naukowy historyka. Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 2001. <i>Wprowadzenie do metodologii historii</i>, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Braudel F., <i>Historia i trwanie</i>, Warszawa 1999. Dominiczak H., <i>Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 1998. Carr E.H., <i>Historia. Czym jest?</i>, Poznań 1999. Grzybowski M.M., Gurzyńska-Bociek D., <i>Wskazówki dla piszących pracę magisterską</i>, Płock 1995. Serczyk J., <i>25 wieków historii. Historycy i ich dzieła</i>, Toruń 1994. Szulakiewicz W., <i>Źródła w badaniach naukowych historii i edukacji</i>, Toruń 2003. Topolski J., <i>Jak się pisze i rozumie historię</i>, Warszawa 1999. Topolski J., <i>Teoretyczne problemy wiedzy historycznej. Antologia tekstów</i>, oprac. E. Domańska, Poznań 2016. Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Warszawa 2012. Zamorski K., <i>Dziwna rzeczywistość – historia</i>, Kraków 2008. Zenderowski R., <i>Technika pisania prac magisterskich. Krótki przewodnik po metodologii pisania pracy dyplomowej</i>, Warszawa 2014 Zieliński J., <i>Metodologia pracy naukowej</i>, Warszawa 2012.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>W_03</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>W_04</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>W_05</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>W_10</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>W_14</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>U_01</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>U_02</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>U_03</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>U_04</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>U_07</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>U_10</p>	<p>Praca pisemna</p>	<p>Przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>
<p>K_01</p>	<p>Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna</p>	<p>Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim</p>

K_04	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna			Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim		
K_05	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna			Merytoryczny udział w dyskusji podczas zajęć; przygotowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem merytorycznych, edytorskim		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 90	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			40	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			10	nie dotyczy	
	Inne....			...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych na potrzeby projektów popularyzatorskich i prac akademickich, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej	X
K_W03	Student posiada w stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych, których wyniki są prezentowane w projektach popularyzatorskich lub pracach akademickich	X
K_W04	Student posiada umiejętności w zakresie krytyki różnorodnych źródeł historycznych w pracach akademickich	X
K_W05	Student posiada pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych w kontekście ich przydatności w przygotowywaniu prac akademickich	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych oraz wytworów kultury na potrzeby projektów popularyzatorskich i prac akademickich	X
K_W14	Student posiada wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi na potrzeby projektów popularyzatorskich i prac akademickich	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji podczas przygotowywania projektów popularyzujących wyniki badawcze i prac akademickich	X
K_U02	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i technik i narzędzi badawczych, samodzielne formowanie tematów badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w naukach historycznych, z uwzględnieniem innych nauk humanistycznych i społecznych podczas przygotowywania projektów popularyzujących wyniki badawcze i prac akademickich	X
K_U03	Student potrafi samodzielnie poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej podczas przygotowywania projektów popularyzujących wyniki badawcze i prac akademickich	X
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych podczas przygotowywania projektów popularyzujących wyniki badawcze i prac akademickich	X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w przygotowywaniu prac akademickich, jak i w działalności związanej z popularyzacją historii terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych.	X
K_U10	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych naukowych i popularnonaukowym w języku polskim i ewentualnie obcym z zastosowaniem odpowiednich technik narracji historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako badacza, autora prac akademickich, dydaktyka i popularyzatora wiedzy historycznej	X
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach podczas przygotowywania projektów popularyzujących wyniki badawcze i prac akademickich	X
K_K05	Student respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju podczas przygotowywania projektów popularyzujących wyniki badawcze i prac akademickich. Jest gotów do aktywnego uczestniczenia w debatach historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Seminarium magisterskie				
	ENG: Seminar				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	20	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Wybór promotora z grona pracowników z minimum stopniem doktora habilitowanego (lub doktora – za zgodą Rady Instytutu)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Ćwiczenia	90	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją, praca nad tekstem naukowym		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zapoznanie studenta z metodologią przygotowywania i pisania pracy magisterskiej. Wybór tematu pracy, przygotowanie koncepcji i planu pracy magisterskiej. Zapoznanie z metodologiczną stroną pisania pracy naukowej – wybór właściwych metod badawczych, ich praktyczne stosowanie przy opracowaniu konkretnego tematu badawczego. Technika pisania prac naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem zasad cytowania tekstów źródłowych i informacji zaczerpniętych z literatury przedmiotu, opracowaniu odsyłaczy i bibliografii. Zwrócenie uwagi na wagę i rolę językowej i estetycznej strony pracy. Przygotowanie pracy magisterskiej. Przygotowanie studenta do egzaminu magisterskiego.				

Treści programowe**Treści programowe**

1. Wybór tematu pracy (4h)
2. Omówienie problematyki badawczej związanej z wybranymi tematami (6 h)
3. Wybór właściwych metod badawczych (4 h)
4. Technika pisania pracy - odsyłacze, bibliografia itp. (6 h)
5. Kultura pisania prac naukowych w języku polskim, korekty języka stosowanego przez studenta w pracy magisterskiej (8 h)
6. Znaczenie strony graficznej i estetycznej przygotowania tekstu naukowego (2h)
7. Ochrona prawa autorskiego w procesie przygotowywania pracy magisterskiej. Sposoby dokumentacji (2h)
8. Przedstawienie znaczenia poznania tła politycznego, społecznego, gospodarczego itp. badanego faktu historycznego (4 h)
9. Przygotowanie planu pracy poświęconego tłu politycznemu, społecznemu, gospodarczemu i in. badanego faktu historycznego (4h)
10. Omówienie i szczegółowa analiza wybranego tematu. Dyskusja (2h)
11. Źródła informacji naukowej doskonalenie umiejętności wyszukiwania źródeł i literatury przedmiotu - wykorzystanie internetowych baz danych (4 h)
12. Omówienie literatury przedmiotu, ocena i selekcja materiałów (4 h)
13. Doskonalenie umiejętności analizy i interpretacji oraz krytyki przekazów źródłowych. Różne rodzaje źródeł i ocena ich wiarygodności (4 h)
14. Praca nad tekstami źródłowymi powstałymi poza polskim kręgiem kulturowymi i w innych niż polski językach (2h)
15. Przygotowanie koncepcji i planu pracy magisterskiej (2h)
17. Dyskusja nad тезami pracy magisterskiej (2 h)
18. Omówienie fragmentów pracy przedstawianych przez seminarzystę (25 h)
19. Omówienie ostatecznej wersji pracy (3 h)
20. Przygotowanie do egzaminu magisterskiego (2 h)

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura przedmiotu:</p> <p>E.H. Carr, <i>Historia. Czym jest?</i>, Poznań 1999. F. Braudel, <i>Historia i trwanie</i>, Warszawa 1999. G. Gambarelli, Z. Łucki, <i>Jak przygotować pracę dyplomową lub doktorską</i>, Kraków 1998 (kilka wydań) J. Apanowicz, <i>Metodologia ogólna</i>, Gdynia 2002. J. Boć, <i>Jak pisać prace magisterską</i>, Wrocław 2009 J. Seredyka, <i>Z zakresu techniki pisania referatów, prac seminaryjnych i magisterskich na studiach historycznych. Przewodnik metodyczny</i>, Opole 1974 J. Topolski, <i>Jak się pisze i rozumie historię</i>, Warszawa 1999. J. Topolski, <i>Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej</i>, Warszawa 1997. J. Topolski, <i>Teoretyczne problemy wiedzy historycznej. Antologia tekstów</i>, oprac. E. Domańska, Poznań 2016. J. Zieliński, <i>Metodologia pracy naukowej</i>, Warszawa 2012. J. Ziomek, <i>Retoryka opisowa</i>, Wrocław 1990. K. Zamorski, <i>Dziwna rzeczywistość – historia</i>, Kraków 2008. M. Węglińska, <i>Jak pisać pracę magisterską? Poradnik dla studentów</i>, Warszawa 2016. M.M. Grzybowski, D. Gurzyńska-Bociek, <i>Wskazówki dla piszących pracę magisterską</i>, Płock 1995. <i>Metodologiczne problemy narracji historycznej</i>, red. J. Pomorski, Lublin 1990. P. Oliver, <i>Jak pisać prace uniwersyteckie</i>, Kraków 1999 P. Siuda, P. Wasylczyk, <i>Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko</i>, Warszawa 2018. R. Zenderowski, <i>Technika pisania prac magisterskich. Krótki przewodnik po metodologii pisania pracy dyplomowej</i>, Warszawa 2014 S. Urban, W. Ładoński, <i>Jak napisać dobrą pracę magisterską</i>, Wrocław 2010 T. Buksiński, <i>Interpretacja źródeł historycznych</i>, Warszawa 1992. W. Moszczeńska, <i>Metodologia historii</i>, Warszawa 1968. W. Szulakiewicz, <i>Źródła w badaniach naukowych historii i edukacji</i>, Toruń 2003. <i>Wprowadzenie do metodologii historii</i>, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022.</p>
--	---

Weryfikacja efektów uczenia się

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_01	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student zna metody i techniki wykorzystywane w badaniach historycznych
W_03	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student poprawnie stosuje terminologię typową dla nauk historycznych
W_04	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student potrafi odszukiwać, selekcjonować i wykorzystywać w pracy naukowej źródła historyczne
W_05	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student zna elementy warsztatu naukowego historyka i poprawnie stosuje je przy redagowaniu pracy akademickiej takiej jak magisterium
W_10	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student wykazuje się wiedzą na temat znaczenia źródeł historycznych w pracy naukowej z zakresu historii
W_14	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student wie jakie są możliwości powiązania wiedzy historycznej z elementami wiedzy z zakresu innych nauk humanistycznych i społecznych
U_01	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student potrafi samodzielnie zgromadzić i opracować materiał naukowy (literatura przedmiotu, źródła)
U_02	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student potrafi korzystać z dorobku historiografii i krytycznie oraz twórczo wykorzystywać go w swym opracowaniu (z zachowaniem praw autorskich); potrafi poprawnie redagować elementy aparatu naukowego (przypisy, bibliografia, aneksy, tabele, wykresy)
U_03	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student potrafi samodzielnie (pod kierunkiem promotora) gromadzić materiały potrzebne do zredagowania oryginalnej pracy magisterskiej
U_04	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna	Student wykazuje się umiejętnością integrowania wiedzy historycznej z elementami wiedzy z innych dziedzin nauki

U_07	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna		Student poprawnie stosuje terminologię typową dla nauk historycznych; posiada umiejętność posługiwania się poprawną polszczyzną		
U_10	Praca pisemna		Student potrafi zredagować tekst o walorach opracowania naukowego		
K_01	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna		Praca wykazuje elementy potwierdzające rozwój kompetencji naukowych studenta		
K_04	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna		Student wykazuje zdolność do respektowania różnych ujęć – uwzględnienia różnych poglądów i ocen (o walorach naukowych)		
K_05	Aktywność w czasie zajęć, praca pisemna		Student jest gotowy do korygowania swych ustaleń i zapatrywań pod wpływem argumentów naukowych promotora		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	20	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 600	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	90	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	90	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury (warsztatowej)		25		nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		480		nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...		nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		5		nie dotyczy
Inne....		...		nie dotyczy	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		insth@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych na potrzeby prac akademickich takich jak magisterium	X
K_W03	Student posiada w stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych, których wyniki są prezentowane w pracy magisterskiej	X
K_W04	Student posiada wiedzę na temat krytyki różnorodnych źródeł historycznych w pracach akademickich	X
K_W05	Student posiada pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych w kontekście ich przydatności w przygotowywaniu prac akademickich	X
K_W08	Student posiada wiedzę o różnych źródłach pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych	X
K_W14	Student posiada wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi na potrzeby prac akademickich	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji podczas przygotowywania prac akademickich	X
K_U02	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i technik i narzędzi badawczych, samodzielne formowanie tematów badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w naukach historycznych, z uwzględnieniem innych nauk humanistycznych i społecznych podczas przygotowywania prac akademickich	X
K_U03	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych	X
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w podczas przygotowywania prac akademickich	X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w przygotowywaniu prac akademickich terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych	X
K_U09	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania własnych wniosków oraz tworzenia syntetycznych ujęć	X
K_U10	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych naukowych w języku polskim i ewentualnie obcym z zastosowaniem odpowiednich technik narracji historycznej	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako autora prac akademickich	X
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach podczas przygotowywania prac akademickich	X
K_K05	Student respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju podczas przygotowywania prac akademickich.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Podstawy socjologii i historiozofii dla historyków				
	ENG: Basics of sociology and historiosophy for historians				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Marcin Pietrzak				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	20	wykład	Wykład konwersatoryjny/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Celem jest wprowadzenie studentów w refleksję filozoficzną nad sensem i istotą dziejów. Studenci powinni zrozumieć, że historia nie jest jedynie zbiorem faktów, ale ma głębsze znaczenie i wpływa na nasze rozumienie świata. Efektem tego celu może być zdolność studentów do analizy i oceny różnych stanowisk filozoficznych dotyczących historii.</p> <p>Celem jest wyjaśnienie dlaczego historiozofia to nie tylko opis faktów historycznych, ale także próba wyjaśnienia ich sensu i znaczenia. Efektem tego celu może być zdolność studentów do identyfikacji różnych stanowisk historiozoficznych i ich krytycznej oceny.</p> <p>Celem jest zrozumienie, jak historia wpływa na kształtowanie polityki i jak polityka wpływa na bieg historii. Efektem tego celu może być zdolność studentów do analizy zależności między instytucjami politycznymi a procesami historycznymi.</p>				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Filozofia historii i historiozofia (6 h) 2. Nauki społeczne jako narzędzia historyka (6 h) 3. Psychologia dziejów – próby konceptualizacji (6 h) 4. Podstawowe teorie socjologiczne – przegląd (6 h) 5. Psychoanaliza i poznanie dziejów (6h) 				
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	<p>Angrosino M., <i>Badanie etnograficzne i obserwacyjne</i>, Warszawa 2010.</p> <p>Atkinson P., Hammersley M., <i>Metody badań terenowych</i>, Poznań 2000.</p> <p>Babbie E., <i>Badania społeczne w praktyce</i>, Warszawa 2007.</p>				
Weryfikacja efektów uczenia się					
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)		Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		

W_04	Prezentacja jako praca semestralna	Na przykładzie analizy poglądów wybranego autora zajmującego się historiozofią student wykazuje się znajomością terminologii typowej dla historiozofii – wie jakie są związki historiozofii z historią, socjologią i filozofią					
W_08	Prezentacja jako praca semestralna	Na przykładzie analizy poglądów wybranego autora zajmującego się historiozofią student wykazuje się znajomością terminologii typowej dla historiozofii – wie jakie są związki historiozofii z historią, socjologią i filozofią					
U_08	Prezentacja jako praca semestralna	Na przykładzie analizy poglądów wybranego autora zajmującego się historiozofią student wykazuje się znajomością terminologii typowej dla historiozofii – wie jakie są związki historiozofii z historią, socjologią i filozofią					
K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Liczba punktów ECTS za efekty praktyczne (zgodnie z programem studiów - jeśli dotyczy)	-	Liczba godzin praktycznych (punkty ECTS za efekty praktyczne x 30 h)			B. nie dotyczy		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	20	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)		Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		<u>Godziny praktyczne pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych				20	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				10	nie dotyczy	
	Inne....				...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Strona instytutu Historii UO: https://www.historia.uni.opole.pl/					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student posiada w stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych; zna podstawowe pojęcia w zakresie socjologii i filozofii	X
K_W05	Student posiada pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych takich jak filozofia i socjologia	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową w rozwoju historycznym – wie, w jaki sposób w badaniach historycznych można wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii i filozofii	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K08	Student charakteryzuje się otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności – zna pozytywne konsekwencje takich postaw i negatywne - w przypadku ich braku	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Wybrane zagadnienia z wiedzy społecznej i politycznej				
	ENG: Selected issues of social and political knowledge.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Mariusz Sawicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Przedmiot ma na celu przedstawienie w sposób syntetyczny najważniejszych zagadnień w dziejach społecznych i politycznych Europy i Polski. Istotnym elementem są tutaj rozważania dotyczące systemów władzy w różnych państwach na Starym. Nieodzowny w rozważaniach dotyczących zagadnień politycznych będzie również rozwój nowoczesnej dyplomacji. Ważnym elementem życia społecznego są także kwestie religijne, które również znajdują miejsce w tematyce zajęć. Poza wymienionymi zagadnieniami warte omówienia będą także te skupione wokół szeroko rozumianego życia społecznego i prywatnego, jak sztuka kulinarna, życie codzienne oraz podróże po Europie.</p>				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wstępne - omówienie tematyki i zakresu poruszanej na zajęciach problematyki (2h) 2. Systemy władzy w Europie w XVII-XVIII wieku. (2h) 3. Dyplomacja europejska w XVII wieku – główne kierunki i sposoby działań. (2h) 4. Działania dyplomacji francuskiej w Europie Środkowo-Wschodniej w połowie I i II połowie XVII wieku. (2h) 5. Dyplomacja angielska w II połowie XVII wieku – balance of power. (2h) 6. Społeczeństwo europejskie w systemach władzy monarchicznej. (2h) 7. Monarchowie i ich faworyci w systemie władzy w Europie Zachodniej w XVII-XVIII. (2h) 8. System klientalny w Anglii i Francji w XVII i XVIII wieku. (2h) 9. System klientalny w Rzeczypospolitej. (2h) 10. Stronnictwa dworskie, partie rojalistyczne i opozycja w systemach społeczno-politycznych Europy na przykładzie Francji, Anglii i Rzeczypospolitej – debata. (2h) 11. Reformacja czy reformacje w Europie XVI wieku – od rewolucji do decyzji królewskiej. (2h) 12. Życie codzienne społeczeństw europejskich na przykładzie Francji i Hiszpanii. (2h) 13. Życie na dworze europejskim – Wersal, Madryt, Warszawa. (2h) 14. Sztuka kulinarna na dworach europejskich na przykładzie Francji, Hiszpanii i Rzeczypospolitej. (2h) 15. Podróże edukacyjne po Europie – najważniejsze ośrodki akademickie Starego Kontynentu. (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>Z. Wójcik, Historia powszechna XVI-XVII wieku; E. Rostworowski, Historia powszechna XVIII wieku; W. Czapliński, Historia Niemiec, Wrocław 1981; J. Kędziński, Dzieje Anglii, Wrocław 1986; Paul Jonson, Historia Anglików, Gdańsk 1995; J. Baszkiewicz, Historia Francji, Wrocław 1995, M. Tulon de Lane, J. Valdeon Baruque, A. Dominique Ortiz, Historia Hiszpanii, Kraków 1998, U. Augustyniak, Historia Polski, 1572-1795, Warszawa 2008; M. Markiewicz, Historia Polski : 1492-1795, Kraków 2004; A. Mączak, Klientela. Nieformalne systemy władzy w Polsce i Europie XVI-XVIII w., Warszawa 1994.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>Życie codzienne w XVIII-XX wieku i jego wpływ na stan zdrowia ludności, pod red. B. Płonka-Syroka i A. Syroka, Wrocław 2003, M. Defourneaux, Życie codzienne w Hiszpanii w wieku złotym, Warszawa 1968; R. Gałąż, Życie codzienne szlachty polskiej w okresie sarmatyzmu, Szczecin 1998; B. Fabiani, Życie codzienne na Zamku Królewskim w epoce Wazów, Warszawa 1996; Francois Bluche, Życie codzienne we Francji w czasach Ludwika XIV, Warszawa 1990; Raphaela Lewis, Życie codzienne w Turcji osmańskiej, Warszawa 1984; J. Lileyko, Życie codzienne w Warszawie za Wazów, Warszawa 1984; A. Mączak, Życie codzienne w podróżach po Europie w XVI i XVII wieku, Warszawa 1978; Michel Richard, Życie codzienne hugenotów od edyktu nantejskiego do Rewolucji Francuskiej, Warszawa 1978; W. Czapliński, J. Długosz, Życie codzienne magnaterii polskiej w XVII wieku, Warszawa 1976; Muriel St. Clare Byrne, Życie codzienne w Anglii elżbietańskiej, Warszawa 1971; A. Berdecka, Irena Turnau, Życie codzienne w Warszawie okresu Oświecenia, Warszawa 1969; Paul Zumthor, Życie codzienne w Holandii w czasach Rembrandta, Warszawa 1965; J. Szczygieł-Rogowska, Historia kosmetyki w zarysie: z dziejów kosmetyki i sztuki upiększania od starożytności do poł. XX w., Białystok 2005; J. M. Todd, Marcin Luter, Warszawa 1998; Manfred Bensing, Wojna chłopska w Niemczech 1524-1526, 1973; J. Lecler, Historia tolerancji w wieku reformacji, t. 1 i 2; Warszawa 1964; H. Schilling, Jedność i różnorodność Europy we współczesnej epoce nowożytnej: religia, społeczeństwo, państwo, Warszawa 2010; W. Kriegseisen, Stosunki wyznaniowe w relacjach państwo-kościół między reformacją a oświeceniem: (Rzesza Niemiecka, Niderlandy Północne, Rzeczpospolita polsko-litewska), Warszawa 2010; J. Burkhardt, Stulecie reformacji w Niemczech (1517-1617): między rewolucją medialną a przełomem instytucjonalnym, Warszawa 2009; M. Treu, Marcin Luter – reformator, Bielsko Biała- Katowice 2006; H. A. Oberman, Marcin Luter: człowiek między bogiem a diabłem, Gdańsk 2004; P. Burke, Fabrykacja Ludwika XIV, Warszawa 2011; Charl Tilly, Rewolucje europejskie, Warszawa 1997; J. Basista, Kilka uwag o konstytucyjnych przyczynach angielskiej wojny domowej, Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka 1992, nr 1/2; M. Tarabula, Argument dobra publicznego w angielskiej retoryce politycznej 1606-1653, Studia Historyczne, Nr 129 (1997), S. Grzybowski, Henryk VIII i reformacja w Anglii, Warszawa 1969; K. Piwowarski, Wojny religijne, Poznań 1998; A. E. McGrath Jan Kalwin: studium kształtowania kultury Zachodu, Warszawa 2009; M. Turchetti, Alternatywa zgody i tolerancji podczas francuskich wojen religijnych (1562-1598), Odrodzenie i Reformacja w Polsce, t. 34, 1989.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>

W_03	Prezentacja multimedialna	Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi, trafność formułowanych tez.			
W_11	Prezentacja	Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi, trafność formułowanych tez.			
W_14	prezentacja	Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji ocena wartości merytorycznej wypowiedzi, znajomość literatury, poprawność językowa wypowiedzi, trafność formułowanych tez.			
U_04	prezentacja	Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas prezentacji multimedialnej)			
U_06	Bibliografia wybranego zagadnienia	Kompletność materiałów i poprawność zapisu bibliograficznego			
K_03	Udział w dyskusji	ocena merytorycznej zawartości wypowiedzi			
K_05	Udział w dyskusji	ocena merytorycznej zawartości wypowiedzi			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 90	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej</u> studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		30	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych		...	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia		30	nie dotyczy	
	Inne....		...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		Prowadzący: msawicki@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W03	Student posiada w stopniu pogłębionym znajomość terminologii nauk historycznych oraz terminologii nauk humanistycznych i nauk społecznych przydatnej w badaniach historycznych.	X
K_W11	Student ma wiedzę o zmienności i rozwoju poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej.	X
K_W14	Student posiada wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych.	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnieniem resursów multimedialnych i internetowych, jak też z metod właściwych dla innych nauk (np. statystycznych)	X
symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K05	Student respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. Jest gotów do aktywnego uczestniczenia w debatach historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej	X

Karta przedmiotu
Lektorat języka obcego (odpowiednio) na poziomie B2+

Nazwa: <i>Język obcy (odpowiednio) na poziomie B2+</i>		Kod: <i>odpowiedni dla danego języka.</i>	ECTS: 2
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: <i>Studium Języków Obcych</i>			
Kierunek: <i>wszystkie kierunki danego wydziału</i>			
Poziom PRK: 7 Poziom: <i>studia drugiego stopnia (studia jednolite magisterskie i inżynierskie)</i> Profil: <i>ogólnoakademicki / praktyczny</i> Forma: <i>studia stacjonarne (studia niestacjonarne)</i>			
Koordynator przedmiotu: Prowadzący przedmiot:			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin:		Nakład pracy studenta:	
A. Formy zajęć <i>ćwiczenia</i> B. Tryb realizacji <i>w sali dydaktycznej (z możliwością wykorzystania platformy np. MS Teams)</i> C. Liczba godzin <i>30h</i> D. Sposób zaliczenia <i>egzamin</i>		A. Godziny kontaktowe: <i>32h/ 1 ECTS</i> Udział w zajęciach: <i>30h</i> Egzamin: <i>2h</i> B. Praca własna studenta: <i>18h/ 1 ECTS</i> Przygotowanie do zajęć: <i>12h</i> Przygotowanie do egzaminu: <i>6h</i>	
Język wykładowy: <i>język ...</i>	Rodzaj przedmiotu: <i>obowiązkowy</i>	Wymagania wstępne: <i>Znajomość języka ... na poziomie B2</i>	
Metody dydaktyczne: <i>- metoda gramatyczno-leksykalna z elementami przekładu tekstu specjalistycznego</i> <i>- metoda naturalna (prowadzenie zajęć w danym języku obcym)</i>		Metody i kryteria oceniania: A. Formy zaliczenia (weryfikacja efektów uczenia się) <i>Egzamin pisemny w formie testu.</i> <i>Ustna prezentacja (studiowany kierunek, praca magisterska, temat z listy tematów na zajęcia)80%</i> <i>- ocena z części pisemnej egzaminu</i> <i>20% - ocena z komponentu ustnego egzaminu</i> B. Podstawowe kryteria ustalenia oceny <i>51%-60% - ocena 3.0</i> <i>61%-70% - ocena 3.5</i> <i>71%-80% - ocena 4.0</i> <i>81%-90% - ocena 4.5</i> <i>91%-100% - ocena 5.0</i>	

<p>Skrócony opis: <i>Kurs na poziomie B2+ zaznajamia studenta ze słownictwem specjalistycznym i językiem akademickim, aktywizuje do wypowiedzi w języku obcym w kontekście akademickim</i></p>
<p>Opis: <i>Doskonalenie umiejętności w zakresie pracy z tekstem specjalistycznym, rozumienia i przetwarzania tekstu akademickiego, wypowiedzi ustnej oraz redagowanie tekstów z zastosowaniem języka specjalistycznego z elementami translatoryki</i></p>
<p>Zakres tematów: <i>Język akademicki oraz język specjalistyczny (tematyka wynikająca ze specyfiki danego kierunku)</i></p>
<p>Wykaz literatury: <i>Odpowiednio dla danego języka i zagadnienia</i></p>
<p>Efekty uczenia się (z odniesieniem do charakterystyki drugiego stopnia PRK):</p> <p>Wiedza: student</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>zna i rozumie zasady doboru środków leksykalnych do wyrażania określonych rodzajów informacji (P7S_WK);</i> 2. <i>zna elementy słownictwa specjalistycznego ze swojej dziedziny (P7S_WK);</i> <p>Umiejętności: student</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. <i>umiejętnie posługuje się poznanym słownictwem z zakresu języka akademickiego i specjalistycznego ze swojej dziedziny (P7S_UW);</i> 4. <i>posiada umiejętność wyszukiwania, analizowania, selekcji i wykorzystywania informacji z różnych źródeł właściwych dla poziomu B2+ (P7S_WK);</i> <p>Kompetencje społeczne: student jest gotów</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. <i>postępować zgodnie z zasadami etyki i prawa (P7S_KO).</i>

Karty przedmiotów – moduł Zarządzenie Współczesną Dokumentacją Regionalną

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Śląsk w czasach najdawniejszych				
	ENG: Silesia in the earliest times				
Kod przedmiotu	MK-62	Punktacja ECTS	5	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Magdalena Przysiężna-Pizarska				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
Ćwiczenia	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem jest prezentacja podstawowych źródeł archeologicznych z terenu Śląska, wyrobienie umiejętności i wyróżniania poszczególnych źródeł (ceramika, krzemień) w poszczególnych kulturach epoki neolitu w oparciu o analiz stanowisk archeologicznych odkrytych przez badaczy do 1945 r. Następny etap związany jest z omówieniem stanowisk archeologicznych zawartych w czasopiśmie do 1945 r, charakterystyka pierwszych metod badawczych. Zapoznanie studentów ze spotykanymi na Śląsku zabytkami archeologicznymi; przedstawienie zasad ich opisu, dokumentacji graficznej, klasyfikacji oraz chronologii; próba zestawienia źródeł pisanych i archeologicznych do dziejów Słowian - w odniesieniu do Śląska.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowania się archeologii i muzealnictwa na Śląsku do 1945 roku, na podstawie wybranych stanowisk archeologicznych (4h) • Pierwsze czasopisma i zbiory archeologiczne (4h). • Badacze i ich odkrycia do 1945 r. (4h) • Przechowywanie i dokumentowanie źródeł archeologicznych do 1945 r. (2h) • Badanie i dokumentowanie źródeł w warunkach gabinetowych i terenowych (5h) • Analiza stanowisk z epoki kamienia znajdujących się na Śląsku (2h) • Analiza stanowisk z epoki brązu znajdujących się na Śląsku (2h) • Analiza stanowisk z epoki żelaza znajdujących się na Śląsku (2h) • Analiza stanowisk z okresu wczesnego średniowiecza znajdujących się na Śląsku (5h) <p>Ćwiczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omówienie etapów kształtowania się archeologii na Śląsku do 1945 roku (2h) • Analiza podstawowej literatury do 1945 r, związanej z kształtowaniem się archeologii na Śląsku (3h) • Omówienie badań archeologicznych na Śląsku na stanowiskach od epoki kamienia do epoki brązu (5h) • Omówienie badań archeologicznych na Śląsku na stanowiskach w epoce żelaza (5h) • Omówienie badań archeologicznych na Śląsku na stanowiskach od wczesnego średniowiecza do współczesności (5h) • Badania archeologiczne na terenie Śląska w czasach najdawniejszych w oparciu o badania archeologiczne epoki kamienia (2h) • Pierwsze kroki w epoce brązu – analiza procesów metalurgicznych (2h) • Wyznaczniki kulturowe kultury łużyckiej na Śląsku (2h) • Analiza przemian osadniczych w epoce żelaza i okresie wczesnego średniowiecza (2h) • Osada, cmentarzysko, skarb jako źródło archeologiczne – sposoby prezentacji i możliwości interpretacji (2h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ławecka, D.: Wstęp do archeologii. Warszawa 2011 (2000, 2003). • Kozłowski, J. K. – Kaczanowski, P. (edd.): Wielka historia Polski, t.1. Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.). Kraków 1998. • Kozłowski, J. K. (ed.): Encyklopedia historyczna świata, t. I. Prehistoria. Kraków 1999. • Kokowski, A.: Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności. Warszawa 2005. • Buko, A.: Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej. Odkrycia-hipotezy-interpretacje. Warszawa 2005. <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Buchvaldek, M. – Lippert, A. – Košnar, L. (edd.): Archeologický atlas pravěké Evropy. Praha 2007. • Hensel, W. (ed.): Prahistoria ziem polskich, t. 1-5. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975-1981. • Kruta, V.: Les Celtes, historie et dictionnaire. Paris 2000. • Wolfram, H.: Germanie. Kraków 1996. • Kaczanowski, P.: Europa barbarzyńska. In: A. Krawczuk (ed.), Wielka historia świata, t. 3. Kraków 2005, 447-561. • Andrzejowski, J. – Kokowski, A. – Leiber, Chr. (edd.): Wandalowie – strażnicy bursztynowego szlaku. Lublin-Warszawa 2004 • Mączyńska, M.: Wędrowki ludów. Historia niespokojnej epoki IV i V wieku. Warszawa-Kraków 1996. • Godłowski, K.: Pierwotne siedziby Słowian. Kraków 2000. • Poulík, J. – Chropovský, B. (edd.): Velká Morava a počátky československé státnosti. Praha-Bratislava 1985. • Sommer, P. – Třeštlík, D. – Žemlička, J. (edd.): Přemyslovci. Budování českého státu. Praha 2009.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ławecka, D.: Wstęp do archeologii. Warszawa 2011 (2000, 2003). • Kozłowski, J. K. – Kaczanowski, P. (edd.): Wielka historia Polski, t.1. Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.). Kraków 1998. • Kozłowski, J. K. (ed.): Encyklopedia historyczna świata, t. I. Prehistoria. Kraków 1999. • Kokowski, A.: Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności. Warszawa 2005. • Buko, A.: Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej. Odkrycia-hipotezy-interpretacje. Warszawa 2005. <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Buchvaldek, M. – Lippert, A. – Košnar, L. (edd.): Archeologický atlas pravěké Evropy. Praha 2007. • Hensel, W. (ed.): Prahistoria ziem polskich, t. 1-5. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975-1981. • Kruta, V.: Les Celtes, historie et dictionnaire. Paris 2000. • Wolfram, H.: Germanie. Kraków 1996. • Kaczanowski, P.: Europa barbarzyńska. In: A. Krawczuk (ed.), Wielka historia świata, t. 3. Kraków 2005, 447-561. • Andrzejowski, J. – Kokowski, A. – Leiber, Chr. (edd.): Wandalowie – strażnicy bursztynowego szlaku. Lublin-Warszawa 2004 • Mączyńska, M.: Wędrowki ludów. Historia niespokojnej epoki IV i V wieku. Warszawa-Kraków 1996. • Godłowski, K.: Pierwotne siedziby Słowian. Kraków 2000. • Poulík, J. – Chropovský, B. (edd.): Velká Morava a počátky československé státnosti. Praha-Bratislava 1985. • Sommer, P. – Třešník, D. – Žemlička, J. (edd.): Přemyslovci. Budování českého státu. Praha 2009. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Wykład: Zaliczenie - prezentacja z referatem Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna</p>	<p>Wykład: Prezentacja z referatem z zagadnień poruszanych na zajęciach. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>

<p>W_05</p>	<p>Wykład: Zaliczenie - prezentacja z referatem</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna</p>	<p>Wykład: Prezentacja z referatem z zagadnień poruszanych na zajęciach. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>
<p>W_07</p>	<p>Wykład: Zaliczenie - prezentacja z referatem</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja/zaliczenie – praca pisemna</p>	<p>Wykład: Prezentacja z referatem z zagadnień poruszanych na zajęciach. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>
<p>W_14</p>	<p>Wykład: Zaliczenie - prezentacja z referatem</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, zaliczenie – praca pisemna/prezentacja</p>	<p>Wykład: Prezentacja z referatem z zagadnień poruszanych na zajęciach. Minimum 50% poprawnych odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy, test wiedzy w trakcie zajęć, prace pisemne: analiza pozyskanego materiału w trakcie zajęć oraz w trakcie zgłębiania literatury i argumentacja, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy oraz umiejętność popularyzowanie pozyskanej wiedzy na temat Dziedzictwa archeologicznego i historycznego.</p>
<p>U_01</p>	<p>Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach prezentacji z referatem</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja</p>	<p>Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas wygłaszania referatu z prezentacją)</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych związanych z naukami wspierającymi historię.</p>

U_05	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach prezentacji z referatem Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas wygłaszania referatu z prezentacją) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych związanych z naukami wspierającymi historię.
U_08	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania informacji - w ramach prezentacji z referatem Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, dyskusja	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych (weryfikacja podczas wygłaszania referatu z prezentacją) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy i argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych związanych z naukami wspierającymi historię.
K_02	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_04	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	5	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	A. 150
	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30
	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30
	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	30
		Nie dotyczy
		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta
	Studiowanie literatury	20
		Godziny praktyczne pracy własnej studenta
		nie dotyczy

Liczba godzin pracy własnej studenta	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	50	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	20	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	20	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada o specyficie przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej w oparciu o znajomość najstarszych dziejów regionu Śląska.	X
K_W05	Student posiada pogłębioną wiedzę o metodach badań archeologicznych, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych w oparciu o przedstawione na zajęciach dane związane z najstarszymi dziejami Śląska.	X
K_W07	Student ma znajomość i umiejętność stosowania zaawansowanych metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury, właściwych dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii i historii regionu.	X
K_W14	Student ma wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk, celu prowadzenia badań historycznych, miejscu, znaczeniu i powiązaniu nauk historycznych z innymi dyscyplinami nauk, zwłaszcza humanistycznymi i społecznymi w oparciu o badania związane z regionem Śląska.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji związanych z badaniami multidyscyplinarnymi związanymi z poznawaniem przeszłości regionu.	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych i różnych rodzajów wytworów kultury przydatnych w badaniach historycznych a pochodzących z bada interdyscyplinarnych regionu.	X
K_U08	Student potrafi analizować, interpretować i prezentować zebrane informacje stosując różnorodne metody i techniki prezentacji wyników badań związanych z regionem Śląska.	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K02	Student systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach, ze szczególnym uwzględnieniem działalności dydaktycznej i popularyzacji historii w oparciu o dane pochodzące z badań interdyscyplinarnych regionu Śląska.	X
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach, dotyczących badań Śląska w czasach najdawniejszych.	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego w oparciu o wiedzę pozyskaną w trakcie badań Śląska w czasach najdawniejszych.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Śląsk w wiekach średnich i epoce nowożytnej				
	ENG: Silesia in the Middle Ages and the modern era				
Kod przedmiotu	MK-63	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski (K), Marcin Böhm				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przedmiot ma za zadanie ogólne zapoznanie z dziejami Śląska od 1480 r. do k. XVIII w., z głównymi problemami, jakie wiążą się z tym okresem, w tym wyrobienie wrażliwości na odmienności tradycji historiograficznych krainy (narodowo-państwowych, konfesyjnych). Przedmiot ma zaznajomić z głównymi dokonaniem historiografii Śląska omawianego okresu, z podstawą źródłową do jego badania oraz kanonem literatury przedmiotu.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specyfika badawcza epoki (2h) • Podział administracyjny Śląska 1471-koniec XVIII w. (2h) • Wojna Jagiellonów z Maciejem Korwinem o Koronę Czeską. Śląsk pod władzą Macieja Korwina. (2h) • Ustrój polityczny Śląska pod panowaniem Jagiellonów i Habsburgów, jego zmiany k. XV w. - 1740 (2h) • Dzieje poszczególnych księstw śląskich – od końca XV w. do 1675 r. (2h) • Śląsk pod panowaniem Habsburgów w XVI w. Postawy stanów śląskich wobec najważniejszych problemów monarchii habsburskiej i zagrożenia osmańskiego. (2h) • Rozwój protestantyzmu na Śląsku XVI-pocz. XVII w. (2h) • Sytuacja polityczna, wyznaniowa i gospodarcza Śląsku na początku XVII w. (2h) • Wojna trzydziestoletnia na Śląsku: okres czesko-palatynacki i duński. (2h) • Wojna trzydziestoletnia na Śląsku: okres szwedzki. (2h) • Odbudowa Śląska po wojnie trzydziestoletniej. Główne problemy polityczne i wyznaniowe. Konwencja w Altranstadt 1707 r. (2h) • Zajęcie Śląska przez Królestwo Pruskie. Wojny śląskie 1740-1745. (2h) • Przebudowa ustroju Śląska w trakcie panowania Fryderyka II Hohenzollern. (2h) • Wojna siedmioletnia na Śląsku (2h) • Śląsk u schyłku XVIII w. Podstawowe problemy polityczne, społeczne i gospodarcze. (2h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Początki rozbicia dzielnicowego na Śląsku. (2h) • Mieszko Płatonogii-ostatni z seniorów? (2h) • Monarchia Henryków Śląskich (1202-1241). (2h) • Panowanie Kazimierza opolskiego i Mieszka Otyłego na ziemi opolsko-raciborskiej. (2h) • Władysław I opolski-najwybitniejszy książę dzielniczy opolskiej? (2h) • Linie Piastów kozielsko-bytomskich i raciborskich w XIV w. (2h) • Piastowie cieszyńscy w XIV i XV stuleciu. (2h) • Dynastia Piastów opolskich w XIV i XV wieku. (2h) • Dynastia Piastów oleśnicko-kozielskich w XIV i XV wieku. (2h) • Dynastia Piastów legnicko-brzeskich w XIV i XV wieku. (2h) • Relacje Piastów opolskich i dolnośląskich z władcami czeskimi z dynastii Przemyślidów i Luksemburgów. (2h) • Wielka kolonizacja niemiecka na ziemi Śląskiej. Rozwój gospodarczy czy zagrożenie dla przyszłości etnicznej regionu? (2h) • Najcenniejsze zabytki średniowiecznej i nowożytnej kultury materialnej na Śląsku. (2h) • Wrocław największe miasto średniowiecznego i nowożytnego Śląska. (2h) • Pomiędzy Rzymem, papieżem a Lutrem. Stosunki religijne na Śląsku w okresie nowożytnym jako spuścizna ruchu husyckiego (2h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>A.I. Podręczniki</p> <p><i>Historia Śląska</i>, t. 1: <i>do roku 1763</i>, red. K. Maleczyński, Wrocław-Warszawa-Kraków 1961-1962</p> <p>M. Czaplński, W. Kaszuba, G. Wąs, R. Żerelik, <i>Historia Śląska</i>, Wrocław 2002.</p> <p>K. Orzechowski, <i>Historia ustroju Śląska 1202-1740</i>, Wrocław 2005 (= <i>Acta Universitatis Wratislaviensis</i>, 2806).</p> <p>J. Harasimowicz, <i>Dolny Śląsk</i>, Wrocław 2007 (= <i>A to Polska właśnie...</i>).</p> <p>J. Bahlcke (et al.), <i>Śląsk i Ślązacy</i>, Warszawa 2001.</p> <p>K. Baczkowski, <i>Walka Jagiellonów z Maciejem Korwinem o koronę Czeską w latach 1471-1479</i>, Kraków 1980.</p> <p>K. Dola, <i>Dzieje Kościoła na Śląsku</i>, Opole 1996.</p> <p>J. Szczepankiewicz-Battek, <i>Protestantyzm na Śląsku</i>, Wrocław 1996.</p> <p>R. Fukala, <i>Dramat Europy. Wojna trzydziestoletnia (1618-1648) a kraje Korony Czeskiej</i>, Wrocław 2015.</p> <p>F.A.J. Szabo, <i>Wojna siedmioletnia w Europie 1756-1763</i>, Oświęcim 2014.</p> <p>K. Orzechowski, <i>Terytorialne podziały Śląska</i>, cz. III-IV, „Kwartalnik Opolski, 1971, nr 3-4 <i>Bitwa pod Lutynią. Historia i tradycja</i>, red. R. Żerelik, S. Rosik i G. Borowski, Wrocław 2010</p> <p>T. Ciesielski, <i>Polskie echa bitew drugiej wojny śląskiej</i>, [w:] <i>Między Barokiem a Oświeceniem. Wielki bitwy</i>, red. S. Achremczyk, Olsztyn 2010, s. 116-134.</p> <p><i>Dolny Śląsk. Monografia historyczna</i>, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 2009.</p> <p>G. Dorn, J. Engelmann, <i>Die Schlachten Friedrichs des Großen</i>, Augsburg 1997.</p> <p>J. Drabina, <i>Górny Śląsk. Przewodnik historyczny</i>, Wrocław 2002 (= <i>A to Polska właśnie...</i>).</p> <p>W.P. Guthrie, <i>Battles of the Thirty Years War: From White Mountain to Nordlingen, 1618-1635</i>, London 2002.</p> <p>J. Harasimowicz, <i>Śląski luteranizm wieku reformacji – próba charakterystyki</i>, „Śląski Kwartalnik Historyczny ‘Sobótka’”, R. 41, 1984, s. 493-516.</p> <p><i>Historia Górnego Śląska</i>, edd. Joachim Bahlcke – Dan Gawrecki – Ryszard Kaczmarek, Gliwice 2011.</p> <p>P. Jaskóła, ks., <i>Protestantyzm w kulturze Śląska</i>, „Roczniki Teologii Ekumenicznej” t. 3(58), 2011, https://www.kul.pl/files/740/rte/2011/08-Jaskola.pdf</p> <p>W. Korta, <i>Historia Śląska do 1763 roku</i>, Warszawa 2003.</p> <p>R. Kisiel, <i>Małujowice. Mała bitwa o wielkich skutkach</i>, Wrocław 2007.</p> <p>R. Kisiel, <i>Praga 1757</i>, Warszawa 2003.</p> <p>R. Kisiel, <i>Strzegom-Dobromierz 1745</i>, Warszawa 2001.</p> <p><i>Die Kriege Friedrichs des Großen</i>, hrsg. vom Großen Generalstab, Th. I-III, Berlin 1890-1913.</p> <p>R.M. Łuczyński, <i>Chronologia dziejów Dolnego Śląska</i>, Wrocław 2006.</p> <p>J. Maroń, <i>Wojna trzydziestoletnia na Śląsku. Aspekty militarne</i>, Wrocław 2000; wyd. 2. Wrocław-Racibórz 2008.</p>
---	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. E. Maleczyńska, <i>Epoka feudalna od XIV do XVI w.</i>, w: <i>Historia Śląska, tom I do roku 1763</i>, pod red. K. Maleczyńskiego, cz. II, Wrocław-Warszawa-Kraków 1961. 2. W. Mrozowicz, <i>Dolny Śląsk w latach 1327-1526</i>, w: <i>Dolny Śląsk. Monografia historyczna</i>, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 2006. 3. R. Żerelik, <i>Dzieje Śląska w latach 1335-1526</i>, w: <i>Historia Śląska</i>, pod red. M. Czaplińskiego, Wrocław 2002. 4. W. Korta, <i>Historia Śląska do 1763 roku</i>, Warszawa 2003. 5. K. Jasiński, <i>Rodowód Piastów Śląskich</i>, Kraków 2007. <p>Biografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Zientara, <i>Henryk Brodaty i jego czasy</i>, Warszawa 1997. 2. F. Szafranski, <i>Ludwik II brzesko-legnicki feudal śląski z doby późnego średniowiecza</i>, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1972. 3. B. Zientara, <i>Bolesław Wysoki. Tulacza. Repatriant</i>, Kraków 2008. 4. J. Osiński, <i>Bolesław Rogatka. Książę legnicki. Dziedzic monarchii henryków śląskich. (1220/5 – 1278)</i>, Kraków 2012. 5. T. Jurek, <i>Dziedzic Królestwa Polskiego książę głogowski Henryk (1274-1309)</i>, Kraków 2010. 6. P. Wiszewski, <i>Henryk II Pobożny. Biografia polityczna</i>, Muzeum Miedzi w Legnicy, Legnica 2011. 7. B. Techmańska, <i>Jan II żagański. Niespokojny książę. Sojusznik króla husyty (16 VI 1435 - 22 IX 1504)</i>, Kraków 2014. 8. M. Böhm, <i>Konrad VII Biały. (ok. 1394 – 14 lutego 1452). Pan Oleśnicy i Koźla. Książę zapomniany</i>, Kraków 2012. 9. N. Mika, <i>Mieszko książę raciborski i pan Krakowa. Dzielnicowy władca Polski (ok. 1142 – 1211)</i>, Kraków 2013. 10. J. Sperka, <i>Władysław, książę opolski, wieluński, kujawski, dobrzyński, Pan Rusi, Palatyn Węgier i Namiestnik Polski: (1326/1330-8 lub 18 maja 1401)</i>, Kraków 2012. 11. W. Dominiak, <i>Ostatni władca Górnego Śląska. Władysław I, pan na Opolu i Racibórze (1225-1281)</i>, Racibórz 2009. 12. Z. Zielonka, <i>Henryk Prawy</i>, Poznań 2015. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_05</p>	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Analiza tekstu źródłowego lub studium przypadku:</p>	<p>Wykład: Egzamin ustny, składający się z czterech losowanych, otwartych pytań z zakresu przedmiotu. Rozmowa, w której studenci muszą zademonstrować swoją ogólną wiedzę na temat wybranych okresów przeszłości człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem średniowiecza. Minimum 50% odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją analizowany materiał oraz umiejętność zastosowania odpowiednich metodologii. Ocena struktury i spójności analizy, włączając w to logiczne rozwinięcie argumentacji i analizy materiału.</p>

<p>W_07</p>	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Analiza wybranych wytworów kultury</p>	<p>Wykład: Egzamin ustny, składający się z czterech losowanych, otwartych pytań z zakresu przedmiotu. Rozmowa, w której studenci muszą zademonstrować swoją ogólną wiedzę na temat wybranych okresów przeszłości człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem średniowiecza. Minimum 50% odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją analizowany materiał oraz umiejętność zastosowania zaawansowanych metod analizy i interpretacji. Ocena próby zastosowania metodologii charakterystycznych dla innych tradycji badawczych w analizie wybranych wytworów kultury.</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: Egzamin</p> <p>Ćwiczenia: Analiza tekstów historycznych, dyskusja</p>	<p>Wykład: Egzamin ustny, składający się z czterech losowanych, otwartych pytań z zakresu przedmiotu. Rozmowa, w której studenci muszą zademonstrować swoją ogólną wiedzę na temat wybranych okresów przeszłości człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem średniowiecza. Minimum 50% odpowiedzi na ocenę pozytywną.</p> <p>Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją analizowany materiał oraz umiejętność identyfikowania różnych punktów widzenia i ich podłoża narodowego i kulturowego.</p>
<p>W_13</p>	<p>Analiza tekstu lub studium przypadku</p>	<p>Ocena zdolności studenta do identyfikacji i opisanie zmian w znaczeniach terminów, pojęć lub wyrażen w kontekście historycznym. Ocena umiejętności studenta w analizie kontekstu historycznego i kulturowego, który wpływa na zmienność znaczeń.</p>
<p>U_04</p>	<p>Wykład: Weryfikacja umiejętności studentów w pracy technikami krytyki różnorodnych źródeł historycznych w ramach egzaminu. Ćwiczenia: Analiza konkretnych źródeł historycznych</p>	<p>Wykład: Ocena zrozumienia przez studenta różnorodności źródeł historycznych i potrzeby zastosowania różnych technik krytyki w zależności od ich charakteru.</p> <p>Ćwiczenia: Zadanie polegające na analizie tekstu źródłowego lub studium przypadku z wykorzystaniem metod i narzędzi charakterystycznych dla warsztatu historyka, oraz próba porównania tych metod z metodami stosowanymi w innych naukach humanistycznych i społecznych</p>

U_05	Wykład: Weryfikacja metod, narzędzi i problemów typowych dla warsztatu historyka oraz ich powiązanie z metodami stosowanymi w innych naukach humanistycznych i społecznych-weryfikacja w trakcie egzaminu. Ćwiczenia: analiza tekstów źródłowych	Wykład: Ocena umiejętności studenta w porównaniu metodologii i narzędzi stosowanych w historii z metodami stosowanymi w innych naukach humanistycznych i społecznych. Ocena wykorzystania odpowiednich przykładów ilustrujących związki między metodami w historii a innymi naukami humanistycznymi i społecznymi. Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją i potrafią zastosować różne metody i narzędzia charakterystyczne dla warsztatu historyka. Ocena kreatywności i oryginalności w podejściu do zadań oraz w wykorzystaniu metod i narzędzi w praktyce.			
U_09	Wykład: Podczas egzaminu weryfikacja merytorycznego argumentowania, formułowania wniosków i tworzenia syntetycznych podsumowań. Ćwiczenia: Analiza tekstu lub studium przypadku z formułowaniem wniosków:	Wykład: Ocena wykorzystania odpowiednich przykładów ilustrujących umiejętność merytorycznego argumentowania i formułowania wniosków. Ocena umiejętności studenta w porównaniu różnych stanowisk i poglądów oraz ich syntetyzacji w podsumowaniach. Ćwiczenia: Ocena stopnia, w jakim studenci rozumieją analizowany materiał oraz umiejętność formułowania wniosków i tworzenia syntetycznych podsumowań. Ocena rzetelności i precyzji analizy, włączając w to logiczne rozwinięcie argumentacji i syntezę treści.			
K_03	Analiza przypadku: analiza przypadku	Ocena stopnia, w jakim student rozumie znaczenie nauk historycznych dla społeczeństwa na różnych poziomach. Ocena zdolności studenta do identyfikacji różnych form więzi społecznych i zrozumienia, w jaki sposób nauki historyczne mogą wpływać na ich utrzymanie i rozwój.			
K_04	Analiza tekstu lub studium przypadku:	Ocena stopnia, w jakim student rozumie i jest świadomy istnienia różnorodności poglądów historiograficznych. Ocena umiejętności studenta w analizie konkretnego tekstu historycznego lub studium przypadku pod kątem różnych interpretacji i podejść.			
K_05	Uczestnictwo w dyskusjach podczas zajęć dydaktycznych	Ocena stopnia, w jakim student rozumie, że badania i debata historyczna są procesem nieustannych zmian i rozwoju, oraz jest otwarty na nowe perspektywy i interpretacje. Ocena jasności i precyzji argumentacji studenta oraz umiejętności wyrażenia swoich poglądów w sposób zrozumiały dla innych.			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 180		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
		30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	

		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy</u> <u>własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	30	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	30	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	60	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	mbohms@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)	https://www.historia.uni.opole.pl		

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W05	Student posiada pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka wykorzystywanego w badaniach nad dziejami Śląska w epoce średniowiecznej i epoce nowożytnej	X
K_W07	Student ma znajomość i umiejętność stosowania zaawansowanych metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury, właściwych dla badania dziejów Śląska w epokach średniowiecznej i nowożytnej	X
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym – z uwzględnieniem specyfiki śląskoznawczej	X
K_W13	Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń w dziejach Śląska	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętności w zakresie krytyki różnorodnych źródeł historycznych dot. średniowiecza i epoki nowożytnej na Śląsku	X
K_U05	Student posiada umiejętność Stosowania metod, narzędzi typowych dla warsztatu historyka i potrafi je powiązać z metodami stosowanym w odniesieniu do badań nad przeszłością Śląska	X
☐	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach – ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki tej sytuacji na Śląsku	X
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.	X
K_K05	Student respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. Jest gotów do aktywnego uczestniczenia w debatach historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Dzieje Śląska w XIX i XX wieku				
	ENG: History of Silesia in the 19th and 20th centuries				
Kod przedmiotu	MK-64	Punktacja ECTS	6	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	Akademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Adriana Dawid (K), Antoni Maziarz				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Utrwalenie i pogłębienie wiedzy na temat historii Śląska w XIX i XX wieku. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych, historiograficznych i historycznych z zakresu historii Śląska. Zapoznanie z najważniejszymi syntezami historii Śląska. Omówienie wybranych opracowań monograficznych z historii Śląska. Pomoc w doskonaleniu umiejętności publicznej prezentacji zagadnień historycznych oraz popularyzacja wiedzy historycznej obejmującej historię Śląska. Wskazanie na wiodące problemy w dziejach Śląska: w zakresie historii społecznej, politycznej, gospodarczej w epoce najnowszej				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opole jako stolica regionu w XIX w. (2h) 2. Biografie wybitnych Opolan związanych z miastem w XIX i XX wieku (2h) 3. Wybitni Górnoszlązacy (XIX–XX w.) (2h) 4. Niezwykłe dzieje awansu społecznego Johannya von Schaffgotsch (2h) 5. Tarnogórszy Źydzi (2h) 6. Polsko-niemiecka rywalizacja o Górny Śląsk w latach 1919–1922 (4h) 7. „Polski” Górny Śląsk – Województwo śląskie (2h) 8. Na „niemieckim” Górnym Śląsku w okresie nazistowskim (2h) 9. Wybuch II wojny światowej z perspektywy mieszkańców rejencji opolskiej (2h) 10. Deportacje Górnoszlązaków do ZSRS w 1945 r. (2h) 11. Konflikty etniczne i narodowościowe na Górnym Śląsku w powojniu (2h) 12. Stalinizm na Górnym Śląsku (2h) 13. Obchody świąt państwowych na Śląsku w okresie PRL (2h) 14. Opozycja antykomunistyczna na Śląsku (2h) 15. Geneza i początki tworzenia struktur organizacyjnych mniejszości niemieckiej na Śląsku (2h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kolonizacja fryderycjańska na Górnym Śląsku (2h) 2. Śląsk w rękach Napoleona (2h) 3. Reformy Steina-Hardenberga na Śląsku (2h) 4. Kościół katolicki na Śląsku w XIX w. (2h) 5. Działalność żeńskich zgromadzeń zakonnych na Śląsku w XIX w. (2h) 6. Proces urbanizacji na Śląsku (2h) 7. Historia lokalna na przykładzie wybranych miast w XIX w. (2h) 8. Zabytki Opola pochodzące z XIX i I poł. XX w. (2h) 9. Prasa polskojęzyczna na Śląsku w XIX w. (2h) 10. Polskie postawy narodowe na Śląsku w XIX w. (2h) 11. Śląsk XIX-wieczny w relacjach podróżników (2h) 12. Opole w dobie powstań i plebiscytu górnośląskiego (2 h) 13. Losy dziennikarza i więźnia KL Buchenwald Jana Łangowskiego (2h) 14. Armia Czerwona na Śląsku (2h) 15. Opozycja antykomunistyczna na Śląsku Opolskim (2h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury Podstawowa literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bahlcke J., <i>Śląsk i Ślązacy</i>. Warszawa 2001. • <i>Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu</i>, red. J. Bahlcke, D. Gawrecki, R. Kaczmarek, Gliwice 2011. • <i>Górny Śląsk i Górnślązacy. Wokół problemów regionu i jego mieszkańców w XIX i XX wieku</i>, red. S. Rosenbaum, Katowice 2014. • <i>Historia Śląska</i>, red. M. Czapliński i in., Wrocław 2002. • <i>Leksykon mitów, symboli i bohaterów Górnego Śląska XIX–XX wieku</i>, red. B. Linek, A. Michalczyk, Opole 2015. • Lis M., <i>Górny Śląsk. Zarys dziejów do połowy XX wieku</i>, Opole 2001. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ciupa R., Tracz B., <i>Marzenia z betonu. Codziennosc na Górnym Śląsku w latach siedemdziesiątych XX wieku</i>, Katowice 2014. • Dawid A., <i>Niepolskie Opolskie. Władze partyjne i administracyjne oraz aparat bezpieczeństwa wobec proniemieckich postaw mieszkańców województwa opolskiego 1950–1956</i>, Opole 2020. • Hanich A., <i>Czas przełomu. Kościół katolicki na Śląsku Opolskim w latach 1945–1946</i>, Opole 2008. • Linek B., <i>Dwa narody. Wylanianie się nowoczesnych narodów na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku (wybór artykułów)</i>, Opole 2020. • Linek B., <i>Górnśląskie miasta w XIX i XX wieku. Powstanie, życie społeczne, totalitarne piętno (wybór artykułów)</i>, Opole 2020. • Linek B., <i>Polityka antyniemiecka na Górnym Śląsku w latach 1945–1950</i>, Opole 2001. • <i>Opolskie drogi do niepodległości</i>, red. M. Świder, M. Patelski, Opole 2007. • <i>Powrót do Macierzy? Ziemia Zachodni i Północne w Polsce Ludowej</i>, red. M. Fic, Katowice 2020. • <i>Przełomy i zwroty. Górny Śląsk w Polsce Ludowej</i>, red. A. Dziurok, B. linek, Katowice 2016. • <i>Stalinizm i rok 1956 na Górnym Śląsku</i>, red. A. Dziurok, B. Linek, K. Tarka, Katowice-Opole-Kraków 2007. • <i>Śląska codzienność po drugiej wojnie światowej</i>, red. Z. Woźniczka, Katowice 2006. • Wanatowicz, M.W., <i>Od indyferentnej ludności do śląskiej narodowości? Postawy narodowe ludności autochtonicznej Górnego Śląska w latach 1945 – 2003 w świadomości społecznej</i>, Katowice 2003. • <i>Województwo śląskie 1945–1950</i>, red. A. Dziurok, R. Kaczmarek, Katowice 2007.
---	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Trzy relacje z podróży po Śląsku w XVIII i XIX wieku</i>, oprac. J. Szymański, Gliwice 2006; • <i>Polskie podróże po Śląsku w XVIII i XIX wieku : (do 1863 r.)</i>, oprac. A. Zieliński, Wrocław 1974; • P. Malicki, <i>Wielka armia Napoleona na Śląsku 1806-1808</i>, Warszawa 2009; • V. Loewe, <i>Oberschlesien und der preußische Staat</i>, Tl. 1: 1740-1815: mit Anhang: <i>Dokumente aus der Reformepoche 1807-1815</i>, Breslau 1912. • J. Juros, <i>W Dolinie Małej Panwi : historia fryderycjańskiej osady hutniczej Ozimek/Malapane od 1754 do 1945 roku</i>, Ozimek 2010; • Ł. Kuś, <i>Niemcy górnośląscy</i>, Gliwice-Opole 2004. • J. Myszor, <i>Duchowieństwo katolickie na Śląsku 1742-1914 :z dziejów duszpasterstwa w diecezji wrocławskiej</i>, Katowice 2011; • A. Maziarz, <i>Śląskie samarytanki</i>, Warszawa 2009; • A. Hamada, <i>Architektura Opola wpisana w dzieje miasta</i>, Opole 2008; • J. Glensk, <i>Pitaval prasy polskiej na Śląsku w XIX stuleciu: redaktorzy i wydawcy przed sądem</i>, Opole 1992. • M. Pater, <i>Polskie postawy narodowe na Śląsku w XIX wieku</i>, cz. 1-2, Wrocław 1993; <p><i>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Historia Górnego Śląska : polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu</i>, red. J. Bahlcke, D. Gawrecki, R. Kaczmarek, Gliwice 2011 • J. Bahlcke, <i>Śląsk i Ślązacy</i>, Warszawa 2001; • <i>Opole: dzieje i tradycja</i>, red. U. Zajączkowska, K. Tarka, B. Linek, Opole 2011; • <i>Historia Śląska</i>, red. M. Czapliński, Wrocław 2007. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_05</p>	<p>Wykład: test Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)</p>	<p>Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi (minimum 50%) Ćwiczenia: student potrafi znaleźć odpowiednie informacje i opracować w oparciu o metody stosowane w naukach historycznych; potrafi je powiązać z informacjami i metodami z innych dziedzin (politologia, historia sztuki)</p>
<p>W_08</p>	<p>Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)</p>	<p>Ćwiczenia: student wie skąd można pozyskać informacje na temat przeszłości (biografia, dzieje miasta); potrafi ocenić ich przydatność w badaniach historycznych</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: test Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)</p>	<p>Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi (minimum 50%) Ćwiczenia: Student uwzględni w swej pracy różnicowanie poglądów i postaw politycznych, narodowych, wyznaniowych</p>

W_11	Wykład: test Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)	Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi (minimum 50%) Ćwiczenia: Student uwzględni w swej pracy zróżnicowanie poglądów i postaw politycznych, narodowych, wyznaniowych
U_01	Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)	Student potrafi samodzielnie (lub pod kierunkiem prowadzącego zajęcia) wyszukiwać, selekcjonować, analizować materiały wykorzystywane w pracy naukowej; potrafi poprawnie ocenić ich przydatność w pracy naukowej
U_03	Wykład: test Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)	Wykład: udzielenie poprawnych odpowiedzi (minimum 50%) Ćwiczenia: Student pod kierunkiem prowadzącego zajęcia potrafi poszerzać swoje kompetencje w zakresie prowadzenia badań naukowych (na podstawowym poziomie)
U_10	Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)	Ćwiczenia: Student potrafi samodzielnie (uwzględniając wskazania prowadzącego zajęcia) przygotować opracowania o walorach naukowych (referat, prezentacja) – powinny one zawierać odsyłacz, bibliografię; student posługuje się poprawną polszczyzną; potrafi interesująco przedstawić na szerszym forum efekty swych dociekań
K_01	Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)	Ćwiczenia: poprawność merytoryczna prezentowanych treści
K_03	Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)	Ćwiczenia: uwzględnienie w pracach inicjatyw i działań potwierdzających pozytywne efekty zaangażowania społecznego opisywanych jednostek; podkreślenie wagi życia społecznego w opisywanym mieście
K_08	Wykład: test Ćwiczenia: Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji Prace pisemne: referat (na temat wybranego działacza opozycji antykomunistycznej z terenu Śląska) oraz prezentacja (na temat wybranego miasta śląskiego w XIX i XX w.)	Wykład: merytoryczna argumentacja własnych opinii i ocen Ćwiczenia: kierowanie się obiektywizmem w prezentowaniu treści historycznych
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	6	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)
		A. 180

Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			30	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			50	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia			40	nie dotyczy		
	Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi							
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learningu na Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W05	Student posiada pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
K_W08	Student ma wiedzę Na temat korzystania z różnych źródeł pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych	X
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
K_W11	Student ma wiedzę o zmienności i rozwoju poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
K_U03	Student potrafi poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
K_U10	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych naukowych i popularnonaukowym w języku polskim i ewentualnie obcym z zastosowaniem odpowiednich technik narracji historycznej w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju niezbędnego w pracy historyka jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy historycznej w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X
K_K08	Student Kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne w odniesieniu do historii Śląska w XIX i XX w.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Źródła w badaniach śląskoznawczych				
	ENG: Sources in Silesian studies				
Kod przedmiotu	MK-79	Punkcja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Adriana Dawid				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza materiału źródłowego, dyskusja, praca w grupach	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza materiałów źródłowych z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Analiza różnych rodzajów źródeł przydatnych w badaniach nad przeszłością Śląska (głównie od w XIX), poznanie różnorodnych metod archiwizacji i udostępniania materiałów źródłowych; poznanie zasad krytyki źródeł.				

<p>Treści programowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do zajęć (1 h) • Popularyzacja i metody prezentacji źródeł o przeszłości Śląska w Internecie (na przykładzie Turza i okolic) (1 h) • Pamiętniki jako źródło do przeszłości Śląska (2 h) • Wywiad jako źródło do przeszłości Śląska – zbiory Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej (2 h) • Kroniki szkolne jako źródło do przeszłości Śląska (2 h) • Życie codzienne na Śląsku w XX w. w świetle drobnych ogłoszeń i anonsów prasowych (2 h) • Dokumenty instytucji i organizacji politycznych jako źródła do przeszłości Śląska (4 h) • Dzieje Górnolązaków w trakcie II wojny światowej w świetle prywatnej korespondencji (2 h) • Przeszłość Śląska w fotografiach (na przykładzie m.in. Fototeki Śląskiej) (2 h) • Górny Śląsk w Polskiej Kronice Filmowej – dokumentacja i propaganda (2 h) • Zbiory Archiwum Historii Mówionej www-e.historie.pl jako źródło wiedzy o najnowszej historii Śląska (4 h) • Wywiad jako źródło do przeszłości Śląska – zbiory Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej (2 h) • Wartość zbiorów prywatnych (na przykładzie spuścizny zdeponowanej w Archiwum Rodła w BG UO) (2 h) • Prasowe zdjęcia i karykatury jako źródło do przeszłości Śląska (1 h) • Akta personalne i zakładowe (1 h) 	
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Literatura obowiązkowa: Buksiński T., <i>Interpretacja źródeł historycznych</i>, Warszawa 1992. Szulakiewicz W., <i>Źródła w badaniach naukowych historii i edukacji</i>, Toruń 2003. Świeżawski A., <i>Warsztat naukowy historyka. Wstęp do badań historycznych</i>, Częstochowa 2001. <i>Wprowadzenie do metodologii historii</i>, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Dawid A., <i>Dzieje Kośnych, charakterystyka źródeł wykorzystanych do tworzenia zbiorowej biografii rodziny</i>, w: <i>Rodzina na Śląsku w XIX i na początku XX wieku</i>, red. A. Dawid, A. Maziarz, Opole 2011, s. 13–31. Dawid A., <i>Wspomnienia – emocje – fakty. Wywiad jako źródło historyczne. Uwagi w kontekście projektu realizowanego w Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej w 2016 r.</i>, „Studia Politologiczne” 2018, t. 7, s. 145–158. Dawid A., <i>Publikacje z cyklu „Archiwum Historii Mówionej” jako źródło wiedzy o regionie górnośląskim</i>, „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej” 2018, s. 386–398. Dawid A., <i>Górny Śląsk (1919–1922) w świetle zapisów kronik szkolnych oraz wspomnień. Uczniowie i nauczyciele</i>, w: <i>Spór o Górny Śląsk 1919–1922. w 90. rocznicę wybuchu III powstania śląskiego</i>, red. M. Białokur, A. Dawid, Opole 2011, s. 175–190. Ligarski S., <i>W zwierciadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945–1949</i>, Wrocław 2007. Symczyk J., <i>Listy z Wehrmachtu</i>, oprac. S. Rosenbaum, Katowice 2009.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Odpowiedź ustna, praca semestralna</p>	<p>Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)</p>

W_04	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
W_08	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
W_09	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
U_01	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
U_03	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
U_05	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
U_15	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
K_04	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
K_06	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
K_08	Odpowiedź ustna, praca semestralna	Ocena merytorycznej wartości wypowiedzi podczas dyskusji; wartości pracy semestralnej - prezentacji (kompletność tez, zakres wykorzystanej bazy źródłowej i opracowań naukowych, forma przekazu)
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)
		A. 60

Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10	nie dotyczy	
	Przygotowanie prezentacji				nie dotyczy	
	Przygotowanie pracy semestralnej			20	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia			...	nie dotyczy	
Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			insth@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej w obszarze źródeł do przeszłości Śląska	X
K_W04	Student ma wiedzę w zakresie krytyki różnorodnych źródeł historycznych do przeszłości Śląska	X
K_W08	Student posiada wiedzę na temat różnych źródeł pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych nad przeszłością Śląska	X
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym w obszarze źródeł do przeszłości Śląska	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji w obszarze źródeł do przeszłości Śląska	X
K_U03	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie badań historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej z uwzględnieniem źródeł do historii Śląska	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych dotyczących przeszłości Śląska i różnych rodzajów wytworów kultury przydatnych w badaniach historycznych	X
K_U15	Student potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą, jak i członka zespołu w pracy badawczej, dydaktycznej, dydaktyczno-wychowawczej i związanej z popularyzacją historii w obszarze źródeł do przeszłości Śląska	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K04	Student respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach obszarze analizy źródeł do przeszłości Śląska.	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego z szczególnej uwzględnieniem źródeł do przeszłości Śląska.	X
K_K08	Student Kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne szczególnie w obszarze źródeł do przeszłości Śląska.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Sztuka śląska				
	ENG: The Art of Silesia				
Kod przedmiotu	MK-71	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	polski		
Osoba/y prowadząca/e	Kazimierz S. Ożóg				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	30	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją / wykład problemowy		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem jest zapoznanie słuchaczy z całokształtem sztuki historycznego Śląska (jak i Hrabstwa Kłodzkiego) – od pradziejów do 1945 roku. Szczególny nacisk położony zostanie na okres średniowiecza, baroku i XIX wieku. Przybliżone zostaną najważniejsze tendencje stylistyczne, artefakty i twórcy, ważni dla regionu Dolnego i Górnego Śląska. Słuchacze otrzymają wiedzę, ale i kompetencje związane z warsztatem analitycznym oraz inwentaryzatorskim (opis dzieła sztuki, terminologia, poszukiwanie znaczeń i sensów).				
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> • Sztuka pradziejowa na terenie Śląska (2) • Sztuka średniowiecza, znaczenie mecenatu Henryków Śląskich (2) • Miasto lokacyjne i urbanistyka średniowieczna (2) • Sztuka XV wieku (2) • Renesans na Śląsku – znaczenie reformacji dla sztuki Śląska (4) • Barok i rokoko (4) • Nowożytne twierdze Śląska (2) • Sztuka pod panowaniem pruskim (2) • Neostyle i eklektyzm XIX wieku (3) • Sztuka przełomu wieków (3) • Awangardy międzywojenne i sztuka po 1945 (4) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziedzictwo kulturowe Dolnego Śląska, red. Z. Kłodnicki, Wrocław 1996. 2. Sztuka Górnego Śląska od średniowiecza do końca XX wieku, red. Ewa Chojecka, Katowice 2004. 3. Śląsk, Schlesien, Slezsko. Przenikanie kultur, red. Z. Kłodnicki, Wrocław 2000. 4. Z. Świechowski, Z dziejów sztuki śląskiej, Warszawa 1978. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. K. Kalinowski, Architektura doby baroku na Śląsku, Warszawa 1977. 2. K. Kalinowski, Rzeźba barokowa na Śląsku, Warszawa 1986. 3. J. Kębłowski, Nagrobki gotyckie na Śląsku, Poznań 1969. 4. J. Kębłowski, Pomniki Piastów Śląskich w dobie Średniowiecza, Wrocław 1971. 5. I. Kozina, Chaos i uporządkowanie. Dylematy architektoniczne na przemysłowym Górnym Śląsku w latach 1763-1955, Katowice 2005. 6. Kozina, Pałace i zamki na pruskim Górnym Śląsku w latach 1850-1914, Katowice 2001. 7. S. Krzemińska-Szołtysek, Wielmożni panowie i czcigodne panie. Renesansowe nagrobki figuralne na Górnym Śląsku, Wrocław 2017. 8. Pielgrzymowanie i sztuka. Góra Świętej Anny i inne miejsca pielgrzymkowe na Śląsku, red. J. Lubos-Kozieł [et al.], Wrocław 2005. 9. M. Przyłęcki, Wielonarodowe dziedzictwo kulturowe na Dolnym Śląsku i jego ochrona po 1945 roku, Warszawa 2002. 10. Z. Świechowski, Architektura na Śląsku do połowy XIII wieku, Warszawa 1955. 11. W kręgu sztuki śląskiej pierwszej połowy XX wieku, red. Z. Świechowski, Wrocław 1983. 12. Wzory na połaciach wiejskich dachów. Architektura wsi Śląska Opolskiego, Opole 2011. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób / kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_04</p>	<p>Realizacja pracy semestralnej; aktywność w czasie zajęć.</p>	<p>Przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych; ocena zaproponowanych rozwiązań zadań (problemowych, analitycznych) w trakcie zajęć.</p>
<p>W_05</p>	<p>Realizacja pracy semestralnej; aktywność w czasie zajęć.</p>	<p>Przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych; ocena zaproponowanych rozwiązań zadań (problemowych, analitycznych) w trakcie zajęć.</p>
<p>W_07</p>	<p>Realizacja pracy semestralnej; aktywność w czasie zajęć.</p>	<p>Przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych; ocena zaproponowanych rozwiązań zadań (problemowych, analitycznych) w trakcie zajęć.</p>
<p>W_12</p>	<p>Realizacja pracy semestralnej.</p>	<p>Ocena dbałości o właściwe opisanie ilustracji, cytatów, wykorzystanej literatury i zapożyczeń.</p>
<p>U_01</p>	<p>Realizacja pracy semestralnej.</p>	<p>Przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych.</p>

U_04	Realizacja pracy semestralnej; aktywność w czasie zajęć.		Przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych; ocena zaproponowanych rozwiązań zadań (problemowych, analitycznych) w trakcie zajęć.			
U_14	Realizacja pracy semestralnej.		Przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych.			
K_03	Realizacja pracy semestralnej; aktywność w czasie zajęć.		Ocena języka zastosowanego do zrealizowania pracy zaliczeniowej oraz używanego w czasie zajęć; ocena zaproponowanych rozwiązań zadań (problemowych, analitycznych) w trakcie zajęć.			
K_06	Realizacja pracy semestralnej; aktywność w czasie zajęć.		Ocena języka zastosowanego do zrealizowania pracy zaliczeniowej oraz używanego w czasie zajęć; ocena zaproponowanych rozwiązań zadań (problemowych, analitycznych) w trakcie zajęć.			
K_07	Realizacja pracy semestralnej; aktywność w czasie zajęć.		Ocena języka zastosowanego do zrealizowania pracy zaliczeniowej oraz używanego w czasie zajęć; ocena zaproponowanych rozwiązań zadań (problemowych, analitycznych) w trakcie zajęć.			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Liczba godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Liczba godzin: ćwiczenia / seminaria / konwersatoria / warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Liczba godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		-		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia		-		nie dotyczy	
Inne....		-		nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		W ramach konsultacji, jeśli to konieczne				
Link / kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)		-				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student zna sposoby krytyki różnorodnych źródeł historycznych (oraz artefaktów) odnoszących się do tematu sztuki Śląska.	X
K_W05	Student w stopniu pogłębionym zna przydatne w badaniach nad sztuką metody, narzędzia i problemy typowe dla warsztatu historyka (wraz z ich powiązaniem z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych).	X
K_W07	Student zna sposoby stosowania zaawansowanych metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury artystycznej.	X
K_W12	Student posiada wiedzę z zakresu ochrony prawa autorskiego.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji.	X
K_U04	Student potrafi integrować wiedzę historyczną z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych – szczególnie w kontekście nauk o sztuce.	X
K_U14	Student wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji historii i sztuki Śląska z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych (w powiązaniu z naukami o sztuce) dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i w szczególności szeroko pojętego Śląska.	X
K_K07	Student jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej w różnych środowiskach.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Opracowanie dokumentacji archiwalnej, muzealnej i bibliotecznej				
	ENG: Preparation of archival, library and museum documentation				
Kod przedmiotu	MK-72	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Sławomir Marchel (K), Danuta Szewczyk-Kłos (zleceniobiorca)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	Wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Prezentacja oraz ćwiczenia w selekcji i opracowaniu dokumentów	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze znajomością zasad opracowania i przechowywania zasad materiałów archiwalnych, bibliotecznych oraz typów dokumentów i materiałów bibliotecznych podlegających ewidencji w bibliotekach naukowych. Przygotowanie studentów do właściwej interpretacji norm i przepisów związanych z formalnym i rzeczowym opracowaniem zbiorów archiwalnych.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <p>1-2. Podstawy prawne gromadzenia i opracowania dokumentacji archiwalnej. Podstawowe pojęcia archiwistyki</p> <p>3. Zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych wprowadzające wskazówki postępowania z dokumentacją archiwalną.</p> <p>4. Metodyka archiwalna – zagadnienia wstępne.</p> <p>5-6. Opracowanie dokumentacji aktowej – zajęcia w archiwum państwowym</p> <p>7-8. Opracowanie dokumentacji kartograficznej i technicznej – zajęcia w archiwum państwowym</p> <p>9-11. Opracowanie materiałów ulotnych oraz materiałów audiowizualnych – zajęcia w archiwum państwowym</p> <p>12-13. Podstawy pracy z systemami informatycznymi użytkowymi w Archiwach Państwowych - – zajęcia w archiwum państwowym</p> <p>14. Tworzenie haseł indeksowych</p> <p>15. Weryfikacja wiedzy – kolokwium.</p> <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania bibliotek oraz praw autorskiego (2h) • Rodzaje zbiorów gromadzonych w bibliotekach. Typologia i struktura dokumentów (2h). • Rodzaje ewidencji i jednostek ewidencyjnych. Zasady prowadzenia ewidencji gromadzonych zbiorów (2h) • Katalogi biblioteczne – centralne i lokalne bazy informacyjne o zasobach bibliecznych (2h). • Standardy opracowania zbiorów bibliecznych (Format MARC 21 rekordu bibliograficznego) (2h) • Formalne i rzeczowe opracowanie dokumentów bibliecznych (5 h) • Języki informacyjno-wyszukiwawcze wykorzystywane do budowy katalogów rzeczowych (3h) • Język Haseł Przedmiotowych – Język Deskryptorów BN. (2h) • Klasyfikowanie dokumentów – lokalne klasyfikacje zbiorów bibliecznych (5 h) • Zajęcia praktyczne w pracowniach opracowania zbiorów bibliecznych. (5 h)
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • H. Robótka, <i>Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki</i>, Toruń 2010 • H. Robótka, <i>Metodyka archiwalna : opracowanie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, technicznej, audiowizualnej (fotografii, filmów i mikrofilmów, nagrań)</i>, Toruń 1988 • <i>Zbiór przepisów archiwalnych wydanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w latach 1952-2000</i>, opr. M. Tarakanowska, E. Rosowska, Warszawa 2001 • <i>Język haseł przedmiotowych KABA. Zasady tworzenia słownictwa</i>, red. T. Głowacka, Warszawa 2000 • <i>Metodyka pracy archiwalnej</i>, red. S. Nawrocki, S. Sierpowski, Poznań 2001. • J. Szymański, <i>Nauki pomocnicze historii</i>, Warszawa 1983. • <i>Archiwistyka praktyczna</i>, red. S. Kłys, Poznań 1986. • www.archiwa.gov.pl • W. Kwiatkowska, <i>Metodyka opracowania zasobu archiwalnego ze szczególnym uwzględnieniem akt spraw</i>, Toruń 2016 • Tomczak, <i>Archiwalna zasada pertynencji terytorialnej a rozmieszczenie zasobu w archiwach polskich</i>, „Archeion”, t.67:1979 • J. Krochmal, <i>Zasady uproszczonego opracowania zasobu archiwalnego</i>, „Archeion”, t.CIV:2002 • Pluciennik Monika, <i>Polska terminologia archiwalna w źródłach prawa</i>, Warszawa 2020. • <i>Zasada zespoowości w praktyce archiwów państwowych. Studia i materiały</i>, red. E. Rossowska, Warszawa 2017.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czarnecka, J. Katalog przedmiotowy. Warszawa, 2000. • Głowacka, T. Język hasel przedmiotowych KABA: Zasady tworzenia. Słownictwo. Warszawa, 2000. • Paluszkiewicz, A. Format MARC 21 rekordu kartoteki hasel wzorcowych. Warszawa, 2012. • Sadowska, J., Turowska, T. Języki informacyjno- wyszukiwawcze. Katalogi rzeczowe. Warszawa, 1990. • Stopa, A. O treści książek: Opracowanie rzeczowe piśmiennictwa. Warszawa, 2002. • Ścibor, E. Klasyfikacja piśmiennictwa. Olsztyn, 1996. • Ścibor, E. Wybrane zagadnienia teorii języków informacyjnych. Olsztyn, 1999. • Woźniak- Kasperek, J., Birczyńska, P. (red.). Opracowanie rzeczowe. Warszawa, 2000. • DBN in Biblioteka Narodowa [online]. Dostępny w World Wide Web: https://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/deskryptory-bn • J. Szymański, <i>Nauki pomocnicze historii</i>, Warszawa 1983. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • USTAWA z dnia 27 czerwca 1997 r. O bibliotekach (Dz.U.2012.642) • USTAWA z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24 poz. 83) • ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO zmieniające rozporządzenie w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego z dnia 16 września 2016 r. (Dz.U. 2016 poz.1548) • ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliecznych z dnia 29 października 2008 r. (Dz.U.08.205.1283) • ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania z dnia 6 marca 1997 r. (Dz.U.97.29.161) 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_04</p>	<p>Wykład: test Ćwiczenia: praca semestralna</p>	<p>Wykład: test – minimum 60% poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: weryfikuje umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji na wybrany temat w obszarze dostępnych zasobów bibliecznych</p>
<p>W_08</p>	<p>Wykład: test Ćwiczenia: : praca semestralna</p>	<p>Wykład: test - minimum 60 % poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: weryfikuje umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji na wybrany temat w obszarze dostępnych zasobów bibliecznych</p>

W_10	Wykład: test Ćwiczenia: : praca semestralna	Wykład: test - minimum 60 % poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: weryfikuje umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji na wybrany temat w obszarze dostępnych zasobów bibliotecznych	
W_15	Wykład: test Ćwiczenia: : praca semestralna	Wykład: test - minimum 60 % poprawnych odpowiedzi Ćwiczenia: weryfikuje umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji na wybrany temat w obszarze dostępnych zasobów bibliotecznych	
W_12	Ćwiczenia: Test ze znajomości podstaw prawa autorskiego	Ćwiczenia: test – minimum 50% poprawnych odpowiedzi	
U_01	Wykład: test Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach	Wykład: test - minimum 60 % poprawnych odpowiedzi	
U_06	Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach	Ćwiczenia: ocena merytoryczna wypowiedzi studenta	
U_08	Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach	Ćwiczenia: ocena merytoryczna wypowiedzi studenta	
K_06	Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach	Ćwiczenia: ocena merytoryczna wypowiedzi studenta	
K_10	Ćwiczenia: dyskusja, aktywność na zajęciach	Ćwiczenia: ocena merytoryczna wypowiedzi studenta	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	A. 90	
	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	
	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	
		Nie dotyczy	
		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	5	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	25	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	15	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student posiada wiedzę w zakresie kwalifikacji i klasyfikacji dokumentacji (archiwalna/niearchiwalna) oraz biblioteczne	X
K_W08	Student ma wiedzę na temat metodyki opracowania różnych rodzajów materiałów archiwalnych oraz bibliotecznych	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania dokumentów bibliotecznych	X
K-W12	Student posiada wiedzę w zakresie prawa autorskiego i własności intelektualnej	X
K_W15	Student posiada wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucji czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną z wykorzystaniem zbiorów archiwów, bibliotek i muzeów.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane dotyczące zasobu archiwów i zbiorów bibliotecznych	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje przydatne w badaniach historycznych wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne i bazy danych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji historii w różnych instytucjach naukowych, oświatowych, kultury i administracji Publicznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Kwerenda i inwentaryzacja materiału archiwalnego				
	ENG: Query and inventory of archival material				
Kod przedmiotu	MK-78	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Sławomir Marchel				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	20	analiza tekstu źródłowego, dyskusja,	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją, praca projektowa		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Cykl zajęć, których celem jest zapoznanie studentów ze sposobem prowadzenia kwerendy w krajowych i zagranicznych archiwach oraz zasadami inwentaryzacji materiałów archiwalnych z uwzględnieniem różnych rodzajów dokumentacji. Studenci nauczą się w jaki sposób prowadzić kwerendę archiwalną, czyli jakie kryteria wyszukiwania przyjmować, jak korzystać z baz danych oraz gotowych zbiorów tematycznych prezentowanych w formie drukowanej lub za pomocą portali internetowych oraz w jaki sposób wykorzystywać i prezentować wyniki kwerendy z poszanowaniem przepisów prawa.				
Treści programowe	1-6. Inwentaryzacja archiwaliów (dokumentacja aktowa, kartograficzna, ulotna oraz audiowizualna) – zajęcia w archiwum państwowym 7-8. Wprowadzenie do prowadzenia kwerendy archiwalnej (kryteria: datacja, twórca akt, zakres tematyczny, słowa kluczowe, indeksy, tagi, kwerenda tematyczna), ograniczenia prawne - zajęcia w archiwum państwowym 9-10. Archiwalia w serwisach internetowych polskiej sieci archiwów oraz bibliotek. 11-12. Archiwa w Polsce – charakterystyka zasobów. Przewodniki oraz informatory archiwalne. 13-14. Archiwa i archiwalia poza granicami Polski – przegląd i charakterystyka. 15-20. Wykorzystanie i prezentacja wyników kwerendy.				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p><i>Archiwa, źródła, historia. Prace ofiarowane w siedemdziesiątą urodziny Profesora Władysława Stępnika</i>, red. E. Rossowska, H. Wajs, Warszawa 2018.</p> <p><i>Archiwalia Ambasady RP w Moskwie-Kujbyszewie (1941-1943) i Ministerstwie Informacji i dokumentacji (1939-1945) w zbiorach Instytutu Hoovera Uniwersytetu Stanforda</i>, opr. M. Filipiak, Warszawa 2002.</p> <p>Bartoszewicz A., Bartoszewicz H., <i>Kartografia miast Korony Królestwa Polskiego do 1795 r. Stan zachowania miejskich map wielkoskalowych, rozmieszczenie ich w zbiorach polskich i zagranicznych oraz potrzeby i perspektywy badawcze</i>, „Archeion”, T. CXVIII, 2017, s. 275-340.</p> <p><i>Deutsche Personenstandbücher und Personenstandseinträge von Deutschen in Polen. Niemiecki księgi stanu cywilnego w Polsce 1898-1945</i>, opr. Tomasz Brzózka, Frankfurt am Main, Berlin 2000.</p> <p><i>Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej. Stan badań. Metodologia badań. Katalog źródeł archiwalnych do roku 1945</i>, opr. W. Kaczorowski, J. Dyrda, P. Greiner, J. Kornek, Opole 2009.</p> <p><i>Dziedzictwo archiwalne we współpracy Polski i Ukrainy</i>, red. W. Stępiak, Warszawa 2010.</p> <p>Galik E., <i>Losy zasobu Staatsarchiv zu Breslau w czasie II wojny światowej na podstawie sprawozdań Joachima Lachmanna i Ericha Randta</i>, „Archiwista Polski”, nr 3-4 (91-92)/2018, s. 27-41.</p> <p>Grygorcewicz B., <i>Materiały archiwalne do dziejów hrabstwa kłodzkiego w zasobie Narodowego Archiwum w Pradze oraz Archiwum Państwowego we Wrocławiu</i>, Wrocław 2020.</p> <p>Hanich A (red.), <i>Źródła do dziejów Prószkowa</i>, Opole 2012.</p> <p><i>Księgi metrykalne i stanu cywilnego w archiwach państwowych w Polsce. Informator</i>, Warszawa 1998.</p> <p><i>Katalog mikrofilmów i zapisów cyfrowych. Wykaz Papieskiego Instytutu Studiów Kościelnych w Rzymie i Punktu Konsultacyjnego w Warszawie</i>, oprac. W. Cichosz i in., Warszawa 2015.</p> <p>Kwiatkowska W., <i>Metodyka opracowania zasobu archiwalnego ze szczególnym uwzględnieniem akt spraw</i>, Toruń 2016</p> <p>Marchel. M, Starczewska-Wojnar, A, Sypko. B (red.), <i>Informator o zasobie do 1945 roku</i>, Opole 2018.</p> <p>Nowak Ł., <i>Kształtowanie się i zasady proveniencji w Prusach w XIX i na początku XX wieku</i>, „Archiwista Polski”, nr 1-2 (97-98)/2020, s. 37-44.</p> <p><i>Ponowne wykorzystanie informacji sektora publicznego</i>, Warszawa 2016</p> <p>Pluciennik M., <i>Polska terminologia archiwalna w źródłach prawa</i>, Warszawa 2020.</p> <p>Robótka H, Ryszewski B., Tomczak A., <i>Archiwistyka</i>, Warszawa 1989.</p> <p>Robótka H., <i>Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki</i>, Toruń 2010.</p> <p>Rudnik P, <i>Archiwum Główne Rady Unii Europejskiej</i>, „Archiwista Polski”, nr 1-2 (85-86) 2017, s. 55-68.</p> <p>Woszczyński B, Urbaniak V. (red.), <i>Źródła archiwalne do dziejów Żydów w Polsce</i>, Warszawa 2001.</p> <p><i>Zasada zespołowości w praktyce archiwów państwowych. Studia i materiały</i>, red. E. Rossowska, Warszawa 2017.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_04</p>	<p>aktywność w czasie zajęć, prezentacja</p>	<p>wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji, wypowiedzi oraz (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), znajomość literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy</p>
<p>W_08</p>	<p>realizacja projektu</p>	<p>Ćwiczenia: wartość merytoryczna i kreatywność w zakresie realizacji projektu, wykorzystanie dostępnych źródeł i literatury przedmiotu, wykorzystanie metod pracy historyka</p>

W_10	aktywność w czasie zajęć, prezentacja		wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji, wypowiedzi oraz (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), znajomość literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy			
U_01	realizacja projektu		Ćwiczenia: wartość merytoryczna i kreatywność w zakresie realizacji projektu, wykorzystanie dostępnych źródeł i literatury przedmiotu, wykorzystanie metod pracy historyka			
U_05	realizacja projektu		Ćwiczenia: wartość merytoryczna i kreatywność w zakresie realizacji projektu, wykorzystanie dostępnych źródeł i literatury przedmiotu, wykorzystanie metod pracy historyka			
U_06	aktywność w czasie zajęć, prezentacja		Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji, wypowiedzi oraz (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), znajomość literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy			
K_05	realizacja projektu		Ćwiczenia: wartość merytoryczna i kreatywność w zakresie realizacji projektu, wykorzystanie dostępnych źródeł i literatury przedmiotu, wykorzystanie metod pracy historyka, umiejętność klarownej prezentacji własnego stanowiska i argumentacji			
K_06	realizacja projektu		Ćwiczenia: wartość merytoryczna i kreatywność w zakresie realizacji projektu, wykorzystanie dostępnych źródeł i literatury przedmiotu, wykorzystanie metod pracy historyka, umiejętność klarownej prezentacji własnego stanowiska i argumentacji			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/semi naria/konwersa toria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	20	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5		nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		10		nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		25		nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia		...		nie dotyczy	
Inne....		...		nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi						
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student ma umiejętności w zakresie rozpoznawania różnorodnych źródeł historycznych dostępnych w archiwach	X
K_W08	Student posiada wiedzę na temat różnych źródeł dostępnych w archiwach oraz ich przydatności w badaniach historycznych	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania materiałów archiwalnych	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł dostępnych w archiwach	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych dostępnych w archiwach	X
K_U06	Student potrafi Selekcjonować, systematyzować i opracowywać informacje dotyczące różnych zagadnień historycznych, w oparciu o pomoce archiwalne i bazy danych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K05	Student respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. Jest gotów do aktywnego uczestniczenia w debatach historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony archiwaliów jako integralnej części dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Archiwa cyfrowe				
	ENG: Digital archives				
Kod przedmiotu	MK-73	Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Sławomir Marchel				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	15	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Wprowadzenie studenta w tematykę tworzenia i funkcjonowania archiwów cyfrowych (natywnych i udostępniających kopie cyfrowe).				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje archiwum cyfrowego , zagadnienia wprowadzające (2 h) 2. Archiwum cyfrowe - funkcje społeczne i organizacja (2 h); 3. Gromadzenie i przechowywanie dokumentacji cyfrowej (2 h); 4. Opracowanie dokumentacji cyfrowej - cele, narzędzia, standardy (2 h); 5. Udostępnianie w archiwum cyfrowym (3 h); 6. Interakcja w archiwum cyfrowym (2 h); 7. Archiwista cyfrowy (2 h). 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewicz P., <i>Postmodernistyczny dyskurs o tożsamości archiwisty na łamach "The American Archivist"</i>, „Archiwa-Kancelarie-Zbiory”, nr 3(5) 2012, s. 11-54. • Cook T., <i>Proweniencja W Erze Cyfrowej: Brzemie Przeszłości, Czy Nadzieja Archiwisty Na Przyszłość?</i>, "Archeion" t. 111 (2010), s. 9–26. • Chłosta-Sikorska A., <i>Blogi w nauczaniu historii czyli nowoczesny sposób propagowania wiedzy</i>, [w:] <i>Historia 2.0</i>, red. A. Sobczak i in., Lublin 2014, s. 99-108. • Czerniak S., Orszulak J., <i>Dokument elektroniczny. Przewodnik i katalog dobrych praktyk</i>, Warszawa 2017. • Defert-Wolf L., <i>Archiwizacja Internetu — wprowadzenie i przegląd wybranych inicjatyw</i>, „Biuletyn EBIB”, nr 1 (128)/2012. • Kluza M., <i>Wystawa Interaktywna Jako Forma Przekazu I Wizualizacji Wiedzy</i>, [w:] <i>Wizualizacja wiedzy. Od Biblia Pauperum do hipertekstu</i>, Lublin 2011, s. 278–290. • Januszko-Szakiel A., <i>Kryteria oceny wiarygodności archiwów cyfrowych</i>, https://repozytorium.ka.edu.pl/server/api/core/bitstreams/fc6cbdc-24b1-4b09-b298-fb3f2c4b474f/content (dostęp: 19.04.2024). • Januszko-Szakiel A., <i>Polskie biblioteki cyfrowe w kontekście kryteriów wiarygodności archiwów cyfrowych – próba ewaluacji</i>, [w:] <i>Inspiracje i innowacje: zarządzanie informacją w perspektywie bibliologii i informatologii</i>, red. Cisek S., Kraków 2016, ss. 189-224. • Kłębczyk F., <i>Serwis "Archiwum Internetu" na tle ogólnych problemów archiwizacji zasobów sieciowych</i>, „Biuletyn EBIB” nr 1 (128) 2012, ss. 1-8. • Olcoń M., <i>Blog Jako Dokument Osobisty</i>, http://depot.ceon.pl/handle/123456789/1442 (dostęp: 2015.02.08). • Papińska-Kacperek J., Polańska K., <i>Publiczne zasoby informacyjne w mediach społecznościowych</i>, „Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 122, ss. 95-104. • Paradowski M., <i>Wizualizacja Danych - Dużo Więcej Niż Prezentacja</i>, [w:] <i>Wizualizacja wiedzy</i>, s: 37–60. • Peplowska K., <i>Archiwa cyfrowe w wybranych krajach europejskich, USA i Australii</i>, Toruń 2017. • Radomski A., <i>Digital Storytelling. Kilka słów o wizualizacji wiedzy w humanistyce</i>, [w:] <i>Zwrot cyfrowy w humanistyce</i>, red. A. Radomski, R. Bomba, Lublin 2013, s. 73-82. • Tenże., <i>Historiografia „dwóch prędkości” czyli jak narzędzia cyfrowe zmieniły Klio</i>, [w:] <i>Historia 2.0</i>, s. 55-60. • Sobczak A., <i>Między tradycyjnym a wirtualnym archiwum Narodziny cyfrowej tożsamości archiwów w Niemczech</i>, Szczecin-Warszawa 2014 (wybrane rozdziały). • Weber H., <i>Skorzystaj z klucza i zagraj rolę. Archiwa w społeczeństwie informacyjnym i kształcącym się</i>, "Archeion" t. 107 (2004), s. 15-26. • Wilkowski M., <i>Wprowadzenie do historii cyfrowej</i>, Gdańsk 2013 (wybrane rozdziały) • Tenże., <i>World Wide Web (WWW) jako obiekt badań historycznych: kilka problemów</i>, [w:] <i>Historia 2.0</i>, s. 47-50. • Woźniak W., <i>Dokument Elektroniczny W Podmiocie Publicznym: Definicja, Zasady Postępowania, Długotrwałe Przechowywanie</i>, "Archeion" t.111 (2010), s. 37–52. 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_08</p>	<p>Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, prezentacja</p>	<p>Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy</p>
<p>W_10</p>	<p>Ćwiczenia: kolokwium</p>	<p>Ćwiczenia: test wiedzy w trakcie zajęć</p>

U_01	Ćwiczenia: prezentacja	Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanej prezentacji i wypowiedzi (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy					
U_06	Ćwiczenia: prezentacja, kolokwium	Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanej prezentacji i wypowiedzi (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy, test wiedzy w trakcie zajęć					
K_05	Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja	Ćwiczenia: ocena wartości merytorycznej prezentowanych kwestii, uwzględnianie krytycznych uwag prowadzącego i uczestników zajęć z zachowaniem prawa studenta do własnej oceny (uzasadnionej w trakcie zajęć)					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)				A. 30	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	15	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			5	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia			10	nie dotyczy		
	Inne....			...	nie dotyczy		
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			Sławomir Marchel, insthist@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W08	Student posiada wiedzę na temat korzystania ze źródeł wiedzy historycznej dostępnych w sieci Internet oraz ich przydatności w badaniach historycznych	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania dostępnych w sieci Internet źródeł historycznych, w tym dokumentacji elektronicznej natywnej i stanowiącej kopie cyfrowe	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane, dostępne w sieci Internet z wykorzystaniem metod i technik właściwych dla pracy historyka	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując bazy danych oraz inwentarze elektroniczne	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K05	Student respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. Jest gotów do aktywnego uczestniczenia w debatach historycznych i popularyzowania wiedzy historycznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Dokumentacja w urzędach konserwatorskich				
	ENG: Documentation at conservation offices				
Kod przedmiotu	MK-68	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Arleta Ciupińska (zleceniobiorca)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	20	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zapoznanie studenta z podstawami prawnymi funkcjonowania urzędów konserwatorskich; Zapoznanie studenta z typami dokumentacji wytwarzanej w urzędach konserwatorskich; Analiza przydatności wybranych typów dokumentacji w aspekcie praktycznym, naukowym (historycznym) i społecznym.				
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> • Podstawy prawne funkcjonowania urzędów konserwatorskich w Polsce – historia i aspekt współczesny (4h); • Porównanie zasad funkcjonowania urzędów konserwatorskich w Polsce oraz innych krajach UE (2h); • Podział zabytków (2h); • Typy dokumentacji konserwatorskiej wytwarzanej w urzędach Polskich (3h); • Podstawowe informacje zawarte w dokumentacji konserwatorskiej (4h); • Analiza przydatności wybranych typów dokumentacji w aspekcie praktycznym, naukowym (historycznym) i społecznym (5h) 				
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)	Wykaz literatury <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.</i> • Lipska D., <i>Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego na ziemiach Polski</i>, „Ochrona Zabytków 2017 – dodatek specjalny <i>Dziedzictwo w Polsce</i>, 2017, s. 41-54. • Siwek A., <i>Między zabytkiem a dobrem kultury współczesnej</i>, „Kurier Konserwatorski”, nr 10, 2011, s. 5-11. • <i>System ochrony zabytków w Polsce – analiza, diagnoza, propozycje</i>, red. B. Szmygin i in., Lublin-Warszawa, 2011; • <i>System ochrony zabytków w wybranych krajach europejskich</i>; oprac. zbiorowe, „Kurier Konserwatorski”, nr 11, 2011, s. 5-33. 				
Weryfikacja efektów uczenia się					

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)		Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		
W_08	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność oraz udział w dyskusji • test z pozyskanej wiedzy • praca podczas zajęć (wypełnianie dostarczonych dokumentów oraz formularzy dostarczonych przez prowadzącego) 		<ul style="list-style-type: none"> • Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta • min. 50% poprawnych odpowiedzi na teście • ocena poprawności wykonanego zadania 		
W_10	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność oraz udział w dyskusji • test z pozyskanej wiedzy • przygotowanie pracy zaliczeniowej (karty wybranego zabytku) 		<ul style="list-style-type: none"> • Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta • min. 50% poprawnych odpowiedzi na teście • ocena poprawności wykonanej pracy (student wykorzystuje uzyskaną wiedzę w kontekście dokumentacji jest wytwarzanej w urzędach konserwatorskich zabytków, która przyda mu się w zawodzie historyka) 		
W_15	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność oraz udział w dyskusji • test z pozyskanej wiedzy 		<ul style="list-style-type: none"> • Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta • min. 50% poprawnych odpowiedzi na teście 		
U_01	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie pracy zaliczeniowej – karty wybranego zabytku 		<ul style="list-style-type: none"> • ocena poprawności wykonanej pracy, m.in. poprzez poprawnie użytej nomenklatury, użycia właściwego formularza (student wykorzystuje uzyskaną wiedzę w kontekście dokumentacji wytwarzanej w urzędach konserwatorskich zabytków, która przyda mu się w zawodzie historyka) 		
U_05	<ul style="list-style-type: none"> • praca w trakcie zajęć – opracowanie wybranych formularzy 		<ul style="list-style-type: none"> • ocena poprawności wykonanej pracy, m.in. poprzez poprawnie użytej nomenklatury, użycia właściwego formularza (student wykorzystuje uzyskaną wiedzę w kontekście dokumentacji wytwarzanej w urzędach konserwatorskich zabytków, która przyda mu się w zawodzie historyka) 		
K_06	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność oraz udział w dyskusji 		<ul style="list-style-type: none"> • Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta 		
K_10	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywność w trakcie zajęć • Praca podczas zajęć – opracowanie wskazanych formularzy 		<ul style="list-style-type: none"> • Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta • Ocena poprawności wyznaczonych zadań 		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	20	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		15	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia		20	nie dotyczy	

	Inne...	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learningu na Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W08	Student posiada wiedzę i umiejętność korzystania z różnych źródeł pozyskiwania wiedzy historycznej (na przykładzie dokumentacji w urzędzie konserwatorskim) oraz ich przydatności w badaniach historycznych	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych oraz wytworów kultury (na przykładzie urzędu konserwatorskiego)	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną (na przykładzie urzędu konserwatorskiego)	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	X
K_U05	Student Na przykładzie materiału gromadzonego w urzędzie konserwatorskim potrafi przeprowadzić analizę i krytykę materiału archiwalnego zdeponowanego w tymże urzędzie; potrafi wykorzystać materiał przechowywany w urzędzie konserwatorskim w badaniach historycznych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K06	Student Na bazie materiału zdeponowanego w urzędzie konserwatorskim docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu	X
K_K10	Student W stopniu podstawowym jest przygotowany do realizacji zadań zawodowych związanych z opracowaniem i interpretacją dokumentacji zdeponowanej w urzędzie konserwatorskim	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Kancelaria i archiwa zakładowe w urzędach administracji terenowej				
	ENG: Chancellery and company archives in offices field administration				
Kod przedmiotu	MK-75	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Arleta Ciupińska (zleceniobiorca)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przedmiot ma za zadanie zapoznanie z obiegiem dokumentacji w urzędach administracji terenowej oraz działalnością funkcjonujących tamże kancelarii i archiwów.				
Treści programowe	<ul style="list-style-type: none"> • Terminologia archiwalna w odniesieniu do kancelarii i archiwów zakładowych (2h) • Podstawy prawne postępowania z dokumentacją (4h) • Rodzaje współczesnej dokumentacji (2h) • Kwalifikacja archiwalna współczesnej dokumentacji (2h) • Organizacja pracy kancelaryjnej (2h) • Archiwizowanie dokumentacji aktowej (2h) • Archiwizowanie dokumentacji technicznej, geodezyjnej i kartograficznej oraz fotograficznej (2h) • Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej (2h) • Archiwa zakładowe w elektronicznym obiegu dokumentów (4h) • Organizacja i zadania archiwum i składnicy akt (2h) • Postępowanie z dokumentacją w razie ustania działalności lub reorganizacji jednostki organizacyjnej (2h) • Podstawy funkcjonowania archiwów zakładowych i składnic akt oraz obiegu dokumentacji w sądownictwie i służbie zdrowia (2h) • Omówienie pracy zaliczeniowej/realizacja projektu zaliczeniowego (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. 2016 poz. 1506) tekst obowiązujący od 23 sierpnia 2016 r. • Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 maja 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu gromadzenia, ewidencjonowania, kwalifikowania, klasyfikacji oraz udostępniania materiałów archiwalnych tworzących zasób jednostek publicznej radiofonii i telewizji (Dz. U. Nr 98, poz. 680). • Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 października 2006 r. w sprawie niezbędnych elementów struktury dokumentów elektronicznych (Dz. U. Nr 206, poz. 1517). • Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 października 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z dokumentami elektronicznymi (Dz. U. Nr 206, poz. 1518). • Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie wymagań technicznych formatów zapisu i informatycznych nośników danych, na których utrwalono materiały archiwalne przekazywane do archiwów państwowych (Dz. U. Nr 206, poz. 1519). • Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 i Nr 27, poz. 140) • Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przechowywania akt spraw sądowych oraz ich przekazywania do archiwów państwowych lub do zniszczenia (Dz.U. 2014 poz. 991). • Rozporządzenie z dnia 14 października 2015 r. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie warunków i trybu przekazywania do archiwów państwowych materiałów archiwalnych tworzących ewidencjonowany niepaństwowy zasób archiwalny (Dz.U. 2015 poz. 1733). • Rozporządzenie z dnia 20 października 2015 r. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji, przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych i brakowania dokumentacji niearchiwalnej (Dz.U. 2015 poz. 1743). • Zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych wchodzących w skład zasobu archiwalnego archiwów państwowych, doboru i stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego oraz organizacji komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych (Dz.U. 2016 poz. 65). • S. Nawrocki, Rozwój form kancelaryjnych na ziemiach polskich od średniowiecza do końca XX wieku, Poznań 1998. • Z Pustuła, (red.), Kancelaria i archiwum zakładowe. • Marek Konstankiewicz – Ważniejsze akty prawne regulujące postępowanie z dokumentacją (część I) „Archiwista Polski” 2014 nr 2, 3. 4. • J. Kazimierski, Akta notarialne i ich znaczenie dla zadań historycznych, Studia Źródłoznawcze, t. 4, 1959. • P. Hic, R. Nowakowski, Elektroniczne zarządzanie dokumentacją jako przykład informatyzacji działalności administracji publicznej Acta Universitatis Wratislaviensis No 3798 PRAWO CCCXXIII Wrocław 2017. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność oraz udział w dyskusji • test z pozyskanej wiedzy • praca podczas zajęć (porządkowanie dokumentacji niearchiwalnej dostarczonych przez prowadzącego) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta • min. 50% poprawnych odpowiedzi na teście • ocena poprawności wykonanego zadania

W_08	<ul style="list-style-type: none"> aktywność oraz udział w dyskusji praca podczas zajęć (porządkowanie dokumentacji niearchiwalnej dostarczonych przez prowadzącego) praca zaliczeniowa z zakresu pozyskiwania informacji z elektronicznych baz danych zbiorczych oraz różnego rodzaju instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta ocena poprawności wykonanego zadania ocena poprawności wykonanej pracy 				
W_10	<ul style="list-style-type: none"> aktywność oraz udział w dyskusji praca podczas zajęć (porządkowanie dokumentacji niearchiwalnej dostarczonych przez prowadzącego) test z pozyskanej wiedzy 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta ocena poprawności wykonanej pracy min. 50% poprawnych odpowiedzi na teście 				
U_01	<ul style="list-style-type: none"> aktywność oraz udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta 				
U_05	<ul style="list-style-type: none"> aktywność oraz udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta 				
U_06	<ul style="list-style-type: none"> praca zaliczeniowa z zakresu pozyskiwania informacji z elektronicznych baz danych zbiorczych oraz różnego rodzaju instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> ocena poprawności wykonanej pracy 				
K_06	<ul style="list-style-type: none"> aktywność oraz udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta 				
K_10	<ul style="list-style-type: none"> aktywność oraz udział w dyskusji test z pozyskanej wiedzy praca podczas zajęć (porządkowanie dokumentacji niearchiwalnej dostarczonych przez prowadzącego) 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena merytoryczna wypowiedzi studenta min. 50% poprawnych odpowiedzi na teście ocena poprawności wykonanej pracy 				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)				
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A.	60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/semi naria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>		
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5	nie dotyczy		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20	nie dotyczy		
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy		
	Przygotowanie do zaliczenia		5	nie dotyczy		
Inne....		...	nie dotyczy			
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi						
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student ma wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej na przykładzie dokumentacji wykorzystywanej w administracji terenowej	X
K_W08	Student posiada wiedzę na temat korzystania z różnych źródeł pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych – na przykładzie dokumentacji wykorzystywanej w administracji terenowej	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych oraz wytworów kultury na przykładzie dokumentacji wykorzystywanej w administracji terenowej	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcionować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji typowe dla dokumentacji terenowej	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych i różnych rodzajów wytworów kultury przydatnych w badaniach historycznych – wytwarzanych i wykorzystywanych w dokumentacji terenowej	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnieniem resursów multimedialnych i internetowych typowych dla dokumentacji terenowej (kancelaria i archiwalia)	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego wytworzonego przez urzędy terenowe	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, w zakresie popularyzacji historii w różnych instytucjach kultury i administracji publicznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Archiwa organizacji politycznych i stowarzyszeń kulturalnych				
	ENG: Archives of political organizations and cultural associations.				
Kod przedmiotu	MK-43	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Mariusz Patelski, Ksawery Jasiak (zleceniobiorca)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z głównymi problemami związanymi z historią, organizacją i zasobami archiwów organizacji politycznych oraz stowarzyszeń kulturalnych.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstawowe pojęcia: partia polityczna, organizacja polityczna, ruch społeczno-polityczny (1 h) • Podstawy prawne działania archiwów organizacji politycznych i społecznych, prawo autorskie (2 h) • Archiwa społeczne za granicą (2 h) • Rozwój archiwów społecznych w Polsce (2 h) • Zasady gromadzenia i ewidencjonowania zasobów (2 h) • Archiwa i archiwalia partii politycznych, organizacji politycznych i społecznych w ramach ewidencjonowanego i nieewidencjonowanego zasobu archiwalnego (2 h) • Zasoby wybranych archiwów społecznych i ich charakterystyka (2 h) • Omówienie pracy zaliczeniowej (2 h) <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wstępne – przedmiot zajęć, literatura i źródła. (2 h) • Archiwa po byłych strukturach Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w województwie opolskim – na tle przemian administracyjnych lat 1945-1989. (2 h) • Materiały do dziejów organizacji politycznych i społecznych w archiwach komunistycznej bezpieki. (2 h) • Archiwa instytucji i stowarzyszeń katolickich w zbiorach Archiwum Diecezjalnego w Opolu (2 h) • Zbiory archiwalne Niezależnego Zrzeszenia Studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu, na tle dziejów studenckiej organizacji. (2 h) • Archiwa wybranych stowarzyszeń i organizacji politycznych w zasobach Archiwum Państwowego w Opolu: <ul style="list-style-type: none"> - ZPAP, (2 h) - PRON, (2 h) - SZSP, (2 h) - TRZZ, (2 h) - KIK, (2 h) • Archiwa stowarzyszeń łużyckich w zasobach Instytutu Serbskiego w Budziszynie (2 h) • Archiwa Towarzystwa Przyjaciół Opolu i Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu – opolskie festiwale, (2 h) • Archiwa organizacji społecznych i politycznych zachowane w Bibliotece Narodowej im. Ossolińskich (2 h) • Archiwum Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku (2 h) • Archiwum Polskiego Ruchu Wolnościowego Niepodległość i Demokracja w zbiorach Biblioteki Głównej UO (2 h)
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. 2016 poz. 1506) tekst obowiązujący od 23 sierpnia 2016 r. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach Leksykon politologii, red. A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 2004 Horst Władysław, Problemy archiwów organizacji politycznych, społecznych i zawodowych. Zasady gromadzenia, przechowywania i zabezpieczania zbiorów, Archiwista Polski, Nr I (45), wyd. SAP, Bydgoszcz 2007, ss. 33-36. Inka Słodkowska, Archiwum Partii Politycznych ISP PAN w naukowej i społecznej przestrzeni komunikacyjnej, Kultura i Społeczeństwo, 63/2019, n. 1, 153-1 ss. 153-164. Waldemar Chorążyczewski, Archiwa społeczne jako fenomen kulturowy [w:] Archiwa organizacji pozarządowych w Polsce Rafał Galuba, Archiwa organizacji pozarządowych w polskim prawie archiwalnym https://www.archiwa.gov.pl/images/docs/Archiwa_organizacji_pozarządowych.pdf Edyta Łaborewicz, Zespoły aktowe partii politycznych, organizacji podległych i ruchów społecznych oraz związków i stowarzyszeń w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy https://www.archiwa.gov.pl/images/docs/referaty/zespoły_aktowe.pdf Katarzyna Ziętał Archiwa społeczne na świecie i ich relacje z państwem. Budowanie polskiego modelu [w:] Archiwa społeczne. Modele współpracy z państwem Władysław Stępniaś Archiwa państwowe wobec wytwórców niepaństwowego zasobu archiwalnego w Polsce [w:] Archiwa społeczne. Modele współpracy z państwem https://archiwa.org/sites/default/files/files/Archiwa%20społeczne.%20Modele%20współpracy%20z%20państwem.compressed.pdf.</p>
---	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>Czech S., Podziały administracyjne Śląska Opolskiego w latach 1945-1975, „Studia Śląskie” 1984, t. XLIII, s. 53-75;</p> <p>Dermin R., Rozwój i działalność archiwów państwowych w województwie opolskim w latach 1953-1968, w: Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Opolu (1953-1968), Opole 1968, s. 7-24; Wstęp do Zespołu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu, http://baza.archiwa.gov.pl/sezam/wstep/45-224.pdf (dostęp: 2015-09-30);</p> <p>Kopiec J., Archiwa parafialne w Diecezji Opolskiej, "Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne" 2001, nr 75, s. 161-167.</p> <p>Kopiec J., Funkcje archiwum kościelnego, "Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej" 1989, nr 9, s. 249-264;</p> <p>Kwiatkowska W., Ogólny model opracowania zasobu archiwalnego a porządkowanie akt organizacji społecznych, „Archeion” 2012, t. CXIII, s. 133-140;</p> <p>Wstęp do inwentarza zespołu akt Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Opolu 1950-1990, http://baza.archiwa.gov.pl/sezam/wstep/45-2579.pdf (dostęp: 2015-09-30). Czech S., Podziały administracyjne Śląska Opolskiego w latach 1945-1975, „Studia Śląskie” 1984, t. XLIII, s. 53-75; K. Tarka, Opolski Październik 1956 roku, w: Stalinizm i rok 1956 na Górnym Śląsku, Katowice-Opole-Kraków 2007, s. 293-310.</p> <p>Dermin R., Rozwój i działalność archiwów państwowych w województwie opolskim w latach 1953-1968, w: Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Opolu (1953-1968), Opole 1968, s. 7-24; Wstęp do Zespołu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu, http://baza.archiwa.gov.pl/sezam/wstep/45-224.pdf (dostęp: 2015-09-30);</p> <p>Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce i jego zbiory, oprac. Janusz Cisek, Warszawa 1997,</p> <p>Juzwenko A., Kaletowa L., Matwijów M., Ossolineum we Wrocławiu, Wrocław 2007,</p> <p>Kopiec J., Archiwa parafialne w Diecezji Opolskiej, "Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne" 2001, nr 75, s. 161-167.</p> <p>Kopiec J., Funkcje archiwum kościelnego, "Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej" 1989, nr 9, s. 249-264;</p> <p>Kwiatkowska W., Ogólny model opracowania zasobu archiwalnego a porządkowanie akt organizacji społecznych, „Archeion” 2012, t. CXIII, s. 133-140;</p> <p>Wstęp do inwentarza zespołu akt Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Opolu 1950-1990, http://baza.archiwa.gov.pl/sezam/wstep/45-2579.pdf (dostęp: 2015-09-30).</p>
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>	

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_04	Wykład: Praca pisemna Ćwiczenia: Kolokwium	Wykład: prace pisemne: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy; test wiedzy w trakcie zajęć,
W_08	Wykład: Praca pisemna Ćwiczenia: Praca pisemna	Wykład: prace pisemne: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi, wartość merytoryczna tekstów (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień)
W_12	Wykład: Kolokwium Ćwiczenia: Praca pisemna	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy; test wiedzy w trakcie zajęć, Ćwiczenia: prace pisemne: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi,
W_15	Wykład: Praca pisemna Ćwiczenia: Kolokwium	Wykład: prace pisemne: wartość merytoryczna tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie literatury przedmiotu; poprawność językowa wypowiedzi, Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy; test wiedzy w trakcie zajęć,
U_01	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania i selekcjonowania informacji - w ramach kolokwium Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, prace pisemne	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych , (weryfikacja podczas kolokwium) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy.
U_05	Wykład: Weryfikacja umiejętności wyszukiwania i selekcjonowania informacji - w ramach kolokwium Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, prace pisemne	Wykład: Poprawna interpretacja procesów historycznych , (weryfikacja podczas kolokwium) Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy. argumentacji, stosowania techniki pisania prac naukowych
K_K03	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii
K_06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych	Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii

K_08	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych			Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii; uwzględnianie ewentualnych krytycznych uwag prowadzącego zajęcia – z zachowaniem prawa studenta do własnej (uzasadnionej w trakcie zajęć) oceny omawianych zdarzeń i zjawisk historycznych			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 90		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				15	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				20	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				20	nie dotyczy	
	Inne....				...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi							
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W04	Student posiada wiedzę w zakresie krytyki różnorodnych źródeł historycznych wytworzonych w wyniku działalności organizacji politycznych i stowarzyszeń kulturalnych	X
K_W08	Student ma Wiedzę na temat różnych źródeł wytworzonych przez działaczy i aktywistów organizacji politycznych i stowarzyszeń kulturalnych, pozyskiwania wiedzy historycznej oraz ich przydatności w badaniach historycznych	X
K_W12	Student posiada wiedzę z zakresu ochrony prawa autorskiego.	X
K_W15	Student posiada wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych i różnych rodzajów wytworów kultury przydatnych w badaniach historycznych nad organizacjami politycznymi i stowarzyszeniami kulturalnymi.	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	X
K_K08	Student kieruje się w podejściu do przekazu historycznego obiektywizmem oraz uszanowaniem odmiennych od własnych teorii i poglądów. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Archiwa Polski i Europy				
	ENG: Archive in Poland and other European countries				
Kod przedmiotu	MK-81	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Ćwiczenia</u>	20	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Cykl zajęć, których celem jest zapoznanie studentów z archiwami i bibliotekami w Polsce i krajach europejskich. W ich trakcie zostanie przedstawiona organizacja władz archiwalnych i podstawowe przepisy prawne regulujące funkcjonowanie archiwów, organizacja sieci archiwalnej, zasoby wybranych archiwów w Polsce i krajach europejskich.				
Treści programowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z polskim prawem archiwalnym (ustawa z 1983 r.) i jego skonfrontowanie z przepisami archiwalnymi w innych krajach europejskich (2h) 2. Organizacja władz (NDAP) i sieci archiwalnej w Polsce (2h) 3. Archiwa centralne i archiwa państwowe w Polsce. Zarys historyczny, stan współczesny, krótkie omówienie zasobów (4h) 4. Zapoznanie z organizacją i zasobami Archiwum Państwowego w Opolu (2 h) zajęcia w archiwum 5. Sieć archiwalna w Rosji. Zasoby wybranych archiwów. (2h) 6. Sieć archiwalna w Ukrainie. Zasoby wybranych archiwów centralnych i obwodowych (2h). 7. Sieć archiwalna w Białorusi, Zasoby archiwów centralnych. (2h) 8. Sieć archiwalna w Czechach. Zasoby wybranych archiwów (2h) 9. Archiwa w Niemczech na przykładzie Geheimes Staatsarchiv Preussische Kulturbesitz w Berlinie i Saechsische Hauptstaatsarchiv w Dreźnie. (2h) 				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury obowiązkowej H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, Archiwistyka, Warszawa 1989 H. Robótka, Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki, Toruń 2010 A. Krochmal, Polskie instytucje za granicą: przewodnik po zbiorach archiwalnych, Warszawa 2004. Archiwa w Polsce. Informator adresowy, wyd. NDAP Strony internetowe, www.rusarchives.ru; www.archives.gov.ua; https://archives.gov.by http://www.oesta.gv.at; http://www.archives.cz www.nationalarchives.gov.uk; http://www.bundesarchiv.de</p> <p>B. Literatura uzupełniająca Majecki H., Polonika w zasobach archiwów Białorusi, Litwy oraz Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej, „Archeion”, t. 98: 1997, s. 314-316. Ciara S., Kwerenda w archiwach wiedeńskich, „Archeion”, t. 95: 1995 s. 248-253 Tyszkowski K., Polonica w zbiorach Archiwum Państwowego w Wiedniu. Sprawozdanie z poszukiwań archiwalnych głównie dla czasów Zygmunta III, „Archeion”, t. 5: 1929 s. 70-88. Woliński J., Wójcik Z., Źródła do historii Polski w Haus-Hof und Staatsarchiv w Wiedniu, „Archeion”, t. 28: 1958 s. 131-157. Szymczuk E., Kwerenda archiwalna w Mińsku, „Archeion”, t. 97: 1997 s. 408-412. Stelmach R., Polonica i silesiana w Archiwum w Brnie, „Archeion”, t. 92: 1993 s. 204-206. Bańkowski P., Dwa polskie archiwa magnackie w Bibliotece Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie, „Archeion”, t. 40: 1961 s. 191-199. Bańkowski P., Materiały źródłowe do historii zesłańców politycznych na Syberię po powstaniu styczniowym, „Archeion”, t. 40: 1964 s. 298-299. Bańkowski P., Polskie archiwa magnackie w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym w Kijowie, „Archeion”, t. 40: 1964 s. 161-189. Bańkowski P., Polskie archiwa osobiste, rodzinne i rodowe, znajdujące się w radzieckich zbiorach państwowych, „Archeion”, t. 47: 1967 s. 131-145. Bańkowski P., Realia Mickiewiczowskie w aktach Białoruskiego Archiwum Państwowego w Grodnie, „Archeion”, t. 43: 1966 s. 105-122. Rappaport H., Polonica od połowy w. XVIII do r. 1918 w zbiorach Centralnego Państwowego Archiwum Akt Dawnych (Centralnyj Gosudarstwennyj Archiw Drewnich Aktow) w Moskwie, „Archeion”, t. 41: 1964 s. 233-252. Rappaport H., Polonica od połowy XVIII w. do r. 1918 w zespołach b. Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego w Moskwie, a obecnie w Archiwum Rewolucji Październikowej w Moskwie (CGAOR), „Archeion”, t. 43: 1966 s. 123-138. Wąsowicz M., Materiały do dziejów Polski w Centralnych Historycznych Archiwach Państwowych we Lwowie i Kijowie, „Archeion”, t. 33: 1960, s. 99-126. Michajlenko W.W., Busłowa L., Materiały polskie w Rosyjskim Archiwum Państwowym Marynarki Wojennej w Sankt-Petersburgu, „Archeion”, t. 97: 1997 s. 156-159. 2478. Stelmach Roman, Polonica i silesiaka w Archiwum w Ołomuńcu, „Archeion”, t. 116: 2015, s. 301-327. Nowak Alicja, Polonica w Archiwum Państwowym Obwodu Odeskiego w Odessie, „Miscellanea Historico-Archivistica”, t. XX, Warszawa 2014, s. 359-366.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Praca zaliczeniowa w formie prezentacji lub referatu przedstawiająca wybrane przez studenta Archiwum w Polsce. Aktywność na zajęciach</p>	<p>Wykład: ocena wartości merytorycznej pracy 50%; wykorzystana literatura 40%; strona językowa (referat), wizualna (prezentacja) 10 10%</p>

W_08	Praca zaliczeniowa w formie prezentacji lub referatu przedstawiająca wybrane przez studenta archiwum w Polsce. Aktywność na zajęciach		Ocena pozyskanych informacji na temat organizacji i zasobu archiwum	
W_10	Praca zaliczeniowa w formie prezentacji lub referatu przedstawiająca wybrane przez studenta Archiwum w Polsce. Aktywność na zajęciach		Ocena wiedzy na temat gromadzenia, opracowywania i udostępniania zasobów archiwalnych	
U_01	Praca zaliczeniowa Aktywność na zajęciach		Ocena umiejętności samodzielnego pozyskania informacji o archiwum i jego zasobach	
U_05	Praca zaliczeniowa Aktywność na zajęciach		Ocena wykorzystania wiedzy o pomocach archiwalnych i sposobach ich wykorzystania. Wykorzystanie resursów internetowych ze stroną SzukajwArchiwum i stronami domowymi archiwów polskich i zagranicznych	
K_03	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii	
K_06	Udział w dyskusji podczas zajęć dydaktycznych		Ocena merytorycznej wartości prezentowanych kwestii;	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	20	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	20 Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		15	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji		20	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań		...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia			nie dotyczy
Inne – zajęcia w archiwum			2	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		tciesielski@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym o wiedzę z zakresu archiwistyki, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych, jak też zastosowanie jej w działalności zawodowej	X
K_W08	Student ma wiedzę na temat korzystania z różnych źródeł pozyskiwania wiedzy o zasobach archiwalnych w Polsce i krajach europejskich	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych oraz wytworów kultury	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji archiwalnych	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnieniem resursów multimedialnych i internetowych dot. danych archiwalnych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Archiwa rodzinne				
	ENG: Family archives: Collection, processing, sharing				
Kod przedmiotu	MK-80	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski (K), Sławomir Marchel				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Cykl zajęć, których celem jest zapoznanie studentów z archiwum rodzinnym jako grupą zespołów przechowywanych w archiwach państwowych, jak też archiwum prywatnym, utworzonym i prowadzonym przez osoby prywatne – nieformalne grupy pasjonatów, rodziny, rody. Zdefiniowanie pojęcia, umiejscowienie archiwów rodzinnych w grupie archiwa prywatne oraz archiwa społeczne. Zapoznanie z archiwami rodzinnymi, osobistymi oraz majątkowo-rodzinnym przechowywanym w archiwach państwowych w Polsce. Omówienie archiwów prywatnych na podstawie wybranych stron genealogicznych związanych z konkretnymi rodami. Zapoznanie studentów z projektami archiwów rodzinnych realizowanych pod auspicjami NDAP. Metodologia archiwalna przydatna przy tworzeniu archiwów rodzinnego.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady: 1-2. Archiwum społeczne, prywatne, rodzinne – próba zdefiniowania pojęcia (2 h) 3-4 Historia tworzenia i porządkowania archiwów rodzinnych szlachty polskiej (2 h) 5-8. Archiwa rodzinne, rodzinno-majątkowe i osobiste w archiwach państwowych w Polsce – charakterystyka zasobów (4 h) 9-12. Archiwa rodzinne szlachty polskiej w archiwach Ukrainy, Białorusi i Rosji (4 h) 13-14 Polskie archiwa rodzinne w krajach Europy Zachodniej (2 h) 15. Internetowe strony genealogiczne, rodowe jako forma archiwum rodzinnego. Przegląd resursów internetowych (rodziny Grocholskich, Jaxa-Małachowskich, Zamoyskich) (1 h) 14-15. Prezentacja archiwów rodzinnych, osobistych uczestników zajęć</p> <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <p>1-4. Archiwa rodzinne, rodzinno-majątkowe i osobiste jako część państwowego zasobu archiwalnego. Prawne aspekty przechowywania spuścizn rodzinnych w archiwach państwowych w Polsce. 4-10. Archiwa rodzinne, rodzinno-majątkowe i osobiste w archiwach państwowych w Polsce – charakterystyka zasobów. Przegląd literatury Archiwów Państwowych dokumentującej przechowywane spuścizny 10-14. Archiwa rodzinne w zasobie Archiwum Państwowego w Opolu – wizyta w Archiwum. 15-20. Metodologia tworzenia archiwów rodzinnych. Gromadzenie, porządkowanie materiału i jego inwentaryzacja. 21-22. Warsztaty z konserwacji prywatnych archiwów rodzinnych 23-30. Prezentacja inwentarzy (spisów) archiwów rodzinnych uczestników zajęć.</p>
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozytcje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – ćwiczenia</p>	<p>H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, Archiwistyka, Warszawa 1989 H. Robótka, Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki, Toruń 2010 W. Kwiatkowska, Metodyka opracowania zasobu archiwalnego ze szczególnym uwzględnieniem akt spraw, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2016 A. Piber, Spuścizna archiwalna, jej istota, zawartość, układ, metody, „Archeion” t. 42 (1965), s. 43-62 Porady praktyczne dla osób planujących poszukiwania genealogiczne w Archiwum Głównym Akt Dawnych (głównie, ale nie tylko), opr. M. Kośka, Warszawa 2020 W. Stępiak, Archiwalia ze zbiorów prywatnych w Archiwach Państwowych. Czy możliwa jest ich reprivatyzacja, w: Własność a dobra kultury, pod red. Grażyny Czubek i Piotra Kosiewskiego, Warszawa 2006, s. 153 -159 K. Syta, Nazewnictwo zespołów archiwalnych proveniencji prywatnej w zasobach archiwów państwowych: próba analizy, [w:] Archiwistyka uniwersalna, archiwistyka lokalna, pod red. Waldemara Chorążyczewskiego i Agnieszki Rosy, Toruń 2017 K. Syta, Stan opracowania archiwów rodzinno-majątkowych w archiwach państwowych i co z tego wynika [w:] Metodyka i standardy opracowania archiwalnego : rzeczywistość i potrzeby, pod red. Ireny Mamczak-Gadkowskiej i Krzysztofa Strykowski, Poznań 2019 Archiwistyka społeczna. red. K. Ziętał, Warszawa 2012. https://archiwarodzinne.gov.pl/ https://archiwa.org/artykuly/wytyczne-opracowania-dotycz%C4%85ce-spu%C5%9Bcizn</p>

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – wykład</p>	<p>H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, Archiwistyka, Warszawa 1989 H. Robótka, Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki, Toruń 2010 A. Krochmal, Polskie instytucje za granicą: przewodnik po zbiorach archiwalnych, Warszawa 2004. J. Krochmal, Zasady uproszczonego opracowania zasobu archiwalnego, „Archeion”, t.CIV:2002 A. Piber, Spuścizna archiwalna, jej istota, zawartość, układ, metody, „Archeion” t. 42 (1965), s. 43-62 W. Stępiak, Archiwalia ze zbiorów prywatnych w Archiwach Państwowych. Czy możliwa jest ich reprivatyzacja, w : Własność a dobra kultury, pod red. Grażyny Czubek i Piotra Kosiewskiego, Warszawa 2006, s. 153 -159 K. Syta, Nazewnictwo zespołów archiwalnych proveniencji prywatnej w zasobach archiwów państwowych : próba analizy, [w:] Archiwistyka uniwersalna, archiwistyka lokalna, pod red. Waldemara Chorążyczewskiego i Agnieszki Rosy, Toruń 2017 K. Syta, Archiwa magnackie w XVIII wieku : studium kultury kancelaryjno-archiwalnej. Toruń 2010. K. Syta, Stan opracowania archiwów rodzinno-majątkowych w archiwach państwowych i co z tego wynika [w:] Metodyka i standardy opracowania archiwalnego : rzeczywistość i potrzeby, pod red. Ireny Mameczak-Gadkowskiej i Krzysztofa Strykowskiego., Poznań 2019 Archiwa w Polsce. Informator adresowy, wyd. NDAP Przewodniki po zasobach archiwów w Polsce (Archiwum Państwowe w Przewodnik po zasobie archiwalnym) Archiwistyka społeczna. red. K. Ziętał, Warszawa 2012. http://lac.lublin.pl/spuscizny-i-archiwa-rodzinne/ http://grocholski.pl/ Bańkowski P., Dwa polskie archiwa magnackie w Bibliotece Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie, „Archeion”, t. 40: 1961 s. 191-199. Bańkowski P., Materiały źródłowe do historii zesłańców politycznych na Syberię po powstaniu styczniowym, „Archeion”, t. 40: 1964 s. 298-299. Bańkowski P., Polskie archiwa magnackie w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym w Kijowie, „Archeion”, t. 40: 1964 s. 161-189. Bańkowski P., Polskie archiwa osobiste, rodzinne i rodowe, znajdujące się w radzieckich zbiorach państwowych, „Archeion”, t. 47: 1967 s. 131-145. T. Ciesielski, <i>Polskie spuścizny rodowe i osobiste jako źródła do dziejów Guberni Chersońskiej</i>, „Pivdennij Arhiv”, Istorični nauki, vyp. 16, Cherson, Херсон 2006, s.16-24. T. Ciesielski, <i>Ród Grocholskich – jego rezydencje i archiwa</i>, [w:] „Pamiętnik Kijowski” VIII: <i>Polskie dwory i rezydencje na Ukrainie</i>, pod red. H.Strońskiego i A.Korytko, Kijów-Olsztyn 2006, s.233-247. T. Ciesielski, <i>Rodzina Szemiotów i ich spuścizna archiwalna w Państwowym Archiwum Obwodu Odeskiego</i>, „Przegląd Wschodni”, t.10, z.1 (37), Warszawa 2007, s.147-169. Węglowska-Bulińska E. i in., <i>Historie z rodzinnych archiwów</i>, Warszawa 2021.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_01</p>	<p>Wykład: Prezentacja poświęcona archiwum własnej rodziny – próba jego stworzenia Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, praca semestralna, prezentacja</p>	

W_04	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, praca semestralna, prezentacja	Wykład: ocen sposobu krytycznej oceny spuścizny po wstępnych autora prezentacji (ew. własnej) Ocena wartości merytorycznej prezentacji (80%), storna graficzna i językowa (20%) Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji, wypowiedzi oraz tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy
W_08	Wykład: Ćwiczenia: praca semestralna, prezentacja	Wykład: Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji, wypowiedzi oraz tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy
W_10	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja	Wykład: sposób ocenienia w niej archiwalnej spuścizny własnej rodziny (pamiątek rodzinnych) Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), znajomość wskazanej literatury przedmiotu
U_01	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja	Wykład: sposób uporządkowania spuścizny, kolekcji rodzinnej Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień do źródeł), znajomość wskazanej literatury przedmiotu
U_05	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: praca semestralna, prezentacja	Wykład: sposób ocenienia wartości poznawczej spuścizny, kolekcji rodzinnej Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji oraz tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy

U_06	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: praca semestralna, prezentacja	Wykład: ocena wykorzystania pomocy naukowych i baz danych przy przygotowaniu opisu spuścizny, kolekcji rodzinnej Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji oraz tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy		
U-07	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja, praca semestralna, prezentacja	Wykład: ocena strony graficznej i językowej prezentacji Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanych prezentacji, wypowiedzi oraz tekstu (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy		
K_03	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja	Wykład+Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi/prezentacja (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień do źródeł), znajomość wskazanej literatury przedmiotu		
K_07	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, dyskusja	Wykład+Ćwiczenia: wartość merytoryczna wypowiedzi/prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień do źródeł), znajomość wskazanej literatury przedmiotu		
K_09	Wykład: prezentacja Ćwiczenia: praca semestralna	Wykład+Ćwiczenia: wartość merytoryczna przygotowanego tekstu/przygotowanej prezentacji (argumentacja, obiektywizm, liczba odniesień), wykorzystanie źródeł i literatury przedmiotu, poprawność językowa wypowiedzi, estetyka pracy		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 90
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)
				30
				Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>
				Godziny praktyczne pracy własnej studenta

Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	5	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	35	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	15	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	tciesielski@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams	W.Archiwa rodzinne.II Historia. Z.... (np. 2023-2024)		

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W01	Student posiada wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym, umożliwiającą prowadzenie badań historycznych w oparciu o źródła prywatnej proveniencji (spuścizny, zbiory, kolekcje)	X
K_W04	Student posiada Wiedzę w zakresie krytyki różnorodnych źródeł historycznych prywatnej proveniencji (spuścizn, zbiorów, kolekcji)	X
K_W08	Student ma wiedzę na temat korzystania ze źródeł prywatnej proveniencji (spuścizn, zbiorów, kolekcji) oraz ich przydatności w badaniach historycznych	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych prywatnej proveniencji (spuścizn, zbiorów, kolekcji)	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem źródeł prywatnej proveniencji (spuścizn, zbiorów, kolekcji), technik i metod właściwych dla pracy historyka	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych historycznych prywatnej proveniencji (spuścizn, zbiorów, kolekcji)	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnienie resursów multimedialnych i internetowych	X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w pracy badawczej, jak i w działalności związanej z popularyzacją i nauczaniem historii terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych w zakresie porządkowania i opisywania źródeł prywatnej proveniencji (spuścizn, zbiorów, kolekcji)	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk historycznych, w tym dbałości o archiwa rodzinne dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach	X
K_K07	Student jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy o archiwach rodzinnych w różnych środowiskach	X
K_K09	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością, jak umiejętnościami niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów w zakresie zagadnień historycznych, ze szczególnym uwzględnieniem mikrohistorii	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka				
	ENG: Practice				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia (moduł Zarządzanie Współczesną Dokumentacją Regionlaną)		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademic ki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Ciesielski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	60	Praktyka	Instruktaż przeprowadzany przez opiekuna praktyki; praca indywidualna i zespołowa		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					

<p>Cele kształcenia</p>	<p>Student odbywający praktykę powinien zapoznać z funkcjonowaniem i organizacją pracy w w/w instytucjach dokumentacyjnych, edukacyjnych oraz w jednostkach administracji państwowej i samorządowej. Powinien wykorzystać wiedzę uzyskaną w trakcie studiów. Zapoznać się z regulaminem pracy i zadaniami wykonywanymi przez pracowników zajmujących się sprawami związanymi z obiegiem dokumentacji, edukacyjnymi i popularyzującymi historię regulaminem pracy. We wszystkich instytucjach urzędzie z obiegiem dokumentacji w wersji tradycyjnej (o ile jeszcze jest stosowana) i EZD, a ponadto w archiwum i bibliotece z zasadami opracowywania zbiorów takimi, jak katalogowanie, doraźna konserwacja, łączenie akt, tworzenie jednostek archiwalnych i ich oznaczanie itp.; sposobami opracowywania całych zespołów oraz pomocy archiwalnych; udostępnianiem archiwaliów i zbiorów bibliotecznych, prowadzeniem czytelnicy i pracowni naukowej; prowadzeniem kwerendy zleconej, opracowywaniem wystaw archiwalnych; w muzeum z zasadami opracowania i katalogowania zbiorów, przygotowywania wystaw; w placówkach kultury oraz administracji publicznej i samorządowej z obowiązkami i zadaniami pracowników kancelarii o archiwum zakładowym, jak też odpowiedzialnych za działania związane propagowaniem historii, zwłaszcza dziejów regionalnych, zabezpieczenie miejsc pamięci, tworzenie i utrzymanie ścieżek edukacyjnych, animację życia kulturalnego.</p> <p>Praktyka powinna nauczyć studentów umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych związanych z prowadzeniem działalności oświatowej, edukacyjnej i popularyzującej historię. Pogłębianie praktycznych umiejętności i sprawności w zakresie organizacji pracy osób zajmujących się w/w zadaniami.</p> <p>Weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie zajęć.</p> <p>Kształtowanie właściwej postawy zawodowej przyszłego nauczyciela, pracownika kulturalno-oświatowego, archiwisty, muzealnika itp.</p>
<p>Treści programowe</p>	<p>Zapoznanie z organizacją pracy w placówce/instytucji organizującej praktykę oraz regulaminem pracy – 4 godz.</p> <p>Zapoznanie z zasadami prowadzenia i archiwizowania dokumentacji tradycyjnej - 20 godz.</p> <p>Zapoznanie z zasadami prowadzenia i archiwizowania dokumentacji tradycyjnej - 20 godz.</p> <p>Przeprowadzenie kwerendy zleconej - 8 godz.</p> <p>Opracowanie przykładowej instrukcji porządkowania i zarchiwizowania dokumentacji wybranego typu 10 godz.</p> <p>Wykonywanie zadań zleconych przez opiekuna praktyk - typowych prac związanych z pracą w danej instytucji, np. opracowanie akt i/lub opracowywanie wystaw i/lub udostępnianie zbiorów i/lub opracowanie ścieżki dydaktycznej i/lub opracowanie materiału popularyzatorskie z zakresu historii</p>
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>- Werner W., <i>Wprowadzenie do historii</i>, Warszawa 2012</p> <p>Osica N., Niedziecki W., <i>Sztuka promocji nauki. Praktyczny poradnik dla naukowców</i>, dostęp: https://www.iopan.gda.pl/Sztuka-promocji-nauki-maly.pdf</p> <p>Robótka H., <i>Metodyka archiwalna : opracowanie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, technicznej, audiowizualnej (fotografii, filmów i mikrofilmów, nagrań)</i>, Toruń 1988</p>

Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W05	Opracowanie przykładowej instrukcji porządkowania i archiwizowania dokumentacji	Oceny trafności wyboru metod badawczych przy opracowaniu instrukcji, umiejętność wykorzystania wybranych metod
W10	Przeprowadzenie kwerendy zleconej; opracowanie przykładowej instrukcji porządkowania i archiwizowania dokumentacji	Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta
W15	Przeprowadzenie kwerendy zleconej; opracowanie przykładowej instrukcji porządkowania i archiwizowania dokumentacji	Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta
U01	Praktyka studencka	Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta
U05	Praktyka studencka	Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta
U06	Praktyka studencka	Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta
K06	Praktyka studencka	Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta
K10	Praktyka studencka	Oceny dokonuje opiekun praktyki obserwując postawę i prace studenta

Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 120		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>	60	
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		10			
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					
	Przygotowanie zajęć					
	Przygotowanie do zaliczenia					
	Opracowanie przykładowej instrukcji porządkowania i archiwizowania dokumentacji				50	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		tciesielski@uni.opole.pl https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W05	Student ma pogłębioną wiedzę o metodach, narzędziach i problemach typowych dla warsztatu historyka i ich powiązaniu z metodami stosowanym w innych naukach humanistycznych i społecznych	X
K_W10	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania różnych źródeł historycznych oraz wytworów kultury	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną	X
Symbol	Umiejętności	
K_U01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	X
K_U05	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych i różnych rodzajów wytworów kultury przydatnych w badaniach historycznych	X
K_U06	Student potrafi systematyzować i opracowywać informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych z uwzględnieniem resursów multimedialnych i internetowych.	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K06	Student docenia i szanuje tradycję oraz dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość potrzeby aktywnej ochrony dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji historii w różnych instytucjach naukowych, kultury i administracji publicznej	X

Karty przedmiotowe: moduł nauczycielski

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Psychologia ogólna				
	ENG: General psychology				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Agnieszka Franczyk				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład interaktywny z prezentacją multimedialną, materiały filmowe			
<u>Ćwiczenia</u>	15	pogadanka, dyskusja, praca w grupach, praca z tekstem, quizy wiedzy			
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem kursu jest wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu psychologii oraz rozwijanie umiejętności wykorzystywania jej do dokonywania analizy i interpretacji zdarzeń wychowawczo-pedagogicznych.				
Treści programowe	<p>Wykład:</p> <p>Cele, założenia oraz zastosowanie psychologii (2g)</p> <p>Psychologia naukowa vs potoczna (3g)</p> <p>Konformizm (2g)</p> <p>Stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja (3g)</p> <p>Reguły wywierania wpływu społecznego (3g)</p> <p>Psychologia pozytywna (2g)</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Cele, założenia oraz zastosowanie psychologii (2g)</p> <p>Główne nurty w psychologii (2g)</p> <p>Podstawowe procesy uczenia się (3g)</p> <p>Psychologia pamięci (2g)</p> <p>Psychologia radzenia sobie ze stresem (2g)</p> <p>Psychologia emocji (2g)</p> <p>Psychologia motywacji (2g)</p>				

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) – wykład	<p>Aronson E. & J., Człowiek istota społeczna, PWN, Warszawa 2009. Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, GWP, Gdańsk 2016. Eysenck H. & M., Podpatrywanie umysłu. Dlaczego ludzie zachowują się tak jak się zachowują?, GWP, Gdańsk 2000. Gerrig R.J., Zimbardo P., Psychologia i życie, PWN, Warszawa 2006. Łukaszewski W., Wielkie pytania psychologii, GWP, Gdańsk 2003. Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii. Podstawowe zagadnienia, GWP, Gdańsk 2014. Strelau J., Doliński D., Psychologia, podręcznik akademicki. T. 1, GWP, Gdańsk 2008 Strelau J., Doliński D., Psychologia, podręcznik akademicki. T. 2, GWP, Gdańsk 2008.</p>					
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej – ćwiczenia	<p>Gerrig R.J., Zimbardo P., Psychologia i życie, PWN, Warszawa 2006. Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii. Podstawowe zagadnienia, GWP, Gdańsk 2014.</p>					
Weryfikacja efektów uczenia się						
Kod efektu	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)			Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		
M-N_B1.W01	Test wiedzy - kolokwium			Min. 51% poprawnych odpowiedzi		
M-N_B1.W04	Test wiedzy - kolokwium			Min. 51% poprawnych odpowiedzi		
M-N_B1.U02	Aktywność w czasie zajęć, udział w dyskusji na forum			Obserwacja studenta w trakcie zajęć, odnotowywanie merytorycznej aktywności		
M-N_B1.K02	Aktywność w czasie zajęć, udział w dyskusji na forum			Obserwacja studenta w trakcie zajęć, odnotowywanie merytorycznej aktywności		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			B. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		<u>Godziny praktyczne pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10		Nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					Nie dotyczy
	Przygotowanie zajęć			5		Nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia			15		Nie dotyczy
Inne....						
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			afrancyk@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_B1.W01	Student(ka) zna podstawową terminologię psychologiczną dotyczącą takich zagadnień jak: procesy poznawcze, pamięć, uczenie się, spostrzeganie społeczne, reguły wywierania wpływu społecznego, emocje i motywacje, radzenie sobie ze stresem.	PO_W1
M_N_B1.W04	Student(ka) zna podstawowe teorie i modele uczenia się, przytacza wyniki badań dotyczące klasycznych, jak i współczesnych modeli uczenia się.	PO_W2
Symbol	Umiejętności	
M_N_B1.U02	Student(ka) potrafi obserwować zachowania społeczne i opisywać ich uwarunkowania, potrafi posługiwać się terminologią psychologiczną, stawiać hipotezy i wyciągać wnioski	PO_U1
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_B1.K02	Student(ka) potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę psychologiczną do analizy zdarzeń pedagogicznych; Student)ka jest w stanie nazwać i zinterpretować podstawowe zjawiska społeczne.	PO_K1

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Teoretyczne podstawy wychowania				
	ENG: Theoretical foundations of education				
Kod przedmiotu	CEDU-06-TPW	Punktacja ECTS	3	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Zajęcia międzywydziałowe	Kierunek	Ścieżka nauczycielska		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Zofia Remiszewska				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	30	Wykład	Wykład problemowy		
Ćwiczenia	30	ćwiczenia	Dyskusja, "burza mózgów", gry dydaktyczne.		
Forma zaliczenia zajęć		Egzamin / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>C 1 – Poznanie przedmiotu teorii wychowania, podstawowych pojęć.</p> <p>C 2 - Zapoznanie i systematyzowanie wiedzy w obrębie koncepcji pedagogicznych odnośnie metod, technik, formułowania celów wychowania oraz prawidłowości procesów wychowania.</p> <p>C 3 - Rozwijanie umiejętności stosowania praktycznych zastosowań teorii wychowania w rozwiązywaniu konkretnych problemów dydaktyczno-wychowawczych.</p> <p>C 4 - Wdrażanie do otwartego myślenia o wychowaniu, kreatywnego projektowania działań wychowawczych.</p>				

Treści programowe	<p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> Ogólna charakterystyka teorii wychowania. 2 godz. Wychowanie – zakresy znaczeniowe i definicyjne – wychowanie rozpatrywane z punktu widzenia pełnionej funkcji. 4 godz. W obszarze problematyki wartości. 4 godz. Wartości a kryzys egzystencjalny. 6 godz. Istota i struktura procesu wychowania. 4 godz. Nauczyciel wychowujący – jego kompetencje, powinności, działania wychowawcze oraz profilaktyczne. 6 godz. Wychowanie a samowychowanie. 4 godz. <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie wychowania i jego cechy. 2 godz. Wychowanie w świetle koncepcji psychologicznych i pedagogicznych. 2 godz. Wartości źródłem wychowania. 2 godz. Cele wychowania. 2 godz. Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania. 2 godz. Metody wychowania: pojęcie, typologia, skuteczność. 2 godz. Techniki oddziaływań wychowawczych. 2 godz. Podstawowe dziedziny wychowania. 2 godz. Podstawowe środowiska wychowawcze. 2 godz. Wybrane koncepcje i nurty wychowania: wychowanie bez porażek; pedagogika serca; Wrocławska Szkoła Przyszłości; pedagogika niedyrektywna. 12 godz. 	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – wykład)	<p>M. Łobocki, Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2010. A. E. Szołtysek, Filozofia umysłu, Kraków 2018. A. E. Szołtysek, Filozofia wychowania. Kształtowanie osobowości, Kraków 2020. Z. Remiszewska, Kryzysy egzystencjalne młodzieży a edukacja szkolna, Opole 2007. Z. Remiszewska, Gotowość młodzieży akademickiej do podejmowania zadań ponadosobistych, Opole 2022. Z. Kwieciński, Bogusław Śliwerski, (red.) Pedagogika. Podręcznik akademicki, Warszawa 2019. T. Borowska, Węzłowe problemy teorii wychowania, Opole 1991.</p>	
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – ćwiczenia)	<p>M. Łobocki, Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2010. M. Łobocki, W trosce o wychowanie w szkole, Kraków 2010. T. Gordon, Wychowanie bez porażek w szkole, Warszawa 2007. T. Gordon, Wychowanie bez porażek, Warszawa 2009. E. Lewandowska-Tarasiuk, J. Łaszczyk, B. Śliwerski red., Pedagogika serca. Wychowanie emocjonalne B. Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2010. w XXI wieku, Warszawa 2020. R. M. Łukaszewicz, Wrocławska Szkoła Przyszłości. Dla duchowości – wyobraźni – dla praktyki. Wrocław 2010.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
M_N_W01	Aktywność w czasie zajęć, kolokwium, prezentacja, referat, egzamin	Aktywność w czasie zajęć 10%, kolokwium 30%, prezentacja-referat 10%, egzamin 50%.
M_N_W03	Aktywność w czasie zajęć, kolokwium, prezentacja, referat, egzamin	Aktywność w czasie zajęć 10%, kolokwium 30%, prezentacja-referat 10%, egzamin 50%.
M_N_W12	Aktywność w czasie zajęć, kolokwium, prezentacja, referat, egzamin	Aktywność w czasie zajęć 10%, kolokwium 30%, prezentacja-referat 10%, egzamin 50%.
M_N_U01	Obserwacja zachowań studentów podczas wykonywania zadań	Poprawność merytoryczna wypowiedzi
M_N_U06	Obserwacja zachowań studentów podczas wykonywania zadań	Poprawność merytoryczna wypowiedzi

M_N_U18	Obserwacja zachowań studentów podczas wykonywania zadań	Poprawność wykonanej prezentacji					
M_N_K01	Wymiana poglądów w grupie, dyskusja	Poprawność merytoryczna wypowiedzi					
M_N_K03	Wymiana poglądów w grupie, dyskusja	Poprawność merytoryczna wypowiedzi					
M_N_K07	Wymiana poglądów w grupie, dyskusja	Poprawność merytoryczna wypowiedzi					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)						GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	3	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)				C. 90	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	30	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				5	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zajęć					Nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia i egzaminu				15	Nie dotyczy	
Inne....							
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		zremiszewska@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_W01	Student zna i rozumie podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	X
M_N_W03	Student zna i rozumie rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	X
M_N_W12	Student zna i rozumie procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_U01	Student potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemu	x
M_N_U06	Student potrafi tworzyć sytuacje wychowawcze motywujących uczniów do pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanego efektów wychowania.	X
M_N_U18	Student potrafi samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł i technologii	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_K01	Student jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	X
M_N_K03	Student jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	X
M_N_K07	Student jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Dydaktyka ogólna				
	ENG: General teaching				
Kod przedmiotu	MN-CEU-D2-01-DO	Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Zajęcia międzywydziałowe	Kierunek	Ścieżka nauczycielska		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Adam Konopnicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	15	wykład	wykład		
Ćwiczenia	15	ćwiczenia praktyczne, dyskusja, ćwiczenia pisemne	ćwiczenia praktyczne obejmujące prowadzenie wybranych elementów zajęć z grupą, dyskusja podsumowująca wiedzę zdobytą podczas wykładów i ćwiczeń, ćwiczenia pisemne obejmujące przygotowanie konspektów zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu dydaktyki ogólnej, ze szczególnym uwzględnieniem jej zastosowania w dyscyplinach, do których nauczania studenci się przygotowują. Ponadto, studenci zdobywają i doskonalą umiejętności projektowania form organizacyjnych pracy z uczniami (programy, scenariusze), oraz praktycznej ich realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych metod dydaktycznych.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dydaktyka kształcenia ogólnego – przedmiot i zadania. Dydaktyki szczegółowe. Podstawowe pojęcia dydaktyczne. (1 h) 2. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie. Integracja klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego. (1 h) 3. Wartości i cele kształcenia. Taksonomie celów kształcenia. Operacjonalizacja celów kształcenia. (1 h) 4. Treści kształcenia – kryteria ich doboru, teorie. Autorskie programy kształcenia. (1 h) 5. Proces kształcenia – jego podstawy psychologiczne. (1 h) 6. Ogniwa procesu kształcenia. (1 h) 7. Kształcenie wielostronne. Proces samokształcenia i jego cele. Samokształcenie w systemie edukacji. (1 h) 8. Pojęcie, geneza i klasyfikacja zasad kształcenia. Charakterystyka i przegląd zasad kształcenia. (1 h) 9. Metody kształcenia i ich klasyfikacja. Funkcje metod kształcenia i kryteria ich doboru. Metody aktywizujące. (1 h) 10. Dydaktyka mediów – nauczanie i uczenie się z użyciem komputera i Internetu. (1 h) 11. Formy organizacyjne kształcenia i pracy uczniów. (1 h) 12. Typy lekcji i ich struktura. Rodzaje toków lekcyjnych. (1 h) 13. Zajęcia pozalekcyjne. Środki dydaktyczne: charakterystyka, funkcje, klasyfikacja. (1 h) 14. Zastosowanie programów komputerowych. Przygotowanie nauczyciela do lekcji – planowanie, organizacja pracy, konspekt zajęć. (1 h) 15. Niepowodzenia szkolne: istota i rodzaje, przyczyny, wybrane formy pomocy uczniom w nauce. Jakość kształcenia. (1 h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy dydaktyki ogólnej i jej miejsce wśród nauk pedagogicznych. (1h) 2. Problemy współczesnej polskiej oświaty (1h) 3. Zasady dydaktyczne (2h) 4. Metody kształcenia i środki dydaktyczne. (2h) 5. Programy i scenariusze zajęć – założenia teoretyczne i praktyczna realizacja. (4 h) 6. Lekcja i jej struktura – założenia teoretyczne i praktyczna realizacja. (4 h) 7. Ocenianie w procesie dydaktycznym. (1 h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – wykład</p>	<p>Literatura obowiązkowa: Arends R.I.– Uczymy się nauczać, WSiP Warszawa 1998. Bereźnicki F.– Dydaktyka kształcenia ogólnego, Wyd. Impuls, Kraków 2001. Bereźnicki F. – Podstawy dydaktyki, Wyd. IMPULS 2007 Fisher R.– Uczymy jak się uczyć, WSiP Warszawa 1999. Gmoch R. , Krasnodębska A.(red.) – Kompetencje zawodowe nauczycieli i jakość kształcenia w dobie przemian edukacyjnych. Uniwersytet Opolski, Opole 2005 Koszmider M.– Szkolne standardy jakości procesu kształcenia, Wyd. IMPULS 2008 Kruszewski K. (red.) – Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, Wyd. Naukowe PWN Warszawa 2004. Kupisiewicz Cz. – Dydaktyka ogólna, Wyd. Graf Punkt, Warszawa 2000 Kwieciński Z., B. Śliwski (red.) – Pedagogika 2, Wyd. Naukowe PWN Warszawa 2003. Łukasik J.M., Jagielska K., Solecki R., Nauczyciel pedagog wychowawca. Szkolne wyzwania, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2013. Nauczyciel, wychowawca, opiekun, pedagog. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wyd. Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych sp. z o.o. – sp.k., Łódź 2014. Niemierko B.- Między oceną szkolną a dydaktyką, Bliżej dydaktyki, WSiP, Warszawa, 1997. Niemierko B.,– Pomiar wyników kształcenia, WSiP Warszawa 1999 Niemierko B.,- Diagnostyka edukacyjna, Wyd. Nauk. PWN Warszawa 2009 Okoń W. – Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Wyd. „Żak”, Warszawa, 1998 Olczak Baran K.- Dydaktyka ogólna. Zeszyt do ćwiczeń dla studentów, PWSZ Wałbrzych 2011.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Chyżna O, Andruszkiewicz F., Organizacyjne i metodologiczne zasady kształtowania kompetencji międzykulturowej nauczycieli szkół podstawowych: blaski i cienie, NPU, Kijów, Ukraina, 2018. Andruszkiewicz F., Oddziaływanie edukacyjne ważnym czynnikiem doskonalenia zawodowego nauczycieli, W: Edukacja dla przyszłości w świetle wyzwań XXI wieku, red. R. Gerlach, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2017. Koszmider M. – Materiały do ćwiczeń z dydaktyki ogólnej. Wyd. Impuls Kraków 2009. Strykowski W., Strykowska J., Pielachowski J., Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej, Oficyna Ekonomiczna Wydawnictwa eMPi2, Poznań 2003. Szmidt K.J., Pedagogika twórczości, GWP, Sopot 2013. Pankowska D.– Pedagogika dla nauczycieli w praktyce, Wyd. IMPULS 2008. Ganczarska M., W poszukiwaniu współczesnego rozumienia metod aktywizujących, w: Wybrane aspekty procesu kształcenia w reformującej się szkole, red. E. Smak, K. Wereszczyńska, M. Ganczarska, wyd. Nowik, Opole 2011.</p>
--	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – ćwiczenia)</p>	<p>Literatura obowiązkowa: Arends R.I.– Uczymy się nauczać, WSiP Warszawa 1998. Bereźnicki F.– Dydaktyka kształcenia ogólnego, Wyd. Impuls, Kraków 2001. Bereźnicki F. – Podstawy dydaktyki, Wyd. IMPULS 2007 Fisher R.– Uczymy jak się uczyć, WSiP Warszawa 1999. Gmoch R. , Krasnodębska A.(red.) – Kompetencje zawodowe nauczycieli i jakość kształcenia w dobie przemian edukacyjnych. Uniwersytet Opolski, Opole 2005 Koszmider M.– Szkolne standardy jakości procesu kształcenia, Wyd. IMPULS 2008 Kruszewski K. (red.) – Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, Wyd. Naukowe PWN Warszawa 2004. Kupisiewicz Cz. – Dydaktyka ogólna, Wyd. Graf Punkt, Warszawa 2000 Kwieciński Z., B. Śliwerski (red.) – Pedagogika 2, Wyd. Naukowe PWN Warszawa 2003. Łukasik J.M., Jagielska K., Solecki R., Nauczyciel pedagog wychowawca. Szkolne wyzwania, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2013. Nauczyciel, wychowawca, opiekun, pedagog. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wyd. Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych sp. z o.o. – sp.k., Łódź 2014. Niemierko B.- Między oceną szkolną a dydaktyką, Bliżej dydaktyki, WSiP, Warszawa, 1997. Niemierko B.,– Pomiar wyników kształcenia, WSiP Warszawa 1999 Niemierko B.,- Diagnostyka edukacyjna, Wyd. Nauk. PWN Warszawa 2009 Okoń W. – Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Wyd. „Żak”, Warszawa, 1998 Olczak Baran K.- Dydaktyka ogólna. Zeszyt do ćwiczeń dla studentów, PWSZ Wałbrzych 2011.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Chyżna O, Andruszkiewicz F., Organizacyjne i metodologiczne zasady kształtowania kompetencji międzykulturowej nauczycieli szkół podstawowych: blaski i cienie, NPU, Kijów, Ukraina, 2018. Andruszkiewicz F., Oddziaływanie edukacyjne ważnym czynnikiem doskonalenia zawodowego nauczycieli, W: Edukacja dla przyszłości w świetle wyzwań XXI wieku, red. R. Gerlach, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2017. Koszmider M. – Materiały do ćwiczeń z dydaktyki ogólnej. Wyd. Impuls Kraków 2009. Strykowski W., Strykowska J., Pielachowski J., Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej, Oficyna Ekonomiczna Wydawnictwa eMPi2, Poznań 2003. Szmidt K.J., Pedagogika twórczości, GWP, Sopot 2013. Pankowska D.– Pedagogika dla nauczycieli w praktyce, Wyd. IMPULS 2008. Ganczarska M., W poszukiwaniu współczesnego rozumienia metod aktywizujących, w: Wybrane aspekty procesu kształcenia w reformującej się szkole, red. E. Smak, K. Wereszczyńska, M. Ganczarska, wyd. Nowik, Opole 2011.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>M_N_C.W01</p>	<p>dyskusja podsumowująca treści przekazane w trakcie wykładu i ćwiczeń</p>	<p>w trakcie dyskusji: użycie argumentów trafnie odnoszących się do zdobytej wiedzy</p>
<p>M_N_C.W02</p>	<p>dyskusja podsumowująca treści przekazane w trakcie wykładu i ćwiczeń</p>	<p>w trakcie dyskusji: użycie argumentów trafnie odnoszących się do zdobytej wiedzy</p>
<p>M_N_C.W03</p>	<p>dyskusja podsumowująca treści przekazane w trakcie wykładu i ćwiczeń; wykorzystanie zdobytej wiedzy podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy)</p>	<p>w trakcie dyskusji: użycie argumentów trafnie odnoszących się do zdobytej wiedzy; w trakcie projektowania programów i scenariuszy: prawidłowe sformułowanie celów, dobór metod i treści nauczania, przestrzeganie poznanych zasad dydaktycznych</p>

M_N_C.W04	dyskusja podsumowująca treści przekazane w trakcie wykładu i ćwiczeń; wykorzystanie zdobytej wiedzy podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy) oraz praktycznych (prowadzenie wybranych fragmentów przygotowanych zajęć z grupą)	w trakcie dyskusji: użycie argumentów trafnie odnoszących się do zdobytej wiedzy; w trakcie projektowania programów i scenariuszy: właściwy dobór stylów i technik pracy z uczniami oraz środków dydaktycznych, konstruowanie programów i konspektów o prawidłowej budowie; w trakcie prowadzenia wybranych fragmentów zajęć z grupą: umiejętne stosowanie technik pracy dydaktycznej, przestrzeganie przygotowanego planu zajęć, umiejętne nawiązywanie interakcji z osobami biorącymi udział w zajęciach
M_N_C.W05	dyskusja podsumowująca treści przekazane w trakcie wykładu i ćwiczeń; wykorzystanie zdobytej wiedzy podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy)	w trakcie dyskusji: użycie argumentów trafnie odnoszących się do zdobytej wiedzy; w trakcie projektowania programów i scenariuszy: umiejętność dopasowania programów i scenariuszy do wytycznych wynikających ze zróżnicowanych potrzeb i możliwości potencjalnych uczniów
M_N_C.W06	dyskusja podsumowująca treści przekazane w trakcie wykładu i ćwiczeń	w trakcie dyskusji: użycie argumentów trafnie odnoszących się do zdobytej wiedzy;
M_N_C.U01	wykorzystanie zdobytych umiejętności podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy)	w trakcie projektowania programów i scenariuszy: umiejętność dopasowania programów i scenariuszy do wytycznych wynikających ze zróżnicowanych potrzeb i możliwości potencjalnych uczniów
M_N_C.U02	wykorzystanie zdobytych umiejętności podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy)	w trakcie projektowania programów i scenariuszy: umiejętność dopasowania programów i scenariuszy do wytycznych wynikających z konieczności integracji klasy szkolnej
M_N_C.U03	wykorzystanie zdobytych umiejętności podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy) oraz praktycznych (prowadzenie wybranych fragmentów przygotowanych zajęć z grupą)	w trakcie projektowania programów i scenariuszy: umiejętność doboru metod adekwatnych do nauczanych treści oraz prawidłowe zaplanowanie pracy uczniów; w trakcie prowadzenia wybranych fragmentów zajęć: umiejętność zastosowania zaplanowanych metod i przestrzeganie przygotowanego planu pracy z grupą
M_N_C.U04	wykorzystanie zdobytych umiejętności podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy)	w trakcie projektowania programów i scenariuszy: umiejętność doboru właściwego modelu lekcji i prawidłowego zaplanowania jej struktury

M_N_C.U05	wykorzystanie zdobytych umiejętności podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy) oraz praktycznych (prowadzenie wybranych fragmentów przygotowanych zajęć z grupą)			w trakcie projektowania programów i scenariuszy: prawidłowe zaplanowanie programów i scenariuszy pod kątem możliwości wykorzystania ich do przygotowania ucznia do udziału w konkursie przedmiotowych lub współzawodnictwie sportowym; w trakcie prowadzenia wybranych fragmentów zajęć z grupą: umiejętne zrealizowanie tych części zajęć, które przygotować mają ucznia do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym		
M_N_C.U06	wykorzystanie zdobytych umiejętności podczas zadania grupowego (dokonanie analizy wybranych przykładów oceniania ucznia oraz sformułowanie własnej oceny wybranej pracy ucznia)			prawidłowe sformułowanie oceny wybranej pracy ucznia w czasie zadania grupowego		
M_N_C.K01	wykorzystanie zdobytych kompetencji podczas zadań pisemnych (projektowanie programów i scenariuszy) oraz praktycznych (prowadzenie wybranych fragmentów przygotowanych zajęć z grupą), a także odwoływanie się do nich podczas dyskusji podsumowującej treści zdobyte w czasie ćwiczeń i wykładów			w czasie projektowania programów i scenariuszy: umiejętne wyszukiwanie najlepszych rozwiązań dydaktycznych, sprzyjających postępowi uczniów; w czasie prowadzenia zajęć z grupą: umiejętne stosowanie zaplanowanych rozwiązań; w czasie dyskusji: użycie argumentów trafnie uzasadniających zastosowanie znalezionych rozwiązań		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)				GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		D. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u> Nie dotyczy
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			10	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			10	Nie dotyczy	
	Przygotowanie do prowadzenia zajęć			10	Nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			akonopnicki@uni.opole.pl			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C.W01	Student zna i rozumie usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych	X
M_N_C.W02	Student zna i rozumie zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępowi w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C.W03	Student zna i rozumie współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów	X
M_N_C.W04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C.W05	Student zna i rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela	X
M_N_C.W06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C.U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C.U02	Student potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej	X
M_N_C.U03	Student potrafi dobrać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C.U04	Student potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C.U05	Student potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym	X
M_N_C.U06	Student potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_C.K01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów	X

Karta Przedmiotu

Nazwa przedmiotu	PL: Dydaktyka historii w szkole podstawowej				
	ENG: Didactics of history in primary school.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur, Bartłomiej Janicki (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	60	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przedstawienie, przeanalizowanie oraz przećwiczenie stosowanych sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. W trakcie zajęć nastąpi odwołanie do metod opartych na słowie, tj.: opowiadania, wykładu, w tym konwencjonalnego, problemowego i konwersatoryjnego, pogadanki, dyskusji oraz metod oglądowych, które oparte są na obserwacji. Celem zajęć będzie również odwołanie się do metod opartych na działalności praktycznej, a także problemowych.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści (1h) 2. Ogólnopedagogiczne i psychologiczne podstawy kształcenia historycznego w szkole podstawowej (1h) 3. Podstawy programowe nauczania historii w szkole podstawowej (1h) 4. Źródła w szkolnej edukacji historycznej na poziomie szkoły podstawowej (1h) 5. Podręczniki i pomoce dydaktyczne w szkolnej edukacji historycznej na poziomie szkoły podstawowej (1h) 6. Klasyfikacje i podziały metod nauczania (1h) 7. Metody podające (1h) 8. Metody problemowe – teoria i praktyka (1h) 9. Metody eksponujące – teoria i praktyka – pokaz, film, drama (1h) 10. Metody aktywizujące cz. I– wprowadzenie teoretyczne, karty pracy, burza mózgów, dyskusja panelowa, mapa mentalna (1h) 11. Metody aktywizujące cz. II – drzewo decyzyjne, analiza SWOT, schemat metaplanu, quizy, puzzle, etc. (1h) 12. Metody nauczania w cyfrowym świecie (1h) 13. Pozaszkolne formy kształcenia historycznego uczniów szkoły podstawowej – muzeum, archiwum, biblioteka, spacer (1h) 14. Kolokwium zaliczeniowe (1h) 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka (1h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści (1h) 2. Przedmiot i zadania dydaktyki historii (2h) 3. Cele podstawy programowej przedmiotu historia w szkole podstawowej (2h) 4. Specyfika metod nauczania i środków dydaktycznych (4h) 5. Klasyczne zasady nauczania (2h) 6. Aktywizujące metody nauczania (6h) 7. Metody hierarchizujące na lekcji historii (2h) 8. Gra terenowa w nauczaniu historii (2h) 10. Lekcja historii – jej typy i zasadnicze ogniwa (2h) 11. Nawiązanie do lekcji (2h) 12. Rekapitulacja pierwotna i wtórna (2h) 13. Prezentacja multimedialna na lekcji historii (2h) 14. Kolaż, Lapbook, Leporello na lekcji historii (2h) 16. Gry dydaktyczne (4h) 17. Praca z mapą na lekcji historii (2h) 18. Praca z tekstem źródłowym na lekcji historii (2h) 19. Praca z materiałem ikonograficznym na lekcji historii (4h) 20. Aktywizacja dzieci na kole historycznym (2h) 21. Formy utrwalania wiedzy historycznej (2h) 22. Kontrola i ocena postępów nauczania (4h) 23. Błędy początkujących nauczycieli (2h) 24. Planowanie pracy nauczyciela historii (2h) 25. Kultura nauczyciela historii (2h) 26. Cyfrowy podręcznik i internetowe aplikacje dydaktyczne (2h) 27. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka (1h)
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury – wykład</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): Bieniek M., <i>Dydaktyka historii. Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009. Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. Dydaktyka Historii. Nowe perspektywy, red. nauk. D. Konieczka-Śliwińska, Warszawa 2023. Edukacja historyczna w szkole. Teorii i praktyka, red. E. Chorąży, D. Konieczka-Śliwińska, S. Roszak, Warszawa 2008. <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004. Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca <i>Aktywizacja uczniów w nauczaniu historii</i>, red. A. Zielecki, Rzeszów 1989 <i>Archiwum jako warsztat pracy nauczyciela historii. Scenariusze lekcji dla nauczycieli szkoły</i> Arends R., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1995 Beadle P., <i>Jak uczyć?</i>, Poznań 2012 Białokur M., <i>Dlaczego wątek tematyczny „Swojskość i obcość” nie cieszy się popularnością na lekcjach przedmiotu „Historia i społeczeństwo. Dziedzictwo epok”?</i>, [w:] <i>Dobre i złe sąsiedztwa. Obce – nasze – inne, Tom 2: Sąsiedzi w historiografii, edukacji i kulturze</i>, red. nauk. T. Maresz i K. Grysińska-Jarmuła, Bydgoszcz 2018, s. 138-153 Białokur M., <i>Józefa Piłsudskiego „droga do niepodległości” w świadomości historyczne młodzieży. (Na przykładzie zadań z historii w arkuszach egzaminów zewnętrznych)</i>, „Dzieje Najnowsze”, R. XLIX, 2017, nr 2, s. 65-79 Białokur M., <i>Problematyka regionalna w edukacji historycznej na przykładzie współpracy opolskich instytucji muzealnych, naukowych i oświatowych</i>, [w:] <i>Region edukacji historycznej. Nauka, doradztwo, praktyka</i>, „Toruńskie Spotkania Dydaktyczne” t. II, red. S. Roszak, M. Strzelecka, A. Wieczorek, Toruń 2005, s. 161–168 Bieniek M., <i>Dydaktyka historii. Wybrane zagadnienia</i>, Olsztyn 2009 <i>Biografistyka we współczesnych badaniach historycznych. Teoria i praktyka</i>, red. J. Kolbuszewska, R. Stobiecki, Łódź 2017 <i>Biografistyka we współczesnych badaniach historycznych. Teoria i praktyka</i>, red. J. Kolbuszewska, R. Stobiecki, Łódź 2017. Borkowska A., Witkowska M., <i>Media społecznościowe w szkole</i>, Warszawa 2017 Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>. Warszawa 2008 Chwedoruk R., <i>Polityka historyczna</i>, Warszawa 2018 Dylak S., <i>Metodyka kształcenia strategią wyprzedzającą</i>, Poznań 2012 <i>Edukacja historyczna i obywatelska w szkolnictwie ponadgimnazjalnym</i>, red. G. Pańko, J. Wojdon, Toruń 2003 <i>Edukacja historyczna w reformowanej szkole. Propozycje rozwiązań praktycznych</i>, red. A. Zielecki. Seria: Nowa szkoła, t. 2, Kraków 2000 <i>Edukacja historyczna w reformowanej szkole. Założenia metodyczne</i>, red. A. Zielecki. Kraków 2000. <i>Edukacja muzealna w Polsce. Aspekty, konteksty, ujęcia</i>, red. J. Wach, Lublin 2013 <i>Edukacja muzealna: antologia tłumaczeń</i>, red. M. Szelaż, J. Skutnik, Poznań 2010 Frania M., <i>Nowe media, technologie i trendy w edukacji: w kierunku mobilności i kształcenia hybrydowego</i>, Kraków 2017 Grocholiński P. i in., <i>Design thinking dla edukatorów</i>, Łódź 2021 <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, red. J. Wojdon, Warszawa 2018. <i>Historyczne gry dydaktyczne – rozrywka, regionalizm, refleksja</i>, red. K. Sanojca, Wrocław 2018 Kamińska M., <i>Nieczne Memy. Dwanaście wykładów o kulturze internetu</i>, Poznań 2011 Kasprowicz K., Pomorski J., Stępnik A., Stolarz B., <i>Szlakami Polski Niepodległej 1914-1922. Interaktywny atlas historyczny. Poradnik metodyczny dla nauczycieli</i>, Warszawa 2019 Levinson P., <i>Nowe media</i>, Kraków 2010 Maternicki J., Majorek C., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1993 MEN, <i>Jak organizować edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?</i> <i>Przewodnik</i>, Warszawa 2010 <i>Multimedia a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach</i>, red. M. Ausz, M. Szabaciuk, Lublin 2015.</p>
---	--

Nęcka E., *Twórcze rozwiązywanie problemów*, Kraków 1994

Niemierko B., *Pomiar wyników kształcenia*, Warszawa 1999

Noras G., *Zajęcia twórcze w szkole*, cz. I-III, Warszawa 2021

Nowe media w edukacji, red. T. Lewowicki, B. Siemieniecki, Toruń 2012

Okraj Z., *Design thinking: inspiracje dla dydaktyki*, Warszawa 2020

Osiński Z., *Konstruktywizm i konektywizm a możliwości modernizacji edukacji historycznej w Polsce*, „Klio. Czasopismo Poświęcone Dziejom Polski i Powszechnym”, t. 16, 2011, nr 1, s. 3-16

Osiński Z., *Nauczanie historii w szkołach podstawowych w Polsce w latach 1944-1989. Uwarunkowania organizacyjne oraz ideologiczno-polityczne*, Toruń 2006

pedagogiczna, dostosowanie wymagań, Gdańsk 2018

Petty G., *Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców*, Sopot 2010

podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, red. T. Stachurska-Maj i V. Urbaniak, Warszawa 2010

Pohoska H., *Dydaktyka historii*, wyd. II uzupeł. i rozszerzone, Warszawa 1937

Radomski A., *Internet – Nauka – Historia*, Lublin 2014

Słowikowski T., *Metodyka nauczania historii w szkole podstawowej*, Warszawa 1967

Słowikowski T., *Metodyka nauczania historii*, Warszawa 1973

Słupek K., *Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno*

Spitzer M., *Jak uczy się mózg*, Warszawa 2007

Szaleniec H., Szmigel M.K., *Egzaminy zewnętrzne. Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie oceniania zewnętrznego*. Kraków 2001

Tapscott D., *Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat*, Warszawa 2010

Tkaczyk P., *Narratologia*, Warszawa 2017

Topolski J., *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996

Traba R., *Przeszłość w terażniejszości. Polskie spory o historię na początku XXI wieku*, Poznań 2009

Turystyka w edukacji historycznej i obywatelskiej, red. M. Ausz, J. Bugajska-Więcławska, A. Stępnik, D. Szewczuk, Lublin 2017

Unger P., *Muzea w nauczaniu historii*, Warszawa 1988

Urban M., *Niekonwencjonalne metody szkoleniowe, czyli jak uatrakcyjnić zajęcia*, Gdańsk 2010

Wagner B., *Strategia wychowawcza w PRL*, Warszawa 2009

Werner W., *Wprowadzenie do historii*, Warszawa 2012

Wilkowski M., *Strona internetowa jako źródło historyczne*, „Historyka. Studia Metodologiczne” 2021, t. 51, s. 83-110

Wilkowski M., *Wprowadzenie do historii cyfrowej*, Gdańsk 2013

Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów, red. J. Maternicki, Warszawa 2004.

Zielecki A., *Wprowadzenie do dydaktyki historii*, Kraków 2007

Ziółkowski P., *Teoretyczne podstawy kształcenia. Skrypt dla studentów*, Bydgoszcz 2015

Żylińska M., *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Toruń 2013B.

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury – ćwiczenia</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009. Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002. Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010. Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998 Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006. Pietrański Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008. Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000. <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004. Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p><i>Nowe drogi w nauczaniu historii. Współczesna dydaktyka niemiecka</i>, red. J. Centkowski, J. Maternicki, K. Pellens, H. Süßmuth, Rzeszów 1999. J. Maternicki, <i>Dydaktyka historii w Polsce 1773–1918</i>, Warszawa 1974. J. Maternicki, <i>Polska dydaktyka historii 1918–1939. Materiały i komentarze</i>, Warszawa 1978. B. Jakubowska, <i>Przeobrażenia w szkolnej edukacji historycznej w Polsce w latach 1944–1956</i>, Warszawa 1986. M. Bieniek, <i>Obudowa dydaktyczna polskich podręczników historii 1795–1914</i>, Olsztyn 2001. A. Zielecki, <i>Struktura treści a myślenie historyczne</i>, Rzeszów 1978. J. Rulka, <i>Wpływ filmu na rozwój myślenia historycznego uczniów</i>, Bydgoszcz 1969. A. Suchoński, <i>Przezrocza w nauczaniu historii</i>, Warszawa 1975. <i>Świadomość historyczna jako przedmiot badań historycznych, socjologicznych i historyczno-dydaktycznych</i>, red. J. Maternicki, Warszawa 1985. M. Dąbrowa, <i>Szkolne wycieczki historyczne</i>, Warszawa 1975. <i>Muzeum w nauczaniu historii</i>, red. A. Zielecki, Rzeszów 1989. J. Tazbirowa, <i>Źródła historyczne w nauczaniu historii</i>, Warszawa 1971. A. Paner, M. Kosznicki, <i>Metody wprowadzania, utrwalania i kontroli nowego materiału na lekcji historii</i>, Gdańsk 1994. <i>Edukacja historyczna w reformowanej szkole</i>, cz. 1: <i>Założenia metodyczne</i>, cz. 2: <i>Propozycje rozwiązań praktycznych</i>, red. A. Zielecki, Kraków 2000. A. Zielecki, <i>Środki dydaktyczne w nauczaniu i uczeniu się historii</i>, Rzeszów 1976. <i>Po co uczyć historii?</i>, red. C. Majorek, Warszawa 1989. <i>Podręcznik historii – perspektywy modernizacji</i>. Materiały konferencji naukowej w Poznaniu w 1993 roku, red. M. Kujawska, Poznań 1994. <i>Przeszłość w szkole przyszłości</i>. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji naukowej „Podręcznik historii dla szkoły XXI wieku”, Częstochowa, 20–22 V 1997, red. J. Walczak i A. Zielecki, Częstochowa 1997. B. Kubis, <i>Poznawcze i kształcące walory literatury dokumentu osobistego</i>, Opole 2007 Arends R. I., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994. Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2000. Choraży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., <i>Najpierw rzeczy najważniejsze</i>, Warszawa 1998. Glasser W., <i>Każdy może osiągnąć sukces</i>, Łódź 2005. Hamer H., <i>Klucz do efektywności nauczania</i>, Warszawa 1994. Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1994. Nęcka E., <i>Trening twórczości</i>, Warszawa 2012. Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995. Rose C., Nicholl M. J., <i>Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku</i>, Warszawa 2003. Seiwert L. J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 2003. <i>Sztuka nauczania</i>, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992. Szymański M.S., <i>O metodzie projektów</i>, Warszawa 2000.</p>
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>	

Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_09	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W_13	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W_15	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W-17	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_04	Wykład: Egzamin ustny oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_07	Wykład: Egzamin ustny oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_13	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy

U_14	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych. Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
U_15	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
U_16	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
K_01	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
K_02	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
K_03	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
K_07	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
K_10	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	75	A. 120	
	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	
	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	60	
		Nie dotyczy	
		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	
		Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	15	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	20	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	10	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	mbialokur@uni.opole.pl bartlomiej.janicki@uni.opole.pl		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w dydaktyce historii różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym	X
K_W13	Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń zagadnień związanych z dydaktyką historii	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę z zakresu przedmiotu historia	X
K_W17	Student posiada wiedzę o sposobach i metodach nauczania przedmiotu historia, jak też z zakresu dydaktyki historii (na tle dydaktyki ogólnej), popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy na temat dydaktyki historii z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach edukacyjnych	X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w pracy badawczej, jak i w działalności związanej z popularyzacją i nauczaniem historii terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych	X
K_U13	Student posiada pogłębione umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji zadań związanych z nauczaniem historii	X
K_U14	Student wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji wiedzy historycznej z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.	X
K_U15	Student potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą, jak i członka zespołu w pracy badawczej, dydaktycznej, dydaktyczno-wychowawczej i związanej z popularyzacją wiedzy z zakresu przedmiotu historia	X
K_U16	Student potrafi stosować różnorodne metody nauczania i upowszechniania wiedzy z zakresu nauk historycznych i pokrewnych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju niezbędnego w pracy nauczyciela historii jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy	X
K_K02	Student systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach, ze szczególnym uwzględnieniem działalności dydaktycznej i popularyzacji historii	X
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauki historycznej dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K09	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością, jak i umiejętnościami niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji historii w różnych instytucjach naukowych, oświatowy, kultury i administracji Publicznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka pedagogiczno-psychologiczna				
	ENG: Pedagogical and psychological practice				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Praktyka	30	Praktyka	Hospitowanie zajęć prowadzonych przez szkolnego psychologa, prowadzenie zajęć integracyjnych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Praktyka pedagogiczno-psychologiczna ma na celu zapoznanie studentów z praktycznymi aspektami pracy pedagoga i psychologa w instytucjach edukacyjnych oraz umożliwienie im zdobycia doświadczenia w pracy z uczniami/uczestnikami różnych grup wiekowych.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Omówienie celów i oczekiwań związanych z praktyką. Zapoznanie z regulaminem praktyki i procedurami bezpieczeństwa. (2 h)</p> <p>Zapoznanie z technikami diagnozy psychologicznej: wywiad, testy psychometryczne, obserwacja. (2 h)</p> <p>Obserwacja uczniów/podopiecznych w różnych sytuacjach edukacyjnych i społecznych. (6 h)</p> <p>Przygotowanie raportów diagnozy psychologicznej pod opieką opiekuna praktyk. (2 h)</p> <p>Udział w naradach zespołu pedagogicznego. (2 h)</p> <p>Konsultacje z nauczycielami w sprawie uczniów z trudnościami. (2 h)</p> <p>Spotkania z rodzicami w celu omówienia postępów i strategii wsparcia. (2 h)</p> <p>Udział w warsztatach z zakresu pedagogiki i psychologii. (3 h)</p> <p>Szkolenie z technik interwencji w sytuacjach kryzysowych. (2 h)</p> <p>Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych i pracy zespołowej. (3 h)</p> <p>Przygotowanie prezentacji podsumowującej przebieg praktyki i osiągnięte rezultaty. (2 h)</p> <p>Dyskusja nad doświadczeniami i refleksja nad własnym rozwojem zawodowym. (2 h)</p>	
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Obowiązkowa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bednarczuk B. (2007) Dziecko w klasie Montessori. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. 2. Diagnoza dysleksji. Najważniejsze problemy. Pod red. Krasowicz-Kupis G. (2009) Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia. 3. Hassan S. (2001) Jak uwolnić się od manipulacji psychicznej w sekcie. Łódź: Wydawnictwo Ravi. 4. Huget P. (2005) Specyficzne trudności w uczeniu się - dysleksja, dysgrafia i dysortografia, w: (red) Sitarz - Janus A., 5. Stemplewska-Żakowicz K. (2013) Diagnoza psychologiczna. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. <p>Dodatkowa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frith Ch. (2011) Od mózgu do umysłu. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>M_N B3.W01</p>	<p>Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli</p>	<p>Opinia i ocena opiekuna praktyki</p>
<p>M_N B3.W02</p>	<p>Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli</p>	<p>Opinia i ocena opiekuna praktyki</p>

M_N_B3.W03	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_B3.U02	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_B3.U03	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_B3.U05	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_C.U01	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_C.U02	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.U04	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.U06	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_C.K01	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.K05	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.K06	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D2/E2.K01	Uczestnictwo i obserwacja pracy pedagoga, psychologa i nauczycieli		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		E. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	60	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	30
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				
	Przygotowanie zajęć			25	
	Przygotowanie do zaliczenia				
Inne....					
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N B3.W01	Student zna zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają	X
M_N B3.W02	Student zna organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny	X
M_N B3.W03	Student zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_B3. U02	Student potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	X
M_N_B3.U03	Student potrafi wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	X
M_N_B3.U05	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	X
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U02	Student potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	X
M_N_D1/E1.U06	Student potrafi podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_C.K01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K06	Student jest gotów do budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PL: Psychologia rozwojowa i wychowawcza		
	ENG: Developmental and educational psychology		
Kod	MN-CEU-D2-02-PRW	Punkty ECTS	3
INFORMACJE OGÓLNE			
Jednostka prowadząca kierunek	Zajęcia międzywydziałowe	5. Kierunek	ścieżka nauczycielska
Poziom kształcenia	Ścieżka realizowana w ramach studiów II stopnia	9. Forma studiów	Stacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	11. Język przedmiotu	Polski
Koordinator przedmiotu:	dr Magdalena Pysz (wykład i koordynacja) mgr Natalia Wójcik (ćwiczenia i warsztaty)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU			
Formy realizacji zajęć:	Wykład	15. Liczba godzin w harmonogramie:	15 godzin
	Ćwiczenia		30 godzin
	Poza salą dydaktyczną		
Metody realizacji zajęć:	Wykład X		
	Dyskusja X		
	Studium przypadku X		
	Prezentacja X		
	Referat		
Inne, jakie?			
Forma zaliczenia:	Egzamin		
	Zaliczenie z oceną		
Metody weryfikacji efektów uczenia się - wykład:	Ustna		
	Pisemna – pytania otwarte		
	Pisemna – test jednokrotnego wyboru		
	Pisemna – test wielokrotnego wyboru		
	Praca semestralna		
	Mieszana X (Test wielokrotnego wyboru + pytania otwarte)		
	Procentowa skala ocen za egzamin - 100% = 50		
	50%. – ocena niedostateczna (2,0) (0-25 pkt)		
- od 51 do 60 % . - ocena dostateczna (3,0), (26 pkt - 30)			
- od 61 do 70 % . - ocena dostateczna plus (3,5), (31-35pkt)			
- od 71 do 80 % . - ocena dobra (4,0), (36-40)			
- od 81 do 90 % . - ocena dobra plus (4,5), (41-45)			
- od 91 do 100 % . - ocena bardzo dobra (5,0). (46-50)			
Inna, jaka?			
Metody weryfikacji efektów uczenia się – ćwiczenia/ seminarium/ praktyka:	Ustna		
	Pisemna – pytania otwarte		
	Pisemna – test jednokrotnego wyboru		
	Pisemna – test wielokrotnego wyboru		
	Sesje sprawozdawcze i inne prace pisemne przygotowywane samodzielnie		
	Prezentacje multimedialne przygotowywane i prezentowane indywidualnie lub zespołowo X		
Zadania wykonywane w trakcie zajęć z nauczycielem akademickim			

	Zadania wykonywane w trakcie czasu przeznaczanego na pracę własną studenta
	Analiza przypadków <i>case study</i>
	Praca semestralna
	Mieszana
	Metody weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych podczas realizacji praktyk określa Regulamin praktyk UO i Instrukcja praktyki
Kryteria oceny stopnia realizacji efektów uczenia się) – wykład:	- aktywność podczas zajęć 10%; - udział w dyskusji 10%; - zaliczenie kolokwium - 80%. I ich procentowy udział, próg zaliczenia przedmiotu (ocena pozytywna): 50%
Kryteria oceny stopnia realizacji efektów uczenia się – ćwiczenia:	Tu piszemy wszystkie kryteria do ćwiczeń. - aktywność podczas zajęć - 10%; - przygotowanie prezentacji - 90%; I ich procentowy udział, próg zaliczenia przedmiotu (ocena pozytywna): 60%
23. Cele kształcenia	Celem zajęć jest ukazanie studentom wiedzy teoretycznej, umiejętności analizowania i interpretowania teorii wychowania i teorii z zakresu psychologii rozwoju zastosowania jej w praktyce w kontekście specyficznych cech zawodu nauczyciela. Celem zajęć (głównie część ćwiczeniowa) jest także kształtowanie umiejętności analizowania i syntetyzowania wiedzy teoretycznej w odniesieniu do zjawisk społecznych. W zakresie kompetencji społecznych celem zajęć jest przygotowanie studentów do poszukiwania wiedzy z zakresu psychologii rozwoju człowieka i jego wychowania, które zapewnią w przyszłości efektywne sposoby działań pomocowych.
24. TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA	
Tematyka wykładów:	Plan wykładu 1. Psychologia edukacji i wychowania - terminologia podstawowa 2. Błędy wychowawcze i ich konsekwencje dla rozwoju dziecka 3. Wybrane modele wychowawcze i edukacyjne (np. Porozumienie bez przemocy, Pozytywna Dyscyplina, Rodzicielstwo bliskości) 4. Wybrane koncepcje rozwoju człowieka a modele wychowania (np. teoria rozwoju psychospołecznego Erika Eriksona, teoria przywiązania Bowlby'ego, etapy rozwoju wg. Piageta, teoria rozwoju psychoseksualnego Freuda) 5. Kryzysy wychowawcze i rozwojowe 6. Zaburzenia rozwoju w świetle DSM-V i ICD-11
Tematyka ćwiczeń:	Plan tematyki ćwiczeń: 1. Okres prenatalny: rozwój płodu, czynniki zakłócające i optymalizujące rozwój 2. Wczesne dzieciństwo: rozwój fizyczny, emocjonalny, społeczny 3. Średnie dzieciństwo: rozwój fizyczny, motoryczny i poznawczy + profilaktyka: radzenie sobie ze złością u dziecka w wieku przedszkolnym 4. Średnie dzieciństwo: rozwój emocjonalny i społeczny + profilaktyka z zakresu zaburzeń emocjonalnych i społecznych wśród dzieci w wieku przedszkolnym (możliwość wyboru) 5. Średnie dzieciństwo: ogólne prawidłowości rozwojowe, gotowość szkolna + profilaktyka: adaptacja dziecka do szkoły Późne dzieciństwo: rozwój fizyczny, motoryczny i poznawczy + profilaktyka: stawianie granic, ustalanie zasad w szkole i środowisku domowym 6. Późne dzieciństwo: rozwój emocjonalny, osobowość + profilaktyka: budowanie relacji w rodzinie, wspólne spędzanie czasu, dbanie o potrzeby dziecka i rodzica 7. Późne dzieciństwo: rozwój społeczny + profilaktyka: jak wspierać dziecko w nauce 8. Adolescencja: zmiany fizjologiczne, funkcjonowanie poznawcze + profilaktyka: panowanie nad swoimi emocjami 9. Adolescencja: rozwój emocjonalny, obraz własnej osoby + profilaktyka: uzależnienie od telefonu/mediów społecznościowych 10. Adolescencja: rozwój społeczny, autonomia + profilaktyka: radzenie sobie ze stresem 11. Wczesna, średnia i późna dorosłość: tworzenie profilaktyki wychowawczej 12. Psychologia wychowawcza na etapach życia człowieka

Wykaz literatury:	<p>Literatura podstawowa przedmiotu: Brzezińska, A, (red.) (2005). Psychologiczne portrety człowieka, Gdańsk, GWP. Harwas-Napierała, B. i Trempała, J. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. T. 2, Warszawa, PWN. Schaffer, R. (2005). Psychologia dziecka, Warszawa, PWN. Trempała, J.(red.). (2011). Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki, Warszawa, PWN.</p>
	<p>Literatura uzupełniająca przedmiotu: Bee, H. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań, Zysk i Ska. Birch, A., Malim, T. (2001). Psychologia rozwojowa w zarysie. Od niemowlęctwa do dorosłości. Warszawa, PWN. Przetacznik-Gierowska, M. i Tyszkowa, M. (2007). Psychologia rozwoju człowieka. Zagadnienia ogólne. Warszawa, PWN. Przetacznik-Gierowska, M., Makiełło-Jarża, G. (1992). Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego. Warszawa, WSiP. Vasta, R., Haith, M., Scott, M. (1995). Psychologia dziecka, Warszawa, PWN. Wadsworth, B. (2000). Teoria Piageta. Poznawczy i emocjonalny rozwój dziecka. Warszawa, WSiP.</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ				
a) Obszary	b) Symbol Odniesienie się do standardów kształcenia	c) Symbol i treść efektu uczenia się dla przedmiotu	d) Metody weryfikacji efektów uczenia się	e) Forma zajęć / kryteria oceny stopnia realizacji efektów
Wiedza	W 1	Student(ka) zna i rozumie zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	Kolokwium, Obserwacja pracy studenta Dyskusja	<p>Wykład - aktywność podczas zajęć, kolokwium</p> <p>Ćwiczenia – aktywność podczas zajęć, przygotowanie prezentacji, wykonanie zadań realizowanych podczas zajęć,</p>
	W2	Student(ka) zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej		
	W3	Student(ka) zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne		
	W4	Student(ka) zna i rozumie rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów		
Umiejętności	U1	Student(ka) potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów		

	U2	Student(ka) potrafi adekwatnie dobrać, stworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych		
	U3	Student(ka) potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym		
	U4	Student(ka) potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli		
Kompetencje społeczne	K1	Student(ka) potrafi rozwiązywać konflikty w sposób profesjonalny w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.		
	K2	Student(ka) potrafi budować relacje oparte na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej		
	K3	Student(ka) potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią		

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącym:	Wykład	15 godzin
	Ćwiczenia	30 godzin
	Praktyka	-
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym ¹ : dostępność na konsultacjach	5 godzin
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącym:	Studiowanie literatury	10 godzin
	Przygotowanie prac pisemnych	-
	Przygotowanie projektu / prezentacji / teczki	5 godzin
	Przygotowanie do egzaminu	10 godzin
Ogólny bilans czasu pracy		75 godzin
Liczba punktów ECTS		3 pkt ECTS

¹ Inne formy kontaktu bezpośredniego, np. udział w zaliczeniu lub egzaminie, realizacja projektu w placówce, raportowanie z realizacji projektu, prezentacja wniosków z realizacji studium przypadku, udział w wyjazdach studyjnych i inne.

DODATKOWE INFORMACJE

Kontakt: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie kierunku Praca socjalna: <http://pracasocjalna.uni.opole.pl/> oraz Instytutu Nauk Pedagogicznych: www.inp.uni.opole.pl

Okres ważności Karty przedmiotu: rok akademicki 2024/2025

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Pedagogika szkolna				
	ENG: School pedagogy				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Zajęcia międzywydziałowe	Kierunek	Ścieżka nauczycielska		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Anna Malec				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	Metody dydaktyczne: <i>wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną</i>		<i>wykład z prezentacją multimedialną</i>	
<u>Ćwiczenia</u>	15	<i>ćwiczenia praktyczne, analiza tekstów, dyskusja (związana z wykładem, wielokrotna, "burza mózgów", panelowa, metaplan), metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, metoda projektu,</i>		<i>analiza tekstów, dyskusja, metoda problemowa, metoda przypadków, metoda sytuacyjna,</i>	
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną/ zaliczenie z oceną		Formy zaliczenia (weryfikacja efektów uczenia się)	
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Do głównych zadań pedagogiki szkolnej, pojmowanej jako teoria i praktyka zmiany kultury szkoły, należy aktywizacja sił społecznych, podtrzymywanie stanu aktywności oraz racjonalne ukierunkowanie procesu aktywizowania. Przedsięwzięcia w obszarze pedagogiki szkolnej związane są z tworzeniem zmiany w kulturze szkoły, zapewnieniem ciągłości zachowań, brakiem zgody na przypadkowość i niesystematyczność. Dotyczą rozwijania zdolności i umiejętności w zakresie planowania, organizowania i realizacji procesu kształcenia, doskonalenia umiejętności wychowawczych, diagnozowania potrzeb i problemów uczniów oraz opracowywanie strategii ich rozwiązywania, doskonalenia kompetencji w zakresie oceniania osiągnięć uczniów i dostosowywania procesu nauczania do ich możliwości				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogika szkolna jako subdyscyplina pedagogiczna – podstawowe założenia. Nowe doktryny i paradygmaty w pedagogice szkolnej. Podstawowe obszary zainteresowań i związane z nimi badania. 2. Rozwój pedagogiki szkolnej w kontekście praw człowieka i idei współczesnego świata. Umocowanie szkoły w środowisku społecznym. 3. Nauczyciel jako kreator procesu kształcenia. Idea podmiotowości. Kompetencje zawodowe nauczyciela – dydaktyczne i wychowawcze. Relacja uczeń-nauczyciel. Partnerstwo dwupodmiotowość. 4. Integrowanie klasy szkolnej. Budowanie spójności klasy szkolnej jako podstawa skutecznego procesu kształcenia. Status społeczny uczniów w klasie szkolnej 5. Przegląd głównych teorii nauczania i uczenia. Wybrane aspekty motywowania uczniów do nauki. Motywowanie uczniów do nauki i rozwoju indywidualnego. 6. Podstawowe założenia pracy szkoły i warunki ich realizacji. Opracowanie koncepcji pracy szkoły w kontekście celów dydaktycznych i wychowawczych. 7. Zasady, formy i metody kształcenia a osiągnięcia szkolne uczniów. <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie pracy szkoły. Tworzenie i realizacja programów edukacyjnych w perspektywie dokumentacji szkolnej i pozaszkolnej. Program ukryty, programy autorskie. 2. Sprawdzanie osiągnięć szkolnych. Istota sprawdzania osiągnięć szkolnych uczniów. Metody sprawdzania. 3. Ocena w procesie edukacyjnym Znaczenie informacji zwrotnej. Różne sposoby oceniania. Zasady oceniania i podstawowe trudności. Ocenianie kształtujące - znaczenie w edukacji. 4. Uczniowie o specjalnych i specyficznych potrzebach edukacyjnych w systemie oświatowym, pojęcia i problemy, istota, zakres i źródła. Zróżnicowane sposoby kształcenia. 5. Współpraca szkoły z rodzicami, zasady dobrego kontaktu. Nauczyciel inicjatorem dobrych relacji. Partnerstwo edukacyjne. 6. Efektywność pracy szkoły. Mierzenie jakości przy szkoły. Monitoring pedagogiczny. 7. Wprowadzanie zmian wpływających na podnoszenie jakości pracy szkoły. Cele realizacji innowacji pedagogicznych w szkole. 8. Powodzenia i niepowodzenia szkolne. Warunki powodzenia szkolnego. Rodzaje niepowodzeń szkolnych i ich skutki. Przewyciężanie niepowodzeń w nauce. Praca dydaktyczna z uczniem „trudnym”. Diagnozowanie trudności ucznia. Pomoc i konsultacje specjalistów. Profilaktyka dydaktyczna.
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – wykład</p>	<p>Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2007, wyd. „Impuls”;</p> <p>Buehl D., Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2004, cz. II.</p> <p>Dorczak R., Modele współpracy szkoły z organizacjami w środowisku lokalnym w: Mazurkiewicz G. (red.), Jakość edukacji. Różnorodne perspektywy. 2012, s. 311-331</p> <p>Feinber W., Soltis J., Szkoła i społeczeństwo, WSiP, Warszawa 2000, rozdz. 1 i 8.</p> <p>Gofron A., Adamska-Staroń M., Podstawy edukacji. Ciągłość i zmiana, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2009, II.</p> <p>Guzy A., Krzyżyk D., (red.) Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 2012 T.1</p> <p>Guzy A., Niesporek-Szamburska B., (red.) Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 2013</p> <p>Kołodziejczy W., Polak M., Jak będzie zmieniać się edukacja. Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia, Instytut Obywatelski, Warszawa 2011, s. 17-34, 55-74; http://www.institutobywatelski.pl/wpcontent/uploads/2011/11/edukacja_kolodziejczyk-polak_internet.pdf.</p> <p>Kujawiński J., Ewolucja szkoły i jej współczesna wizja, UAM, Poznań 2010, s. 15-100;</p> <p>Kwieciński Z., Edukacja polska wobec przełomów i wyzwań. Reformy w świecie pozorów, w: Edukacja dla rozwoju, red. J. Szomburg, P. Zbieranek, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2010,</p> <p>Niemierko B., Między oceną szkolną a dydaktyką. Blżej dydaktyki, Warszawa 2001, WSiP;</p> <p>Literatura uzupełniająca</p>

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – ćwiczenia)	<p>Balachowicz J., Style działań edukacyjnych nauczycieli klas początkowych. Między uprzedmiotowieniem a podmiotowością, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, Warszawa 2009.</p> <p>Dolata R., Szkoła – segregacje – nierówności, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008.</p> <p>Kałuszyński M., Nauczyciel i uczeń. Problemy etyczne wychowania i nauczania, Wydawnictwo Atla 2, Wrocław 2002.</p> <p>Kwieciński Z., Wykluczanie, wydanie drugie poszerzone, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2002</p>						
Weryfikacja efektów uczenia się							
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)				Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)		
M_N_W01	odpowiedź ustna,						
M_N_WO2	opracowywanie zagadnień,						
M_N_WO3	aktywność w czasie zajęć				zadania cząstkowe 40%		
M_N_W15	Ocenianie aktywności na zajęciach,						
M_N_UO2	śledzenie i ocenianie zaangażowania,				opracowanie projektu 60%		
M_N_U10	udziału w dyskusjach, czy podczas						
M_N_UO3	zadawania pytań						
M_N_UO7	symulowanie sytuacji zawodowych						
M_N_KO3	obserwacja zachowania studentów						
M_N_KO6	podczas zajęć, ocenianie zaangażowania						
M_N_KO1	motywacji, pracy w grupie						
M_N_KO7							
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/semi naria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy</u> własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				15	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				5	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zajęć					Nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia i egzaminu				10	Nie dotyczy	
	Inne....						
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			amalec@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_W01	Zna cele, zadania i funkcje pedagogiki szkolnej jako subdyscypliny pedagogiki	X
M_N_W02	Zna główne teorie nauczania i uczenia oraz teoretyczne aspekty monitorowania, mierzenia jakości pracy szkoły i oceniania osiągnięć szkolnych uczniów	X
M_N_W03	Zna główne założenia kompetencji zawodowych nauczyciela w obszarze integracji, budowania spójności klasy szkolnej w kontekście osiągania celów dydaktycznych i wychowawczych	X
M_N_W15	Zna istotę planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej: zasady, metody i formy pracy	X
		X
Symbol	Umiejętności	
M_N_U02	Potrafi zaplanować i zorganizować pracę opiekuńczo- wychowawczą dobierając odpowiednie metody, formy i środki dydaktyczne	x
M_N_U10	Potrafi oceniać i monitorować osiągnięcia szkolne, wykorzystując informacje zwrotne w obszarze stymulowania uczniów do pracy nad własnym rozwojem	X
M_N_U03	Potrafi analizować działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji	X
M_N_U07	Potrafi podejmować pracę z uczniami o specyficznych potrzebach edukacyjnych, rozwijając ich uzdolnienia i zainteresowania	X
		X
		X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_KO3	Ma świadomość potrzeby prowadzenia zróżnicowanych działań pedagogicznych w stosunku do uczniów ze specjalnymi i specyficznymi potrzebami edukacyjnymi	X
M_N_KO6	Docenia znaczenie kwerendy innowacyjnych rozwiązań w diapazonie nowych możliwości edukacyjnych i budowania praktycznego warsztatu nauczyciela i wychowawcy	X
M_N_KO1	Posiada zdolność empatii, rozumienia innych ludzi, umiejętność skutecznego porozumiewania, słuchania bez uprzedzeń	X
M_N_KO7	Stymuluje i rozwija współpracę z rodzicami, innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka zawodowa śródroczna wiedza o społeczeństwie (szkola podstawowa)				
	ENG: Midterm Practice Civics (primary school)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	15	Praktyka	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela wiedzy o społeczeństwie. (15 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury C. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: J. Korzeniowski, M. Machałek, <i>Edukacja obywatelska w szkole: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2011. G. Petty G., <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i>, Sopot 2018. <i>Europejska polityka społeczna</i>, pod red. R. Gabryszczak i D. Magierka, Warszawa 2011. <i>Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej</i>, red. A. Cudowska, Warszawa 2011. <i>Edukacja społeczna wobec problemów współczesnego człowieka i społeczeństwa</i>, pod red. J. Piekarskiego et al.: Centrum Upowszechniania Innowacji w Edukacji, Łódź 2010. <i>Edukacja i stratyfikacja społeczna</i>, praca zbiorowa pod red. T. Gmerka, Poznań 2003. <i>Edukacja w społeczeństwie wiedzy</i>, red. K. Denek, Sosnowiec 2010. <i>Wspólnoty z perspektywy edukacji międzykulturowej</i>, red. J. Nikitorowicz, J. Muszynski, M. Sobecki, Białystok 2009. A. Walicki, <i>Trzy patriotyzmy</i>, Warszawa 1991. A. Kula, <i>Patriotyzm przyszłości</i>, Warszawa 2004. A. Borzym, J. Sadowski, <i>Polscy ojcowie Europy</i>, Warszawa 2007. <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.</i></p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_D1/E1.K 01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.K 05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.K 07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D2/E2.K 01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 30	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	15	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	15
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				
	Przygotowanie zajęć			10	
	Przygotowanie do zaliczenia				
	Inne....				
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji wiedzy o społeczeństwie jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji wiedzy o społeczeństwie i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z wiedzy o społeczeństwie	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego Uczniów	X
M_N_ D1/E1.U07	Student potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela wiedzy o społeczeństwie metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka śródroczna historia (szkoła podstawowa)				
	ENG: Midterm Practice History (Elementary School)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Praktyka	30	Praktyka	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji historii w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela historii. (30 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury D. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009. Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002. Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągga z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010. Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998 Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006. Pietrański Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008. Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000. <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004. Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007. B. Literatura uzupełniająca Arends R. I., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994. Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2000. Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., <i>Najpierw rzeczy najważniejsze</i>, Warszawa 1998. Glasser W., <i>Każdy może osiągnąć sukces</i>, Łódź 2005. Hamer H., <i>Klucz do efektywności nauczania</i>, Warszawa 1994. Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1994. Nęcka E., <i>Trening twórczości</i>, Warszawa 2012. Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995. Rose C., Nicholl M. J., <i>Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku</i>, Warszawa 2003. Seiwert L. J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 2003. <i>Sztuka nauczania</i>, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992. Szymański M.S., <i>O metodzie projektów</i>, Warszawa 2000.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_D2/E2.U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D2/E2.U02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D2/E2.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)		Ilość godzin praktycznych w <u>kontakcie z prowadzącym</u>
						30
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				5	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					
	Przygotowanie zajęć					25
	Przygotowanie do zaliczenia					
	Inne....					
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji historii jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści historycznych i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji historii i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z historii	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego Uczniów	X
M_N_ D1/E1.U07	Student potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela historii, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela historii metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Emisja głosu				
	ENG: Voice emission				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Zajęcia międzywydziałowe	Kierunek	Ścieżka nauczycielska		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Tomasz Michalewski				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Wykład	15	Wykład	Wykład konwersatoryjny		
Ćwiczenia	15	Ćwiczenia oddechowe, artykulacyjno-oddechowe, dykcyjne, emisyjne	Dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>C 1 – Kształcenie umiejętności prawidłowego posługiwania się głosem w pracy zawodowej;</p> <p>C 2 – Poszerzenie możliwości głosowych, świadomości ciała, poprawienie techniki mowy i wyrazistości wypowiedzi;</p> <p>C 3 – .Dostarczenie wiedzy na temat budowy, funkcjonowania oraz higieny narządu głosu.</p>				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa oraz działanie aparatu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego z punktu widzenia ich optymalnego wykorzystania w zawodowej pracy głosem. 2. Rola oddechu w prawidłowym wytwarzaniu dźwięków mowy. Omówienie rodzajów oddechu. Znaczenie oddychania dla emisji głosu. Rozpoznawanie własnego sposobu oddychania, ćwiczenia oddechowe. 3. Zasady poprawnej wymowy polskiej. 4. Funkcje postawy ciała w prawidłowej emisji głosu. 5. Artykulacja i dykcja. 6. Sztuka mówienia (ekspresja wypowiedzi, mowa ciała). 7. Styl życia jako ważny czynnik wpływający na proces emisji głosu. 8. Podstawowe uwarunkowania prawidłowej higieny głosu w pracy nauczyciela. 9. Choroby głosowe nauczycieli. 10. Profilaktyka i rehabilitacja głosu. <p>Ćwiczenia:</p> <p>Część praktyczną wypełnią następujące ćwiczenia: relaksacyjne, oddechowe, motoryki narządów mowy, prowadzenia głosu z wykorzystaniem rezonatorów, ćwiczenia artykulacyjne, dykcyjne oraz ćwiczenia praktyki mowy publicznej z umiejętnym wykorzystaniem intonacji, barwy i dynamiki głosu w emocjonalnym przekazie tekstu. Realizowane będą również ćwiczenia interpretacji tekstu z wykorzystaniem poznanych technik artykulacyjnych i technik oddechowych.</p>	
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – wykład)</p>	<p>J. D. Bednarek, <i>Ćwiczenia wyrazistości mowy</i>, Wrocław 2002. B. Ciecierska-Zajdel, <i>Trening głosu</i>, Warszawa 2012. K. Linklater, <i>Uwolnij swój głos</i>, Kraków 2012. M. Przybysz-Piwko (red.) <i>Emisja głosu nauczyciela</i>, Warszawa 2006.</p>	
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – ćwiczenia)</p>	<p>K. Gawęda, J. Łazewski, <i>Uczymy się poprawnej wymowy</i>, Warszawa 1995. E. Niebudek-Bogusz (red.), <i>Rehabilitacja zawodowych zaburzeń głosu. Poradnik dla nauczycieli</i>, Łódź 2011. G. Poźniak, <i>Mówię świadomie i poprawnie. Pytania - odpowiedzi - ćwiczenia</i>. Opole 2012.</p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu</p> <p>(symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu:</p> <p>(np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny:</p> <p>(proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>M_N_W13</p>	<p>Odpowiedź ustna</p>	<p>Poprawne odpowiedzi na pytania</p>

M_N_C.W07	Odpowiedź ustna	Poprawne odpowiedzi na pytania					
M_N_U16	ćwiczenia emisyjne	Poprawne wykonanie ćwiczeń emisyjnych					
M_N_C.U07	ćwiczenia emisyjne	Poprawne wykonanie ćwiczeń emisyjnych					
M_N_C.K02	ćwiczenia emisyjne	Poprawne wykonanie ćwiczeń emisyjnych					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)				B. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (podkreślić właściwe)	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				10	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				5	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zajęć					Nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				15	Nie dotyczy	
	Inne....						
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi							
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_W13	Podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	X
M_N_C.W07	Znaczenie języka jako narzędzi pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększenia aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_U16	Posługiwanie się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	X
M_N_C.U07	Posługiwanie się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_C.K02	Skuteczne korygowanie swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej				
	ENG: History didactics in secondary school.				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	4	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur, Bartłomiej Janicki (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	60	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przygotowanie dydaktyczne i merytoryczne studentów do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie nauczania przedmiotów historia.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmioty historyczne w szkołach ponadpodstawowych w świetle podstawy programowej kształcenia ogólnego (1h) 2. Specyfika metod nauczania i środków dydaktycznych. (1h) 3. Przenikanie faktów politycznych, gospodarczych, społecznych, kulturowych. (1h) 4. Zadania szkoły w zakresie prezentacji obrazu przeszłości. (1h) 5. Podstawa programowa historii. (1h) 6. Ogólne cele kształcenia historycznego uczniów. 7. Taksonomia celów nauczania historii(1h) 8. Znaczenie doboru metod w procesie kształcenia historycznego. (1h) 9. Klasyczne zasady nauczania. (1h) 10. Lekcje historii, jej typy i zasadnicze ogniwa. (1h) 11. Formy utrwalania wiedzy. (1h) 12. Kontrola i ocena. (1h) 13. Teksty źródłowe w nauczaniu historii. (1h) 14. Konkursy i olimpiady historyczne (1h) 15. Podsumowanie zajęć(1h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści (2h) 2. Kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu w szkole ponadpodstawowej. (4h) 3. Program nauczania. Zasady konstrukcji, ocena. Roczny plan pracy. (4h) 4. Metody i formy nauczania i uczenia się historii w szkole ponadpodstawowej. (8h) 5. Metody utrwalania i kontroli wiedzy uczniów. (4h) 6. Przedmiotowy system oceniania. (2h) 7. Standardy wymagań maturalnych. Przygotowanie ucznia do matury. (4h) 8. Nauka pisania wypracowania maturalnego z historii (4h) 9. Warsztat pracy nauczyciela. (4h) 10. Aktywno-refleksyjny model kształcenia historycznego. (2h) 11. Indywidualizacja procesu nauczania. (2h) 12. Treści nauczania a rozwój intelektualny, emocjonalny i kompetencje uczniów (2h) 13. Źródła w szkolnej edukacji historycznej na poziomie szkoły ponadpodstawowej (4h) 14. Historiografia i możliwości jej wykorzystania w nauczaniu historii na poziomie szkoły ponadpodstawowej (2h) 15. Podręczniki i pomoce dydaktyczne w szkolnej edukacji historycznej na poziomie szkoły ponadpodstawowej (4h) 16. 45 minut na wiele sposobów, czyli budowa lekcji historii w szkole ponadpodstawowej (4h) 17. Pozaszkolne i pozalekcyjne formy kształcenia historycznego uczniów szkoły ponadpodstawowej (4h)
---------------------------------	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury – wykład</p> <p>B. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <p>Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009.</p> <p>Choraży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008.</p> <p>Dydaktyka Historii. Nowe perspektywy, red. nauk. D. Konieczka-Śliwińska, Warszawa 2023.</p> <p>Edukacja historyczna w szkole. Teorii i praktyka, red. E. Choraży, D. Konieczka-Śliwińska, S. Roszak, Warszawa 2008.</p> <p>Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010.</p> <p>Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998</p> <p>Kujawska M., <i>Problemy współczesnej edukacji historycznej</i>, Poznań 2001.</p> <p>Maternicki J., C. Majorek, A. Suchoński, <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1993.</p> <p>Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994.</p> <p><i>Metodyka nauczania historii w szkole podstawowej</i>, red. C. Majorek, Warszawa 1988. <i>Dydaktyka nauczania historii w szkole podstawowej</i>, red. J. Centkowski, Warszawa 1989. <i>Nauczanie historii w szkole średniej. Materiały metodyczne</i>, red. J. Centkowski, Warszawa 1990.</p> <p>Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006.</p> <p>Pietrasieński Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008.</p> <p>Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000.</p> <p>Słowikowski T., <i>Metodyka nauczania historii</i>, Warszawa 1967, 1972, 1975.</p> <p>Szybka C., <i>Metodyka nauczania historii w szkole średniej</i>, Warszawa 1966.</p> <p>Unger P., <i>Muzea w nauczaniu historii</i>, Warszawa 1988.</p> <p><i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004.</p> <p>Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p><i>Nowe drogi w nauczaniu historii. Współczesna dydaktyka niemiecka</i>, red. J. Centkowski, J. Maternicki, K. Pellens, H. Süßmuth, Rzeszów 1999.</p> <p>J. Maternicki, <i>Dydaktyka historii w Polsce 1773–1918</i>, Warszawa 1974.</p> <p>J. Maternicki, <i>Polska dydaktyka historii 1918–1939. Materiały i komentarze</i>, Warszawa 1978.</p> <p>B. Jakubowska, <i>Przeobrażenia w szkolnej edukacji historycznej w Polsce w latach 1944–1956</i>, Warszawa 1986.</p> <p>M. Bieniek, <i>Obudowa dydaktyczna polskich podręczników historii 1795–1914</i>, Olsztyn 2001.</p> <p>A. Zielecki, <i>Struktura treści a myślenie historyczne</i>, Rzeszów 1978.</p> <p>J. Rulka, <i>Wpływ filmu na rozwój myślenia historycznego uczniów</i>, Bydgoszcz 1969.</p> <p>A. Suchoński, <i>Przezrocza w nauczaniu historii</i>, Warszawa 1975.</p> <p><i>Świadomość historyczna jako przedmiot badań historycznych, socjologicznych i historyczno-dydaktycznych</i>, red. J. Maternicki, Warszawa 1985.</p> <p>M. Dąbrowa, <i>Szkolne wycieczki historyczne</i>, Warszawa 1975.</p> <p><i>Muzeum w nauczaniu historii</i>, red. A. Zielecki, Rzeszów 1989.</p> <p>J. Tazbirowa, <i>Źródła historyczne w nauczaniu historii</i>, Warszawa 1971.</p> <p>A. Paner, M. Kosznicki, <i>Metody wprowadzania, utrwalania i kontroli nowego materiału na lekcji historii</i>, Gdańsk 1994.</p> <p><i>Edukacja historyczna w reformowanej szkole</i>, cz. 1: <i>Założenia metodyczne</i>, cz. 2: <i>Propozycje rozwiązań praktycznych</i>, red. A. Zielecki, Kraków 2000.</p> <p>A. Zielecki, <i>Środki dydaktyczne w nauczaniu i uczeniu się historii</i>, Rzeszów 1976.</p> <p><i>Po co uczyć historii?</i>, red. C. Majorek, Warszawa 1989.</p> <p><i>Podręcznik historii – perspektywy modernizacji</i>. Materiały konferencji naukowej w Poznaniu w 1993 roku, red. M. Kujawska, Poznań 1994.</p> <p><i>Przeszłość w szkole przyszłości</i>. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji naukowej „Podręcznik historii dla szkoły XXI wieku”, Częstochowa, 20–22 V 1997, red. J. Walczak i A. Zielecki, Częstochowa 1997.</p> <p>B. Kubis, <i>Poznawcze i kształcące walory literatury dokumentu osobistego</i>, Opole 2007</p> <p>Roczniki „Wiadomości Historycznych”</p> <p>Wykaz literatury – ćwiczenia</p> <p>Edukacja historyczna w szkole. Teorii i praktyka, red. E. Choraży, D. Konieczka-Śliwińska, S. Roszak, Warszawa 2008.</p> <p>M. Bieniek, <i>Dydaktyka Historii. Wybrane zagadnienia</i>, Olsztyn 2009.</p> <p><i>Pamięć w edukacji historycznej</i>, [w:] <i>Wielka zmiana. Historia wobec wyzwań...</i>, Warszawa –</p>
---	---

	<p>Lublin 2021, s. 439-597.</p> <p><i>Nauczanie historii w szkole średniej. Materiały metodyczne</i>, red. J. Centkowski, Warszawa 1990.</p> <p>J. Maternicki, C. Majorek, A. Suchoński, <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1993.</p> <p>M. Kujawska, <i>Problemy współczesnej edukacji historycznej</i>, Poznań 2001.</p> <p>A. Zielecki, <i>Wprowadzenie do edukacji historii</i>, Kraków 2007.</p> <p><i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, red. J. Maternicki, Warszawa 2004.</p> <p>E. Biłos, <i>Regionalizm kreatywny w nowoczesnej szkole</i>, Częstochowa 1998.</p> <p>J. Matkowski, <i>Historia i wychowanie</i>, Warszawa 1990.</p> <p><i>Toruńskie Spotkania Dydaktyczne. Tomy I-XII</i>, Toruń 2004-2018.</p> <p>Roczniki „Wiadomości Historycznych” z lat 1989-2022</p>	
<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>Arends R. I., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994.</p> <p>Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001.</p> <p>Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009.</p> <p>Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002.</p> <p>Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2000.</p> <p>Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008.</p> <p>Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., <i>Najpierw rzeczy najważniejsze</i>, Warszawa 1998.</p> <p>Glasser W., <i>Każdy może osiągnąć sukces</i>, Łódź 2005.</p> <p>Hamer H., <i>Klucz do efektywności nauczania</i>, Warszawa 1994.</p> <p>Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010.</p> <p>Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998</p> <p>Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1994.</p> <p>Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994.</p> <p><i>Nauczanie historii w szkole średniej. Materiały metodyczne</i>, red. J. Centkowski, Warszawa 1990.</p> <p>Nęcka E., <i>Trening twórczości</i>, Warszawa 2012.</p> <p>Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995.</p> <p><i>Pamięć w edukacji historycznej</i>, [w:] <i>Wielka zmiana. Historia wobec wyzwań...</i>, Warszawa – Lublin 2021, s. 439-597.</p> <p>Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006.</p> <p>Pietrasiński Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008.</p> <p>Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000.</p> <p>Roczniki „Wiadomości Historycznych” z lat 1989-2022</p> <p>Rose C., Nicholl M. J., <i>Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku</i>, Warszawa 2003.</p> <p>Seiwert L. J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 2003.</p> <p><i>Sztuka nauczania</i>, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992.</p> <p>Szymański M.S., <i>O metodzie projektów</i>, Warszawa 2000.</p> <p><i>Toruńskie Spotkania Dydaktyczne. Tomy I-XII</i>, Toruń 2004-2018.</p> <p><i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004.</p> <p>Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie.</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy</p>

W_13	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W_15	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W-17	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_04	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_01	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_04	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_07	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_13	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_14	Wykład: Zaliczenie ustne oraz docenienie umiejętności formułowania pytań w trakcie i jak i po wykładzie. Ćwiczenia:	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_15	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy

U_16	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii		Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy				
K_01	Aktywność w trakcie zajęć		Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy				
K_02	Aktywność w trakcie zajęć		Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy				
K_03	Aktywność w trakcie zajęć		Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy				
K_07	Aktywność w trakcie zajęć		Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy				
K_10	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje historii		Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy				
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)						GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	4	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 120		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	75	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	60	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				5	nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				30	nie dotyczy	
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań				...	nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				10	nie dotyczy	
	Inne....				...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			mbialokur@uni.opole.pl bartlomiej.janicki@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			https://www.historia.uni.opole.pl/				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w dydaktyce historii różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym	X
K_W13	Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń zagadnień związanych z dydaktyką historii	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę z zakresu przedmiotu historia	X
K_W17	Student posiada wiedzę o sposobach i metodach nauczania przedmiotu historia, jak też z zakresu dydaktyki historii (na tle dydaktyki ogólnej), popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy na temat dydaktyki historii z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach edukacyjnych	X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w pracy badawczej, jak i w działalności związanej z popularyzacją i nauczaniem historii terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych	X
K_U13	Student posiada pogłębione umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji zadań związanych z nauczaniem historii	X
K_U14	Student wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji wiedzy historycznej z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.	X
K_U15	Student potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą, jak i członka zespołu w pracy badawczej, dydaktycznej, dydaktyczno-wychowawczej i związanej z popularyzacją wiedzy z zakresu przedmiotu historia	X
K_U16	Student potrafi stosować różnorodne metody nauczania i upowszechniania wiedzy z zakresu nauk historycznych i pokrewnych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju niezbędnego w pracy nauczyciela historii jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy	X
K_K02	Student systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach, ze szczególnym uwzględnieniem działalności dydaktycznej i popularyzacji historii	X
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauki historycznej dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K09	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością, jak i umiejętnościami niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji historii w różnych instytucjach naukowych, oświatowy, kultury i administracji Publicznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Personalizacja procesu kształcenia nauczycieli z elementami tutoringu				
	ENG: Personalization of the teacher education process with elements of tutoring				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Zajęcia międzywydziałowe	Kierunek	Ścieżka nauczycielska		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e	Anna Malec				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Warsztaty</u>	15	Metody problemowe, dyskusja, praca z tekstem, działań praktycznych			
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	<p>Uświadomienie i przygotowanie studentów do indywidualnego kontaktu z uczniami- który stanowi istotę tutoringu, a jednocześnie pozwala opiekunowi rozpoznać nie tylko ograniczenia w obszarze osobowości czy emocji podopiecznego, ale przede wszystkim jego mocne strony, talenty, zainteresowania, przekonania, poglądy oraz stosunek do siebie i innych, zdobycie praktycznych umiejętności planowania pracy oraz dostosowania działań do zróżnicowanych możliwości i potrzeb uczniów, doskonalenie umiejętności włączenia rodziców do współpracy i wspierania rozwoju uczniów</p>				
Treści programowe	<p>Koncepcja nauczania zróżnicowanego – typy koncepcji różnicowania w pracy edukacyjnej Edukacja zróżnicowana jako pogłębienie modelu edukacji spersonalizowanej Personalizm i pedagogika personalistyczna Metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzeba przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie rozpoznawanie i sposoby pracy z uczniem zdolnym Program kształcenia jako propozycja rozwijania wielokierunkowej aktywności – analiza, interpretacja, modyfikacje Tutoring wychowawczy i dydaktyczny jako alternatywna forma pracy z uczniem, cechy tutoringu, proces tutoringu, odpowiedzialność Tutora Praktyczne rozwiązania – przykłady zadań i scenariusze, projekty edukacyjne</p>				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej</p> <p>(pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego – wykład</p>	<p>Buehl D., <i>Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się</i>, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2004, cz. II.</p> <p>Brzezińska, A.I., Rycielska, L., <i>Tutoring jako czynnik rozwoju ucznia i nauczyciela</i>. W: P. Czekierda, M. Budzyński, J. Traczyński, Z. Zalewski, A. Zembrzuska (red.). <i>Tutoring w szkole. Między teorią a praktyką zmiany edukacyjnej</i>. Wydawnictwo Towarzystwa Edukacji Otwartej, Wrocław 2009</p> <p>Christ M., <i>Indywidualizacja procesu kształcenia uczniów edukacji wczesnoszkolnej</i> Ujęcie z perspektywy międzyludzkich różnic w zakresie zdolności kierunkowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2015</p> <p>Czekierda P., Fingas B., Szala M., <i>Tutoring. Teoria, praktyka, studia przypadków</i>, Wrocław 2016</p> <p>Denek K., Koszyc T., Lewandowski M., <i>Edukacja jutra</i>, Wrocław 2004.</p> <p>Janowski A., <i>Pedagogika praktyczna</i>, Warszawa 2002.</p> <p>Karpińska, A. i Zińczuk, M. <i>Indywidualizacja procesu nauczania – teoretyczno-dydaktyczne ujęcie problemu</i>. W: E. Skrzetuska (red.), <i>Problemy edukacji wczesnoszkolnej</i>. Indywidualizacja – uzdolnienia – refleksja nauczyciela. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2011</p> <p>Malec A., <i>Współczesne trendy edukacji</i> pod redakcją Ewy Smak, Katarzyny Wereszczyńskiej, Anny Malec, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2015,</p> <p>Malec A., <i>O dylematach edukacyjnych nauczyciela XXI wieku</i> [w:] Smak E., Wereszczyńska K.,</p> <p>Malec A., <i>Profesjonalne kompetencje nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w procesie wspomagania ucznia zdolnego</i>, [w:] Smak E., Włoch A., Garbiec M., Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2015,</p> <p>Piotrowski, E., <i>Różnice indywidualne jako podstawa procesu indywidualizacji edukacji szkolnej</i>. W: J. Grzesiak (red.), <i>Ewaluacja i innowacje w edukacji. Ewaluacja w dialogu – dialog w ewaluacji</i>, Wydawnictwo PWSZ, Kalisz – Konin 2008.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_W08	odpowiedź ustna,	
M_N_W03	aktywność w czasie zajęć	
M_N_W06	zadania projekcyjne	zadania projekcyjne
M_N_U04	ocenie aktywności na zajęciach,	
M_N_U03	śledzenie i ocenianie zaangażowania,	symulowanie sytuacji zawodowych
M_NU06	zadania projekcyjne, sytuacyjne,	
M_N_K01	zadawania pytań, rozwiązywanie problemów	rozwiązywanie problemów
M_N_K02	symulowanie sytuacji zawodowych	
M_N_K03	obserwacja pracy w grupie	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)

Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 30		
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	15	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: warsztaty	15	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury				5	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				5	Nie dotyczy	
	Przygotowanie zajęć				5	Nie dotyczy	
	Przygotowanie do zaliczenia				5	Nie dotyczy	
	Inne....						
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi			amalec@uni.opole.pl				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_W08	student potrafi określić i zna znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, zna funkcje i cele edukacji szkolnej, potrafi scharakteryzować modele współczesnej szkoły,	X
M_N_W03	potrafi opisać rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela dotyczące rozpoznawania i wspierania indywidualnych zdolności i zainteresowań uczniów	X
M_N_W06	zna teoretyczne założenia i próby implementacji idei tutoringów w polskim systemie nauczania	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_U04	student potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów	X
M_N_U03	Student potrafi zidentyfikować obszary zainteresowań uczniów, określić ich wagę i stopień zadowolenia z posiadanej wiedzy w danym obszarze, tak aby zaproponować obszar i cel wspólnego działania	X
M_N_U06	podjmuje próby określania ścieżki intelektualnego i moralnego rozwoju uczniów – wykorzystując relacje mistrz- uczeń	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_K01	studenta powinna charakteryzować postawa otwartości na problematykę wychowania dzieci i młodzieży	X
M_N_K02	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	X
M_N_K03	potrafi okazać empatię uczniom oraz zapewnia im wsparcie i pomoc	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka śródroczna wiedza o społeczeństwie (szkoła ponadpodstawowa)				
	ENG: Midterm Practice Civics (high school)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	1	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnokademycki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	15	<u>Praktyka</u>	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela wiedzy o społeczeństwie. (15 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury E. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: J. Korzeniowski, M. Machałek, <i>Edukacja obywatelska w szkole: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2011. G. Petty G., <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i>, Sopot 2018. <i>Europejska polityka społeczna</i>, pod red. R. Gabryszczak i D. Magierka, Warszawa 2011. <i>Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej</i>, red. A. Cudowska, Warszawa 2011. <i>Edukacja społeczna wobec problemów współczesnego człowieka i społeczeństwa</i>, pod red. J. Piekarskiego et al.: Centrum Upowszechniania Innowacji w Edukacji, Łódź 2010. <i>Edukacja i stratyfikacja społeczna</i>, praca zbiorowa pod red. T. Gmerka, Poznań 2003. <i>Edukacja w społeczeństwie wiedzy</i>, red. K. Denek, Sosnowiec 2010. <i>Wspólnoty z perspektywy edukacji międzykulturowej</i>, red. J. Nikitorowicz, J. Muszynski, M. Sobecki, Białystok 2009. A. Walicki, <i>Trzy patriotyzmy</i>, Warszawa 1991. A. Kula, <i>Patriotyzm przyszłości</i>, Warszawa 2004. A. Borzym, J. Sadowski, <i>Polscy ojcowie Europy</i>, Warszawa 2007. <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.</i></p>	
<p>Weryfikacja efektów uczenia się</p>		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_D1/E1.K05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D1/E1.K07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D2/E2.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	1	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 30
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	15	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym
				15
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			
	Przygotowanie zajęć			10
	Przygotowanie do zaliczenia			
Inne....				
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji wiedzy o społeczeństwie jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji wiedzy o społeczeństwie i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z wiedzy o społeczeństwie	X
M_N_D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	X
M_N_D1/E1.U07	Student potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela wiedzy o społeczeństwie metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka śródroczna historia (szkoła ponadpodstawowa)				
	ENG: Midterm Practice History (High School)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	30	Praktyka	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji historii w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela historii. (30 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury F. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009. Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002. Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010. Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998 Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006. Pietrasiński Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008. Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000. <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004. Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007. B. Literatura uzupełniająca Arends R. I., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994. Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2000. Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., <i>Najpierw rzeczy najważniejsze</i>, Warszawa 1998. Glasser W., <i>Każdy może osiągnąć sukces</i>, Łódź 2005. Hamer H., <i>Klucz do efektywności nauczania</i>, Warszawa 1994. Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1994. Nęcka E., <i>Trening twórczości</i>, Warszawa 2012. Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995. Rose C., Nicholl M. J., <i>Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku</i>, Warszawa 2003. Seiwert L. J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 2003. <i>Sztuka nauczania</i>, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992. Szymański M.S., <i>O metodzie projektów</i>, Warszawa 2000.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_D2/E2.U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D2/E2.U02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.K05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D1/E1.K07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
M_N_D2/E2.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki		
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)		
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	30
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				
	Przygotowanie zajęć			25	
	Przygotowanie do zaliczenia				
Inne....					
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/			
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)					

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji historii jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści historycznych i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji historii i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z historii	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	X
M_N_ D1/E1.U07	Student potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela historii, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela historii metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka ciągła historia (szkoła podstawowa)				
	ENG: Continuos Practice History (Elementary School)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	30	<u>Praktyka</u>	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji historii w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela historii. (30 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury</p> <p>G. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009. Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002. Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010. Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998 Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006. Pietrański Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008. Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000. <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004. Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca Arends R. I., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994. Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2000. Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., <i>Najpierw rzeczy najważniejsze</i>, Warszawa 1998. Glasser W., <i>Każdy może osiągnąć sukces</i>, Łódź 2005. Hamer H., <i>Klucz do efektywności nauczania</i>, Warszawa 1994. Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1994. Nęcka E., <i>Trening twórczości</i>, Warszawa 2012. Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995. Rose C., Nicholl M. J., <i>Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku</i>, Warszawa 2003. Seiwert L. J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 2003. <i>Sztuka nauczania</i>, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992. Szymański M.S., <i>O metodzie projektów</i>, Warszawa 2000.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C.U05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_ D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_ D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_D1/E1.U10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D2/E2.U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D2/E2.U02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_C.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D1/E1.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D1/E1.K05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D1/E1.K07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
M_N_D2/E2.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki	
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)	
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)		A. 60
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym 30
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury		5	
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			
	Przygotowanie zajęć			25
	Przygotowanie do zaliczenia			
Inne....				
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)				

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji wiedzy o społeczeństwie jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobrać metody nauczania do nauczanych treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji wiedzy o społeczeństwie i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U05	Student potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym	
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z wiedzy o społeczeństwie	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego Uczniów	X
M_N_ D1/E1.U07	Student potrafi dobrać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela wiedzy o społeczeństwie metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_C.K01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów	X
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka ciągła historia (szkoła ponadpodstawowa)				
	ENG: Continuos Practice History (High School)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	30	Praktyka	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji historii w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela historii. (30 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury H. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Bieniek M., <i>Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane</i>, Olsztyn 2009. Brudnik E., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2002. Hamer H., <i>Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej</i>, Warszawa 2010. Krzyżewska J., <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji</i>, Suwałki 1998 Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. Paul-Cavalier F., <i>Wizualizacja</i>, Poznań 2006. Pietrasieński Z., <i>Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja</i>, Warszawa 2008. Rau K., Ziętkiewicz E., <i>Jak aktywizować uczniów</i>, Poznań 2000. <i>Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów</i>, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004. Zielecki A., <i>Wprowadzenie do dydaktyki historii</i>, Kraków 2007. B. Literatura uzupełniająca Arends R. I., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994. Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., <i>Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących</i>, Kielce 2000. Choraży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., <i>Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka</i>, Warszawa 2008. Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., <i>Najpierw rzeczy najważniejsze</i>, Warszawa 1998. Glasser W., <i>Każdy może osiągnąć sukces</i>, Łódź 2005. Hamer H., <i>Klucz do efektywności nauczania</i>, Warszawa 1994. Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1994. Nęcka E., <i>Trening twórczości</i>, Warszawa 2012. Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1995. Rose C., Nicholl M. J., <i>Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku</i>, Warszawa 2003. Seiwert L. J., <i>Jak organizować czas</i>, Warszawa 2003. <i>Sztuka nauczania</i>, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992. Szymański M.S., <i>O metodzie projektów</i>, Warszawa 2000.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C.U05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_D1/E1.U 10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D2/E2.U 01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D2/E2.U 02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_C.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K 01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K 05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K 07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D2/E2.K 01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godzin: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	30	
			Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		10		
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				
		Przygotowanie zajęć		20		
		Przygotowanie do zaliczenia				
		Inne....				
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji wiedzy o społeczeństwie jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji wiedzy o społeczeństwie i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U05	Student potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym	X
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z wiedzy o społeczeństwie	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	X
M_N_ D1/E1.U07	Student potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela wiedzy o społeczeństwie metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_C.K01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów	x
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej				
	ENG: Didactics of social studies (primary school)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur, Bartłomiej Janicki (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przygotowanie dydaktyczne i merytoryczne studentów do zawodu nauczyciela przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza o społeczeństwie jako przedmiot nauczania w szkole. (1h) 2. Podstawa programowa wiedzy o społeczeństwie. (1h) 3. Warunki realizacji przedmiotu wiedza o społeczeństwie. (1h) 4. Cele nauczania na lekcjach wiedzy o społeczeństwie. (1h) 5. Środki dydaktyczne na lekcjach wos-u. (1h) 6. Tradycyjne i nowoczesne metody nauczania wiedzy o społeczeństwie. (1h) 7. Rola źródła w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie. (1h) 8. Film w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie. (1h) 9. Edukacja obywatelska na lekcjach wos-u. (1h) 10. Edukacja europejska na lekcjach wos-u. (1h) 11. Edukacja patriotyczna na lekcjach wos-u. (1h) 12. Nauczanie o demokracji i dla demokracji. (1h) 13. Nośniki pamięci narodowej. (1h) 14. Polska w Europie: przeszłość – teraźniejszość – przyszłość. (1h) 15. Budowanie więzi regionalnych poprzez przywiązanie do „małej” i „dużej” ojczyzny. (1h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wprowadzające – specyfika przedmiotu szkolnego wiedza o społeczeństwie (2h) • Cele kształcenia wg podstawy programowej przedmiotu wiedza o społeczeństwie (2h) • Treści nauczania wg podstawy programowej przedmiotu wiedza o społeczeństwie - wymagania szczegółowe (społeczna natura człowieka, rodzina, szkoła i edukacja, prawa człowieka) (2h) • Treści nauczania wg podstawy programowej przedmiotu wiedza o społeczeństwie - wymagania szczegółowe (nieletni wobec prawa, społeczność lokalna, społeczność regionalna, wspólnoty narodowe) (2h) • Treści nauczania wg podstawy programowej przedmiotu wiedza o społeczeństwie - wymagania szczegółowe (udział obywateli w życiu publicznym, środki masowego przekazu, demokracja w Rzeczypospolitej Polskiej, sprawy międzynarodowe) (2h) • Realizacja przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej – możliwości i ograniczenia (2h) • Współpraca z lokalnymi instytucjami podczas nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej (2h) • Tradycyjne i nowoczesne metody nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej (4h) • Ocenianie na lekcjach wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej (2h) • Rola mediów w poszerzaniu wiedzy uczniów z zakresu treści nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie (2h) • Wykorzystanie instytucji państwowych i samorządowych w regionie w procesie edukacji obywatelskiej (2h) • Rola i znaczenie wyjść z uczniami na spotkania z przedstawicielami władz państwowych i samorządowych w regionie (2h) • Projekty studenckie – mój pierwszy konspekt lekcji z wiedzy o społeczeństwie (2h) • Zajęcia podsumowujące - realizacja przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej – wyzwanie dla młodego nauczyciela (1h) • Kolokwium zaliczeniowe (1h)
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury J. Korzeniowski, M. Machałek, <i>Edukacja obywatelska w szkole: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2011. G. Petty G., <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i>, Sopot 2018. <i>Europejska polityka społeczna</i>, pod red. R. Gabryszczak i D. Magierka, Warszawa 2011. <i>Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej</i>, red. A. Cudowska, Warszawa 2011. <i>Edukacja społeczna wobec problemów współczesnego człowieka i społeczeństwa</i>, pod red. J. Piekarskiego et al.: Centrum Upowszechniania Innowacji w Edukacji, Łódź 2010. <i>Edukacja i stratyfikacja społeczna</i>, praca zbiorowa pod red. T. Gmerka, Poznań 2003. <i>Edukacja w społeczeństwie wiedzy</i>, red. K. Denek, Sosnowiec 2010. <i>Wspólnoty z perspektywy edukacji międzykulturowej</i>, red. J. Nikitorowicz, J. Muszynski, M. Sobecki, Białystok 2009. A. Walicki, <i>Trzy patriotyzmy</i>, Warszawa 1991. A. Kula, <i>Patriotyzm przyszłości</i>, Warszawa 2004. A. Borzym, J. Sadowski, <i>Polscy ojcowie Europy</i>, Warszawa 2007. <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.</i></p>
---	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. <p>Bartkowski E., Bleja B., Poradnik hospitacyjny. Materiały pomocnicze dla nauczycieli historii i wiedzy o społeczeństwie czyli jak przygotować się i omawiać hospitowane lekcje, Toruń 1995.</p> <p>Dragun E., Dremo A., Prymas M., <i>nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie w szkole przysposabiającej</i>, „Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie” 2022, nr 3, s.33-36.</p> <p>Edukacja historyczna i obywatelska w szkolnictwie ponadgimnazjalnym, red. G. Pańko, J. Wojdon, Toruń 2003.</p> <p><i>Edukacja w społeczeństwie wiedzy</i>, red. K. Denek, Sosnowiec 2010.</p> <p>Gensler M., Ura D., Wybrane problemy z metodyki nauczania wiedzy o społeczeństwie, Warszawa 1994.</p> <p>Gołębiowska A., <i>Kolejny rok szkolny ze zmianami w edukacji społecznej</i>, „Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie” 2022, nr 5, s. 4-6.</p> <p>Korzeniowski J., Machałek M., Edukacja obywatelska w szkole, Warszawa 2011.</p> <p>Korzeniowski J., Machałek M., <i>Edukacja obywatelska w szkole: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2011 Także wydanie 2021)</p> <p>Menz M., Czy polskiej szkole potrzebna jest edukacja obywatelska?, „Wiadomości Historyczne” 2006, nr 5, s. 40-45.</p> <p>Niemierko B., Ocenianie szkolne bez tajemnic, Warszawa 2002.</p> <p>Petty G., <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i>, Sopot 2018.</p> <p>Pierwsze kroki. Jak uczyć o prawach człowieka, red. A. Legan, E. Soboń, 1997.</p> <p>Szczepański W., Jak efektywnie i ciekawie uczyć wiedzy o społeczeństwie?, „Wiadomości Historyczne” 2005, nr 5, s. 38-47.</p> <p>Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, red. K. Kruszewski, Warszawa 2005.</p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
<p>W_09</p>	<p>Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach)</p> <p>Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć</p>	<p>Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych</p> <p>Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy</p>

W_13	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W_15	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W-17	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_04	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych
U_07	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_13	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych

U_14	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
U_15	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
U_16	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_01	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_02	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_03	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_09	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_10	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 60				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy
					Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta	
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury			5	nie dotyczy	
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji			...	nie dotyczy	
		Przygotowanie i realizacja projektu, badań			...	nie dotyczy	
		Przygotowanie do zaliczenia			10	nie dotyczy	
		Inne....			...	nie dotyczy	
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		mbialokur@uni.opole.pl bartlomiej.janicki@uni.opole.pl					
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)							

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w dydaktyce wiedzy o społeczeństwie różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym	X
K_W13	Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń zagadnień związanych z dydaktyką wiedzy o społeczeństwie	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę z zakresu przedmiotu wiedza o społeczeństwie	X
K_W17	Student posiada wiedzę o sposobach i metodach nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie, jak też z zakresu dydaktyki wiedzy o społeczeństwie (na tle dydaktyki ogólnej), popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy na temat dydaktyki wiedzy o społeczeństwie z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach edukacyjnych	X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w pracy badawczej, jak i w działalności związanej z popularyzacją i nauczaniem wiedzy o społeczeństwie terminologię fachową właściwą dla nauk społecznych i pokrewnych	X
K_U13	Student posiada pogłębione umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji zadań związanych z nauczaniem przedmiotu wiedza o społeczeństwie	X
K_U14	Student wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji nauk społecznych z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.	X
K_U15	Student potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą, jak i członka zespołu w pracy badawczej, dydaktycznej, dydaktyczno-wychowawczej i związanej z popularyzacją wiedzy z zakresu przedmiotu wiedza o społeczeństwie	X
K_U16	Student potrafi stosować różnorodne metody nauczania i upowszechniania wiedzy z zakresu nauk społecznych i pokrewnych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju niezbędnego w pracy nauczyciela wiedzy o społeczeństwie jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy	X
K_K02	Student systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach, ze szczególnym uwzględnieniem działalności dydaktycznej i popularyzacji nauk społecznych	X
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk społecznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K09	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością, jak i umiejętnościami niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji nauk społecznych w różnych instytucjach naukowych, oświatowych, kultury i administracji Publicznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie w szkole ponadpodstawowej				
	ENG: Didactics of social studies (secondary school)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Marek Białokur, Bartłomiej Janicki (K)				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Wykład</u>	15	wykład z prezentacją multimedialną	Wykład konwersatoryjny/wykład z prezentacją/wykład problemowy		
<u>Ćwiczenia</u>	30	Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, dyskusja	konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów; ćwiczenia audytorijne: analiza tekstów z dyskusją		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną / zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Przygotowanie dydaktyczne i merytoryczne studentów do zawodu nauczyciela przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole ponadpodstawowej.				

<p>Treści programowe</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza o społeczeństwie, historia i teraźniejszość jako przedmioty nauczania w szkole ponadpodstawowej. (1h) 2. Podstawa programowa wiedzy o społeczeństwie w szkole ponadpodstawowej. (1h) 3. Podstawa programowa przedmiotu historia i teraźniejszość(1h) 4. Cele nauczania oraz warunki i sposób realizacji przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole ponadpodstawowej. (1h) 5. Cele nauczania oraz warunki i sposób realizacji przedmiotu historia i teraźniejszość. (1h) 6. Środki dydaktyczne na lekcjach WoS-u i HiT-u w szkole ponadpodstawowej. (1h) 7. Metody nauczania wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości w szkole ponadpodstawowej. (1h) 8. Wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lekcjach WoS-u i HiT-u. (1h) 9. Film w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości. (1h) 10. Edukacja obywatelska na lekcjach WoS-u i HiT-u w szkole ponadpodstawowej. (1h) 11. Edukacja historyczna na lekcjach HiT-u. (1h) 12. Lokalni bohaterowie i miejsca pamięci w nauczaniu HiT-u. (1h) 13. Edukacja prawna na lekcjach WoS-u. (1h) 14. Wiedza o podstawach życia społecznego na lekcjach HiT-u i WoS-u. (1h) 15. Matura z wiedzy o społeczeństwie. (1h) <p>Ćwiczenia/Konwersatoria/Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza o społeczeństwie oraz historia i teraźniejszość w świetle reformy i nowej podstawy programowej. (2h) 2. Treści nauczania i cele kształcenia na przedmiocie wiedza o społeczeństwie. (2h) 3. Treści nauczania i cele kształcenia na przedmiocie historia i teraźniejszość. (2h) 4. Sposoby osiągnięcia celów kształcenia podczas nauczania woS. (2h) 5. Warunki i sposoby realizacji podstawy programowej z hit. (2h) 6. Model pracy z uczniem zdolnym i uczniem z dysfunkcjami. (2h) 7. Metody pracy dydaktycznej w szkole ponadpodstawowej. (2h) 8. Kontrola wiedzy uczniów na lekcjach woS i hit. (2h) 9. Ocenianie na lekcjach woS oraz lekcjach hit. (2h) 10. Przygotowywanie ucznia do matury z wiedzy o społeczeństwie. (2h) 11. Jak uczyć pisanie pism formalnych oraz wypowiedzi argumentacyjnych na egzaminie maturalnym z woS? (2h) 12. Metody i formy pracy pozalekcyjnej podczas nauczania woS. (2h) 13. Warianty lekcji woS i hit. Lekcja woS na poziomie podstawowym i rozszerzonym. (2h) 14. Warsztat nauczyciela woS i hit. (2h) 15. Omówienie praktyk studentów (2h)
---------------------------------	---

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - wykład</p>	<p>Wykaz literatury – wykład i ćwiczenia</p> <p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Korzeniowski, M. Machałek, <i>Edukacja obywatelska w szkole: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2011. 2. J. Maternicki, Cz. Majorek, A. Suchoński, <i>Dydaktyka historii</i>, Warszawa 1994. 3. G. Petty, <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i>, Sopot 2018. 4. <i>Edukacja obywatelska w społeczeństwach wielokulturowych</i>, red. A. Szerląg, Kraków 2007. 5. D. Gierszewski, <i>Edukacja obywatelska w przestrzeni lokalnej</i>, Kraków 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Białous, <i>Spoleczna konstrukcja filmów historycznych. Pamięć zbiorowa i polityka pamięci w kinematografii polskiej</i>, Gdańsk 2017. 2. D. Buehl, <i>Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się</i>, Kraków 2004. 3. T. Buzan, <i>Mapy twoich myśli</i>, Łódź 2018. 4. E.H. Carr, <i>Historia. Czym jest</i>, Poznań 1999. 5. <i>Edukacja historyczna i obywatelska w szkole ponadgimnazjalnej</i>, red. G. Pańko i J. Wojdon, Toruń 2003. 6. <i>Edukacja społeczna wobec problemów współczesnego człowieka i społeczeństwa</i>, red. J. Piekarski et al., Łódź 2010. 7. <i>Edukacja w społeczeństwie wiedzy</i>, red. K. Denek, Sosnowiec 2010. 8. <i>Historia w przestrzeni publicznej</i>, red. J. Wojdon. Warszawa 2018. 9. <i>Historyczne gry dydaktyczne. Rozrywka, regionalizm, refleksja</i>, red. K. Sanojca, Wrocław 2018. 10. M. Kula, <i>Krótki raport o użytkowaniu historii</i>, Warszawa 2004. 11. <i>Multimedia w edukacji historycznej i społecznej</i>, red. J. Rulka, B. Tarnowska, Bydgoszcz 2002. 12. <i>Prawda historyczna a odpowiedzialność prawna za jej negowanie lub zniekształcanie</i>, red. A. Radwan, M. Berent, Warszawa 2019. 13. J.P. Sawiński, <i>Sposoby aktywizowania uczniów w szkole XXI wieku. Pytania, refleksje, dobre rady</i>, Warszawa 2014. 14. <i>Wartości w edukacji historycznej</i>, red. J. Rulka, Bydgoszcz 1999. 15. K. Wereszczyńska, <i>Uwarunkowania i efekty nauczania – uczenia się wiedzy o społeczeństwie</i>, Opole 2011. 16. <i>Wspólnoty z perspektywy edukacji międzykulturowej</i>, red. J. Nikitorowicz, J. Muszynski, M. Sobecki, Białystok 2009. <p>Ponadto akty prawne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.</i> 2. <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.</i> <p><i>Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.</i></p>
---	--

<p>Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego) - ćwiczenia</p>	<p>Wykaz literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bartkowski E., Bleja B., Poradnik hospitacyjny. Materiały pomocnicze dla nauczycieli historii i wiedzy o społeczeństwie czyli jak przygotować się i omawiać hospitowane lekcje, Toruń 1995. • Edukacja historyczna i obywatelska w szkolnictwie ponadgimnazjalnym, red. G. Pańko, J. Wojdon, Toruń 2003. • Edukacja w procesie integracji europejskiej, red. H. Konopka, Białystok 2003. • Szczepański W., Jak efektywnie i ciekawie uczyć wiedzy o społeczeństwie?, „WH” 2005, nr 5, s. 38-47. • Korzeniowski J., Machałek M., Edukacja obywatelska w szkole, Warszawa 2011. • Machałek M., Internet jako uzupełnienie nauczycielskiego warsztatu, „WH” 2007, nr 1, s. 32-35 • Mentz M., Czy polskiej szkole potrzebna jest edukacja obywatelska?, „WH” 2006, nr 5, s. 40-45. • Multimedia w edukacji historycznej i społecznej, red. J. Rulka, B. Tarnowskiej, Bydgoszcz 2002. • Programy nauczania, poradniki dla nauczycieli i podręczniki do wiedzy o społeczeństwie (wybór). • Reforma programowa, Materiały Ministerstwa Edukacji Narodowej, www.men.gov.pl • Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej • Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej • Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. • Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia • Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia. <p>B. Wybrana literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gensler M., Ura D., Wybrane problemy z metodyki nauczania wiedzy o społeczeństwie, Warszawa 1994. • Materiały edukacyjne Centrum Edukacji Obywatelskiej – www.ceo.org.pl • Niemierko B., Ocenianie szkolne bez tajemnic, Warszawa 2002. • Niemierko B., Pomiar wyników kształcenia, Warszawa 2005. • Ochenduszo J., Planowanie pracy dydaktycznej nauczyciela. Poradnik, Bydgoszcz 1997. • Philips D.C., Soltis J.F., Podstawy wiedzy o nauczaniu, Gdańsk 2003. • Pierwsze kroki. Jak uczyć o prawach człowieka, red. A. Legan, E. Soboń, 1997. • <i>Standardy wymagań egzaminacyjnych. Informatory, Arkusze egzaminacyjne</i> – www.cke.edu.pl • <i>Materiały dydaktyczne do nauczania wiedzy o społeczeństwie Centrum Edukacji Obywatelskiej</i>, www.ceo.org.pl • Szaran T., Pomiar dydaktyczny, Warszawa 2000.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, red. K. Kruszewski, Warszawa 2005. • Szaran T., Pomiar dydaktyczny, Warszawa 2000. • Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów, red. J. Taternicki, Warszawa 2004. 	
Weryfikacja efektów uczenia się		
Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)	Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)	Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)
W_09	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W_13	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W_15	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
W_17	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy
U_04	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy

U_07	Wykład: Rozmowa końcowa podczas której zostanie oceniona wiedza oraz umiejętności studenta, a także docenienie jego aktywności (zadawanie pytań w trakcie i po wykładach) Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
U_13	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
U_14	Wykład: Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Wykład: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych Ćwiczenia: Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
U_15	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
U_16	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_01	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_02	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_03	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_09	Aktywność w trakcie zajęć	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
K_10	Aktywność w trakcie zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych przeznaczonych na lekcje wos	Ocena wartości merytorycznej prezentowanej wiedzy					
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		GODZINY (1 godz. = 45 min)					
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)	A. 60				
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	45	Ilość godzin: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)	15	Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	30	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	Nie dotyczy

		Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne pracy własnej studenta
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury	5	nie dotyczy
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji	...	nie dotyczy
	Przygotowanie i realizacja projektu, badań	...	nie dotyczy
	Przygotowanie do zaliczenia	10	nie dotyczy
	Inne....	...	nie dotyczy
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi	https://www.historia.uni.opole.pl/		
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)			

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
K_W09	Student ma wiedzę o istnieniu w dydaktyce wiedzy o społeczeństwie różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym	X
K_W13	Student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń zagadnień związanych z dydaktyką wiedzy o społeczeństwie	X
K_W15	Student ma wiedzę o działalności i ofertach różnych instytucjach czy stowarzyszeń upowszechniających i popularyzujących wiedzę z zakresu przedmiotu wiedza o społeczeństwie	X
K_W17	Student posiada wiedzę o sposobach i metodach nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie, jak też z zakresu dydaktyki wiedzy o społeczeństwie (na tle dydaktyki ogólnej), popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu.	X
Symbol	Umiejętności	
K_U04	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy na temat dydaktyki wiedzy o społeczeństwie z wiedzą zaczerpniętą z innych nauk humanistycznych i społecznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach edukacyjnych	X
K_U07	Student potrafi świadomie, w mowie i piśmie, stosować w pracy badawczej, jak i w działalności związanej z popularyzacją i nauczaniem wiedzy o społeczeństwie terminologię fachową właściwą dla nauk społecznych i pokrewnych	X
K_U13	Student posiada pogłębione umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji zadań związanych z nauczaniem przedmiotu wiedza o społeczeństwie	X
K_U14	Student wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu badawczego, dydaktycznego i w zakresie popularyzacji nauk społecznych z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.	X
K_U15	Student potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą, jak i członka zespołu w pracy badawczej, dydaktycznej, dydaktyczno-wychowawczej i związanej z popularyzacją wiedzy z zakresu przedmiotu wiedza o społeczeństwie	X
K_U16	Student potrafi stosować różnorodne metody nauczania i upowszechniania wiedzy z zakresu nauk społecznych i pokrewnych	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
K_K01	Student rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju niezbędnego w pracy nauczyciela wiedzy o społeczeństwie jako badacza, dydaktyka i popularyzatora wiedzy	X
K_K02	Student systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach, ze szczególnym uwzględnieniem działalności dydaktycznej i popularyzacji nauk społecznych	X
K_K03	Student jest świadomy znaczenia nauk społecznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	X
K_K09	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością, jak i umiejętnościami niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów	X
K_K10	Student jest przygotowany do realizowania zadań zawodowych związanych z pracą badawczą, dydaktyczną i w zakresie popularyzacji nauk społecznych w różnych instytucjach naukowych, oświatowych, kultury i administracji Publicznej	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka ciągła wiedza o społeczeństwie (szkole podstawowa)				
	ENG: Continuos Practice Civics (Elementary school)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnokademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu (K)	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
Praktyka	30	Praktyka	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela wiedzy o społeczeństwie. (30 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: J. Korzeniowski, M. Machalek, <i>Edukacja obywatelska w szkole: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2011. G. Petty G., <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i>, Sopot 2018. <i>Europejska polityka społeczna</i>, pod red. R. Gabryszczak i D. Magierka, Warszawa 2011. <i>Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej</i>, red. A. Cudowska, Warszawa 2011. <i>Edukacja społeczna wobec problemów współczesnego człowieka i społeczeństwa</i>, pod red. J. Piekarskiego et al.: Centrum Upowszechniania Innowacji w Edukacji, Łódź 2010. <i>Edukacja i stratyfikacja społeczna</i>, praca zbiorowa pod red. T. Gmerka, Poznań 2003. <i>Edukacja w społeczeństwie wiedzy</i>, red. K. Denek, Sosnowiec 2010. <i>Wspólnoty z perspektywy edukacji międzykulturowej</i>, red. J. Nikitorowicz, J. Muszynski, M. Sobecki, Białystok 2009. A. Walicki, <i>Trzy patriotyzmy</i>, Warszawa 1991. A. Kula, <i>Patriotyzm przyszłości</i>, Warszawa 2004. A. Borzym, J. Sadowski, <i>Polscy ojcowie Europy</i>, Warszawa 2007. <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.</i></p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C.U05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_D1/E1.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D2/E2.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (wpisać jeśli dotyczy)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (podkreślić właściwe)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	30
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta		Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>
Liczba godzin pracy własnej studenta		Studiowanie literatury		5		
		Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji				
		Przygotowanie zajęć				25
		Przygotowanie do zaliczenia				
		Inne....				
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji wiedzy o społeczeństwie jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji wiedzy o społeczeństwie i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U05	Student potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym	
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z wiedzy o społeczeństwie	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego Uczniów	X
M_N_ D1/E1.U07	Student potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela wiedzy o społeczeństwie metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_C.K01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów	X
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	PL: Praktyka ciągła wiedza o społeczeństwie (szkoła ponadpodstawowa)				
	ENG: Continuos Practice Civics (high school)				
Kod przedmiotu		Punktacja ECTS	2	Od roku akademickiego	2024/25
INFORMACJE OGÓLNE					
Jednostka prowadząca kierunek	Wydział Nauk Społecznych	Kierunek	Historia		
Poziom kształcenia	II	Forma studiów	Stacjonarne		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Język przedmiotu	Polski		
Osoba/y prowadząca/e, koordynator przedmiotu – oznaczony (K)	Bartłomiej Janicki				
CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU					
Forma realizacji zajęć	Liczba godzin	Metody dydaktyczne/metody realizacji zajęć			
<u>Praktyka</u>	30	<u>Praktyka</u>	Prowadzenie zajęć dydaktycznych, hospitowanie zajęć dydaktycznych		
Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną			
TREŚCI PROGRAMOWE I LITERATURA					
Cele kształcenia	Zastosowanie w praktyce szkolnej sposobów pracy z uczniami w szkole podstawowej, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. Uzyskanie doświadczenia w pracy dydaktycznej z uczniami szkoły podstawowej. Ewaluacja pracy dydaktycznej studentów.				
Treści programowe	Prowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej. Doskonalenie warsztatu nauczyciela wiedzy o społeczeństwie. (30 h)				

<p>Wykaz literatury obowiązkowej (pozycje dostępne w oddziałach Biblioteki UO lub udostępnione przez prowadzącego)</p>	<p>Wykaz literatury I. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: J. Korzeniowski, M. Machałek, <i>Edukacja obywatelska w szkole: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2011. G. Petty G., <i>Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców</i>, Sopot 2018. <i>Europejska polityka społeczna</i>, pod red. R. Gabryszczak i D. Magierka, Warszawa 2011. <i>Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej</i>, red. A. Cudowska, Warszawa 2011. <i>Edukacja społeczna wobec problemów współczesnego człowieka i społeczeństwa</i>, pod red. J. Piekarskiego et al.: Centrum Upowszechniania Innowacji w Edukacji, Łódź 2010. <i>Edukacja i stratyfikacja społeczna</i>, praca zbiorowa pod red. T. Gmerka, Poznań 2003. <i>Edukacja w społeczeństwie wiedzy</i>, red. K. Denek, Sosnowiec 2010. <i>Wspólnoty z perspektywy edukacji międzykulturowej</i>, red. J. Nikitorowicz, J. Muszynski, M. Sobecki, Białystok 2009. A. Walicki, <i>Trzy patriotyzmy</i>, Warszawa 1991. A. Kula, <i>Patriotyzm przyszłości</i>, Warszawa 2004. A. Borzym, J. Sadowski, <i>Polscy ojcowie Europy</i>, Warszawa 2007. <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.</i></p>	
Weryfikacja efektów uczenia się		
<p>Kod efektu (symbol z tabeli poniżej)</p>	<p>Metoda weryfikacji efektu: (np. odpowiedź ustna, aktywność w czasie zajęć, rozwiązywanie zadań, test zaliczeniowy, praca semestralna, realizacja projektu, esej, kolokwium itp.)</p>	<p>Sposób/kryteria oceny: (proszę podać kryteria zaliczenia do każdej metody weryfikacji efektu – np. próg procentowy lub opisowo – przedstawienie poprawnych narzędzi badawczych lub poprawne rozwiązanie zadań itp.)</p>
M_N_C. W 04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. W 06	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U03	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C.U05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_C. U08	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U04	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D1/E1.U10	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki
M_N_D2/E2.U02	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych	Opinia i ocena opiekuna praktyki

M_N_C.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K05	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D1/E1.K07	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
M_N_D2/E2.K01	Prowadzenie i obserwacja zajęć dydaktycznych		Opinia i ocena opiekuna praktyki			
Bilans godzinowy - CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			GODZINY (1 godz. = 45 min)			
Liczba punktów ECTS przedmiotu (30 godz. = 1 punkt)	2	Całkowity Nakład Pracy Studenta (<i>punkty ECTS x 30 godzin</i>)			A. 60	
Łączna liczba godzin w kontakcie z prowadzącym	30	Ilość godziny: wykłady (<i>wpisać jeśli dotyczy</i>)		Ilość godzin: ćwiczenia/seminaria/konwersatoria/ warsztaty (<i>podkreślić właściwe</i>)	Ilość godzin praktycznych w kontakcie z prowadzącym	30
				Wszystkie zsumowane godziny pracy własnej studenta	Godziny praktyczne <u>pracy własnej studenta</u>	
Liczba godzin pracy własnej studenta	Studiowanie literatury			5		
	Przygotowanie zadań/ prac pisemnych/prezentacji					
	Przygotowanie zajęć				25	
	Przygotowanie do zaliczenia					
	Inne....					
Kontakt z koordynatorem, prowadzącymi		https://www.historia.uni.opole.pl/				
Link/kod dostępu do zajęć w formie e-learninguna Platf. Teams lub Moodle (opcjonalnie)						

Efekty uczenia się		
Symbol	Wiedza	
M_N_C. W 04	Student zna i rozumie zagadnienie lekcji wiedzy o społeczeństwie jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	X
M_N_C. W 06	Student zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	X
Symbol	Umiejętności	
M_N_C. U01	Student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	X
M_N_C. U03	Student potrafi dobrać metody nauczania do nauczanych treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie i zorganizować pracę uczniów	X
M_N_C. U04	Student potrafi wybrać model lekcji wiedzy o społeczeństwie i zaprojektować jej strukturę	X
M_N_C. U05	Student potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym	
M_N_C. U08	Student potrafi poprawnie posługiwać językiem polskim podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z wiedzy o społeczeństwie	X
M_N_ D1/E1.U04	Student potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	X
M_N_ D1/E1.U07	Student potrafi dobrać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	X
M_N_D1/E1.U10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	X
M_N_D2/E2.U01	Student potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela wiedzy o społeczeństwie metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	X
M_N_D2/E2.U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	X
Symbol	Kompetencje społeczne	
M_N_C.K01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów	X
M_N_D1/E1.K01	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	X
M_N_D1/E1.K05	Student jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	X
M_N_D1/E1.K07	Student jest gotów do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	X
M_N_D2/E2.K01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	X